

SONER YALÇIN

Binbaşı Ersever'in

İtirafı

ÖNSÖZ

Kontrgerilla konusundaki teorileri ve ülkemizde yirmi küsur yıldır süren tartışmaları ilgilenen herkes az çok biliyor. Bana gelince, yedi yıllık gazetecilik yaşamım boyunca Kontrgerillanın Türk devleti içindeki evrimini adeta gözlerimle görerek izledim. Bu konuda sayısız haber yaptım. Kontrgerilla konusunda çıkmış bütün kitapları okudum. Diyebilirim ki, konunun bütün uzmanlarıyla uzun görüşmeler yaptım. Bizzat kontrgerillacılarla görüştüm, tartıştım. Bunların sonuncusu olan Ahmet Cem Ersever ise örgütün en önemli şeflerinden biriydi.

Bütün bu tecrübeyi birkaç sözcükle anlatmam istenirse şunları söyleyebilirim: Emperyalizme bağımlılık arttıkça Türkiye daha çok bir 'Kontrgerilla Cumhuriyeti'ne dönüşüyor. Diğer belirleyici etken ise Kürt sorunu. Şiddet yönteminde ısrar, bu suç örgütünün rejim içinde durmadan büyümesine yol açıyor. Artık Kontrgerilla rejime rengini veren en önemli kurumdur.

Bu kitapta taşıdığım tek iddia kuşkuların götürdüğü yere kadar gitmiş olmaktır. Gazeteci olayların tanığıdır. Kişisel yargılarımı işe karıştırmaksızın gerçeğin soğuk yüzünü okuyucuya göstermek istedim. Olgulara sadık kaldım. Bu yöntemin daha etkili olduğunu düşünüyorum. İnanıyorum ki, gerçek halktan yanadır.

Analizi küçümsemiyorum. Olgularla yetinen bir düşüncenin çocukluk çağını aşmadığını biliyorum. Olguları toplamamanın amacı da zaten analiz yapmak, bir sonuca varmaktır. Gene de canlı olan olgudur. Olgu, analizin temelidir. "Teori gri yaşam ise yeşildir." Bu kitabı yazarken canlı olanı sürekli ön planda tutmaya çalıştım.

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in mesleki yaşamı ve onunla görüşmelerim bu kitabın eksenini oluşturuyor. Burada ben, son yıllarda toplum olarak yaşadığımız dehşetin temelindeki örgütü,

11

onun en önemli komutanlarından birinin anlatımıyla sergiliyorum. Halkın belleğine çakılan birçok önemli cinayeti aydınlattığıma inanıyorum. Kitap okunduğunda görülecektir ki, Türkiye'yi sarsan cinayetlerin hiçbirinin faili meçhul değildir. Faillerin bilinmeyişi, bulunmayışı resmi iddiadan ibarettir.

Öldürülmemiş olsaydı Binbaşı Ahmet Cem Ersever'den daha birçok gerçeği öğrenecek, olayların içindekilerle konuşma fırsatı bulacaktım. Toplum adına kaçırılmış bir fırsattır.

Ancak Binbaşı Ersever'in anlatabildikleri ve başka kaynaklardan edindiğimiz bilgiler şunu ortaya koyuyor: Kontrgerilla örgütü çözülmüştür! Örgütlenişle, işleyiş kurallarıyla, cinayetleriyle, elemanlarıyla tetikçileriyle ve devlet içindeki yeriyle çırılçıplak gözler önündedir. Buna rağmen resmen reddedilmesi ve tarafından korunması Türkiye'nin büyük trajedisidir.

Kontrgerilla NATO ülkelerinin tümünde var. Türkiye'nin NATO'ya giriş tarihi 1952. Kontrgerilla ise ülkemizde 1953 yılında kuruldu. O zamanki yasal adı, Seferberlik Tetkik Kurulu. Fikir, finansman ve teçhizat daima ABD'ye aitti. Seferberlik Tetkik Kurulu'nun, yani Kontrgerillanın personeli de ABD Ordusu'nun ve CIA'nın subayları tarafından eğitildi. 1965 yılında Seferberlik Tetkik Kurulu, Amerikan Askeri Yardım Heyeti (JUSMATT) binasına taşındı! Adı değişti, Özel Harp Dairesi oldu.

12 Mart 1971 ve 12 Eylül 1980 askeri darbeleri Amerika'nın emriyle Kontrgerilla tarafından adım adım planlandı ve gerçekleştirildi. Türkiye Kontrgerillanın provokasyonları, sabotajları ve işkenceli sorgularına sahne oldu. Bu süreç boyunca Kontrgerilla durmaksızın büyütüldü. Küçük bir daire iken bugün Tümen gücünde bir kuvvet haline geldi. Özel Harp Dairesi, geçtiğimiz yıl, Özel Kuvvetler Komutanlığı adını aldı. Kürt sorununun ulaştığı boyuta uygun olarak devlet içindeki belirleyici rolü arttı.

1990 yılında İtalya'da Gladio adında bir gizli devlet örgütü açığa çıkarıldı. Sovyetler Birliği'nin çözülüşünden sonra Avrupa ülkelerinin Amerika'ya bağlı Kontrgerilla örgütlerine ihtiyaçları kalmamıştı. İtalya'dan sonra bütün NATO ülkelerinde benzer örgütlerin bulunduğu resmen açıklandı. Kontrgerillanın Almanya'daki adı

12

Sword idi. Avusturya'da Schwert, İngiltere'de Secret British Network Revealed, Belçika'da Sdra-8, Hollanda'da NATO Command, İsviçre'de P:26 ve P:27, Yunanistan'da Sheepskin, Fransa'da ise adı "Rüzgargülü" idi. Peki Türkiye'dekinin adı? Türkiye'de Kontrgerilla yoktu ki! Resmi açıklama böyle.

Bu kitap resmi iddiaya bir yanıttır. "Kontrgerilla yoktur" sözünün bizzat kendisi, Kontrgerillanın bir psikolojik harp sloganıdır!

Kontrgerilla bugünkü rejimin çelik çekirdeğidir. Sadece Kürt sorunun şiddet yoluyla çözümü için değil, bütün halka karşı egemen sınıfın güvencesi olarak geliştirilmiştir. Rejim kendisini ne kadar tehlikede hissederse Kontrgerilla o kadar büyüyecektir. Kontrgerillayı rejimin korkusu besliyor.

Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının cinayeti, Kontrgerilla tarihinde önemli bir dönüm noktasıdır. Örgüt Başkent çıkışlarına ceset serpiştirme aşamasına gelmiştir. İlegal resmi şiddet Türkiye'yi bunalıma sürüklüyor. Toplumsal yaşamı zehirlemeye devam ediyor. Kontrgerilla aslında rejimin çözümsüzlüğüdür. Toplumun ruhsal dokusunu durmaksızın biçen bir testeredir.

Kitabın adını "Binbaşı Ersever" koymayı çok düşündüm. Anamlı olacaktı. Yüzbaşı Selahattin ve Binbaşı Ersever, iki insan ismi değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin tarihsel evriminin iki önemli aşamasının adıdır. Cumhuriyet emperyalizmle uzlaşıp kendi halkına karşı dövüşen bir diktatörlük haline geldikçe Kuvayı Milliye'ci Yüzbaşı Selahattin yerini Binbaşı Ersever'e bırakır! Yüzbaşı Selahattin işgalci emperyalizme direnen bir halkın parçasıdır. Binbaşı Ersever ise, kendi halkına karşı savaşan Kontrgerilla örgütünün önemli şeflerinden biri. Bağımsızlık ile emperyalizme tam teslimiyet arasındaki zıtlık kişisel kaderlere böyle yansıyor.

Bu kitap bir Kontrgerilla tarihi değildir. Daha önemlidir. Çünkü Kontrgerilla hakkında yazılmış bütün teorilerin, bilgilerin bir tür kanıtlanmasıdır. Her türlü yasanın dışında ve üstünde hüküm süren bu esrarlı örgütün gözler önüne serilişidir. Türkiye tarihi kritik bir aşamadan geçiyor. Bu kitap işte bu döneme tanıklık etmek amacıyla kaleme alınmıştır...

Ocak 1994 Soner Yalçın

13

GİRİŞ

Tarih 29 Ekim 1993.

O akşam gece nöbetçisi Muhabir Sinan Onuş saat 19.20'de çalan telefonu her zaman olduğu gibi, 'Buyrun Aydınlık' diye açıyor.

Çok iyi Türkçe konuşan sakin bir ses "Kontrgerillacı Ersever'i infaz ettik. PKK adına arıyorum. Sıra Soner'de" deyip telefonu kapatıyor...

Aynı saatlerde Sabah ve Özgür Gündem gazeteleri de aranıyor. Meçhul kişi bu kez şöyle diyor:

"Türk İntikam Tugayı adına arıyorum. Bitlis Paşa'nın katili Er-sever infaz edildi".

Binbaşı Ahmet Cem Ersever 1993 yılı başında, PKK'ya karşı "gayri nizami harp" verilmesini savunduğu için Türk Silahlı Kuv-vetleri'nden ayrıldığını söylemişti . 9-14 Haziran tarihlerinde Ersever ile röportaj yapmıştık. Aydınlık'ta yayımlanan bu röportaj nedeniyle Jandarma Askeri Savcılığı Binbaşı Ersever hakkında soruşturma başlatıp, dava açmıştı.

Duruşma tarihi 26 Ekim 1993'tü. Ersever avukatına "mutlaka geleceğim" demişti. Ancak gelmedi.

Eşi Yıldız Ersever ile avukatı Emin Emir, Binbaşı'nın nerede olduğunu onun arkadaş çevresine sordular. Kimse bilmiyordu. .

İşte Ersever'in infaz edildiğine dair telefonlar o günlerde edildi gazetelere...

3 Kasım 1993 tarihinde büromuza Soner Yalçın adına Ankara Otobüs Terminalinden postalanmış bir zarf geldi. Açtım, zarftan Binbaşı Ersever'in nüfus cüzdanı çıktı. Nüfus cüzdanı beyaz bir kağıdın içine konulmuştu.

17

İki gün sonra ise, Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in elleri arkadan bağlanmış ağzı bantlı kafasına iki kurşun sıkılmış cesedi Ankara Elmadağ ilçesi çıkışında kireç ocaklarında bulundu.

Ertesi gün bir ceset daha ortaya çıkacaktı. PKK itirafçısı olduktan sonra Jandarma İstihbarat Terörle Mücadele biriminde memur olarak çalışan ve Ersever'in emekli olmasından sonra istifa eden Mustafa Denizde, elleri arkadan bağlanıp kafasına tek kurşun sıkılarak öldürülmüştü. Cesedi Ankara Polatlı'da bulunmuştu.

İlk bulunan ceset Mahsune'ye aitti. Ersever'in ölüsü bulunmadan bir hafta önce, Ankara'nın 90 kilometre uzağında Kızılcahamam tarafındaki Çamlıdere beldesi yakınlarında bulunan 25-30 yaşlarındaki sarışın kadının kim olduğu öğrenilememişti. Cesedin Ersever'in sevgilisi Mahsune'ye ait olduğu sonradan tespit edilmişti.

Ankara'nın üç ayrı çıkışında bırakılan bu cesetlerin benimle ne ilgisi vardı? Katiller beni neden tehdit etmişlerdi? Binbaşı Ersever'in nüfus cüzdanı niçin bana gönderilmişti?...

18

I. BÖLÜM "CEM YÜZBAŞININ YARDIMCILARI

O dönemde çalışmakta olduğum 2000'e Doğru dergisi 8 Aralık 1991 tarihinde "Kimlikleri ve Eylemleriyle İşte Mardin Kontrgerillası" başlıklı bir haber yayımladı: "Son 5 ayda Mardin, Ömerli, Savur, Nusaybin, Midyat, Batman ve İdil'e bağlı köylerde kontrgerillanın eylemleri sonucu 22 kişi öldü, 5 kişi yaralandı. Bu cinayetleri işleyenlerin eşgalleri ve yöntemleri aynı. Beyaz Renault'a biniliyor. Kars lehçesiyle Kürtçe konuşuyorlar. Gerilla kılığında dolaşıyorlar. Bu kontrgerilla ekibinin başında Jandarma subayları A.Ö. ile H.K. var. Vurucu (tetikçi) timin şefi ise Karanlı MHP'li eski bir öğretmen olan

Y.S. dört kişilik infaz timinde itirafçılar var."

2000'e Doğru, "Mardin Kontrgerillası" haberinde baş harfleriyle verdiği kişileri, açık adlarının belirtildiği bir yazı ile Başbakanlığa ve İçişleri Bakanlığı'na bildirdi. Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu iki subay hakkındaki bilgileri ise gene isimleri açıkça yazarak Genelkurmay Başkanlığı'na iletti.

Ancak bu kurumlardan hiçbir yanıt alamadı. "Haberiniz doğru değildir" gibi bir açıklama bile yapılmadı.

Biz de "Mardin Kontrgerillası" haberini geliştirmeye karar verdik. Araştırmaya devam ettik.

"Gerilla Gibi Giyinirler"

Subay A.Ö. Mayıs 1992 tarihinden beri Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Başkanlığı'nda görev yapıyordu. Bölücü ve Yıkıcı Azınlık Kısım Amirliği'nde görevliydi.

19

A.Ö. uzun yıllar Güneydoğu'da görev yapmıştı. Kontrgerilla faaliyetlerinde yanında hep "Cem Yüzbaşı" diye biri vardı. A.Ö. "Cem Yüzbaşı"nın yardımcısıydı. "Bu subaylar hep sivil dolaşırlar. İki de istihbaratçı. Tehlikeli adamlar, dikkatli olun" demişti emekli bir Kurmay Albay.

Araştırmaya A.Ö.'nün biyografisini saptayarak başladık.

A.Ö. 1954 Muş Bulanık doğumlu, Kafkas kökenliydi. Kuleli Askeri Lisesi'nden mezundu. Harp Okulu'nda öğrenci iken okul arkadaşlarından 43 kişinin ismini yazıp, "Bunlar solcudur" diye Okul Komutanlığı'na ve MİT'e ihbar ediyor. İhbar dilekçesinin altına "Milliyetçi, Atatürkçü Subaylar" imzasını koyuyor.

A.Ö. 1974 Harp Okulu çıkışlıydı. Jandarma istikamcı. 1976-77 döneminde Foça Komando Okulu'nda kurs görüyor. Burada da bazı subayları solcu diye ihbar ediyor. 'Cem'le Foça'dan tanışıyorlardı.

1500 subayın re'sen emekli edildiği 12 Eylül döneminde darbe için aktif rol alıyor. A.Ö. ile ilgili bir astsubay şunları anlatıyor:

"1978 yılında Mardin 22'nci Sınır Tugay'ında görev yaparken birlikte çalıştığı ve çok yakın arkadaşı olan 'Cem Yüzbaşı' ile birçok operasyonlara katıldılar. Daha sonra ikili Jandarma İstihbarat'da da birlikte çalıştılar. Burada görev yapan subaylar gerilla gibi giyinirler. Kendileri Kürt değil ama çok iyi Kürtçe konuşurlar."

A.Ö. Güneydoğu'daki birçok cinayetin sorumlusu olarak gösteriliyordu. Haberi yazmadan önce kendisiyle görüşmek istedim. Telefonla ulaştım. Hakkındaki bilgileri ve söylenenleri sıraladım. Görüşmek istediğimi söyledim. A.Ö. sert bir yanıt vererek bizimle görüşemeyeceğini belirtti. Telefonu yüzüme kapattı!

Binbaşı A.Ö.'nün bu tavrı doğrusunu söylemek gerekirse bizi oldukça öfkeliendirdi.

Araştırmaya devam ettik: A.Ö., 12 Eylül'den sonra ilk sınır ötesi operasyonlara katılan subaylar 12 Aralık 1980 tarihinde Suriye'deki KAWA'nın kampını basan timin başında A.Ö. var. İçlerinde KAWA'nın Merkez Komite üyesi Hüseyin Aslan'ında bulunduğu önder kadrodan 15 kişi bu baskında öldürüldüler.

A.Ö., 12 Eylül'den sonra kısa bir süre Mardin Belediye Başkanlığı yaptı.

20

Zeki Yumurtacı'nın Katili

"Mardin Kontrgerillası" içinde adı geçen diğer subay ise H.K. idi. H.K.'nin kontrgerilla olma "serüveni" oldukça ilginç. 12 Eylül darbesine birkaç ay kala İstanbul Bakırköy İlçe Jandarma Bölük Komutanlığı'na atanıyor. Darbeden sonra 12 Eylül sorgulamalarında bizzat yer alıyor. 18 Eylül 1980 günü olay keşfi için Avcılar'a tatbikata götürdükleri devrimci Zeki Yumurtacı'yı öldürüyor.

Olay basına, "Polis ekibine ateş açan teröristler tatbikata götürülen arkadaşlarını vurdular" diye yansıtılıyor. Zeki Yumurtacı'nın kafasına silahı dayayıp öldüren kişi ise subay H.K.

Bu olayı anlatan Albay şunları söylüyor: "O günlerde İstanbul'da birçok solcu öldürüldü. İstanbul Emniyet Müdürü Şükrü Balcı'nın değişik bir

taktiği vardır. Bir polisi veya subayı pisliğe bulaştırmak için tetik çektirir. Tetiği çeken kişi ise bu işlerden artık kurtulamaz. H.K. işte böyle bir numara ile pisliğe bulaştırıldı. Sanıyorum hâlâ da bu rezil işleri yapmaya devam ediyordur. Çünkü bu işlere giren subayın, polisin kurtulması zordur. H.K.'yi diledikleri gibi kullanırlar."

Nitekim İstanbul Avcılarda başlayan faaliyet Mardin'de sürüyordu.

Kontrgerillacı Sayın Ekibi

A.Ö. ve H.K. ile başlayan 'Kontrgerillacı subaylar' listesinde "Cem Yüzbaşı" da vardı.

Bu listenin başında ise; daha sonra bir suikaste kurban giden Asayiş Kolordu Komutanı Korgeneral Hulusi Sayın'ın kayınbiraderi Albay C. K. bulunuyordu.

Jandarma Genel Komutanlığı'nda 70'li yıllarda iki grup ortaya çıkmıştı. Sosyal demokratların oluşturduğu ve başında Korgeneral İsmail Selen'in bulunduğu grup ile MHP'lilerin biraraya gelip liderliğini Korgeneral Hulusi Sayın'ın yaptığı ekip. İki grup sürekli çatışma halindeydi.

21

"Kontrgerillacı subaylar" Hulusi Sayın'ın ekibi içindeydi. Ekipte "Yüzbaşı Cem" ve A.Ö.'den başka C.K., T.S., A.Ş., İ.Y., F.A., gibi birçok MHP'li subay daha vardı.

Bu "Kontrgerillacı subayların" 70'li yıllardaki "karargahları" ise Ankara'daki Jandarma Okul Komutanlığı'ydı.

Ana Tamir Atölyesi'nden silah kaçırıp bunları MHP'lilere veriyorlardı. Bu konuda haklarında soruşturma açılmıştı. Ancak soruşturma hasıraltı edilmişti. Boğma zinciri gibi MHP'lilerin o yıllarda çok kullandıkları yaralama - öldürme aletlerini de gene bu ekip tarafından sağlanmıştı.

Gruptaki MHP'li subaylar açıkça eylemlere de katılıyorlardı. Örneğin, Subay F.A.'nın silahı solcu bir doktor olan Mehmet Güçlü'nün öldürülmesinde kullanılmıştı. Böyle olduğu kesinleştiği halde hiçbir şey yapılmamıştı. Tam tersine rütbesi hep yükseldi. Halen Albay olarak

görevinin başında.

"Yüzbaşı Cem" bu grubun aktif elemanlarından biriydi. MHP'nin toplantılarına çekinmeden üniforması ile gidiyordu!

"Yüzbaşı Cem" giderek daha fazla ilgimizi çekiyordu...

JİTEM...

JİTEM (Jandarma İstihbarat Terörle Mücadele) adını ilk kez 1991 yılı sonunda duymuştum. Ancak ilgimi çekmemişti.

Daha sonraki günlerde JİTEM'de görev yaptığını söyleyen bir astsubayla karşılaştım. 1992 yazının sıcak bir Haziran günü oturup saatlerce sohbet ettik.

" Bu birim Jandarma'da ilk kez 1938 yılında değişik bir isimle kuruluyor. O yıllarda Jandarma Teşkilat ve Vazife Nizannamesi'nin şekavetin izalesi (eşkiyalığın ortadan kaldırılması) ve ajan muhbir tayinine dair talimat var. İşte bu talimat sonraki yıllarda re-organizasyona tabi oluyor. Sanıyorum 1987 yılında tekrar JİTEM adı ile kuruluyor. Jandarma İstihbarat Birimleri bölük pörçüktü. Hepsini

22

bir komutanlığa bağlamak istediler. Adına da Jandarma istihbarat Terörle Mücadele denildi."

"JİTEM'in örgütlenmesi şöyledir: Direkt Jandarma Genel Komutanlığı ile irtibatlıdır. JİTEM Grup Komutanlığının başında bir binbaşı bulunuyor: Önce Cem Binbaşı vardı, o ayrıldı. Yerinde şimdi Nurettin Binbaşı var."*

Subay A.Ö.'nün komutanı "Yüzbaşı Cem" bu kez karşıma "Cem Binbaşı" olarak çıkmıştı. Astsubay'a hemen Binbaşı Cem'i sordum. Çekindi: "Açık kimliklerini vermek istemiyorum. Zaten Cem'i fazla tanımıyorum. Benden önceydi. Nurettin Binbaşı Malatyalı. Kürt değil ama çok iyi Kürtçe konuşuyor. Binbaşı Cem şimdi sanıyorum Genel Komutanlık'da görev yapıyor. Zaten burada görev yapanlar nedense daha sonra hep Genel Komutanlık'a tayin olurlar!"

Astsubay, JİTEM'in örgütlenmesi hakkında detaylı bilgiler verdi:

"JİTEM Grup Komutanı'nın alt kadrosunda bir veya iki subay ile birkaç astsubay görev yapar. JİTEM Komutanlığı'na bağlı; gerilla gibi giyinen, altlarında özel arabaları bulunan JİTEM komutanları dışında kimseden emir almayan, kendi başlarına buyruk olan çoğunlukla dağda gezen, mağaralarda kalan timler vardır. Kaç tim olduğunu bilmiyorum."

Benim bildiğim kadarıyla eskiden Jandarma Genel Komutanlığı'nın "Bölge Birimleri" vardı. Bunların başında Grup Amiri bulunurdu. Türkiye yedi grup amirliğine ayrılmıştı. Bu yedi grup amirliğine ise iller bağlıydı. İller ise "Yuva Başları" denilen daha küçük birimlerden oluşuyordu.

JİTEM kafamı karıştırmıştı. Astsubay'a bildiklerimi söyledim. Anlaştık: 'Bölge Birimleri'nin yani grup amirliklerinin yerini; 1987 yılında JİTEM almıştı. Şimdi de yedi JİTEM birimi vardı. Bunlar direk Jandarma İstihbarat Daire Başkanlığı'na bağlıydı.

Astsubay eline kâğıt kalem aldı. Jandarma'nın örgütlenmesini çizdi:

* Astsubay sadece Diyarbakır JİTEM'i biliyordu. Halbuki Türkiye'de 7 JİTEM Grup Komutanlığı vardı. Kurucusu ise halen Niğde Alay Komutanlığında görevli Albay A.D. idi.

23

"PKK'lı Sanırsınız"

Astsubay, Diyarbakır JİTEM'e bağlıydı. Ancak kendisi grubun elemanı değilmiş gibi anlatıyordu:

"Bunlar köy köy, mezra mezra dolaşırlar. Her timin kendi bölgesi vardır. Hepsi çok iyi Kürtçe konuşur. Zaten bunları birçok köylü PKK'lı sanır. Bu timleri sizde görseniz PKK'lı mı, asker mi olduğunu anlayamazsınız. Hepsi bıyıklı ve sakallıdır. JİTEM timleri bazen PKK kimliğiyle gidip, kavgalı köylüleri birbirleriyle barıştırır. Bu timlerin asıl amacı istihbarat toplamaktır.

"Timlerin başında üsteğmen veya yüzbaşı bulunur. Bir timde subaydan başka bir kaç tane astsubay ile en fazla ikide er vardır. Erler yemek, temizlik gibi yardımcı hizmetlerde kullanılır. Bu timlere son yıllarda

itirafçılar da katılmaya başladı.

"JİTEM timlerinin gizli ödenekleri vardır. Bu timlerde görev yapan subaylar çok iyi para kazanırlar. Bol primi, ikramiyesi vardır. Özellikle iyi istihbarat alındığında primleri artar.

"Söylediğim gibi bu timlerin asıl amacı istihbarat toplamak, sorumlu olduğu bölgede istihbarat ağı kurmaktır. Köylüleri 'devşirip' muhbir yapmaktır. Köy korucusu olan bir köyde mutlaka JİTEM'in muhbiri vardır. Timlerle, korucuların ilişkileri çok sıkı fıkıdır. Her köyde, mezrada bir muhbir bulunsun istenir. Ancak muhbir bulmak çok zordur. Genellikle korucular yapar bu işi."

JİTEM Arabaları...

Astsubay'ın bundan sonra anlattıklarından dehşete düştüm. Astsubay, Güneydoğu'da görev yapan bazı subayların uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yaptıklarını iddia ediyordu! Kişi ve yer isimleri veriyor, olayları detaylarıyla anlatıyordu: "JİTEM çok iyi amaçlar için kuruldu. İstihbarat toplamak tek gayesiydi. Sonra dejenere oldu. Tim komutanları kendi gruplarını oluşturdukları için işi bilen elemanlar yerine, kendisine çıkar sağlayacak, kendi yaptığı kanun dışı davranışlara göz yumacak itirafçıları, askerleri seçmeye başladılar. Çoğu tim elemanı yapılan kanun dışı hareketlere göz yumdu. Üst rütbelere de ses çıkarmadı. Sonuçta ufak çapta başlayan kanun dışı hareketler çok büyüdü. Binlerle ifade edilen paralar, milyarlarla ifade edilmeye başlandı. Nihayet JİTEM'de çalışanların hemen tümü bölgede uyuşturucu ve silah kaçakçılığında etkin rol almaya başladılar."

Astsubay şaşkınlığımı anlamıştı:

"Evet şaşıracaksınız ama gerçek bu! JİTEM timleri bölgede uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yapıyor." .Merakla sordum: "Nasıl yapıyorlar?"

Anlattı:

"JİTEM timlerinin altında sivil arabalar var. Bu otomobiller, değişik renktedir. Plakaları ise resmi değil, sivildir. Güneydoğu'nun tüm karayollarındaki arama noktalarından rahatça geçerler. Durdurulmazlar, aranmazlar. JİTEM timi kimliğini gösterir, çeker gider.

"İşte bu kolaylık nedeniyle, İran'dan, Irak'tan, Suriye'den gelen uyuşturucular JİTEM arabalarına yükleniyor. Uyuşturucuyu alan JİTEM arabaları duruma göre Van veya Diyarbakır'a gidip uyuşturucuyu teslim ediyor. Uyuşturucular buradan İstanbul'a, Mersin'e gidiyor."

Astsubay "Sizin aracılığınızla yetkilileri uyarmak işiyorum" dedi: "Asıl pusu JİTEM arabalarına atılsın! Arabalardan ne kadar eroin çıkacaktır görsünler. Araştırılsın; JİTEM timlerinde görev yapan subay ve astsubayların, Batı'ya tayin olduktan sonra nasıl zengin oldukları! Son model arabaları, apartmanları, daireleri, nasıl aldıkları! Araştırırlarsa bulurlar; zengin olmayan JİTEM komutanının bulunmadığını!"

Daha detaylı bilgi vermesini istedim. İddiası büyüktü. Astsubay bu konuda tahmin ettiğimden daha bilgiliydi.

"JİTEM timleri, kaçakçılığı ilişki içinde oldukları korucubaşları ve itirafçılar aracılığıyla yapıyorlar. Bunların çıkarları ortak olduğu için birbirlerini hep korurlar.

"Size bir örnek vereyim; Silopi JİTEM'inden bir astsubay Şenoba'daki bir köylü ile ilişki kuruyor. Bu köylü hem muhbirlik hem de uyuşturucu kaçakçılığı yapıyor. K.Irak'tan gelen uyuşturucuyu Yüksekova'dan teslim alıyor. Tabii malı alacağı gün ve saati astsubaya bildiriliyor. Astsubay da JİTEM'in sivil plakalı Renault arabasıyla gelip uyuşturucuyu Diyarbakır'a götürüyor! Böyle kaç parti mal göturdüler...

"Bir başka örnek daha vereyim. Yüksekova'da bir köyde, 'eroin imalathanesi var' diye duyum alınıyor. Köye baskın düzenleniyor. Köylülerle yapılan pazarlık sonucu Yüksekova Merkez Jandarma Karakol Komutanı Astsubay milyonlarca lira rüşvet alıyor. Sıfır hattında; yani sınırda bulunan Bölük Komutanlarının, Alay Komutanlarının, İl Jandarma Alay Komutanlarının yüzde 80'i bu işin içindedir.

"Bölgeye gelen sınır komutanları, ister istemez bu işlere bir şekilde bulaştırılıyor. Yeni gelen komutana kaçakçılık yapan ağalar, korucu başları, belediye başkanları hemen ziyarete gelirler. Komutanın nabzını

yoklar, hediyeler verirler. Samimi olmaya çalışırlar.

26

Eğer samimi olurlarsa işler kolaylaşır. 'Al gülüm ver gülüm' başlar. Zaten tayini çıkan komutan yeni gelen subaya dönen dolapları anlatır. Eğer yeni gelen subay iyi niyetli ise uyuşturucu kaçakçılığına karşı biriyse bu kez ağalar, korucular onu yerinden etmek için çeşitli dolaplar çevirirler. Nüfuzlarını kullanırlar. Araya kimler kimler sokulur; Belediye Başkanları, Milletvekilleri, Bakanlar..."

Resmi Silah Kaçakçılığı

Astsubay sadece uyuşturucu kaçakçılığı yapılmadığını anlattı. Bölgede, özellikle Körfez Savaşı'ndan sonra silah kaçakçılığı olaylarında büyük artış olmuştu.

"JİTEM timleri, muhbirler, PKK itirafçıları aracılığıyla tespit ettikleri sığınaklardan ele geçirdikleri silah ve mermileri kaçakçılar vasıtasıyla PKK'ya, K.İrak'taki peşmergelere satıyorlar!"

Bu sözünün ardından hemen örnek bir kaçakçılık olayı anlattı:

"1991 yılının Mart ayı başlarında Silopi JİTEM Tim Ko-mutanlığı'ndan bir ekip Şenoba'ya geliyor. Buradaki ajanlarıyla ilişkiye geçiyor. Silah duyumu alıyorlar. Gündüz aldıkları bu duyumu yukarıdan kimseye bildirmiyorlar. Geceyi bekliyorlar.

"Gece 01.00 sıralarında beyaz renkli Renault marka arabalarına binip yola çıkıyorlar. Uludere yol ayırımında arazi kesiminde, İnceler Köyü yakınlarında gizli bir sığınakta 5000 adet Kalaşnikof mermisi, birkaç tane Kalaşnikof tüfek ile Brovning 14'lü tabanca buluyorlar. Bunları büyük bir gizlilik içinde arabalarına yükleyip götürüyorlar. Bu silahları Cizre ve Silopi'deki korucular aracılığıyla satıyorlar!

"Asıl silah vurgunu Kürt mültecilerin Türkiye'ye gelmesi sırasında yaşandı. 500 bin kişi Işıkveren Altınyayla bölgesine yerleştirildi. Toplam 200 bin küsur silah teslim alındı. Gidin bakın, kayıtlarda gözüken silah sayısı 1600! Diğer silahlar nereye gitti? Araştırılsın istiyoruz!"

Astsubay kaçakçılık yapan subayların isimlerini de bir bir vermişti. Subayların nasıl kaçakçılık yaptıklarını örnek olaylarla anlatmıştı.

27

Astsubayın anlattıklarını, Güneydoğu'da görev yapan bir Yüzbaşı da doğrulayınca, 21 Haziran 1992 tarihli 2000'e Doğru dergisinde yazdım: "JİTEM'de görevli astsubay açıklıyor: Uyuşturucu kaçakçılığı yapan subaylar"

"Doğal olarak" haber basında yeterli ilgiyi görmedi. Sadece Meydan gazetesinden Behiç Kılıç haberden alıntılar yaptıktan sonra makalesini şöyle bitirmişti: "Şehit düşen yoksul aile çocukları, pisi pisine ölen Kürt çocukları, siyasete sızan milyarder terör sözcüleri ve terörün belini kırdık lafından başka marifeti olmayan yöneticiler... İşte bizim Güneydoğu bölgemiz. Ne zaman biteceği belirsiz kabus."

Aradan bir ay geçti. Jandarma Genel Komutanlığı JİTEM haberinde yer alan bilgiler doğrultusunda "soruşturma açabilmek" için 2000'e Doğru'ya başvurdu. Gönderilen yazıda mevcut bilgilerin Jandarma Genel Komutanlığı'na ulaştırılması rica edilmişti. Konuyla ilgili daha önce yaptığımız haberlerle, elimizdeki bilgi ve belgeleri toparlayıp bir dosya yapıp gönderdim.

Dosyayı gönderdikten sonra Jandarma Genel Komutanlığından bir yazı daha aldım.

Bu kez haberi bize veren subayların isimleri isteniyordu! Olacak şey değil ama oluyor işte! Gazeteciye haber kaynağı soruluyor! Ben durumu subay arkadaşlara aktardım. Subaylar "Uyuşturucu ve silah kaçakçılığı yapanlar arasında kimler var hepsini bilmiyoruz. Bizi sorgulayacak kişilerin bu iş içinde olmadığını nereden bilelim?" diyerek ifade vermeyi reddettiler. Bunun üzerine komutanlığa haber kaynaklarımızın isimlerini veremeyeceğimizi bildirdim.

Jandarma Genel Komutanlığı ile yazışmalarımızı da ayrı ayrı dergide haber yaptım.

"JİTEM Dosyası" bizim için bu haberle kapanmıştı. Ancak bu kez 'Cem Binbaşı Dosyası' açılmıştı. Çünkü her taşın altından adı çıkıyordu...

Kimdi bu "Cem Binbaşı"?

28

II. BÖLÜM ERSEVER'İN PEŞİNDE

"Cem Binbaşı" ile ilgili bilgileri toplamaya başladık. Gelen her türlü bilgiyi artık, "Cem Binbaşı" dosyasına koyuyoruz;

İlk önemli bilgi Silopi'den geliyor. "Cem" 1975-77 yılları arasında Silopi İlçe Bölük Komutanı. Üsteğmen. İlçeye dışarıdan gelen bazı öğretmenler, polisler, memurlar MHP'nin yan örgütü Ülkü-Bir'i açmak istiyorlar. İlçe gençleri derneğin açılmasına tepki gösteriyorlar.

Dernek açılacaktı, açılmayacaktı tartışması kavgaya dönüşüyor. Olaya jandarma müdahale ediyor. "Üsteğmen Cem"de derneğin açılması yanında aktif tavır koyunca, gençler Üsteğmen'in üzerine yürüyorlar. 'Cem" emrindeki bölüğe dönerek, "İşte karşınızda Rumlar var, ateş serbest" emrini veriyor. Ateş açılıyor. Birkaç kişi yaralanıyor.

Ateş açma olayının yankısı ilçe sınırlarının dışına taşıyor. Konu TBMM'ye geliyor. Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz, Başbakan Süleyman Demirel'e sözlü soru önergesi veriyor. "Üsteğmen Cem"in görevden alınmasını istiyor.

Olay kapanmıyor. Bazı avukatlar ile Demokratik Kitle Örgütleri temsilcileri Diyarbakır'da olayı kınayan ve 'Üsteğmen'in görevden alınmasını isteyen bir basın toplantısı düzenliyorlar.

"Üsteğmen Cem" yargılanıyor. Ancak savcı takipsizlik kararı veriyor. Bu olay üzerine "Üsteğmen Cem" özel harp eğitimi için Foça'ya gönderiliyor.

O günlerde "Üsteğmen Cem"ın soyadını öğrenememiştik. Tanıyanlar kendisinden ya "Cem Binbaşı" ya da "Üsteğmen Cem" diye bahsediyordu.

Sonunda 'Cem'in bir devre büyüğü bir subay ağabeyinden bilgi aldık:

29

6 Haziran 1950 Erzurum doğumlu. Arnavut göçmeni. 1972 Harp Okulu

çıkışlı. Asıl adı; Ahmet Cem Ersever!

Subay ağabeyi Ersever'in nerede görev yaptığını bilmiyor. "Ancak" diyor, "Güneydoğu'da olduğunu sık sık duyuyorum".

Rütbesi, hesaplamalarımıza göre Binbaşı.

Kod adı ise Testere!..

Devletle Kesik Baş Ticareti

Adeta her geçen gün, "Ahmet Cem Ersever Dosyası"na yeni bilgiler koymaya başlıyoruz. Her yeni bilgi bizi dehşet içinde bırakıyor.

Binbaşı Ersever için neler neler söylenmiyor ki...

"Mahalli ajanları organize eden kişidir. Şırnak ve Cizre'deki her faili meçhul olayda onun parmağı vardır. Bölgede Üstteğmenliğinden itibaren kendini herkese 'Cem Üstteğmen' ve sonraları 'Cem Yüzbaşı' olarak tanıttı! Onun ismini devamlı olarak mahalli ajanlardan duyuyorduk. Bu ajanları yönlendiren ve onların maaşlarını veren de 'Cem Yüzbaşı'dır. Üstü yokmuş gibi davranır. Biz onun adını hiçbir yerde bölük ve tabur komutanı olarak duymadık. Sabit bir yeri yok.

"1985 yılında Besta bölgesinde bir çatışma olduğunu duyduk. PKK'lı bir üst düzey komutanın kafasının kesilerek Şırnak'a getirildiği söylendi. Cesedin Komutan İsmail Kıyas'a ait olduğu bildirildi. Teşhis için eşi ve kayınpederi bulundu. Yakınları cesedin İsmail Kıyas'a ait olmadığını söylediler.

"Ceset Şırnak Tugayı'na Geçitboyu muhtarı Mehmet Zeyrek kanalı ile getirilmişti. Bu adamlar cesedi getirdikleri için de 2-3 milyon prim almışlardı. Yetkililer hâlâ cesedin PKK'lı bir komutana ait olduğunu söylüyorlardı. Güya, 'PKK'lılar tanınmasın' diye komutanlarının kafasını kesip götürmüşlerdi!

"Aradan günler geçti. Bir kadın, 'Bundan 15 gün evvel evden kocamı alıp götürdüler. Bir daha da haber alamadım' diye Tugay'a başvurdu. Kadının anlattığına göre kocasını korucular götürmüştü. Daha sonra yapılan araştırmada kesik başlı cesedin kadının kocasına

ait olduğu ortaya çıktı! Adam Balveren köyünün Tolgi mez-rasındanmış. Zavallı köylünün kellesini kesenler Cem'in emrinde çalışan korucular ve ajanlardı!"

Bu olayla ilgili olarak Şırnak'taki bazı avukatlar suç duyurusunda bulunuyorlar. Fakat sonuç alamıyorlar

Avukatların suç duyurusunda bulundukları bir başka olay ise şöyle meydana gelmişti.

"Bu olaydan kısa bir süre sonra Balveren Karakolu'ndan köylülere, 'bir cesediniz var gelin alın' deniyor. Ceset 19 yaşındaki Gürgün Savaş'a ait. Ailesinin anlattığına göre, Gürgün Savaş'ı Diyarbakır Ce-zaevi'nde tanıyan PKK'lı Hasan Irmaz daha sonra itirafçı oluyor. Fakat Gürgün Savaş'ın bundan haberi yok. Olaydan bir gün önce Hasan Irmaz PKK'lı gibi Gürgün Savaş'a gidip 'Akşam sizin evin önünden geçeceğim, bana yemek bırakın' diyor. Gürgün Savaş karısına, 'Bu akşam cezaevindeki arkadaşım Hasan gerillalarla buradan geçecek, kapıya ekmek koy' diyor. Sarı bir poşete 9 ekmek ile bir kilo peynir konuyor. Azık çalıların yanına bırakılıyor. Gece saat 22.00'de gerilla kıyafeti giymiş bazı kişiler ki, bunların çoğu itirafçı ve korucudurlar. Yiyeceği bulamamış gibi Gürgün Savaş'ı çağırıyorlar. Gürgün Savaş'ı beyaz bir Renault'a bindirip götürüyorlar. Ertesi gün Gürgün Savaş'ın işkence edilmiş cesedi bulunuyor...

"Hasan Irmaz itirafçı olduktan sonra Cem'in yanında çalışmaya başlıyor. Bunlar PKK kıyafeti giyiyorlar. PKK sempatizanlarını tuzağa düşürüp öldürüyorlar. Faili meçhul bir çok olayı da bu ekip gerçekleştiriyor. Bölgede Cem'in bilgisi olmadan kimse bu tür cinayetler işleyemez. Avukatlar kaç kez Şırnak Cumhuriyet Savcılığı'na suç duyurusunda bulundu. Savcı hep takipsizlik kararı verdi."

Gelen.bilgilerin doğruluğunu araştırmak için bölgeyi çok iyi bilen herkesle konuşuyorduk; Avukatlar, Belediye Başkanları, Milletvekilleri, Bakanlar, bölgede görev yapmış subaylar...

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i, 2000'e Doğruya kapak yapmaya karar veriyoruz. Ancak elimizdeki bilgiler hâlâ yeterli değildi. "Araştırmayı bir süre daha sürdürelim" diyoruz.

Ersever Batı Bölgesi'nde çok az görev yapmıştı. İlk görev yeri İstanbul'du. Bir yıl burada kalmıştı. İkinci görev yeri: Silopi.

Silopi'de MHP'li olduğunu her fırsatta dile getirmesiyle ünleniyor. O yıllarda Kartal Tibet'in başrolünde oynadığı Tarkan filmleri çok popüler. Tarkan'ın Kurt'undan etkilenen Ersever yanında köpekle geziyor. Köpeğin adı ise Ecevit!

Sicilinde "aşırı milliyetçidir" notu var. Kendi olanaklarıyla Za-zaca öğrenen Ersever enteresan bir subaydı. Kendisiyle yüz yüze konuşmak istiyoruz. Tuhaf; Kimse nerede görev yaptığını bilmiyor...

Birgün emekli bir Kurmay Albay benim yanımda Jandarma Genel Komutanlığı'nı telefonla arayarak, Ersever'in nerede olduğunu sordu. Emekli Kurmay Albay'ın öğrencisi subay bile eski komutanına Ersever'in nerede görev yaptığını söylemedi! "İstihbaratta çalışıyor" demekle yetindi.

Ersever 1984 yılından beri Güneydoğu'da görev yapıyordu. Doğrusu çok ilginçti; Herkes bölgeden kaçarken Ersever yıllardır Güneydoğu'daydı!

Kaçakçılık Dünyasına Giriş

Binbaşı Ersever 12 Eylül'ün ilk günlerinde İskenderun'da kaçakçılar arasına ajan olarak sızmıştı. Burada elde ettiği bilgileri direkt olarak Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Sedat Celasun'a bildiriyordu. Derlediği raporları Milli Güvenlik Konseyi'nde konuşuluyordu. Yakalattığı kaçakçıların mahkemelerinde tanıklık yapıyordu.

Ancak Ersever'in kaçakçılık dünyasındaki istihbarat toplama işleri fiyaskoyla sonuçlanacaktı. Ersever ünlü kaçakçı Nejat Söylere yardım etmişti! Ersever istihbarat toplarken aynı zamanda bazı karanlık işlere de karışmıştı.

1982'de Adıyaman'da önyüzbaşı olarak görev yapan Ersever, kaçakçılara yardım ettiği için açığa alındı. Teşekkül halinde kaçakçılık yapmaktan hakkında 6. Kolordu Komutanlığı'nda dava açıldı. Sonra bu dava Ankara 4 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesi'ne ha-

vale edildi. Dava buradan İzmir'e gitti. Nedeni ise Ersever'in Kırkağaç'ta görev yapmasıydı. Beraat etti, 1983 yılında tekrar göreve döndü.

"Ahmet Cem Ersever" adına Ankara Sıkıyönetim l Nolu Askeri Mahkemesi'nin "MHP ve ülkücü kuruluşlar davası" kararının gerekçeli hükmünde de rastladık...

MHP İddianamesinde Ersever

MHP Davasının Gerekçeli Hükmü'nde tanıklardan ülkücü Hüsamettin Aliveli, Kaçakçılık İstihbarat Daire Başkanlığı görevlileri tarafından alınmış ve üç sayfalık ifadesinde, Türkiye'ye kaçak olarak girerken Ersever'den yardım gördüğünü söylüyor. Aliveli, Ersever'in dönemin Ülkü Ocakları Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu ile de gizli gizli görüştüğünü anlatıyor.*

Gerekçeli Hükmün 796. sayfasında Aliveli'nin ifadesinden şöyle bilgiler öğrenmiştik, Ersever hakkında:

"Kaçak olarak 1976 yılında Habur sınır kapısından Türkiye'ye girdiğini, Jandarma Yüzbaşı Ahmet Cem Ersever'in kendisine oturma müsadese için yardımda bulunduğu, ülkücü görüşü benimsediğini, Nejat Söyler'in Ortadoğu Nakliyat Firması'nda işçi olarak çalıştığını, Nejat Söyler'e ait TIR'larla kaçak tabanca ve diğer mallarla yakalandığını, Ankara'da Yüzbaşı Ahmet Cem Ersever'le birlikte De-mirtepe'deki Ülkü Ocakları Genel Merkezi'ne gidip Genel Başkan Muhsin Yazıcıoğlu ile görüştiklerini, Cem Ersever'in Muhsin Yazıcıoğlu ile özel olarak kapıları kapatarak konuştuklarını beyan etmiştir."

* Önemli bir noktaya değinelim: Binbaşı Ersever Adıyaman Kahta'da görev yaptı. Bilindiği gibi Kahta'da Menzil Şeyhi Raşit Erol vardı. Muhsin Yazıcıoğlu 12 Eylül'den sonra 'İslamı keşfetmiş', Şeyh Raşit Erol'un müridi olmuştu. Binbaşı Ersever, Muhsin Yazıcıoğlu ve Güneydoğu'da 1991 yılında ortaya çıkan "Hizbullah" ilginç bir üçlü oluşturuyor!.. Ersever öldürüldükten sonra olaya geniş yer veren Yeni Hafta dergisi de Yazıcıoğlu ekibinin yayın organıydı. MHP'nin gazetesi Ortadoğu ise Ersever olayına hiç değinmemişti!..

Ülkücü Hüsamettin Aliveli'nin ifadesinde, Ersever'in Muhsin Yazıcıoğlu tarafından, ünlü kaçakçı Nejat Söyler'e ait TIR'da yakalanan tabancalar ve kaçak mallar için görevlendirilerek İstanbul'a gönderildiğini bildiriyor.

Ersever, İstanbul'da kaçakçılık olayını soruşturan Gümrük ve Tekel Bakanlığı Müfettişi Necati Can ile görüşüyor. Necati Çan'a, Yazıcıoğlu'nun mektubunu veriyor. Ersever, MHP'lilere ait olan 2 bin 500 tabanca ve kaçak malların yakalanması görevini ihmal ettiği için açığa alınıyor.

Binbaşı Ersever kaçakçı Nejat Söyler ile ilişkisini hiç kesmiyor. Örneğin 1991'i 1992'ye bağlayan yılbaşı gecesini Ankara Kent Otel'de birlikte geçiriyorlar.

Kaçakçı Nejat Söyler ile Ersever'i tanıştıran kişi, Hüsamettin Türkmen.

Hüsamettin Türkmen, Nejat Söyler'in kızı ile evli, yani damat! Genç damat da kaçakçı! Irak uyruklu Türkmen.

Ersever ile kaçakçı Nejat Söyler'i 1977 yılında tanıştırdığı belirtiliyor. Yani Ersever Silopi'de görevli iken! Bilindiği gibi Silopi sınır ticaretinin yapıldığı en stratejik ilçelerden biri.

"Ahmet Cem Ersever Dosyası"na MHP ile birlikte bir de kaçakçılık olayı eklenmişti. "Dosya" giderek renkleniyordu. "Bunun altıdan mutlaka büyük bir olay çıkacak" diye bekliyorduk...

Ersever İtirafçı Timlerinin Başında

Binbaşı Ersever hakkında inanılması zor olaylar anlatılıyordu. Herbirini özenle "Dosyası"na koyuyorduk.

Ersever 1988 yılında Şırnak bölgesinde görev yaptığı dönemde, İdil ilçesinden Mehmet Bayar adlı bir kişiyi gözaltına alıyor. Daha sonra Bayar'ın koynuna bomba koyup, ellerini arkadan bağladıktan sonra kaçmasını söylüyor. Mehmet Bayar kaçarken bomba patlıyor ve ölüyor. Bayar bu olaydan sonra TRT ekranlarında terörist olarak gösteriliyor! Ceset İdil Taburu'nun bahçesine gömülüyor.

"Şırnak halkı Ersever'den çok korkar. Kontrgerillanın başı olarak bilir. 14 yıla yakın bir süredir Silopi, İdil, Şırnak, Cizre, Nusaybin gibi kritik yerlerde görev yapıyor. Bölgeyi çok iyi tanıyor.

"5 Ekim 1992 tarihinde, Türkiye'nin sınır ötesi operasyonundan hemen önce, Binbaşı Ersever Zaho Kaymakamı Berzenci ile birlikte hareket ediyordu. Operasyon öncesi Türk gazetecileri ile görüşen Berzenci, kendilerine bir Türk binbaşının sürekli yardımcı olduğunu, sivil dolaştığını ve ara sıra gelip Zaho'da kaldığını söylüyor. Ber-zenci'nin anlattığı binbaşı peşmerge kıyafeti ile dolaşüyor, Türk sivil plakalı bir arabaya biniyordu. Binbaşı'nın adının 'Cem Ersever' olduğu söyleniyordu!..

"Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i Silopi'de herkes tanır. Binbaşı kendine bağlı bir ekiple çalışır. Bu ekibin içinde itirafçısından tutun da, korucusuna kadar herkes var. Ekip 40 kişi. Ersever Silopi'ye geldiğinde Hac konaklama tesislerinde kalır.

"Binbaşı Ersever'in ekibinden bir grup, 1992 Aralık ayının son haftasında Silopi'li 4 köylüyü kaçırdı. Bu köylülerden Tahir oğlu Mehmet Tan son olarak Zaho'nun Sımela bölgesinde elleri bağlı olarak bu ekip içinde görüldü.

"Ersever PKK'lı itirafçılardan kendine bir ekip kurdu. İtirafçı kod adı Şahin, Hamit Erdoğan; itirafçı kod adı Bedran, Adem Yakın; itirafçı kod adı Zana, Hüseyin Yeşilmen ve itirafçı kod adı Berces, Berces Ergin; Ersever'in ekibi içindeler.

"Binbaşı Ersever'in Hacı Zeyrek adında bir ajanı vardı. Zaten bu kişi de ajanlık yaptığını saklamıyordu. Silopi Taburu'nda görev yapıyordu. Telefonlara bile çıkıyordu. Cem Ersever kendi içlerindeki bir hesaplaşma nedeniyle Hacı Zeyrek'i öldürttü. Hacı Zeyrek'in cesedi Silopi'nin kuzeyinde bir torba içerisinde bulundu!"

Anlatılanlara göre Binbaşı Ersever Güneydoğu'da her taşın altından çıkıyordu. "İtirafçılar ordusu" kurmasını anlıyorduk. Ersever kontrgerillanın "el kitabına" uygun hareket ediyordu.

Kara Kuvvetleri Komutanlığının ABD'den tercüme edip yayımladığı "Kontrgerillanın el kitabı" denilen Sahra Talimnamesinin 31-15 nolu maddesinde şöyle deniyordu: "Politik şartlar ve durum müsaade ettiği takdirde, askeri, sivil veya gerilla tecrübesi veya eğitimi

35

görmüş erkek ve kadınlardan mahalli fertler, yardımcı polis ve köy savunma birlikleri teşkilatlandırılmalıdır. Böyle bir tecrübe geçirmemiş olanlar ise ayrı ayrı espiyon, propaganda ajanı, muhafız, kılavuz, tercüman olarak kullanılırlar."

Avukatıyla Tanışıyorum

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i kapak yapmaya karar veriyoruz. "İşte Kontrgerillanın Şefi" diye. Tek sorunumuz var, elimizde Er-sever'in hiç fotoğrafı yok. 1972 Harp Okulu yıllığını bulmaya çalışıyoruz.

Araştırmayı sürdürürken 1980'ler başında kaçakçılıktan yargılandığı 4 nolu Sıkıyönetim Mahkemesi'nde Ersever'i savunan Avukat Bahattin Sönmez'i buluyorum.

Bahattin Sönmez aslında Nejat Söyler'in avukatıydı. Ancak Er-sever'in savunmasını da üstleniyor Ersever'i tanıyor. Bahattin Sönmez'den mahkeme dosyalarını istiyorum. Eski bir hakim olan Sönmez, "Savunmasını üstlendiğim kişilerin dosyalarını kimseye veremem, bu benim için çok önemli bir ilkedir" diyor.

Avukat Bahattin Sönmez Cizreli. Kürt. Ersever'in Kürtlere neler yaptığını ayrıntılarıyla anlatıyorum. İstiyorum ki, Ersever'e sinirlensin ve dosyaları versin. Hayır. Avukat Sönmez ilkesinden ödün vermiyor. Araya sayıp sevdiği dostlarını sokuyorum. Sönmez'i kimse ikna edemiyor. Ancak Sönmez'le yaptığımız bir görüşmede Ersever'in kitap yazdığını öğreniyorum. Takma isimle yazdığı kitap piyasaya bile çıkmış satılıyormuş. Ne var ki, Avukat kitabın içeriğini ve adının ne olduğunu bilmiyor. Sadece kitap yazdığını duymuş. Zaten yıllardır görüşmüyorlarmış.

DEP Milletvekili Orhan Doğan

Bu arada bize ilginç bir bilgi daha ulaşıyor. "DEP Şırnak milletvekili

Orhan Doğan, Binbaşı Ersever'in samimi arkadaşıdır. Diyarbakır'da yedikleri içtikleri ayrı gitmezdi."

36

Hemen Meclise gidip Orhan Doğan'ı buluyorum. Doğan, Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in adını önce anımsamıyor. Ayrıntılı bilgi verince hatırlıyor.

Orhan Doğan yedeksubaylığını 12 Eylül'ün sıcak günlerinde 1983'te Diyarbakır Taktik Hava Kuvveti'nde Askeri Savcı yardımcısı olarak yapıyor. Oradan tanışıyorlar, Ersever'le.

Orhan Doğan şöyle anlatıyor: "Mahkemeler sırasında tanıştık. Oturup birkaç kez sohbet ettik. Ancak o kadar ayrıntılı hatırlamıyorum. Bende öyle fazla bir etki bırakmadı herhalde."

1993 yılı gelip çatmıştı. Ersever'in fotoğrafını hâlâ bulabilmiş değiliz. Haber masanın üzerinde durdukça sürekli yeni bilgiler geliyor.

Ersever'i kapak yapmayı planladığımız günlerde Gazeteci Yazar Uğur Mumcu arabasına konulan bombanın patlaması sonucu yaşamını yitiriyor. Gündem değişiyor. Ersever dosyası rafa kalkıyor.

Yine o günlerde 2000'e Doğru dergisinin yerine Aydınlık gazetesini çıkarmak için uğraşıyoruz. 2000'e Doğru dergisini kapatıp Aydınlık'ı çıkarmaya başlıyoruz.

Binbaşı Ahmet Cem Ersever'i artık dizi olarak Aydınlık'ta, yayımlamayı düşünüyoruz.

III. BÖLÜM ERSEVER'LE TANIŞIYORUZ

Tarih 5 Haziran 1993. Ulusal Basın Ajansı (UBA) saat 11.02'de Aydınlık'ın Ankara Bürosuna bir haber geçiyor. Şöyle:

"ANKARA, 5 Haziran (UBA)-PKK'nın ilan ettiği tek taraflı ateşkes kararından sonra Türkiye'de meydana gelen yumuşama ve siyasi çözüm arayışları 'imha politikasını savunan bazı askerleri' isyan ettirdi. Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Grup Başkanlığı görevinden istifa eden Kıdemli Binbaşı A. Cem Ersever, 'Bu iş Girek Vadisi'nde (Hezil Çayı) başladı, orada bitirilecektir, dağda başladı dağda

bitirilecektir' dedi.

"PKK'nın tek yanlı ateşkes kararından sonra başta İçişleri Bakanı İsmet Sezgin olmak üzere bazı siyasilerin PKK lideri Abdullah Öcalan'a 'Bay Öcalan' diye hitap etmeye başladığına dikkat çeken Ersever bu yaklaşımın PKK'ya karşı verilen mücadeleyi zarara uğrattığını söyledi.

"İstifasından sonra arkadaşlarıyla bir değerlendirme yapan ve görüşlerini açıklayan Ersever, PKK'ya karşı başlatılan operasyonların durdurulmasını eleştirdi. Cem Ersever bu konuda atılan yanlış adımları protesto amacıyla Jandarma Genel Komutanlığı'ndan kendisiyle birlikte bazı arkadaşlarının da istifa ettiğini bildirdi."

Ersever sadece UBA'ya değil bazı gazeteler ile diğer-ajanslara da bildiri göndermişti. Ama bildiriye sadece UBA haber yapıp abonelerine ulaştırdı. Diğer basın kuruluşları ise bildiride "haber değeri" bulamamışlardı!..

39

Ajans Ve Gazetecilerin Değer Vermediği Bildiri

Ersever'in gazete ve ajanslara gönderdiği bildiri "Ben A.Cem Er-sever, PKK ile mücadelede atılan adımların yanlış olduğunu, mücadelenin ehil ellerce yürütülmesi gerektiğine, TC'nin PKK sorununa karşı bir stratejisinin olmadığına inandığımı ve 1992 yılında zevahiri kurtarmak gerekçesiyle bilgisizce yapılan Kuzey Irak harekâtının devleti bir açmazla soktuğunu, PKK'ya siyasi kazanımlar getireceğini, güçlenmesini sağlayacağını, siyasi işportacı Celal Ta-labani isimli şahsın Türkiye'de sadece PKK'nın askeri gücünü ele geçirmek maksadıyla tezgâhlar peşinde olduğunu beyan ederek, 1993 yılı Mart ayında kıdemli binbaşı rütbesinde Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Grup Komutanlığı görevinden kendi isteğimle ve bazı arkadaşlarımla birlikte emekli oldum" diye uzun bir cümle ile başlıyor,

Ersever'in açıklaması şöyle sürüyor:

"1984 yılından bugüne kadar yapılan yanlışlar, ihanetler ve uygulamalar konusunda Türk kamuoyunun aydınlatılması gerektiğine inanıyorum ve Türk basınıyla kamuoyu önünde Celal Talabani'nin

ihametleri, PKK ilişkileri, Güneydoğu'daki gerçek durum, köy korucuları, itirafçılar, faili meçhul cinayetler hakkında ve bazı siyasilerin örgütsel konumları hakkında açıklamalarda bulunacağım.

"Basında yer alan hükümet yetkililerinin demeçleri de insanı çileden çıkaracak cinsten olan her zamanki gibi aldatmacadan başka birşey değildir. Her zamanki gibi koltuğundan olma kaygısıyla halkın gözünün içine baka baka yalanlar sıralandı. Terörist Apo 'yu ateşkes kararından sonra 'Bay Öcalan' diye telaffuz etmeye başlamadılar mı?

"Madem ki PKK'nın ateşkesi toparlanmak için bir taktik olarak ele alındığını biliyordular, neden bahar operasyonlarını durdurdular?

"Toparlanıp bir yol kesme ile 40 insanı katletmelerine neden fırsat verildi? Madem ki herşeyi biliyorlardı, 100 kişi sıkıştırıp 10 kişi öldürebilmek için 40 insanı yem olarak mı kullandılar? Yoksa oynamaya mecbur oldukları oyunda Apo 'mızıkçılık' mı yaptı? Bakın, Apo onlarla dalga geçercesine İsterlerse ateşkes devam eder, hâlâ va-

40

kitleri var' diyor. Türkiye Cumhuriyeti'ni ne hale soktuklarının farkında mıdır? Ben pek sanmıyorum. Ne zaman misyoner danışmanlar tarafından yönlendirilmekten kurtulacaklar? Yine aynı masalları yutturmaya devam ediyorlar."

Ersever'in Adamı Telefonda

Ersever'in yazılı basın açıklamasını yaptığı 5 Haziran günü Ankara'da değildim. Ankara Haber Müdürümüz Hikmet Çiçek, UBA'nın haberinde "Binbaşı A.Cem Ersever" adını görünce hemen telefonla ajansı arıyor. Ersever ile yüzyüze görüşmek istediğini varsa telefon numarasını rica ediyor. Ajans Hikmet Çiçek'e basın açıklamasının altındaki telefon numarasını veriyor. Hikmet Çiçek verilen 441 22 96 numaralı telefonu çeviriyor. Telefona çıkan şahsın Mustafa Deniz olduğunu o günlerde bilmiyorduk. Mustafa Deniz, Binbaşı Ersever'in büroda olmadığını söylüyor.

Hikmet Çiçek, UBA'nın geçtiği haberi anımsatarak soruyor; "Ersever'in açıklaması çok ilgimizi çekti. Bu haberi manşetten vermeyi

düşünüyoruz. Türk Silahlı Kuvvetleri, 30 Özel Harp subayının görevine son mu verdi?"

Telefondaki şahıs (Mustafa Deniz) şöyle konuşuyor: "Ordu subayların görevine son verdi diye birşey yok. Bu bizim açıklamamızda yok. Biz kendimiz ayrıldık. Ayrılanlardan biri de benim. Biz TC'nin yanlış politikalar yürüttüğüne inandığımız için, bir tepki duyduğumuz için ayrıldık. Bakın, Kürt politikası Ortadoğu politikasının bir parçası olarak düşünülmemelidir. Talabani işportacı bir politikacıdır ve Irak Kürtlerini temsil edemez. Talabani ile kurulan ilişkilere karşıyız.

"Eğer birisi size elindeki çubukla vurmaya çalışırsa önce çubuğu indirecek. Sonra 'Hakkın neyse onu alacaksın' dersiniz. Ağaları da koruyan PKK değil mi? Olan benim zavallı Kürt kardeşime oluyor. Türk'ün verdiği vergiler oraya mermi, silah parası olarak gidiyor.

"Sorun bitmiyor çünkü etrafta sürekli İngiliz paraları dönüyor. Kürt ne zaman kendi kimliğine varır, sorun o zaman biter. Bu

41

çözumsuzlüğü Türkiye'de kendi amaçlarına kullanmak isteyen belirli misyonerlerin olduğunu da biliyoruz. Bunların ortalığı ne kadar bulandırdığını da biliyoruz."

Mustafa Deniz, soluk almadan konuşuyor sanki. Sözlerini şöyle bitiriyor: "Artık şuna kesin inanıyorum. Eskiden askeri ihtilallerle bazı sorunlara çözüm aranıyordu. Ama artık halk ihtilali olur! Bugüne kadar kime el uzattıysa beklentilerinin karşılığını alamayan halk kendisi gelir bu sefer. Ben Marksist değilim ama Marksizm'i gayet iyi bilirim! Ben bunları daha farklı anlamda söylüyorum. En iyisi siz bunları Ersever Binbaşı ile konuşun. Siz telefon bırakın gelince biz sizi ararız."

"Buyurun Ben Cem Ersever"

Aynı gün yani 5 Haziran'da Ersever, Hikmet Çiçek'i arıyor; "Buyurun ben Cem Ersever, beni aramışsınız." Hikmet Çiçek basın açıklamalarını okuduğunu, daha geniş bir görüşme yapmak istediğini söylüyor. Ersever "Hay hay, ne zaman" diyor.

Bir gün sonra Aydınlık'ın Ankara Bürosu'nda görüşmeye karar

veriyorlar.

Bu arada hemen Ankara'ya dönmem isteniyor!

6 Haziran günü Aydınlik'ta Ersever'in basın açıklaması ile telefondaki şahsın anlattıkları. "30 özel harpçi ordudan ayrıldı" manşeti ile veriliyor.

6 Haziran günü Aydınlik'ta çıkan habere İstanbul Büro Ahmet Cem Ersever'in portresini yazıp haberin içine çerçeve olarak koyuyor.

"Koyu MHP'li" başlığı ile yazılan portrede bizim daha önce edindiğimiz bazı bilgiler veriliyor. "Bazı bilgiler" diyorum çünkü Ersever dosyası bendeydi. Haber yapıldığında Ankara'ya dönmemiştim.

Ersever'in Portresi

Aydınlik'ta yazılan portre şöyleydi:

42

"Jandarma Kıdemli Binbaşı Ahmet Cem Ersever ordu içinde MHP'li olarak tanınan bir subay. 1976 yılında Silopi Jandarma Merkez Bölük Komutam iken Ülkü-Bir'in açılması için çaba gösterdi. Solcu gençlerle kavga etti. Gençler tarafından dövülürken Silopi halkı üzerine ateş açılması emrini verdi ve 'İşte karşınızda Rumlar ateş serbest' dedi. Açılan ateşle yaralananlar arasında o dönemin Silopi Belediye Başkanı Reşat Öktem'in ağabeyi Fikret Öktem de vardı. O tarihte bu olay Cumhuriyet gazetesine yansımıştı. Gazete Ersever için MHP'li Üstteğmen demişti. Yine o tarihlerde Silopi'de Payan, İsterdiyan, Batuyan aşiretleri arasında çatışma çıkarmıştı. Konu Meclis'e getirilmişti. Ersever Silopi'den İzmir Foça'ya tayin edildi.

"12 Eylül'den sonra Türkes'in çok yakını olarak bilinen subayların devreye girmesiyle istihbaratçı olarak Adıyaman'a gönderildi. 1984 yılında Siirt'te görev yaptı. Burada bulunduğu sırada Güneydoğu'nun her yerinden gözaltına alınan kişilerin sorgularına katıldı. İşkenceler yaptı. İşkence yaptıkları arasında Mardin eski Belediye Başkanı Abdullah Arıkan da var.

"1990 yılında Diyarbakır'da görevli. Emekli olmadan önce

Güneydoğu'da uzun yıllar görev yapmış üç subay ve bir astsubayla birlikte Zaho'da sivil olarak görev yaptı. Cizre, Silopi, Duhok, Zaho arasında sık sık dolaştı. Zaho'da karargâh kurmasından sonra Silopi'li Mehmet Tan esrarengiz bir şekilde kayboldu. 1989 yılında Silopi merkeze bağlı Piryan köyünden Hacı Zeyrek'in, Balveren Köyünden Görgün İbrahim Savaş'ın bizzat Ersever tarafından öldürüldüğü belirtiliyor. Şenoba'nın Talih mezrasından Süleyman Saitoğlu'nu gece yarısı evinden alıp Eşek Mağarasında testereyle kafasını kestiği de söyleniyor.

"Kısa aralıklar hariç 1976 yılından beri Güneydoğu'da istihbaratçı olarak görev yapan Ersever çok iyi Kürtçe konuşuyor. Sürekli biçim değiştiriyor. Ersever'in gittiği her bölgede faili meçhul cinayetler işleniyor."

Ersever Kızıyor

Portrenin gazetede çıkması Hikmet Çiçek'i tereddüt içinde bırakmıştı. Ersever pekâlâ yazılanlara kızıp gelmeyebilirdi.

43

Ancak Ersever 6 Haziran günü bir arkadaşı ile birlikte çıkıp gelmişti. Yanındaki kişi Mustafa Deniz'dir.

Hikmet Çiçek tahmininde yanılmamıştı: Ersever kızgındı.

"Ben Cem Ersever" diye elini uzatırken ekliyordu: "Benim hakkımda neler yazmışsınız öyle? İnsan açıp bana sormaz mı? Bakın dün sizinle telefonda konuştuk, o zaman sorabilirdiniz. Kusura bakmayın ama o yazdıklarınızı tekzip edeceğim."

Açıklama gazetede çıkarsa, ancak o zaman görüşme yapacaktı...

7 Haziran günü Ersever'in açıklaması Aydınlık'ta, çıktı; "Yazıda adı geçen özel harp teşkilatı ile bugüne kadar hiçbir ilgim olmamıştır.

"MHP'li değilim ve geçmişte de olmadım. Hiç bir siyasi parti ile ilişkim yoktur.

"Bugüne kadar antidemokratik ve yasadışı herhangi bir faaliyetim olmamıştır. Bana atfedilen olaylar, yazıda belirtilen atanma yerlerim ve

tarikhler gerçek dışıdır.

"Kürt meselesi ve PKK olayını birbirinden ayıran Türk ile Kürt insanının başından PKK belasının defedilmesi gerektiğine inanan ve PKK ile mücadelenin yanlış yürütüldüğünü savunan bir görüşe sahibim.

"Bu nedenle PKK'ya karşı tedbir, mücadele adı altında kişiliğimi daha fazla rencide etmemek düşüncesiyle ve sivil toplumda bir fikri mücadele platformu oluşturabilmek maksadıyla 1993 yılı Mart ayında kendi isteğimle emekli oldum. Benimle birlikte iki sivil memur arkadaşım da istifa etmek suretiyle ayrılmışlardır. Bunun dışında ordudan kaç subayın hangi nedenle ayrıldığı konusunda bilgi sahibi değilim."

44

IV.BÖLÜM VE ERSEVER KARŞIMDA...

7 Haziran sabahı bürodayım. Hikmet Çiçek henüz gelmemişti. Masanın üzerindeki kitaplar dikkatimi çekti. Kürtler, PKK ve A. Öcalan ve Üğendeki Tezgâh adlı kitapları daha önce de görmüştüm. Hatta Kürtler, PKK ve A. Öcalan kitabını satın da almıştım. Bu kitabı almamın nedeni, Yeni Ülke dergisinin kitabı iki kez haber yap-masıydı. Kitabı MiT'in çıkardığını, "Ahmet Aydın" adlı kitap yazarının takma isim olduğunu yazmıştı.

Dergi, kitabın yazarı Ahmet Aydın'ın gerçekte, MHP Trabzon milletvekili Koray Aydın olduğunu iddia etmişti. Dergiyi yanıltan olay ise MHP milletvekili Koray Aydın'ın 10 şubat 1992 tarihinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda yaptığı konuşmasıydı. MHP milletvekili Koray kitabın 4'üncü ve 5'inci sayfalarını sanki görüşü gibi okumuştu!..

Hikmet Çiçek söyleyince doğrusu biraz hayıflandım. Kitapları, Binbaşı Ersever yazmıştı!

Kürtler, PKK ve A. Öcalan adlı kitabı almıştım. Elimdeydi. Binbaşı Ersever'i araştırırken, takma isimle kitap yazdığı bilgisini de öğrenmiştim. Ancak bu iki farklı olay arasındaki ilgiyi kuramamıştım!

Hikmet Çiçek, Binbaşı Ersever ile tanışmasını anlattı. "Ersever'i sen

araştırdın. Bugün telefonla arayalım, güzel bir görüşme yapalım" dedi. Aradık. Kızgınlığı geçmişti. Öğleden sonra büroya gelecekti.

Geldi. Aylarca peşinden koşmuştum. Kaç kişiden "icraatlarını" dinlediğim Kontrgerilla şefi Binbaşı Ahmet Cem Ersever şimdi karşımdaydı...

45

Orta boylu, gür bıyıklı, hafif sarışın, saçlarının önleri sey-rekleşmiş. Gözlüklü. Bir arkadaşı ile gelmişti; İnce uzun boylu, esmer, bıyıklı, iri siyah gözlü, Kürt şivesi ile konuşan biriydi arkadaşı. "Herhalde koruması" diye düşündüm...

Ersever'e espriyle karışık "Aylarca sizi araştırdım, epey de bilgi topladım ancak şansınız yüzünden bir türlü kapak yapamadık!" dedim. Güldü. "Niye o kadar emek harcadınız, açıp bana sorsaydınız, size herşeyi anlatırdım" dedi.

"İşte bu şansı şimdi yakaladık" dedim ve sohbete başladık. Er-sever, "JİTEM'in patronu bendim" diye söze başladı...

"JİTEM'in Patronu Benim"

ERSEVER: Güneydoğu'da 1981-1992 arasında 12 yıl çalıştım. 1992'de Ankara'ya grup istihbarat şefi olarak döndüm. Sizler 2000'e Doğru'da arasına, JİTEM'den söz ediyordunuz. Size gelip açıklama yapıyorlardı. JİTEM'in kurucusu benim, patronu benim. Ayrılana kadar bu böyle devam etti. JİTEM hakkında bir takım spekülasyonlar yapılıyor, söylendiği gibi değil. Bundan emin olun. Bizim halkımız istihbarat sözcüğünü duyunca, hemen aklına CIA gibi, MOSSAD gibi şeyler geliyor. Şunu söyleyelim: Bizim istihbarat teşkilatları bir CIA gibi, MOSSAD gibi veya geçmişteki KGB gibi olsaydı, bu işler başına gelmezdi. En azından şu Güneydoğu meselesi bu devletin başına gelmezdi.

-Acaba, siz ve otuza yakın subay kendiniz mi emekli oldunuz yoksa emekli mi edildiniz?

ERSEVER: Basında otuz kadar kişinin istifa ettiği yolunda rakamlar veriliyor. Sizden ricam, bu konuda herhangi bir rakam vermeyelim.

Mart ayı personelin emekliye ayrılma zamanıdır. Bu ayda, dilekçeler verilir ve dilekçeler kabul edilmek zorundadır. Bir de Ağustos ayında başvurular yapılır. Sayı 30'dan fazla ama bizle ilgisi yok. Beni destekledikleri veya doğru bir deyişle bizleri destekledikleri için ayrılanların sayısı da otuz değil. Ayrıca bu otuz kişi biraraya gelip de anlaşmış protestoda bulunmuş da değil. Sizden ricam böyle bir rakama girmemeniz.

46

Kendi isteğimizle dilekçelerimizi verdik. Normal prosedür uygulandı. Biz de asker ve sivil arkadaşlar var. Siviller istifa ettiler. Benimki doğrudan emeklilik.

Gerekçemiz şudur: Ben, şahsen Türkiye Cumhuriyeti Devletinin PKK'ya ilişkin faaliyetlerinde bir stratejisi olmadığına inanıyorum. Ben devletin belli bir makamında, kademesinde bulunan bir kişi olarak, devletin üst kademelerine defalarca yazdım. Konumuz üst kademelere çok çok yakındı. Düşüncelerimizin hemen hemen hepsini dile getirebiliyorduk.

Ayrılmamın nedeni şudur: Bir; Türkiye Cumhuriyeti, teorik bir yetmezlik içerisindedir. İki; PKK ile mücadelede örgütlenme yetersizliği içerisindedir. Üç; Bir Kürt realitesinden bahsedilir ama, bu Kürt realitesinden ne anlaşıldığı açıklanmamıştır. Neler realitenin içerisindedir, neler dışındadır? Bu açıklanmamıştır. Diğer bir konu, Celal Talabani. Çok açık seçik söylüyorum, bu adam bir siyasi fahişedir. Bu adamın kişiliği ve ne yapmak istediği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bir diğer konu Türkiye Cumhuriyetinin stratejik ve taktik yetmezliği. Bir harekât konsepti yoktur. Bölgede bir gayr-i nizami harp var. Başlangıçta iki-üç eşkiya gibi laflarla klasik eşkiya hareketleriyle karıştırılması veya Osmanlı'nın son dönemleriyle, Cumhuriyet döneminin Kürt isyanlarıyla mukayese edilmesi bu devletin hem stratejik ve hem de taktik noksanlıklarının göstergesidir. Eğer gayr-i nizami harp varsa, siz buna uygun bir harekât konsepti belirlersiniz. Hatırladığım kadarıyla 1984 yılında Diyarbakır Kolordu Komutanı Korgeneral Kaya Yazgan zamanında bir konsept vardı. Dünyanın her

yerinde gayr-i nizami harbe ilişkin konseptler iki yılda bir değiştirilir. Bizde ise hâlâ o eski konsept vardır. 1984'teki konsept sürüyor! 84'te sorunun algılanması farklıdır. 93'te cereyan eden olaylar farklıdır. Aradaki yıllara baktığımızda 84-85'te "bir komşu ülke" derken bugün Suriye diyorsunuz, Irak, İran, Ermenistan diyorsunuz. Bakınız birşeyler değişiyor, ama sizin konseptiniz hâlâ aynı. "İki buçuk eşkiya" diyordunuz şimdi ise gerilladan bahsediyorsunuz.

47

Yanlışlıklar...

—Siz 1984'te de var mıydınız?

ERSEVER: Evet, ben 1984'ten bu yana PKK'yla mücadelenin içindeyim.

Bir diğer konu şudur: İstihbaratla icra birimleri arasında kopukluk vardır. Diğer konu: Bölgede faaliyet gösteren istihbarat birimlerinin durumudur. Bir diğer konu: Köy koruculuğu. Güvenlik güçlerinin Güneydoğu'daki konumlanması yanlıştır. Ne olduğu anlaşılmayan bir itirafçılık yasası vardır. Tamamıyla ne olduğu anlaşılmayan, faili meçhul olaylar vardır. Bunları kim yapmıştır, nasıl olmuştur? Kuzey Irak'taki mevcut partiler; Kürdistâni Cephe meselesi vardır. Bölgedeki PKK'nın gücü, konumlanmaları vardır. Bir de Polis, Jandarma ve Asker koordinasyonsuzluğu vardır. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği bu amaçla kurulmuştur. Bu koordinasyonun varlığından kimse kolay kolay bahsedemez. Daha da önemlisi, 1992 Ekim ayında Kuzey Irak'a yapılan harekâtın başlangıcı, cereyan tarzı ve bunun siyasi sonuçları hiç konuşulmaz.

Kuzey Irak harekâtının baştan sona planlanmasında, gerek Ta-labani gerekse de Barzani'yle birlikte ve rahmetli Eşref Bitlis Orgeneralimle beraber, ben hem içerde hem de dışarda Kuzey Irak'ta bulundum. Bir takım çarpıklıklar, yanlışlıklar gördük. Birkaç adam çıkıyor ve benim devletimin yöneticilerine sahtekârlık yapıyor ve benim devletim de buna ses çıkarmıyor. Hepsini teker teker açıklayacağım, konuşacağım.

Soru şu: Türkiye Cumhuriyeti ne yapmalı?

Herşey ortada aslında. Bir; kırsal kesimde taktik üstünlüğü ele geçirecek. İki; kentlerde taktik üstünlüğü ele geçirecek. Burada yanlış anlaşılmasın. Ele geçirmekten kastım, halka baskı yapmak, demokratik hakları kısıtlamak vs. değildir. Bunlar gereksizdir. Olağanüstü Hal bile gereksizdir. Devlet iki taktik üstünlüğü ele geçirecek ve bunun arasına da yapı taşı harcı, psikolojik hareketi koyacak; Vatandaşla konuşulacak. Ona derdini anlatacak, vatandaşın derdini dinleyecek ve bu yapıyı sağlamlaştıracak. Dolayısıyla Kürt sorunuyla PKK sorununu birbirinden ayıracak.

48

Bu arada ben şunu da söylemek isterim; Bu konuda faaliyetlerime emekli olmadan önce başladım. Ayrılmadan önce bazı çalışmalarımız oldu. Bazı yayınlarımız oldu. Ahmet Aydın adıyla bazı yayınlarımız oldu. Bunlarda biz Türkiye'de neler olduğunu, neler bittiğini yazdık. Oldukça açık olarak yazdık, üstü kapalı birşey yok.

-Kitapları kimin adına bastırdınız?

ERSEVER: Ahmet Aydın mahlasıyla ben yayımladım. Eğer ben Cem Ersever adını vermiş olsaydım, Genelkurmay'dan izin almak zorunda olurum. Bir asker olarak izin verilmeyeceğini iyi biliyordum. Dolayısıyla Ahmet Aydın mahlasını kullandım. Bu kitaplar bayağı olay oldu.

Devletin, istihbaratın bu işlerle hiç ilişkisi yok. Keşke olsaydı. Size sözün başında söyledim, istihbarat teşkilatları öyle abartıldığı gibi değildir.

Gazetecileri Kim Öldürdü?

-Güneydoğu'daki gazeteciler niçin öldürüldü? Siz bölgedeki tüm istihbaratın toplandığı bir birimde görev yaptınız...

ERSEVER: Gazeteci öldürülmeleri konusunda ben şunu söylemek istiyorum: Devlet, tedbir adına o bölgede getirmiş olduğu şeylerle o bölgede yetersiz kalmıştır. Güneydoğu Anadolu'da bugün PKK'ya ihanetin cezası ölüm. Devlete ihanetin cezası ise 15 gün gözaltıdır. Güneydoğulu bir vatandaş olarak tercihinizi yapın. Yanlış anlaşılmasın,

ben devlet de öldürsün demiyorum. PKK'ya ihanetin cezasının ölüm olması olayını ortadan kaldıralım diyorum. Vatandaşın can güvenliğini sağlayalım diyorum. Ama bunu sağlayamamışız. Böylesi bir ortamda, kimi güçler ortaya çıkıyor: Kimin kimi vurduğu belli değil. Yediden yetmişe herkeste silah var. Bir insanın bu bölgede silahsız gezmesi, yaşaması mümkün değil. Arazi anlaşmazlığı, toprak meselesi vs. benim bildiğim, gördüğüm yerlerde bu sorunlar halledilmemiş. Davalar raflarda, sanki arkeoloji müzesi gibi. Kargaşa var; Kimin kimi vurduğu belli değil. PKK gerçekten çok büyük bir katliam gerçekleştirmiştir. Devlet va-

49

tandaşını koruyamamıştır. Bunu söylediğimizde 'her köye, her mezraya asker mi koyacağız' diye soruyorlar. Koyamazsınız, yapamazsınız. Bunu bizde biliyoruz. Ama üç-beş kişi dediğiniz eškiyanın sayısı bugün dokuz bini geçmiştir. Üç bin gerilla da K. Irak'tadır. Toplam on iki, on üç bin yetişmiş gerilla! Böylesi bir ortamda vatandaş şaşmıştır. Buna hukuk dilinde ilhak-ı hak deniyor. İlhak-ı hak olayı ile gazetecilerin ne ilgisi vardır, ne ilgisi yoktur bunu bilemem. Olayları seziyorsunuz; 'bu şu nedenle öldü' diyorsunuz.

Burada politik çıkar peşinde olan bir takım insanlar var. Güya devlet yanlısı! Devlet yanlısı kavramını kabul etmiyorum. Devlet yanlısı, örgüt yanlısı kavramları, biz bunu yanlış buluyoruz. Bunu protesto ediyoruz. Halka böyle yaklaşılmaz. Halkı kazanmak istiyorsanız o halkın güncel sorunlarına pratik çözümler getirmek zorundasınız. Peki, halkın güncel sorunu nedir: PKK baskısı ve terörüdür. Neden? PKK, halk tarafından çıkarılmış bir örgüt değildir. PKK'nın geçmişi bellidir. Başlangıçta, arkalarında Bulgar istihbaratı vardı, Suriye istihbaratı vardı. Açık konuşuyorum; Celal Talabani ise PKK'yı Bekaa'ya bizzat yerleştiren adamdır. Cemil Esat'la, Hafız Esat'la görüşmeleri o yapmıştır. Talabani KDP'nin o zaman Beyrut temsilcisidir. O yaman KDP'den ayrılmamıştı. İşte bu olacak şey değildir. Ne demek şimdi Talabani bizim devlet yanlısı mı?

Dağdaki teröristi ortadan kaldırın, vatandaşın güncel sorununu çözmüş olursunuz. Bir örnek verelim; 1985-86. Bir karakola bir kilometre uzaklıktaki köyü gerillalar basmış Şırnak'a bağlı bir köy, Kürtçe adı

Biryan, Geçitboynu Köyü. Basılan evde telsiz var, telefon var. Geceleyin, feryadı figan, bu insanlar cephanelerinin bittiğini söylemiştir. Çılgılık atmıştır, bunu herkes bilir. Kimse de kılını kıpırdatıp Biryan Köyüne yardıma gitmemiştir. Sonuç; Yanlış rakam vermeyeyim altı-yedi ölü, bir o kadar da yaralı. Bir veya iki kişi kurtuldu. Kurtulan Ahmet Seyrek adında biri vardı, onu da daha sonra vurdular, devletin adamıydı. Şimdi bu şartlarda vatandaş devletten yana mı örgütten yana mı olur? Siz yardıma gitmiyorsunuz, ancak ertesi gün sabahleyin gidildi. Siz vatandaşın can güvenliğini sağlayamıyorsunuz ki. Kalkıp da kimse, 'o olay öyle olmadı' diye

50

söylemesin. Öyle oldu. Kalkıp gidip köylülere sorarız. Orada anlatırlar. Ben yalnızca bir tanesini örnek verdim. Nusaybin, Akarsu, İstili'de koca bir Jandarma karakolu vardır. Üç yüz metre uzağında da bir köy. Orada itirafçı bir kız vardı. Soyadı Elmaslar. Örgüt gelmiştir, koyun boğazlar gibi herkesi kesmiştir, sonrada çekip gitmiştir. Akarsu Köyü artık devletin yanında olur mu? Baskı ve korkudan dolayı örgütün yanına gider. PKK bu şekilde, Kürt halkını temsil ettiğini kamuoyuna duyurmaktadır. Halk Abdullah Öcalan'a 'kardeşim git, halkımızı savun, örgüt kur' dememiştir.

Hizbullah

-Geçen yıl MİT Müsteşarı Teoman Koman'ın emekli olmadan önce basına bir yemeği olmuştu. Hizbullah'ı sormuştuk. Şöyle bir açıklamada bulunmuştu: 'Hangi Hizbullah? Bir İran'daki Hizbullah vardır. Bir de PKK'nin baskınlarına karşı kendini koruyan, dini inançları kuvvetli vatandaşlar vardır.' Siz Hizbullah 'ı nasıl değerlendiriyorsunuz ?

ERSEVER: Koman Paşa'ya katılıyorum. Hizbullah ne? İlk İran'da çıkmış daha sonra Lübnan'da üstlenmiş. İran İslam Devriminin ihracına yönelik dini, askeri bir örgütlenme. Hizbullah deyince ben bunu anlıyorum. Bir de 'Hizbullahi Kürdistani Irak' var. Irak'taki Hizbullah'ın başında Barzani'nin kayınpederi vardır. Bunun Türkiye'de Hizbullah adı altında faaliyet gösterdiği iddia edilen örgütle bir ilişkisi yoktur. Bunların PKK ile ilişkisi vardır. Öcalan,'son günlerde çok

kişiyile pek çok ittifaka giriyor. Çünkü dönemin taktiği bunu gerektiriyor. Zaten Abdullah Öcalan için dönemin taktiği gerektirmiştir; 'silahı bıraktım' demiştir. Avrupa'dan müşahidler çağırmıştır. Benim devletim de, 'Abdullah Öcalan silahı bıraktı' diye sevinmiştir. Benim en sağda tanınan yazarlarım bile, 'Ne güzel Şırnak'ta askerler postalları çıkarıp, dağlarda rahatlıkla yatabiliyor' diye makaleler yazmıştır. Benim bunlara aklım ermiyor! Bir kavram kargaşası var. Kimse ne yaptığını bilmiyor.

Koman Paşa'nın dediğine gelelim; Doğru söylemiş Hizbullah falan yok. Bu adı yakıştıranlardan biri de sizsiniz. 2000'e Doğru'da Hizbul-kontra diye ilk siz yazdınız. İkincisi, Yeni Ülke. Üçüncüsü, bizzat PKK'nın cephe teşkilatları bu ismi çıkardı; 'Hizbullah'. Gerek arazi anlaşmazlığı, gerek namus, gerekse ilhak-ı hakta olsun, birbirlerini öldüren insanlara veya insan gruplarına ki bu devletin otoritesinin olmadığını gösterir. Kontrol edemiyorsunuz, hakim olamıyorsunuz. Herkes birbirini öldürüyor. Toplumda bazıları bu cinayeti işleyenlere Hizbullah diyor.

-Vedat Aydın cinayetinden sonra bölgede faili meçhul cinayetler tırmandı. İki sene içinde altı yüze yakın insan öldürüldü.

ERSEVER: Artık halk bıkmış. Kiminin babası, kiminin kardeşi öldürülmüş. Vedat Aydın'ı, sizin muhabiri sonra konuşalım...

Örgüt yapısını bir de şöyle ele alalım: Bir: PKK'nın eli silahlı gerillası, dağa çıkmış, kim olduğu biliniyor ya da bilinmiyor. Yüzde 90'ı biliniyor. Bunların kim oldukları devletin arşivlerinde var. Diğer kesim, şehir gerillası. Üçüncü; milis dediğimiz kesim. Milis kesim, hem kırsal kesimlerde hem de şehirlerde var. Sonra sempatizanlar geliyor. Halk burada kimin ne olduğunu biliyor. Kim gerilla, kim milis.

Vatandaşın devletten ümidi kestiği bir dönem. Vatandaş için, hukuk dilinde ilhak-ı hak doğmuş. Silah alıyor, vuruyor. Birikmiş sorunlar 91 yazında patlak vermeye başladı, ideolojik kan davası yani.

MUSTAFA DENİZ*: Bundan önceki olaylarda da sürekli insan ölüyordu Doğu'da. Aşiret kavgalarında insanlar ölüyordu. Asırlar boyunca süren olaylar vardı. Ancak hiçbir aşiret kalkıp da devlete gidip benim kardeşimi vs. şu adam vurdu demez. Kendisi halleder. Kendi meselesini kendi çözmüş.

-Yani bu eylemler, Hizbul-kontra denilen devlet destekli bir gücün eylemleri değil mi?

ERSEVER: Bu eylemler bir organizasyon işi değildir. Bakın ben kendi meslek bilgime göre anlatayım. Organizasyonda nasıl adam öldürülür, ben size söyleyeyim. Olaylar zincirleme birbirine bağlı

* Binbaşı Ersever ile yaptığımız görüşmede yanında bulunan şahsın "Mustafa Deniz" olduğunu çok sonra öğrendik.

52

olmalıdır. Olay sonucunda biri öldürülünce örgüt bir darbe yiyecektir. Onun yokluğu örgüte yıkım olacaktır. Bugüne kadar öldürülenlere bakıyorsunuz, bunlar örgüte bir şey kaybettirmemiş. Tersine örgüte çok şey kazandırmış. Vedat Aydın'ın öldürülmesiyle örgüte katılımlar artmıştır. Sizin gazetecilerin öldürülmesiyle bir sempatizan kitle yaratılmıştır. Eğer bunları var olduğu söylenen, hayal edilen Hizbul-kontra yapıyorsa, bunda bir devlet katkısı varsa ve devlet terörle mücadele ettiğini söylüyorsa, burada bir çelişki vardır. Bu tür organizasyonlara devletin kesinlikle girmemesi gerekir. Çünkü kendisine puan kaybettiriyor. Kitleyi, öldüren tarafın üzerine gönderiyorsunuz!

-Ama bu cinayetler aynı zamanda kitleleri yıldırma için yapılmıyor mu?

ERSEVER: Yıldırma nasıl olur? Devlet nasıl adam öldürür? Bir işte devlet parmağı varsa, adamı öylesine öldürürsünüz ki, her gün bir kişiyi öldürürsünüz. Bu işte devlet parmağı varsa öyle yaparsınız.

-Aşağı yukarı öyle olmadı mı ?

ERSEVER: Ama birbirine bağlı insanlar öldürülür. Bunun dünyada örnekleri var. Türkiye'de olmadı. Her gün bir cenaze töreni yapamazsınız. Cenaze törenlerinde katliam yaparsınız, mezarını havaya uçurursunuz. Kitleyi oraya çeker, kitleyi yıldırırsınız. Bu tür eylemler yaparsınız. Böyle bir organizasyon yok ki ortada! O halde bu tür öldürmeler münferittir. Ferdidir. İlla bir islami güç aranıyorsa bölgede bunlardan bir ikisi bu işi yapıyorsa, ordaki tüm kitleyi suçlamak

haksızlık olur.

"Şiddete Hayır!"

-Bu savaş şu anda hangi aşamada? Devlet yenilmiş midir?

ERSEVER: O devletin ne yapmak istediğine bakmak lazım. Meselenin özüne inmek lazım. Bu olay ne; adım koymak lazım; PKK ayrı Kürt sorunu ayrıdır. Zamanında doğru söyleyenler dokuz köyden kovuldular. Örneğin Orgeneral İsmail Selen...

53

—Belen'le konuşmuştuk. 'Bu işler şiddet yöntemiyle olmaz' diyordu.

ERSEVER: Ben şiddetle olur demiyorum. Hayır, hayır yanlış anladınız. Devlet yetersizdir diyorum. Ama şiddeti kullanmadığı için böyle konuşmuyorum. Bu tür olaylar şiddetle bastırılmaz. Devlet şiddet kullanırsa en büyük hatayı yapmış olur. Aslında Türkiye tarihi hatalar yapmıştır.

İki örnek vereyim: Bu iki olaydan Türkiye'nin ders alması gerekirdi. Devlete bu örnekleri hatırlattığımız zaman, Türkiye Vietnam da, Küba da değil' dediler bize. Yapmayın, örnek alın. Evet, Küba değil, Vietnam da değil, biz de Amerikalı değiliz Güneydoğuda.

Şu meseleyi bir düşünün bakalım.

Sene 1984: Bu adamlar gökten zembille gelmediler. 15 Ağustos Eruh ve Şemdinli baskınları oldu. Şemdinliye 30-40 militan geldi. Uzaktan şöyle tarayıp roket attılar. Devlet ne yaptı? Şemdinli Tabur Komutanını emekli etti. Tedbirsizlik ve dikkatsizlikten. Ertesi gün Eruh saldırısı oldu. 46 kişiyle saldırdılar. Eruh Bölük Komutanı emekli edildi. Eruh Bölük Komutanı zaten izindegdi! Ancak yine de emekli edildi! Şimdi her saldırı da adamları emekli edecekseniz, o bölgede görev yapanların tümünü emekli etmek gerekir. Çünkü basılmadık yer kalmadı. Daha dün Şırnak. Gelin Şırnak Komutanı Mete Sayar'ı emekli edelim! Zihniyet yanlıştı yani.

Bu saldırılar gökten zembille yapılmadı. Gerilla faaliyetinin geçmişi vardı. Yıllarca bu bölgede çalıştılar. Kuzey Irak'tan geldiler, Suriye'den

geçtiler. Keşiflerini yaptılar. Üs bölgelerini tesis ettiler, üs bölgesi adı bile suçtu bizim literatürde. 'Vay üs bölgesi olur mu?' Yahu niye olmasın, bu askeri bir faaliyettir. Gayr-i nizami harp bu. Peki olmaz dedik.

O tarihte, Vietnam örneği var dedik. Fransızlar Dien Bien Fu savaşından sonra Vietnam'dan çekildiler, yerine Amerikalılar geldiler. Şunu yaptılar, bunu yaptılar. Küçük birlikler halinde Vietnam'a yayıldılar. Vietkong Amerikalıların küçük birliklerini teker teker vurmaya başladı. Bakın şu söylediklerimi Türkiye ile bağdaştırın. Belki ben olayların çok içerisinde olduğum için kendime göre değerlendirip dar olarak anlatabilirim. Bazı şeyleri sormanızda fayda var. Ame-

rikalılar, küçük birlikler vurulunca bunları daha büyük birlikler haline getirdi. Merkezi üsler kurdu, dolayısıyla alan açıldı.

Yani küçük birlikler ortadan kaldırılınca, gerillanın yayılmasının alanları açıldı. Bu alana Vietkong yerleşti, filizlendi. Ardından orta büyüklükteki Amerikan kuvvetleri vurulmaya başladı. Amerika onları da çekti, büyük birlikler oluşturdu. Ancak sonuçta Amerika savaşı kaybetti. Bu büyük bir taktik hataydı...

İkinci örneğe geçmeden önce biz ne yaptık ona bakalım; Demokratik devletin üç organı var; Yasama, yürütme ve yargı. Yasama Ankara'da, yürütme ve yargı kırsal kesimde jandarma karakoluna kadar uzanır. PKK önce jandarma karakollarına vurmaya başladı. Yani yürütme ve yargıyı vurmaya başladı. Biz hemen karakollarımızı kapattık, etrafına hendekler açtık, kum torbaları koyduk, dikenli tellerle çevirdik. Vatandaş karakola yanaşamaz oldu. Orada görev yapan personele de bu savaşın gayri nizami savaş başlangıcı olduğu söylenmedi. Tersine 'iki buçuk eşkiya' edebiyatı yapıldı. Halk o dönemde çok iyi hatırlıyorum, akın akın bize geliyordu, bilgi vermek için. Karakolların boşaltılması, devletin belli merkezlere toplanması, kırsal kesimdeki vatandaş sahipsiz bıraktı. Tıpkı Vietnam'da olduğu gibi. Devletin büyük taktik hatasıdır bu.

MUSTAFA DENİZ: O dönemde vatandaş gelip, 'adamı vurdum, gelin alın' diyordu karakola. Devlete o kadar yakındı yani...

"Koruculuk Ucube Bir Teşkilat"

-Köy koruculuğu kurumu nasıl ortaya çıktı? Devlet bu örgütlenme ile amacına ulaştı mı?

ERSEVER: Bu vatandaşlar kendisini nasıl korusun? Nasıl yapıp da bu vatandaşları silahlandıralım' diye düşünölmeye başlandı. Bir teşkilatlanma düşünöldü. Mevcut Köy Kanununa bir madde ekleyip Köy Koruculuğu denilen ucube teşkilat ortaya çıkarıldı.

Bu teşkilat bence prematüredir. Erken doğumdur ve aynı zamanda bir ucubedir. Gayri nizami savaşta bu tür teşkilatlar yapılır, halk silahlandırılır. Ama devlet önce bu tür alanları temizler, güvenliğini

55

tesis eder, ondan sonra halkı silahlandırır ve 'güvenliğini koru' der. Gerilla oradayken yapamaz bunu. Yaparsanız, işte şu andaki köy koruculuğu teşkilatına dönersiniz. Nedir şu andaki köy koruculuğu teşkilatı?

Her ay milyarlarca lira bacasız fabrika adı altında bunlara gidiyor. Bunlar PKK'ya mühimmat desteği yapıyor. Geçici Köy Korucularına (GKK) verilen tüfeklere, fişeklere 'GKK' damgası basılsın. Eğer bu GKK basılı mermiler, tüfekler PKK'da çıkarsa, GKK, PKK'ya yardım ediyor demektir. Biz daha bu GKK damgasını basamamışız. Bunlar köylerinde birbirine sırtlarını dönemeyen adamlar. Bunların, PKK gibi kurnaz, siyasi ve askeri bir organizasyona karşı mücadele etmesi isteniyor. Korucular arasında samimi olarak PKK ile dövüşen yoktur demiyorum, vardır. Ama 40 küsur bin köy korucusundan, bunun sayısı bini geçmez. Geri kalan hiçbirisi işe yaramaz.

Köy korucuları birbirlerine güvenmezler, birbirlerine hasımdırlar. Bunlarla PKK'ya karşı mücadele edilir mi? Edilmez. Etmiyor zaten. Ne yapıyor bu sefer, aldığı silahı köyde hasımına karşı kullanıyor.

Bini dövüşüyor dedim, geri kalan 39 bini ne yapıyor? Bu olay bölgenin aşiret reislerinin, valisine jandarma komutanına, emniyet müdürüne karşı yapılan, 'Bölgemde şu kadar adamı silahlandırdım' yarışmasından başka bir şey değildir. Adam paranın tadını almış, devletten silahı da kapmış, Mis gibi oturuyor, hiçbir şey yapmıyor, parasını yiyor. Yok efendim ekonomik girdiymiş. Hadi Canım sende! Organizasyon yanlış

yapılmıştır.

Gelelim ikinci örneğe; Küba...

Küba Devrimi

Ne olmuştur Küba'da? 1957-58 yıllarında gerilla yoğun bir şekilde Sierra Maestra bölgesindeki halkla iç içe geçmiştir. Batista rejimi gerilla ile başedemeyeceğini görünce, bu köyleri toplamış, büyük yerleşim birimleri kurmuştur. Bu kez eylemler büyük yerleşim birimlerini de kaplamıştır. Batista bunu görmüş, yerleşim birimlerini dağıtmaya çalışmış ama iş işten geçmiştir. Ve Küba devrimi gerçekleşmiştir.

56

Buradan da ders almak gerekir. Bizde ne oldu? Bir takım faaliyetler sonucunda bazı köyler boşaldı. Bu insanların tümü, Sierra Maestra örneğinde olduğu gibi, gerillayla şu veya bu şekilde temas etmiş insanlardı. Yalnızca Cudi, Gabar değil, artık Şırnak, Cizre, Si-lopi Türkiye'nin Sierra Maestra'ları gibi olmuştur.

-Yani yalnızca karakollar değil, köyler de boşaltmaya zorlandı. Merkezi bölgeler oluşturmak için...

ERSEVER: Hayır, devletin 'sen bu köyü boşaltacaksın' diye bir baskısı yoktur. En azından ben duymadım. İstihbarat grup komutanlığı yapmış biri olarak bunu bilmem mümkün değil.

-Yüzlerce köyün, mezranın kendi istekleriyle mi boşaltıldığını söylüyorsunuz?

ERSEVER: Gidip sorarsanız 'beni zorladılar' diyecekler. 1987-88'lerde yavaş yavaş göçler başladı. Örneğin Uludere bölgesinden Şırnak'a doğru çekilme başladı. Dağ taş asker doldu, operasyonlar yapılıyor; ama gerilla kızını, oğlunu götürüyor. Sonra da devlet gelip bunun hesabını köylüden soruyor. Köylü ne yapsın? Olaylar sürdükçe Cizre, Silopi, Şırnak, Nusaybin, Dargeçit orta yerleşim birimi haline gelmeye başladılar. Bunlar toplumsal olayların çok yoğun olduğu yerler. Bunlar Sierra Maestra olmuş.

Ben şunu açıkça belirtmek istiyorum: Politika tamamen yanlıştır. Ortada daha strateji yoktur. Bu nedenle uygun taktikler de üretilmemektedir.

"Türkiye Tezgâha Gelmiştir"

-Sizin istifanız Bingöl olaylarından sonra mı, yoksa ateşkesten sonra mı?

ERSEVER: Mart ayıdır. İstifama kuşkusuz Bingöl olayları da neden olmuştur. Devlet daha kendi sevk ettiği askerinin adını bilmiyor. 'Öldürülen erlerden bazılarının kimliği tespit edilmemiştir' diye açıklama yapıyor. Olmaz öyle şey... Konakçı noktaları vardır asker intikallerinde. Bir yerden bir yere ismen, cismen evrakla teslim alınır, teslim edilir. Bu bile edilmemiş. Asıl istifamın nedeni Kuzey

57

Irak harekâtıdır. Bugün 7 Haziran 1993 Türkiye'sinde durum neyse, bunun sebebi 92'de yapılan Kuzey Irak harekâtıdır. Bu harekât yanlıştır, bilinçsizdir. Türkiye örgütsüzlükten bilgisizlikten tezgâha getirilmiştir.

Bakın iki tarafda çok kayıp verdi. Ben Kürtleri kardeşim olarak kabul ettim yıllarca. Ari ırktandır, Turani ırktandır... Ben Turani olarak kabul ediyorum. Kürtlerle aynı ırktanız. Dillerinin farklı olması, ayrı ırktan olmasını gerektirmez. Biz bugün Özbeklerle, tercüman aracılığıyla konuşuyoruz. Onlar Türk değil mi? Irk derken şunu belirteyim: Bugün dünyada kan esasına dayalı saf ırkçılık yapmanız mümkün değildir. Türkler, 72,5 milletle karışmıştır. Bir kültür söz konusudur; Anadolu kültürüdür bu.

"İrkçılığa Karşıyım"

- Irk açısından bakmayı mı reddediyorsunuz?

ERSEVER: 21. yüzyılın eşiğinde insanlara ırk açısından bakmak mümkün değil. Karışmışız.

Türkiye'de ki hadise bana göre şudur: Biz 8. yüzyılda Müslüman olduk. Türkler Müslüman olduktan sonra, İslamiyet adına Anadolu'ya o pislik

Arap kültürü getirilmiştir. Türk milleti Arap kültürünün etkisinde bırakılmıştır.

- İslamiyet zaten Arap kültürü değil mi?

ERSEVER: İslamiyet ve Arap kültürü çok ayrı bir olay. Benim Tanrıya inancım var. İslam hakkında fazla kapsamlı olarak konuşabilecek konumda ve durumda değilim. Bilgilerim yetersiz olabilir. Ancak bunu rahatlıkla ifade edebilirim. Ben Türk milletinden peygamber çıkmadığına seviniyorum. Çünkü Tanrı, peygamberlerini, nizamından çıkmış, yolundan çıkmış, kokuşmuş insan topluluklarına göndermiştir ve tüm peygamberler Araptır. Bütün peygamberler Ortadoğu'da Sami ırkından çıkmıştır. İslam kültürü ile Arap kültürünü bağdaştırmamak gerekir. İki ayrı olaydır. Arap kültürü kokuştugu için bu peygamberler oraya gönderiliyor. Bunların bu yozlaşmış yapısı düzeltsin diye gönderilmiştir. İşte bize bir takım

58

kişiler İslam adına yozlaşmış Arap kültürünü enjekte etmiştir, topluma vermiştir, bu bir. İkincisi İstanbul'un fethi ile beraber getirilen Bizans kültürüdür. Bizans'ın kültürü bozulmasaydı zaten Bizans, Doğu Roma ayakta kalırdı. İnsan topluluklarını ayakta tutan bence en önemli faktörlerden bir tanesi kültürdür. Eğer sizin kendinize özgü bir kültürünüz yoksa siz ayakta kalamazsınız. Sizi sömürürler, ezerler yok ederler. İki faktör yani İslam adına getirilen yoz kültür ile 15. yüzyıldan itibaren kokuşmuş Bizans kültürü karışımı içerisinde Anadolu insanı kıvranıp duruyor yıllardır. M. Kemal Atatürk gerçek benliğine, gerçek kimliğine, kültürüne kavuşturmak istemiştir. Fakat onun ömrü yeterli olmamıştır. Olay budur.

"Kuzey Irak Operasyonunun Koordinasyonunu Ben Yaptım"

-Kuzey Irak harekâtında tarafların kaybı ne kadardı, sizin rakamınız nedir?

ERSEVER: Abdullah Öcalan'ın da bu konuda açıklamaları var. 80 civarında peşmerge öldü. 72 tanesi KDP'nin, 8'i kazaren ölmüş ya da Talabani'nin adamlarıdır. PKK'nın 900 civarında yaralıları vardır. Harekât sırasında bizzat Abdullah Öcalan'ın kendi ağzından

konuşmalarını da takip ettik -tüm PKK savaşçılarının başındaki o komutanların adamlarıyla konuşmalarını da takip ettik- PKK'nın kaybı 1500-2000 civarında, bunlar kayıplarla beraberdir. Telsizlerden dinledik bunları. 4000 civarında kayıp var Talabani ve Bar-zani kuvvetleri de dahil. Türk askerlerinin kaybı ise 25-30'u geçmez. PKK'nın firar edenlerle birlikte kayıplarına 4000-4500 diyebiliriz. PKK'nın kaybı bu. Bazı kamp bölgelerinde ağzınıza ıslak havlu takmadan giremiyordunuz kokudan. O kadar ceset vardı.

MUSTAFA DENİZ: Yüzlercesini de kendileri öldürttü.

ERSEVER: Şu bombardımanlardan ziyade toplu mezarlarda elleri arkadan bağlanmış...

MUSTAFA DENİZ: Gözleri bağlı

ERSEVER: İşbirlikçi veya ikametçi veya dönek olanlar var deniyordu. Telsizlerden takip ediyorduk.

59

"Kuzey Irak Harekâtı Fiyaskodur"

-Bu sayılarla harekâtı nasıl başarısız görüyorsunuz?

ERSEVER: Savaş siyasetin başka araçlarla devamıdır. Dünyaca ünlü strateji uzmanlarının söylediği budur. Kuzey Irak'ta son sınır ötesi operasyonda peşmergelerin koordinasyonunu yaptım. Emir komutalarını yürüttüm. Kuzey Irak harekâtı sonuçta politik bir başarısızlıktır. Çünkü askeri amaçlı bir harekâtın sonunda kesin zafer beklenir. Zafer PKK'yı Kuzey Irak bölgesinde yok etmektir. Ama böyle olmadı.

-PKK'nın bu kadar kayıp vermesi neden ?

ERSEVER: Ordu Türkiye'de yapamadığını orada nasıl yaptı? Burada PKK'nın çok büyük bir hatası vardı. Öcalan, reddediyor ama 2 Ekim'de peşmerge saldırıya geçtiğinde Suriye'nin bir köyünden telsizle emir verdi. Botan Eyalet Karargâh Komutanı Cemal kod adlı Murat Karayılan'a verdiği talimat şu, 'Düşmanın saldırdığı bölge Botan-Bahdinan savaş hükümetinin kurulacağı bölgedir. Bu bölge bizim için

çok önemlidir. Var gücünüzle bu savaşı yerin. Cephe savaşı verin.' Daha sonra bunu inkar etti. 'Ben cephe savaşı emri vermedim' dedi. Bu emri Karayılan'a, Osman Öcalan'a iletirken biz duyduk.

MUSTAFA DENİZ: Bugüne kadar söylediklerini yalanlamasaydı, Apo zaten ayakta duramazdı. O kadar kadroyu da öldürtmezdi. Çünkü, 'böyle demedim, kadro yanlış yaptı' demiştir hep. Ve kadrolarının 'hata yaptı' diye kafasını koparmıştır. Kafasını kopartmazsa hesabın kendinden sorulacağını bilir.

ERSEVER: Öcalan hataları hep kadroların üzerine yıkmıştır. Ayakta kalmasının nedeni de budur. Öyle bir parti düşünün ki, partinin merkez komite üyelerinin yüzde 85-90'ı aynı örgütte hain ilan edilsin. Ben bunu bizzat Murat Karayılan'a harekât sırasında telsizle söyledim: 'Apo ağzıyla konuşma. Bir gün sende suçlanacaksın' dedim. Merkez Komite üyelerini seçen Abdullah Öcalan değil mi? Demek ki, Öcalan, hep hainleri seçmiş!

Gelelim tekrar harekâta: Kuzey Irak harekâtı siyasi açıdan tam bir fiyaskodur. İçinde bulunduğumuz duruma getirmiştir. Nasıl ge-

ni,

tirmiştir? 1992 yılında Celal Talabani Türkiye'ye geldi. Talabani'yi, bu muhteremi, ben çok iyi tanırım. Harekât öncesinde ve sonrasında kendisiyle uzun uzun görüştüm, evinde misafir kaldım. Harekât öncesi ve sonrası çok şeyleri görüştük.

"Tezgâhı Amerika Planlıyor"

- Talabani kimin adına hareket ediyor?

ERSEVER: Şimdi bütün bu tezgâhlar, Amerika tarafından planlanır. İngiltere'ye ihale edilir. İngiliz istihbaratı da bu işleri yapar. Açıkçası budur. Bunu her subay bilir.

MUSTAFA DENİZ: Askeri uygulamacısı Amerika'dır.

ERSEVER: Siyasi uygulayıcısı İngiltere'dir. İstihbarat işinde İngilizler para verip insanları satın alır. Talabani'nin İngilizlerle-Amerikalılarla ilişkisi var.

Burada biraz Talabani'den söz etmek istiyorum: 1934 yılında Süleymaniye'de doğdu. Hukuk Fakültesinden mezun oldu. 1950'li yıllarda Irak Komünist Parti'sinin içinde yer aldı. 1958 yılında askeri darbe sonrası Molla Mustafa Barzani'nin Irak'a dönmesi üzerine Kürdistan Demokratik Partisi içinde bulundu. Dönemin KDP Genel Sekreteri İbrahim Ahmet'le Barzani'ye karşı sol muhalefet yaptı. 1966 yılında Irak yönetiminin yanında yer aldı. Uzun yıllar Irak yönetimi ile işbirliği yaptı. 1970'de Barzani'nin Irak yönetimiyle anlaşması üzerine tekrar KDP'ye geçti. 1974 yılına kadar KDP'nin Ortadoğu temsilcisi olarak Beyrut'ta yaşadı. PKK'nin Bekaa'ya yerleşme yılları Talabani'nin bu dönemine rastlar.

1975'te Barzani'nin yenilgisinden sonra 'Saddam'ın demir yumruğunu selamlarım' başlıklı bir bildiri yayımladı. Bu bildiri meşhurdur. 70'li yıllarda bu sefer Çin ve Mao hayranı kesildi. 75'te Latin Amerika gerillacılığını savundu. 80'lerde ise Avrupa türü sosyal demokrasi yanlısı olarak görüldü. 1990'larda ise bu sefer, Amerikanın 'Yeni Dünya Düzeni'nin propagandistliğini üstlenmiş durumdadır.

61

Talabani değişik zamanlarda değişik güçlerin hizmetinde bir politikacıdır. Ben onu siyasi bir işportacı olarak tanımışımdır. Talabani son yıllarda Ankara'yı yol geçen hanına çevirdi. Kimin emrinde, kimin adına hareket ettiği, bugün hangi misyonu temsil ettiği sırdır. Türkiye Talabani'yi 'bölücü terör belasından kurtaracak kişi' olarak görüyor. Talabani aslında Ortadoğu'daki bölücü faaliyetlere yüksek manevi gücü kazandırmada kullanılan bir maşadır.

Dağınık Kürt potansiyelini bir noktada, bir çatı altında toplayarak bir hedefe yöneltmek isteyen 'Yeni Dünya Düzeni' savunucuları bu iş için, Celal Talabani'ye kaliteli bir eleman gözüyle bakıyorlar. Celal Talabani'de bu konudaki cehaleti, yetmezliği sonuna kadar kullanıyor. Ve adeta tencereyi kedi kuyruğuna takmaya çalışıyor.

Şimdi buraya nasıl geldiğini söyleyecek durumdayım: 12 Eylül'de PKK'nın adamlarını, Talabani'nin Bekaa'ya yerleştirdiğini biliyoruz. PKK Filistinlilerle değil Talabani ile ilişki içindeydi. Talabani Apo ile Barzani'yi buluşturarak K. Irak'a girmesine de yardımcı oldu. Sonra

PKK'nın K. Irak'a dayanarak neler yaptığını gördüler. Kısaca PKK'nın yurt dışına çıkmasından K. Irak'a yerleşmesine kadar Talabani hep başrolde oynamıştır. Son dönemler de Talabani PKK'yı desteklemekten vazgeçmedi. Ancak PKK vasıtasıyla K. Irak yönetimine yönelik TC'nin engelleme politikasını dengelemek istiyordu. Bunu da başardı. 92'de federe devleti ilan ederken KDP peşmergelerini PKK kampları üzerine gönderdi. Bunlar geniş bir senaryonun parçalarıdır.

PKK, 1992 yılını 'atılım yılı' olarak gösterir, bana göre ise 92, PKK'nın askeri ve siyasi bir kriz içine girdiği yıldır. PKK bu krizi yeni bir atılıma dönüştürmek istedi. Talabani bu oyunda başrolü oynadı.

Öcalan'ın karargâhını Şam'dan Erbil'e götürmeyi Türkiye Dev-leti'ne Talabani önerdi. 'Gelsin benim kontrolümde olur. Türkiye'ye yönelik terörü de önlerim' dedi. Benim aklım ermedi ama Türkiye bunu kabul etmedi. O dönemde Talabani Özal'ın yanından ayrılmıyordu. Talabani kimlerin vasıtasıyla Özal'ın yanına gelmişti, bazı 'misyoner danışmanları' var, gazeteciler. Onu siz de biliyorsunuz. Talabani bu konuşmalardan sonra, askeri kesime gitti.

62

Kürt Liderlerle Gizli Görüşme

Talabani ne yapmak istiyor? Talabani'nin aslında Kuzey Irak'ta fazla gücü yok. Silahlı kuvveti yok. Bunun eşi bayağı akıllı bir kadındır. Kayınpederi Londra'da oturur. Fikir babası odur. Lond-ra'daki kayınpederi enterasandır. Talabani'yi ara sıra Amerika, İngiltere kulağından tutar kaldırır. Türkiye adam yerine koyar. Talabani böyle ayakta kalmıştır. Talabani, Kuzey Irak'ta Mesut Bar-zani'nin KDP'sine karşı bir güç olmak ister, adama ihtiyacı vardır. KDP hep birinci parti olmuştur, gücü vardır. KDP ile denk güç olmak ister. Sonra süreç içerisinde KDP'yi ortadan kaldırmak isteyecektir. Sayısı onbinlere varan bir PKK gücünü yanına çekmek istemesinin amacı budur. Türkiye'ye karşı sürekli Apo kartını oynamak ister. Bu nedenle de Apo'yu iyice ele geçirmek için Erbil'e getirirse, Talabani için iyi fırsat olacaktır. Hele PKK legalleşirse bu da çok işine gelir. Böylelikle Talabani iki güce sahip olacaktır. Bir; PKK'nın askeri gücüne, iki; Türkiye'deki PKK'nın cephe teşkilatlarına sahip olmak istiyor. PKK'yı

kullanmak ister. Bu aşamada şimdi bu düşüncelerle Türkiye'ye geldi Talabani.

Kuzey Irak harekâtı öncesinde Türkiye'den yüz bulamadı. Sonra bir iki önemli aşiret reisini gönderdi. Bunlardan en önemlisi 'Savaş Ağası' diyebileceğimiz Bradost Aşireti reisi Kerimhan Bradost'tur.

Talabani'nin Ankara'daki temsilcisi Serçil Kazas vardır. Kürtlükle uzaktan yakından ilgisi yoktur. Bütün hayatı Londra'da geçmiş. Bakın hep İngiltere karşımıza çıkıyor! Bu adamlar geldiler Ankara'ya. Kürt hareketinden kim sorumlu; Jandarma! Jandarma Genel Komutanlığı'na bir teklifte bulundular. Kerimhan Bradost'u getirdiler. Bradost dedi ki, 'benim bölgemden'...ki, Habur kapısının bulunduğu bölgedir.

MUSTAFA DENİZ: Sorun bölgesi.

ERSEVER: Evet sorun bölgesi. 'PKK benim köylülerimi kovdu. Biz de onları kovmak istiyoruz. Bize yardım edin'. Bu Türkiye'nin işine geldi. Hemen Bradost kartına yapıştı. Jandarma Genel Komutanlığı'nın kendi kuruluşları bu işle ilgili uzman kadroları var. İş buraya devredildi. 'Bunlarla bir görüşün, ne diyorlar' denildi. Kazas'la konuştum. 'Ne istiyorsunuz' dedim.

63

'Bizim Bradost Aşireti Reisi Kerimhan rahatsız. Hakurk bölgesine uçak saldırıları oluyor. Köylüleri ölüyor, yanlış yerler bombalanıyor. Köylüler göç etmek zorunda kalıyorlar. Kerimhan, PKK'yı bölgeden kovmak istiyor. Siz de harekâta katılırsanız, bu adamları buradan atarım diyor' dedi.

Biz de 'çağırın konuşalım' dedik. Kerimhan Ankara'ya geldi. 'Ben bunları kovmak istiyorum. PKK benim düşmanım, asacağım, keseceğim...' saydı döktü...

Bu durumu yukarıya ilettim. Rahmetli Eşref Bitlis Paşa'yla konuştum, 'Ciddiyeler yapsınlar, bizim de çıkarımıza' dedi. 'Ama bunların durumunu anlayabilmek için bölgeye gidip bakmak lazım' dedim. Eşref Paşa, 'Kim gidebilir' diye sordu. Ben giderim dedim. 'Alırım bir ekip, ben giderim'. Bu görüşmeler 1992'nin Haziran-Temmuz aylarında

yapıldı.

Eşref Bitlis

-Bu görüşmeler sırasında Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis'in adı çıktı. Bitlis'in konumu neydi sizce? Ordu içinde neyi temsil ediyordu ?

ERSEVER: Ben, Bitlis Paşa'nın İstihbarat Grup Komutanı olarak çalıştım. Bitlis Paşa, kendince bir şeyler yapmak istiyordu. Rahmetli bu mücadele içinde bulunan en şuurlu askerlerden birisiydi. Söyleyeceğim bu kadar. Kendisi ölmüştür, Eşref Paşam hakkında konuşmak istemiyorum.

-Peki, sizin açınızdan Eşref Paşa 'nın öldürülmesinde bir kuşku var mı ?

ERSEVER: Bana göre yok! Milyonda bir olabilecek bir kaza Eşref Paşa'yı bulmuştur. Suikast olsaydı bugüne kadar çıkardı. Yapanlar açıklamalarda bulunurdu.

-Türk ordusu içinde bir kuvvet değil de, Amerika, İngiltere gibi bir kuvvet, kendi stratejilerine ters düştüğü gerekçesiyle suikast yapmış ve bunu gizlemiş olamaz mı?

. ERSEVER: Bu konuda herhangi bir yorum yapmak istemiyorum. Şu an için bir soru işareti bulunmuyor, bana göre...

64

-Eşref Bitlis'in stratejisi, Amerika, İngiltere, Almanya ile çelişiyor muydu?

ERSEVER: Eşref Paşa şunu her zaman söylemiştir. Kürt meselesi ile PKK aynı şey değildir. Bu sözlere bakarak, siz yorumda bulunun! Eşref Paşa bu konuda bilinçliydi. Eşref Paşa dağdaki gerillanın kökünün kazınmasını arzu ediyordu. PKK sorununa çözüm bulmadan, Kürt sorununa -eğer varsa- çözüm aranmaya başlanabilir. Öcalan ve PKK ortada kalmayacaktır, ondan sonra eğer varsa çözüm aranacaktır. Dünyanın hiç bir yerinde, silahlı mücadelenin olduğu bir bölgeye, ekonomik, siyasi hiçbir yatırım yapılmaz. Bir çivi bile çakılmaz. Çakılırsa, taviz verilmiş olunur. Güneydoğu'ya yatırım yapılmasın,

kalkındırılmasın demiyorum ben. Söylemek istediğim yapılacak her yatırımın, halkta 'Bunlar PKK'nın sayesinde yapılıyor' izlenimi vermesi. TC. böyle bir yanlış yapmıştır...

MUSTAFA DENİZ: Gerçekte bölgedeki durum içler acısı. Bir bakkala gidip fiş isteyemezsiniz, size bıçak çeker. Fişi bilmiyor ki! Yol kenarlarında görkemli evler vardır, bunlar devletten kredi, teşvik olarak yıllardır para alırlar. Halkı sömüren ağalardır. Bir taraf aç, diğer taraf zenginlik içinde yaşıyor. Devlet orada halka yardım ediyorum, onlar da terörü karşı çıksın diye paralar dağıtmıştır. Oysa bu paralar PKK için alınan vergi olmuştur. Paralar PKK'ya gitmiştir...

ERSEVER: İnsan ister istemez söylemek durumunda kalıyor; Uzun zamandır devlet nizamı Güneydoğu'ya getirilememiştir. Batıda köylü veya esnaf bahçesinde yetiştirdiği salatalığı götürüp pazarda satar. Ancak Güneydoğumda aynı kişinin elinde 'müstahsil belgesi' olmadan götürüp satamaz. Güneydoğu'da gidip de alışveriş yaptığınız bir bakkaldan fiş isteyemezsiniz. Hır çıkar.

Serçil Kazas vasıtasıyla, Bradost, Jandarma Genel Komutanlığında temaslara başladı. Adamlar, bu bölgenin temizlenmesinde bize yardımcı olun dediler. Bir kaç toplantı yapıldı. Bradost önce, 'benim yüzlerce, binlerce silahlı adamım var' dedi. Sonra 'Celal Talabani'de operasyona katılsın' dedi. Birgün sonra, 'ayrıca Yekiti'nin peşmergeleri de katılsın' dedi.

Devlet tabii ki olumlu baktı. Öyle bir bilgi düzeyindeyiz ki... Türkiye'de terör konusunda bilgili olmalıyız. Türkiye daha komşularını tanımıyor. Türkiye'de kurumları temsil edenler, ne kendi

65

siyasi tarihimizi ne Kürt tarihini, ne Irak, ne Suriye tarihini biliyor. Komşulara yönelik stratejisi bile yok!

Bakın benim söylediğim şudur; Türkiye Cumhuriyeti bu soruna bir an evvel çözüm getirmek zorundadır. Bu iş 100 kişi öldürdük, 200 kişiyi kıstırdık türünden açıklamalarla olmaz. Şu kadar silah yakaladık diye çözüm olmaz...

"İsmail Selen Harcanmıştır"

-Nedir çözüm ?

ERSEVER: TC. Devleti dağdaki gerillayı temizlemelidir.

-Ama nasıl 'temizleyecek'?

ERSEVER: Haa işte burada bir takım yetmezlikler var. Örneğin bir Korgeneral İsmail Selen harcanmıştır. Şırnak'ta Selen 88 yılında yapılan bir brifingde, zamanın Genelkurmay Başkanına, yapılan taktik hataları bir bir açıklamıştır. Bu iş böyle olmaz demiştir.

-Selen ayrıldığı zaman şöyle bir açıklama yapmıştı: Milli mesele hiç bir zaman şiddet yöntemiyle çözülmemiştir...

ERSEVER: Doğru, şiddet yöntemiyle çözemezsiniz. Halkı teröristten ayıralım. Halka uygulanan bir şiddet olmasın. Ki ben olduğu kanaatinde değilim. Gerillaya karşı mücadele yapılıyorsa hakikaten yapılsın. Ben operasyon birlik komutanlığı da yaptım. Masada oturmadım hiç. Benim aklım ermiyor: 100 tane gerilla sıkıştırılmış, havada uçaklar, binlerce komando asker etrafda, sonuç, 5 ölü, 95 tanesi kaçmış. Teknoloji sende, araç gereç sende...

Kontrgerilla

-Türkiye Devleti de PKK'yı yok etmek istiyor. Burada ayrılığınız nedir?

ERSEVER: Biz, gayr-i nizami harbi bilmiyoruz. PKK, TC. özel savaş uyguluyor' diyor. TC. özel savaş falan uygulamamıştır. Özel savaş kavramının içinde ekonomik, sosyal, politik, kültürel tedbirler girer.

66

-Gayr-i nizami harbin ünlü bir teorisyeni var: David Galula. Bildiğimiz Kontrgerilla yöntemi, siz bunu savunuyorsunuz...

ERSEVER: Galula, evet, 'Ayaklanmaları Bastırma Harekatı' diye bir kitabı var. İsterseniz bu Kontrgerilla terimi üzerinde konuşalım. Kontrgerilla nedir? Karşı-gerilla demektir. Türkiye'de kontrgerilla olduğunu kabul etmiyorum.

MUSTAFA DENİZ: Bu İtalya'daki Gladio ile karıştırılıyor.

ERSEVER: Bu örgütler, birbirinden tamamen ayrıdır. Gayr-i nizami harpte iki unsur vardır. Biri; gerillanın eylem yapmasını engelleyici tedbirlerin alınmasıdır. Yani anti gerilla faaliyetleridir. Literatürde böyle geçer. Gerillayı dağlarda, kırsalda, gerilla gibi davranarak yok eden birliklere ve bu faaliyete de Kontrgerilla denir.

-Devletin yaptığı da bu değil mi? Özel görev birlikleri, özel timler... Bunlar Kontrgerilla değil mi?

ERSEVER: O zaman bu birliklerin kullanılmasında bir hata vardır. Beni başka şeyler söylemeye zorlamayın! Kontrgerilla birliği, karşı gerilla birliği vardır veya yoktur. Bu önemli değildir. Ben şunu vurgulamak istiyorum: Bir taktik önderlik sorunu vardır.

Siz Güneydoğu'da görev yapan personelin terfi ve yükselme işleri, başarı oranlarını Güneydoğu'da elde ettiği başarıya göre tayin ve tespit etmeye kalkarsanız, o zaman herkes yalan söyleyecektir veya düzeltelim bunu, başarılı gösterecektir kendisini...

-Göstermek için çalışacaktır...

ERSEVER: Acaba gösterecek midir. Çalışacak mı, çalışmasına gerek var mı? Denetleyici bir makam var mı? Kim kimi denetleyecek?

MUSTAFA DENİZ: Onlara göre özel tim, bin metreden attığını vuran, iyi nişan alan adam demektir. Sadece...

-Kontrgerilla sözcüğüne neden itiraz ediyorsunuz?

ERSEVER: Şundan itiraz ediyorum. Eğer Kontrgerilla'dan yasadışı faaliyet yapan bir kuruluş kastediliyorsa buna itiraz ediyorum. Ama gerilla gibi davranıp gerillaya karşı mücadele eden kas-tediliyorsa, evet. Zaten bunu yapmak zorundayız.

Bizim derdimiz şudur: Ben milletimizin sormasını istiyorum? Bu savaş neden bitmedi? Bizim bazı sorunlarımız var.

sayısında...

MUSTAFA DENİZ: 15 Ağustosun yıldönümünde...

ERSEVER: şöyle diyor: Bana şanlı 15 Ağustos direnişi başladığında dediler ki; 'Sen Kürt halkına ihanet ediyorsun...

MUSTAFA DENİZ: En başta Kemal Burkay dedi.

ERSEVER: Oraya da geleceğim... Kuzey Irak harekâtı, Burkay'ı gündeme getirmiştir. Ona sonra geleceğim... Türk ordusu bir ejderdir. Kürt halkına katliamlar yapılmasına neden olmayın. Ejderin tavşanı yuttuğu gibi sizi yutar: Dersimi, Ağrı'yı unutmayın' diyorlar Apo'ya. Bunu hatırlatıyor ve devam ediyor. 'Şanlı 15 Ağustos'umuzun üzerinden bir yıl geçti. Ejder hala tavşanı yutamadı!' Ben diyorum ki, dokuz yıldır ejder tavşan yutamamıştır! Tavşanlar gittikçe çoğalmaktadır! Dağdaki gerilla başta yok edilmiş olsaydı, bu hadiseler olmayacaktı. Açıkça söylüyorum; taktik önderlik sorunu var.

"Benim Derdim PKK İle"

-Bakın milli mesele böyle şiddet yöntemiyle çözülmez. Verdiğiniz örneklerden gelinmesi gereken nokta uzlaşma olmalıdır...

ERSEVER: Ben şunu diyorum, PKK, Kürt halkının başına musallat olmuştur. Zor kullanılmıştır...

MUSTAFA DENİZ: Bunun teorisi PKK tarafından, 'zorun rolü' diye yapıldı.

ERSEVER: Evet 'zorun rolü' diye Apo yazdı bunu. Örgütlenme üzerinde Serxwebun da bunu yazdı. 'Zor hangi ölçüde kullanılmalıdır', çok güzel anlatmıştır! PKK halk tarafından görevlendirilmiş değil. Benim derdim Kürt insanıyla değil PKK'yla. Halk ile PKK birbirinden ayırdedilebilir. Halkı temsil eden kişilerle temas etmek lazım.

-Bakın büyük kitle temeline dayalı silahlı mücadeleler hep zora dayanarak örgütlenmiştir. Hiç bir millet bir örgüte 'hadi sen silahlan' dememiştir. Bizim Kurtuluş Savaşı için de aynı şey geçerlidir. Zor kullanılmıştır. Bugün PKK ile halk ayrılmaz bir hale gelmiştir?

ERSEVER: Hayır, hayır çok rahat ayrılır. Halktan doğru insanlarla temas etmek gerekir.

-Taktik yetmezlik' diyorsunuz. Hiç bir taktik hata 9 yıl sürmez- Sorunu başka yerde aramak gerekmez mi?

ERSEVER: Taktik hatadır ve 9 yıl sürmektedir. En son Kuzey Irak harekâtı hatadır...

MUSTAFA DENİZ: Bir de şunu ayırt etmek gerekiyor. Sizin biraz önce dediğiniz şundan kaynaklanıyor. Doğu ve Güneydoğu'daki bütün halkın PKK'ya destek verdiği düşüncesi var sizde. Oysa biz dedik ki PKK halkın başına musallat olurken zorun rolü teorisi ile geldi. Ve şu anda bölgede, devlete ihanet 15 gün gözaltı, PKK'ya ihanet ise ölümdür. Vatandaşa 'tercihinizi yapın' diyorlar. İşte halk bu nedenle örgüte destek veriyor.

ERSEVER: Bakın bir örnek vereyim. Karakollarımıza baskın olduğu zamanlar şehirlerde kitle eylemleri olduğunda haber kaynaklarımız kısılırdı. Bakarsınız, bir PKK grubu kısıtılır, on, on beş tane öldürülür. Suratımıza bakmayan adamlar gelirler çayımızı içerler.

MUSTAFA DENİZ: Örneğin Kuzey Irak harekâtı sırasında karakollara kafasını çevirip bakmayan insanlar, istihbarat birimleriyle ilişkilerini donduran insanlar, harekât sonrası gelmeye başladılar. PKK'nın en keskin milisleri, Silopi sorumluları Revşen'i polise teslim ettiler.

ERSEVER: Bu bizim savunduğumuz fikirleri destekleyen bir örnektir. Vatandaş devletin yetkin olmasını istiyor. Dağdaki gerillayı vurun, şehirdekilerin sesi çıkmaz.

MUSTAFA DENİZ: Bir de şehirle, kırsal alan arasındaki ilişki koparılacak. O zaman örgüte katılım da olmaz. O zaman bir çok insan da örgüte gitmez.

ERSEVER: İstihbarat yok diyen her kimse yalan söylüyordur. Teoman Koman'ın söylediği doğrudur, herşeyi takip ediyoruz. Sadece icra yoktur. Bunun sorumlusu istihbaratçılar değildir. Sorumlu icradaki taktik yetmezliktir.

"PKK, FKÖ Oldu"

-Kuzey Irak harekâtına dönersek, harekât Talabani'yi güçlendirdi...

ERSEVER: Sadece Talabani'yi güçlendirdi demek yeterli değil, PKK, FKÖ olmuştur. Öcalan, Arafat'ın konumuna getirilmek istendi. PKK, FKÖ yapılmak istendi neredeyse.

Peşmergelere, harekât öncesi bir takım yardımlar yapıldı. Bunlar faaliyete başladılar. TSK'da güneyde temizlik harekâtı başladı. Kitabımda yazdım.

Şunu kamuoyu bilmiyor: Orjinal metni şudur: (Metni gösteriyor) PKK-Kürdistan Cephe anlaşması. PKK Merkez Komitesi adına Merkez Komite üyesi Osman Öcalan, PKK örgütü adına Kenan Sımo, Kürdistan Cephe Başkanı Rojnuri...

-Basında çıktı, bizde yazdık.

ERSEVER: Osman Öcalan, kod adı Ferhat'tır, 29 Ekim 1992 günü, Başbakanlık binasına gelerek, 5 Ekim 1992 tarihli anlaşmayı yaptı. Harekât 2'sinde başladı, 5'inde anlaşma yapmışlar, 3 gün sonra yani. Anlaşmayı kim yapmış; Kürdistan Başbakanı Kürsad. Celal Talabani tarafından bizzat gönderildi bu Kürsad. Biz peşmergelerden PKK'yı vurmalarını beklerken, Peşmerge komutanı Serdin gitti PKK ile anlaşma yaptı!

Sürekli Türkiye'den yardım istiyorlardı. Türkiye'yi kandırıyorlardı. Türkiye'de, Kuzeyden sürdüğü PKK'lıları peşmergelerin öldüreceğini bekliyordu. İstihbarat servisleri ve. ben -ben demeyi hiç sevmem ama işte geldik bu noktaya- bunu biz zamanında uyardık; 'Anlaşma yapıldı' dedik. Bu ciddiye alınmamıştır. Celal Talabani, Kuzey Irak harekâtı başladıktan üç gün sonra, Kürsad ve Serdin vasıtasıyla, doğrudan doğruya Osman Öcalan'la anlaşmaya varmıştır. Ondan sonra, Hakurk bölgesinde tek kurşun dahi atılmamıştır. Bir de peşmergeler, İran uçakları ateş açıyor, sıkıştık, İran PKK'ya destek oluyor' gibi şeyler yaydılar. Türkiye'yi dolduruşa getirdiler. Ben bunu nasıl protesto etmem. Anlaşma maddelerini göre göre nasıl ben itiraz etmem. Bakın neler yazılı: 'Irak Kürdistan toprakları üzerinde kalmak isteyen PKK militan ve üyeleri Türkiye sınırından uzak, Hükümetin

tespit edeceği bir yere taşınacaktır. Bölge hükümetinin vereceği belge ile serbestçe seyahat edebilirler.'

Ayrıldıktan sonra evlerine gittim. Herşeyin belgesi var bizde. Doğrudan doğruya Yekiti veriyor belgeyi. Süleymaniye, Erbil sokakları PKK ile dolu. Efendim neymiş Kürdistan hükümeti bu bölgede kalmak isteyen bu gruba, zaten bunlar Türkiye Kürdistanı vatandaşıdır, gerekli korumayı temin edecekmiş. Talabani'nin bize başta verdiği söz bu değil, o toplantılarda ben de vardım. Toplantıda alınan kararlar PKK'nın imha edilmesine yönelikti...

-Sonra Talabani Türkiye ile yeniden ilişki kurdu?

ERSEVER: Bakınız anlaşmada neler deniyor daha; 'PKK üyeleri kendilerine ait bütün mal varlıklarını koruyabilecekler.' Osman Öcalan, Erbil'de bir villa satın aldı! 'Bölge içerisinde faaliyetlerini sürdürebilirler.' Peki, TC ne kazanıyor? Kuzey Irak harekâtı, PKK'yı Sinaxd, Zivi, Haftanın Kutalman, Şivi, Hakurk gibi kamplardan, o yeraltındaki pis barınaklardan, sığınaklardan çıkarmış, Erbil'in, Süleymaniye'nin kaloriferli veya sobalı dairelerine taşımıştır. Başka bir işe yaramamıştır Kuzey Irak harekâtı...

-O kadar insan öldürüldü.

ERSEVER: Ölsün ne olacak, yerine yenisi gelir!

Toyota'ların Sırrı

-Sınırdan uzaklaştırıldı açıklaması yapıldı?

ERSEVER: Şu anda sınırlarımız yine dolmuştur. PKK boşaltmış olduğu kamplara yeniden gelmiştir. Sınırdaki sözde karakollar vardır. Bu sözde karakollara neredeyse kuş sütü bile gönderildi. Türkiye buraya her türlü yardım yapmaktadır. Türkiye'nin parasını ödediği To-yota'ları orada görürsünüz. Gidin bakın Toyotalar Zaho-Duhok arasında dolmuş olarak kullanılmaktadır. Bu arabalar sözde Zaho, Duhok ve karakollar arasında irtibat kuracaktır.

Ben vergi veren bir vatandaşım. Yasal haklarımı da çok iyi biliyorum.

Ben konuşurum. Benim verdiğim vergiyle, bana hesap vermeden şu veya bu adımı atamazlar. Ben vatandaşıım. Nerede bu ka-

71

rakollar gösterebilir televizyonlarda da biz de görelim. Bir tane bile yoktur. 24 Aralık 1992, PKK karakollara tekrar gelmiştir. Yani harekâtı bir ay sonra. Bakın Mesut Barzani radyo konuşmasında ne diyor? 'Kürt halkı PKK'nın düştüğü durumu gördünüz, PKK Kürt halkını sevmez. Amacı Kürt halkını kışkırtmaktır. Ancak yine eski yerlerine geldiler'. Bunu Barzani söylüyor.

"Barzani Daha Ulusalçı"

Kuzey Irak harekâtı devam ederken, PKK bir yandan da E-24 karayolunu kapattı. Kuzey Irak'a ambargo koydu. Gıda maddesi girişini engellemeye çalıştı. Harekât sürerken, Viranşehir'den Silopi'ye kadar yolu kapattılar, üç tane köprü havaya uçuruldu. Siz bu şartlar altında hangi istikrardan bahsediyorsunuz?

Türkiye'nin içinde ambargoyu önleyemiyorsunuz. Mesut Barzani bana aynen bunu söylüyordu harekât sırasında; 'Sizin ambargoyu engelleyememeniz yani E-24 karayolunu açamamanız bizim peşmergelerin moralini bozuyor.'

Barzani daha ulusalçı. Açık söylemek gerekirse, bir kaypaklığını görmedim. Yani, Apo'yu Türkiye'ye karşı bir koz olarak kullanmadı.

Emperyalizmin Denetiminde Kürt Devleti

-Peki, Amerikanın burada rolü ne?

ERSEVER: Onu bilemiyorum. Bunu çok açık olarak ifade edebilirim. Bütün bunların altında yatan şudur: Bu bölgede emperyalizmin denetiminde bir Kürt devleti kurmak isteniyor. Ben böyle düşünüyorum.

Apo, önderlik sorununa ilişkin kitabında, bütün Kürdistan'ı parçalara ayırmıştır. Bu parçalardan Türkiye Kürdistan'ının tüm Kürdistan bölgesine önderlik edeceğini yazmıştır. Şimdi parçadaki bu önderlik değişti. İpleri elinde tutan emperyalistler şimdi Kuzey Irak'ta

kendi denetimlerinde bağımsız Kürt Devleti kuracaklardır. Daha sonra Türkiye, İran ve zamanla Suriye'de çıkan kargaşalıklara bu Kürt Devleti, 'size yardımcı olayım' diyecektir.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuzey Irak'la ilgisi, PKK temelinde şekillenmiştir. Bu yanlıştır. Sonuçta işte Talabani gibi siyasi fahişe çıkar, PKK'yı bir koz olarak kullanır.

Kürdistan Cephe, üç partiden meydana geliyor. Bunların dışında parti yok mu? Var. Kürdistan Muhafazakâr Partisi var, Milli Türkmen Partisi var. Bir Musul Vilayeti Oluşumu Konseyi var. Bakın çok enteresan bir noktaya geldik. Biz Türkiye'nin kafasına bunu sokamıyoruz; Musul vilayeti sorununu sürekli dile getiriyorum. Yazdım, çizdim, bağırdım. Siz büyük Kürdistan üzerine mi oynuyorsunuz yoksa kendi çıkarlarınızı mı düşünüyorsunuz? Lütfen, önce can, sonra canan. Bir Musul vilayeti oluşumu var. Ömer Surçi denen bir adam çıktı, konseyden söz etti. Siz bunu 2000'e Doğruda Amerikanın oyunu diye yazdınız. Hayır, burada İngiltere'nin parmağı var...

-Bunların temsilcisi Hollandalı avukat...

ERSEVER: Arzu ederseniz, sizi Ömer Surçi'yle görüştürebilirim. Kendisi benim çok iyi dostum. Hollandalı avukat John Keller'la bunların arasında bir sözleşme vardı. Bu Hollandalı avukatla olan sözleşme altı aydır feshedilmiş durumda. Avukatın bu konuda konuşmaya hiç hakkı yok.

MUSTAFA DENİZ: Şimdi yeni anlayış şu: 'Yeni Dünya Düzeni'ne ne kadar hizmet edersen, o kadar pay alırsın. Apo da bunu görüyor, 'Bu politikalara ben de uymalıyım' diyor. PKK askeri, siyasi yönden bir çıkmaz içerisine girmiştir. Arayış içindedir.

ERSEVER: Ben uzun zamandır söylüyorum: PKK askeri yönden bir kısır döngü içerisine girmiştir. Daha ne kadar köy basacak, ne kadar asker öldürecek? PKK siyasi kazanımlarını nerede toplayacak?

-Kürdistan Ulusal Meclisi var...

ERSEVER: Olmaz, yetmez. Bakın ben "Üçgendeki Tezgâh" kitabımda

açıklamaya çalıştım. Bir Kemal Burkay olayı çıkıyor şimdi. Yazık oldu, bir kedisi olacaktı. Kediyi yine aldılar elinden. PKK, askeri yönden vuruyor. Bu dünya kamuoyunda olumlu olumsuz

73

tepkilere neden oldu. Bir biçimde gerillaya katılımlar oluyor. Bu düzenli orduya gider veya gitmez. Siyasi açıdan değerlendirelim. PKK, temsil ediyorum dediği halkın siyasi kazanımlarını demokratik platformda, legal olarak kim muhafaza edecek? Kim savunacak, koruyacak, dile getirecek? Türkiye'de böyle bir oluşum yok. Celal Talabani vasıtasıyla bu yapılmak istendi, Türkiye'de...

"HEP PKK'yı Temsil Etmiyor"

-HEP Kürt halkının yasal temsilcisi olamaz mı?

ERSEVER: Hayır. HEP, PKK'yı temsil eden bir oluşum değildir...

MUSTAFA DENİZ: PKK'nın elinde bir araç olabilir.

ERSEVER: Apo'nun 1991 Kasım çözümlmelerine bakın. PKK'nın HEP'le ilişkisi vardır ya da yoktur. Orada yazıyor okuyun. Dönemin taktiği, stratejinin parçası; Türkiye'de, Kuzey Irak'ta olduğu gibi bir Kürt Cephesi'nin yaratılmasıdır. Legalize etmektir. Irak Komünist Partisi Kürdistan Seksiyonu sözcüsü bakın ne diyor: 'Kuzey Kürdistan'da da Güney Kürdistan'da olduğu gibi legal Kürt cephesinin oluşturulması ve Kürt Cephesinin politik faaliyetlerine Türkiye'nin izin vermesi gerekir'. Bunu ben geçen ay Süleymaniye televizyonunda izledim.

PKK'nın askeri faaliyetlerinden sonra doğan politik çıkarları savunabilecek bir Kürdistan Cephelyi kurmak istiyorlar. Böylece Kemal Burkay gündeme geldi.

-Bu Türk Devleti'nin de işine mi geliyordu?

ERSEVER: Bilmiyorum. Ama eğer işine geldiğini düşünüyorsa çok büyük bir hata içinde demektir.

Ateşkes olmaz! Binlerce gerilla dağlarda duracak, bu siyasi cephe bir takım siyasi taleplerde bulunacak. Türkiye bu talepleri kabul etmediği

zaman gerilla vuracak. Bu bir açmazdır.

Binlerce şehit verilmiştir. PKK'nın böyle bir şey yapamayacağını Türkiye Cumhuriyeti düşünemiyor muydu, herhalde bir rehavet içerisine girdi.

74

"Siviller Sözünü Dinletemedi"

-Söylediğiniz stratejiyi kabul eden bir yönetim beklentimi var mı?

ERSEVER: Bana sordular, 'neden emekli oluyorsun' diye. Onlara şunu dedim; 'Ben mücadeleyi bırakmıyorum. PKK yüzünden binlerce Türkün, Kürdün çocuğu ölmüştür. Asker olarak ben sözümü dinletemedim. Belirgin bir konumda olmama rağmen dinletemedim.'

Demokratik bir yönetim diyoruz. Tamam o zaman siviller, bir Ortadoğu politikası, bir Kürt politikası, bir PKK politikası tayin ve tespit etsinler. Askerler de bunu uygulasinlar.

-Şimdi böyle olmuyor mu?

ERSEVER: Askerler politika tespit edip uygulayamazlar. Şu anda ki uygulama Jandarma Genel Komutanlığı politika tespit ediyor, yukarıya bildiriyor.

-MGK yapamıyor mu bu işi?

ERSEVER: Elbette zaten MGK'da askerler ağırlıkta. Her türlü politikanın talim ve tespitinden siviller sorumludur.

MUSTAFA DENİZ: Denetlenmesinde de.

ERSEVER: Biz asker olarak sözümüzü dinletemedik. Siviller de bu işi bilmediği için sözünü dinletemedi. Ama biz bu işi biliyoruz. Böylece biz askerliği bıraktık, sivil olduk. Sivil olarak derdimizi anlatmaya çalışacağız. Mesele budur. Kime ne kadar derdimizi anlatabilirsek, bir ekol oluşturmaya çalışacağız.

. Bütün yönetimler suçludur. PKK ile uzlaşmacı, bakın Kürt demiyorum, dağdaki gerilla ile uzlaşmacı politikayı kim uygularsa ondan hesap sorulmalıdır. PKK'nın Türkiye'deki silahlı güçleri defolup

gitmelidir. Ondan sonra diğerk meseleye bakılmalıdır.

"Ateşkes Ağıza Alınmamalıdır"

-Siz bölgede yıllardır bulunuyorsunuz. Dediğiniz gibi düşünen pek çok subay bölgede vardır. Anlaşıyor ki, ateşkes olabilmesi için, barışçı çözüm için. bunların değişmesi gerek...

ERSEVER Oradaki askeri birliklerin çekilmesini mi kastediyorsunuz?

75

-Değiştirilsin diyoruz. Bu savaşın içerisinde uzun zamandır bulunanların iyice kinlenmiş olduğunu düşünürsek?

ERSEVER: Yok, kinlenme diye bir olay değil...

-9 yıl orada savaşan bir subay, en yakın arkadaşları öldürülmüş, 9 yıl önceki insan olabilir mi? Orada görev yapan bir subay 'Ateşkesi biz yapmadık, Ankara yaptı' diyor. Öyle bir ruh hali var?

ERSEVER: Güzel söylemiş! PKK'yla uzlaşmacı bir tavıra giren herkese hesap sorulmalıdır. Türkiye'de şu anda o bölgede devam eden bir gerilla savaşı vardır. Askerlerin görevi siyasi polemiklerin dışında oradaki gerillayla mücadele etmektir. Düşmanın ortadan kaldırılması görevi vardır. Bir asker olarak söylüyorum bunu, bir sivil olarak değil. Ordaki arkadaşlarımın da böyle düşündüğünü sanıyorum. Bunlara verilmiş bir görev vardır: Gerillayı yok et. Bu savaştır. Savaşta iki taraf birbirini öldürecektir. Türk ordusu da bu adamları yok etmek zorundadır. Ateşkes-mateşkes bunlar ağıza alınacak kelimeler değildir. Ordaki insanların şahsiyetleriyle oynamak demektir.

-Ateşkes, Öcalan açısından sadece bir taktik miydi?

ERSEVER: Dönemin taktiği uygulanmıştır.

-O zaman çok kısa zamanda bu taktikten vazgeçmedi mi ? 17 Martta ateşkes ilan etti. Arkasından geçtiğimiz haftaki Bingöl baskını...

ERSEVER: Süre yeter. Apo fırsattan istifade bir takım görüşmeler yaptı. Üç ay boyunca toparlandı. Türkiye Cumhuriyeti üç ay boyunca operasyonlarını yapmadı. Bahar operasyonları yapılmadı. Şubat

itibariyle bu operasyonların başlaması gerekirdi. Bölgeleri belli. Her eyalette iki tane kampı var. Kamptan çok, üs bölgesi demek daha doğru. Bu adamların kalıcı üs bölgesi var. Burada üs bölgelerinde yeşerdi, filizlendi. Zaten bunu istiyordu. Bahar operasyonları yapılmadı.

"Devlet Bingöl Baskınını Biliyordu!"

-Bingöl baskını, Semdin Sakık'ın Apo'ya rağmen, bir eylemi olabilir mi?

76

ERSEVER: Bakın, Semdin Sakık, Apo'ya rağmen hiçbir şey yapamaz. Semdin Sakık, 1987 yılında Botan da Besta bölgesindeyken de Apo'yla anlaşmazlığa düştü. Hatta, Abdullah Öcalan onu temizlemek üzere tekrar çağırdı. Ondan özeleştirici aldı, özeleştirici verdi. Botan'da görevlendirildi. Döndü gitti geldi, Diyarbakır bölgesine Ha-kurk bölgesine gönderildi. Bunlar Apo'ya rağmen şeyler değildir. Bu sistemin bir parçasıdır. Dönemin taktiği uygulanmıştır.

MUSTAFA DENİZ: Bingöl'den önce bazı PKK'lıların, 'eylemlere başlayacağız' diye demeçleri var. Elimizde bantlar var.

ERSEVER: Pekala, şunu açıkça TC'ye sorun: 20 Mayıs itibariyle, Abdullah Öcalan'ın bütün birimlerine PKK'nın eylem yapması için emirler verildiğini biliyor muydu? Bilmiyor muydu? Buna cevap versinler.

-Biliyor muydu?

ERSEVER: Bildiğimiz bir şeyler var herhalde. Biz hadiseleri yakından takip ediyoruz. Emir verilmiş miydi, verilmemiş miydi?

MUSTAFA DENİZ: Ateşkes diye bir olay aslında yoktu!

ERSEVER: Bakın, Olağanüstü Hal Bölge Valisi diyor ki, 'bu süre içerisinde PKK 200 eylem yapmıştır.' Ateşkes demek, yalnızca askerle çatışmaya girip, girmemek değildir. Gidiyor köyleri basıyor. Hamo'nun, Mamo'nun ne günahı var.

-Üsbölgeleri var diyorsunuz. Bunlara yönelik yapılacak operasyonları,

komutanlar 'yapmayın'diye durdurdu mu?

ERSEVER: Yapılmadı. Böyle bir emir verilip verilmediğini bilmiyorum. Bir örgütsel eylemi düşünün. Dağdan inip de pat diye vurmazlar. Bunun bir hazırlığı var. Bingöl eyleminin yapıldığı bölgeye adamlar gökten zembille mi geldi? Meşhur tabirle, 'komşu ülkeden' falan mı geldi? Yıllardır oradalar. Bilmiyorlar mı onların orada olduğunu? Teker teker yerleri biliniyor. Sorun istihbaratçılara! Örneğin, Diyarbakır'daki üs bölgeleri nerelerdir? İstihbaratçılar, adıyla, sanıyla, haritadaki koordinatlarıyla size söyleyeceklerdir.

"Taktik Önderlik Sorunu Vardır"

-Yani siz diyorsunuz ki, ben kendimi komutanların yerine koyduğumda siz beni suçluyorsunuz. İstihbaratçı olarak Dili

yarbakır'da PKK'nin üssünü söylüyorum ama Yüzbaşı Hasan, Binbaşı İsmail bu üssü gidip yıkmıyor. Böyle bir takım hesaplar yapılıyor, uzlaşıyor mu diyorsunuz?

ERSEVER: Taktik önderlik sorunu var diyorum. Bakın bu çok kapsamlı bir sözcüktür. Kısaca şöyle diyeyim: Bir kişiye veya bir askeri gruba emir-komuta eden kişilerde bazı yetmezlikler olabilir. Askeri literatürde, taktik önderlik sorunu budur.

MUSTAFA DENİZ: Bir de başından beri söylenen şu: Devletin stratejisi yok. Stratejisi olmadığı için kendisine uygulanan taktikleri algılamıyor. Mesela burada! Diyelim PKK bir taktik uyguladı, devlet taktik ve stratejik yetmezlik içinde olduğu için anlayamıyor. Teorik yetmezlik içinde çünkü.

-Peki siz varsınız, siz bunları anlatıyorsunuz...

ERSEVER: Anlatamadık! Onun için ayrıldık. Ben saltanat gibi bir makamdan ayrıldım. Gak deyince ekmek, guk deyince su gelen bir makamdan ayrıldım. Durup dururken ayrıldım. Emekli Albay olana kadar oturdum koltuğumda. Kimse beni atamazdı ki o makamdan.

—Siz en yüksek makamlara söylüyordunuz...

ERSEVER: Elbette, ama anlamıyor.

-O zaman en yüksek makamlar anlayışsız!

ERSEVER: Bilemiyorum. Taktik her seviyede taktiktir. En yüksek komutana anlayışsız demiyorum. Ama icra sırasında bir takım şeyler var. Şimdi en yüksek komuta mevkilerinde olan kişiler stratejik kişilerdir. Stratejinin talim ve tespitinde önemli faktör olan, rol oynayan kişilerdir. Şu açıdan strateji yok. Şu açıdan strateji var. Bugün Güvenlik Komutanlıkları diye bir olay var. Güvenlik Komutanları emir veriyor. Ankara'da diyelim stratejik bir makam. Oranın stratejik makamı, bölgedeki makama diyor ki: 'Bölgedeki PKK'yı yok et.' Bu taktik yönü değildir. Stratejik yönüdür. Bu düşmanın orada nasıl yok edileceğini, oradaki birlikler hesaplar ve kitaplar. Bunu benim oradaki dövüşen arkadaşlarım iyi anlarlar.

-Sizin söylediğiniz çok karışık oldu. Şöyle birşey çıkıyor. Yukarıdaki adamlardan bir emir çıkmıyor. Bunlar yukarıdan aşağı doğru PKK'nin üslerini yok edin diye emir veriyor. Bu aslında yüzlerce komutana hitap ediyor.

ERSEVER: Doğru.

78

-Şimdi o zaman yüzlerce komutanın yetersiz olması...

ERSEVER: Şimdi en tepedekinden bahsettik. Doğal olarak en tepedeki bu emri vermek zorunda. Yetersizlik aşağı doğru iniyor. Şimdi bakın görevde emir iki tür icra edilir. Ben en başta söyledim, gayr-i nizami harbi TC öğrenmek zorundadır. Gayr-i nizami harbin kuralı vardır. Gayr-i nizami harblerde görev emri başkadır, klasik anlamda emir çok ayrı bir olaydır. Şimdi bakın çok can alıcı bir noktaya geldik. Ben bunları söylemek istemiyorum...

-Ama izah etmek zorundasınız...

ERSEVER: Bir Operasyon Birlik Komutanını karşınıza çağırırsınız, emir veren makam olarak; Şu, şu noktada düşman var. Git gereğini yap. Bu noktadan itibaren Operasyon Birlik Komutanı o hedef noktasına nasıl gideceğini, kaç kişiyle gideceğini, o bölgede bugüne kadar ne istihbarat yapılmış, düşman, hava, yol hakkında tüm istihbaratı alır.

Hangi yoldan gideceğini, askerleri nasıl yürüteceğini, kaç saat yürüyüp, kaç saat duracağını, gittiğinde nasıl ateş edeceğini, hangi silahlarla ateş açacağını, bunları tayin ve tespit eder. Bizzat sıcak bir çatışmanın içinde olacak komutan olarak oraya gider ve bunların gereğini yapar. İlave istekler ve tedbirler olursa onu da ister, üst makamlardan ister. Şimdi bu görev tipi emir uygulamasıdır.

Bir de uygulamaya bakalım. Bu söylediklerimi orada dövüşen arkadaşlarım çok daha iyi anlayacaktır. 1986'da PKK sınır boyları hariç, bu tarihte bitme noktasına gelmiştir. Çünkü uygulama bu tarzdı. 1986'ya kadar uygulama bu tarzdır ve görev tipi emirler verilmiştir. Birlikler gitmiştir ne yapılacağına kendisi karar vermiştir. Bu kadar ağır konuşmak istemiyorum, masa başında oturan bir takım insanlar tarafından telsizle oturduğu yerden, 30-40 kilometre uzaktan şuraya, buraya git, şöyle yap, buraya ateş et, şurayı tika, burayı kapa, türünden emirler, 1986 yılına kadar verilmemiştir. Hadiseyi bilmem izah edebildim mi?

"T.C.'ye Sorun"

-Bu neden değiştirildi? Kim değiştirdi?

79

ERSEVER: Bilmiyorum, bilemem. Şimdi İsmail Selen döneminde çok düzgün bir taktik uygulanmıştır. Özellikle Cudi ve Gabar Dağı bölgesinde arazinin en yüksek noktalan, su kaynakları küçük küçük birimlerle, küçük fakat güçlü bir şekilde tutulmaya çalışılmıştır. Bu dağdaki gerillanın ovaya inmesi demektir. Yaz şartlarında su kaynaklarının tutulması; tabi 1988-89 şartlarında. O dönemde dağlar köylerle doluydu. Meskûn mahallerdi. Ama sorun teşkil etmiyordu. Buralar tutulmuştu. Daha sonra İsmail Selen'in görevden alınmasına neden olan tartışmalar sonucunda bu zirveler bırakılmıştır. Bakın Vietnam örneğine geldik. Küçük birimlerin araziye terk etmesi. Şimdi bölge hakimiyeti diye bir hadise vardır, gerilla harbinde. O dönemdeki tedbirler bölge hakimiyet tesisine yöneliktir. Gerilla hareket edemez, siz gerillanın yuvasını gider bulur ve onu tepelersiniz.

Stratejik Hatalar

-Peki Hikmet Koksak bunu bildiği halde niye böyle yaptı ?

ERSEVER: Şartlar onu gerektirmiştir. Komutan olarak o kararını o Şekilde kullanmıştır. O da kendi döneminin taktiğini uygulamak zorunda kalmıştır. Bakınız püf noktasını ben belirttim. Orası karanlık kalmasın. Küçük birlik harekâtı, bütün hepsi bu...

-Őunu anlamadık: AŐađıdaki adamların hićbir sorumluluđu yok mu burada? Dediđinize göre Hikmet Koksak sorumlu dođru mu?

Böyle bir uygulama varken bilahare bu zirveler bırakılmıŐtır. Gerilla dağlara ćekilmiŐtır, canı istediği gibi cirit atmıŐ, suyunu da ićmiŐtır. Artı, bütün araziyi olduğu gibi mayınlamıŐtır. PKK ateŐkes ilan etmiŐ de, bunu da soralım TC'ye; Abdullah calan gene bütün eyalet komutanlarına bizzat emir vermemiŐ midir, 'köy baskınları yapmayın askeri birliklere büyük saldırılar yapmayın. Ama bu birliklerin etrafını, her yerini mayınlayın. Hareket ettirmeyin, keŐif kolları ćıkarsa saldırın', diye bir emir vermemiŐ midir? TC bunu bilmiyor muydu? Bakın bunlar hep taktik hatalardır. İsmail Selen'den sonra Hikmet Koksak geldi. Koksak da bu iŐi bilen komutanlardandır.

ERSEVER: Hayır, Hikmet Koksak kesinlikle sorumlu değil. Bazı sorumlular var. AraŐtırma yapılırsa bunlar ćıkacaktır. Ben ıŐık verecek bir Őey söyleyeyim: Acaba PKK'nın 1984 yılındaki ilk eylemlerinden sonra askeri birliklere, 'kıŐlanın dıŐına öğleden sonra ćıkmayın', 'gece arazide hareket etmeyin', 'motorlu intikaller yapmayın', diye emirler verilmiŐ midir, verilmemiŐ midir? Bunlar taktik değil, stratejik hatalardır. Bu emirleri taktik unsurlar vermedi, stratejik unsurlar verdi.

Yani ićinde bulunduđumuz Őartlarda herkes bir özeleŐtiri yapmak zorunda. Ben kiŐisel olarak kimseyi itham etmiyorum. Devlet elini baŐına koyup Őöyle bir düŐünmeli; Devleti temsil edenler, "ben ne yaptım bugüne kadar" demeli.

Peki, ben Őunu da söyleyeyim: Eruh eylemi yapıldığında, Őemdinli eylemi yapıldığında Őöyle bir emir var mıydı? 'Silah kazaları ćok olmaktadır, jandarma karakollarında tüm fiŐekler karakol komutanının odasında bir dolapta kilitlenecektir'. Őimdi böyle bir emir var mıymıŐ, yok muymıŐ? O basılan bölümlerde mermiler acaba kilitli miymıŐ, değil miymıŐ? Yani Őimdi Eruh Bölük Komutanı emekli edildiyse, o

karakollarda sırf silah kazası olmasın diye bu emirleri veren kişileri emekli etmek gerekir mi, gerekmez mi?

-Şiddet yöntemleri geçersiz mi kaldı ?

ERSEVER: Hayır, hayır. Şiddet yöntemleri falan değil. Bakın uygulamada bir takım taktik yetersizlikler var. Bunlara uymadığın zaman, karar verecek makam yukarısı hesap soruyor sizden, 'bunu niye böyle yapmadınız' diye. Bir klasik anlayış var, bir de getirilmek istenen özel anlayış var. Siz, beni bir yere komutan olarak gönderiyorsanız, burada alınması gerekli tedbirleri ben alırım. Ben size görev tipi diye bir emir izah etmeye çalıştım. Hem beni oraya komutan diye göndereceksiniz, ardından 'şunu yapma, bunu yap' diyerek uzaktan kumanda ile beni idare etmeye çalışacaksınız. Böyle şey olmaz. Sanıyorum hadise bundan kaynaklanmıştır. Eğer tam yetkili olarak oraya bir Asayiş Komutanı gönderiyorsanız, Asayiş Ko-mutanı'nın tekliflerine uyacaksınız.

81

Sivil Memur

-Siz astsubay mısınız? (Mustafa Deniz'e dönerek)

ERSEVER: Hayır sivil memur.

-Emekli mi oldunuz?

MUSTAFA DENİZ: İstifa ettim.

-Sizin hareketinizde de bir tepki mi var? Anlaşılan grup olarak istifa ettiniz?

ERSEVER: Bunları açıkça söylüyorum; grup meselesi, bir anlaşma, bir sözleşme söz konusu değil. Ben kendi adıma konuşuyorum. Şu anda hiç kimsenin sözcülüğünü yapmıyorum.

-Bu istifa eden 30 kişilik grup...

ERSEVER: Şu 30 kişilik lafını lütfen kullanmayalım. Bizim için çok rahatsız edici. 30 kişi de benimle ayrıldı diye birşey söz konusu değildir.

-Ama sizin görüşünüzü savundukları söyleniyor.

ERSEVER: Onların da ayrılmalarının temelin de bu yanlışlıklar var. Doğrusu bu.

Biz bu mücadeleyi sürdüreceğiz. Mücadelenin yanlışlarını ortaya koyalım. Nerede yanlışlık yapılıyorsa yanlış söyleyelim. Onlar da bildiklerini söylesinler, demokratik bir oluşum oluşturalım. Bir platform meydana getirelim. Bu yanlışların artık yapılmasını engelleyelim. Gayem budur: Bir güç birliği, bir hareket birliği, demokratik bir platform yaratalım.

MUSTAFA DENİZ: Şunu da açıklıkla söyleyeyim: Bu ülkede hangi ideoloji olursa olsun, ideoloji kılıfı altında, ihanetçi olmadıktan sonra herkes bizim kardeşimizdir.

-Fikre, 'ihanet diye' bakmamak lazım...

ERSEVER: Kendi halkını kötü duruma sokan ve belirgin bir ideolojiyi kılıf olarak üzerine almış, her türlü dalavereyi çeviren tiplerden bu memleketi kurtarmak lazım. Bunu açıkça söylemek gerekir. Ama kişi marksistse marksizmi açıkça savunsun, faşiste faşizmi savunsun, islamcı ise islamcılığı savunsun. O çizgide kalsın. Kendisine ve kendi çevresindekilere, haysiyetsizlik şerefsizlik yapmasın.

82

MUSTAFA DENİZ: insanlar toplumsal ve olgusal bilince sahip olsunlar. Bu topraklar bizim, bu ülke bizim. Burada yaşıyoruz. Topraklarımızı başkalarına peşkeş çekmeyelim.

"Askeri Literatürde Kontrgerilla Var"

-Bütün dünyada NATO'ya bağlı ülkelerde bir Gladio örgütlenmesi var. Ama Türkiye'de yoktur dendi. Gladio Türkiye'nin bir gerçeği. Kontrgerilla var...

ERSEVER: Askeri literatürde Kontrgerilla gerçeği var.

-90'da basına Özel Harp Dairesini gösterdiler. Yeni adıyla Özel Kuvvetler Komutanlığı da bu yıl gezdirildi...

MUSTAFA DENİZ: 32. Gün program yaptı. Tuttular A timlerini B timlerini Kontrgerilla diye gösterdiler. Bu olacak şey değil...

ERSEVER: Bakınız, devamlı Özel Harp Dairesi suçlanmıştır. Özel Harp Dairesi niye kurulmuştur? Nedeni bellidir. Kendileri de açıklıyorlar. Böyle karanlık işler çeviren, onu bunu kaybeden, yok eden, adamı alıp, götüren bir şey değil. Bu memleketin kurulduğu günlerdeki askeri anlayışa göre; Memleket düşman işgaline maruz kaldığında, o bölgelere gelerek, sızarak, düşmana karşı gerilla faaliyeti başlatmak için kurulmuştur. ÖHD'nin görevi kesinlikle söylendiği gibi adam vurmak, adam kaçırmak, adam sorgulamak değildir.

MUSTAFA DENİZ: İşgal altındaki bölgelerde halk milislerini örgütleyerek direnişi gerçekleştirmeye çalışır.

ERSEVER: Kıbrıs'ta görev yapmıştır. Kontrgerilla sözleri kullanırken birazcık milli menfaatleri düşünelim. Kendi ülkemizin çıkarlarını düşünelim lütfen. Bunu söyleyenler için söylüyorum. Sizin için söylemiyorum, sizi tenzih ederim.

Elbette Kıbrıs'ta görev yapacak, elbette bilmem nerede görev yapacak. Oranın tansiyonuna göre, koşullarına göre hareket edecek. Böyle birimleriniz yoksa siz nasıl yaşayacaksınız? Her milletin var.

-Amerika ile ilişkisi var. Maaşını Amerika veriyor. Diyorsunuz ki Amerika'ya büyük patron olarak kim yaklaşırsa ondan bir şeyler kapar. ÖHD Amerika bağlantısı...

83

ERSEVER: Askeri eğitim açısından ÖHD ile Amerika'nın ilişkisi düşünülebilir. Biz bir Türk askeri literatürü geliştirmemiştiz. Türk sistemi yok. Belli yıllara kadar Türk ordusu Alman ekolünü benimsemiş. Talimatnamesi, eğitim sistemi Alman ekolü olmuş. Daha sonra kuruluşlar değişmiş, NATO'ya girmişiz. Eğitim sistemi Amerika'ya dönmüş. Amerika talimnameleri tercüme edilmiş. Amerika'yla ÖHD'nin bağlantısını böyle yorumlamak gerekli. Ben diğer konulara girmek istemiyorum. Çünkü bilgim yok...

"İçine Girdiğim Riskin Farkındayım"

-Aslında çok bilginiz var fakat siz henüz karar vermiş değilsiniz. Siz Türkiye'nin demokratikleşmesinde büyük roller oynarsınız, bildiklerinizi söylerseniz.

ERSEVER: (Gülüyor) Çevremizi bir görelim, hele. Ne yapacaklar, ne diyecekler. Ben içine girdiğim riskin farkındayım.

-Devlet sizi rahat bırakır mı? Sizi bloke etmeye çalışırlar...

ERSEVER: Devlet mi, yoo kesinlikle ben şu an rahatım. Devletin bir şey yapacağını sanmıyorum.

-Sizi tecrit etmek isteyebilirler? Bakalım hangi gazeteler sizden bahsedecek.

ERSEVER: Gazetelerin şu aşamada benden bahsedeceğini zannetmiyorum.

İran-PKK ilişkisi

-PKK-İran ilişkisi ne düzeydedir?

MUSTAFA DENİZ: Şimdi bakın PKK'nın hesabı İran için şudur; İran İslam Cumhuriyeti kurulduğu, Şahlık devrildiği zaman Ortadoğu'da benzeri olmayan tek rejimdi. Dünyada tekti, eşi benzeri yoktu. Ama bir kale sadece kapılarını kapatıp; muhafızlarını, burçlarına dikerek korunamaz. Ne yapılması gerekirdi: Devrim ihraç edilmeliydi. Irak'a yöneldi, başaramadı. Türkiye'ye yöneldi. Bir takım

84

örgütlenmelere girişildi ama başarılı olunamadı. Bu girişimler olduğu zaman Türkiye'de belli bir devlet otoritesi vardı. Şu an ki kadar yıpranmamıştı. İran'ın yapmak istediği örgütlenmeler hangi ortamlarda başarılı olabilir: Kaosun, terörün hakim olduğu ortamlarda. İran, PKK'yı kendisine zemin yaratabilecek bir ortam için kullandı. Finans ettiği ya da finans edeceği örgütlenmelere zemin hazırlamak için PKK'yı kullanmıştır. Öte yandan İran kendi Kurdunu düşünmez. Eskiden her bahar ve her kış uçaklar gönderir, Kürtlerin yaşadığı yerleri bombalardı. Terörü desteklemesinin nedeni, Türkiye'de rejimini ihraç edebileceği ortamı yaratmak. Bu ortamı yaratabilecek devlete karşı

güçleri desteklemiştir. Uluslararası politika şu değil midir? 'Düşmanımın düşmanı benim dostumdur'. Bu anlayış her zaman hakim olmuştur...

ERSEVER: Ama Türkiye bunu hiç uygulamamıştır.

Uğur Mumcu Cinayeti

- Peki siz Batı'daki cinayetleri nasıl değerlendirdiniz: Uğur Mumcu, Turan Dursun, Muammer Aksoy...

ERSEVER: Mumcu konusunda şunu söyleyebilirim: Bakınız bir saniye, bir bölümü TRT'de yayınlanan Yalçın Küçük'le Apo'nun görüşmeleri var. O görüşmeleri PKK merkezi kitap haline de getirdi. Sanırım 21 Aralık 1992 tarihli "Başkan Apo'nun Görüşmeleri" adıyla PKK Merkezi tarafından hazırlanmış bir kitap. Onun içerisinde var. Bakınız Apo enteresan şeyler söylüyor. Buraya varmak lazım.

Apo, Yalçın Küçük'e: "Uğur Mumcu ölmeden yazılarında benden bahsediyor. Uğur Mumcu'nun sık sık sözünü ettiği geçmişimi anlatacağım, 1975'ten sonraki dönemimi" diyor. Ve ekliyor: "Genelkurmay Başkanı'nın bir değerlendirmesi var: Mehmetçik Gazeteciler. Bunlara gereken yapılmalıdır". Apo bunu Uğur Mumcu vurulmadan 1,5 ay önce söylüyor.

-PKK'dan Şüpheleniyor musunuz?

ERSEVER: Öyle bir şey demiyorum. Ama Apo'nun bu tarz konuşmalarını da araştırmak lazım.

85

MUSTAFA DENİZ: Apo 'gazete "sahipleri, köşe yazarları, bunların hepsine gereken cevabı vereceğiz' diyor. 'Biz kendimizi savunmak zorundayız. Bizi terörist ilan ediyorlar. Biz Ulusal Kurtuluş Mücadelesi veriyoruz. Biz bunlara yönelmek zorundayız. Kendimizi savunmaya hakkımız vardır' diyor.

ERSEVER: Ben, Uğur Mumcu'nun öldürülmesini İslami Örgüte bağlamıyorum. Açıkça söyleyeyim.

-Uğur Mumcu'nun araştırdığı söylenen konu: Apo'nun 70'lerde MiT'le

ilişkinin olduğu? Var mı böyle birşey?

ERSEVER: Zannetmiyorum. Şimdi bakınız, enteresan bir olay oldu: 15 Ağustos'tan sonra 1985 Şubat'ında ilk subaylarımızın şehit olduğu bir hadise: Şırnak'ın Kırkuyu köyünde bir pusu kurulmuştu. Kaymakam yaralandı, bir üsteğmen, hemşireler ve polis memuru öldürüldü PKK tarafından. Kaymakam yaralı olarak kurtuldu. Açık söyleyeyim araştırmayı ben yaptım. Kaymakamın Apo'nun okul arkadaşı ve aynı köyden olduğu, o yüzden sağ kaldığı söylendi. Ben, birisi veya birileri hakkında herhangi birşey söyleyebilmek için o konunun araştırılması gerektiğine inanıyorum. Şaibe ile böyle şeyler olmaz. Siyasi Bilgiler Fakültesi'ne Abdullah Öcalan ve kaymakam hakkında yazı yazdım. Böyle bir olay kesinlikle yok. Abdullah Öcalan'la ilgili okuldan, işte bu tarihte okulu terketti, şöyle yaptı, böyle yaptı, biçiminde yazı geldi: 'Silik bir kişilik, pasif, kavgaya gürültüye dahi girmez, hiçbir olaya girmez'. 70'li yılların başında, Abdullah Öcalan'ın kişiliği böyle. 75'te gruplaşmalar başlıyor. Gruplaşmaya başlamadan önce belki MiT'le ilişkisi olmuştur. Hani oralarda ne oluyor, ne bitiyor biçiminde bir temas kurmuş olabilir. Haber elemanı gibi. Ben, bunun ötesinde birşey olduğunu zannetmiyorum. Açıkça söyleyeyim, ilk kitapta da belirtmişizdir; Abdullah Öcalan, Bekaa'da yüzlerce Kürt gencini 'MIT ajanı' diye kurşuna dizdirmiştir. Serxwebun'da, Berxwebun'da bunların resimlerini yayınlamıştır. Eğer bunların bir tanesi Türk Devletinin adamı olsaydı, PKK bugün bu hale gelmezdi.

MUSTAFA DENİZ: Apo her kongre öncesi yüzlercesini katletmiştir ve kampın çevresine gömmüştür.

86

"Nasyonalistim!"

-Kıbrıs'ta da görev yaptınız mı?.

ERSEVER: Hayır yapmadım. Kurcalanırsa çıkacaktır; 'faşist üstteğmen' olarak hakkımda soruşturma açıldı. Silopi Jandarma Karakol Komutanlığı yaptım. Orada feodallerle kapıştım ben. Türkeşçi diye itham ettiler.

-Türkeşle ilişkiniz var mı ?

ERSEVER: (Gülüyor) Açıkça beyan edeyim: Ahmetçiliğim, Mehmetçiliğim talan yok, kesinlikle yok. Ben Türk liderlerinden bir tek Mustafa Kemal Atatürk'e inanan bir insanım. Kendime elimden geldiği kadar onu rehber almaya çalıştım. Türk milliyetçiliği hiç kimsenin tekelinde değildir. Bunu da açıkça söyleyeyim. Onun için şahıscı olamam. Nasyonalistim bunu inkar etmiyorum.

-1975'de Silopi'de Ülkü-Bir'i örgütlemeye çalıştığınız ve pek çok olayın olduğu, halkın buna tepki gösterdiği, Bölük Komutanı iken halka ateş açtırdığınız, o zaman Cumhuriyetle yazılmış...

ERSEVER: İlhan Selçuk yazdı, Turhan Temuçin yazdı benimle ilgili. O zaman Yeni Ortam'da yazıldı. Dönemin Milletvekili Nurettin Yılmaz benim hakkımda soru önergesi verdi. Süleyman Demirel'le ilgili Meclis araştırması açıldı. Silopi Jandarma Komutanlığı görevimi yapmadığım gerekçesiyle 7 Mart 1977'de. Bakın ben açık konuşuyorum: Karanlık bir geçmişim olsaydı, şu an da, 'bir fikir platformu oluşturacağım, halkıma işin doğrusunu söyleyeceğim' diye, üstelik yetkisiz bir vatandaş olarak ortaya çıkmazdım. Karanlık bir geçmişim olsa devletin bana üç ay öncesine kadar sağlamış olduğu yetkilerin arkasına sığınıp orada oturup kalırdım.

-Ülkü-Bir'i örgütlediniz mi?

ERSEVER: Hayır, kesinlikle hayır.

-Ayrılmanızda, fikirlerinizin uygulanmadığını belirttiniz. Kuşkusuz asker olduğunuz için sınırlı konuşuyordunuz, yine de bu konuşmalarınız sizi o mekanizmaların dışına mı attı? Size 'istifa edin' denildi mi?

87

ERSEVER: Hayır, öyle bir şey denmedi. Bir kırgınlık falan da yok. Ben dilekçemi Genelkurmay'a verdikten sonra on beş gün rahmetli Eşref Bitlis'de dahil herkesin baskısına maruz kaldım. Bana 'niye ayrıldın gittin' diye hâlâ soruyorlar.

"Türk'ün Apo"su!

-Şimdi artık bu meseleleri sadece düşünen bir insansınız. Uygulayan

değilsiniz. Mevcut koşullarda bu devletle Türkiye nereye gidiyor? Örneğin olağanüstü hal yerine seferberlik ilan edebilir mi? Yoksa Türklerle-Kürtler arasında bir içsavaş mı görüyorsunuz, veya K. Irak'ı da içine alan bir Türk-Kürt Federasyonu mu olur?

ERSEVER: Mevcut şartlarda ben bir kardeşlik kavgasından korkuyorum. Batı'da ve Doğu'da Türk ile Kürdün birbirini kırmaması gibi bir durumdan korkuyorum. Onlarca şehit geliyor. Son cenaze törenlerini görüyorsunuz. Bir birikim meydana geliyor. Yarın bir provokatör çıkar, emperyalizmin uyguladığı genel bir stratejinin bir parçası olarak biri çıkar, Türk insanını Kürt yerleşim bölgelerine doğru sevk edebilir. Bu Türkiye'nin sonu demektir. Şu anda bu istidatta kimse yok. Böyle biri çıkarsa, onun Abdullah Öcalan'dan farkı yoktur bence. Emperyalizmin ikinci maşası olur bu kişi. Birincisi Apo'dur. İkincisi de Türkün Apo'su' olur. Şartlar böyle giderse böyle bir adam çıkar. Çok tehlikeli bir süreçteyiz şimdi. Toplum tahrik edilirse Türkiye için çok kötü gelişmeler olur.

Toplum şunu görsün: Evet biz şehit vereceğiz. Savaşta şehit verilir. Vereceğiz ama karşılığında toplum bir şey görsün. İki buçuk eşkiyadan, onbinlere geldik. Bu nedenle bir an önce Türk Devleti dağdaki gerillayı temizlemek zorundadır. Bunun çözümü, kültürel ekonomik tedbirler değildir. Dağdaki gerillayı yok etmeden bunları yapamazsınız.

Çok samimi olarak şu noktaya temas etmek istiyorum; benim milliyetçiliğim, kültür milliyetçiliğidir. Milliyetçiliğimin temelinde dilde, fikirde, işte birlik vardır. Kültür milliyetçiliği esastır. Anadolu kültürüne herkes uymak zorundadır. Lazı, Çerkez'i, Tatar'ı, Azeri'si, Kürt'ü Türkmen'i, bu kültürün içindedir. Efendim, mozayikmiş. Bırakalım bunları! işte mozayığın Kürt taşı gidiyor. Adamın biri çıkıyor bu taşı oynatıyor. Dürüst olmak lazım.

Son günlerde gündeme geldi: Eyalet meselesi. Vilayetler birbiri arasında Kürtçe yazışacak. Kürtçe okullar açılacak, Kürtçe TV olacak. 12 milyon Kürt'ten; her gün Kürtçeyi yaşamak isteyen, yazmak isteyen, şarkı söylemek isteyen, sanat yapmak isteyen, gazete okumak isteyen 100 bin insanı bile bulamazsınız. Hal böyleyken siz kalkar Kürtçe TV-radyo kurarsanız o toplumda bir milli benlik oluşmaya başlayacaktır. Kürtçe düşünmeye başlayacaktır. Kürt gibi davranmaya başlayacaktır.

-Zaten davranmıyor mu?

ERSEVER: Hayır henüz davranmıyor. Kürt gelenek ve göreneklerinin Orta Asya Türk kültürüyle, Turani Kültür diyelim buna, çok iyi tahlil edilmesi gerekir. Bunlar bir günde beş günde konuşulacak, tartışılacak konular değil.

MUSTAFA DENİZ: Kürt gibi düşünmesi derken Apo'nun istediği gibi düşünmeye başlayacaklar.

ERSEVER: Giderek bu ne olacaktır. Hadi diyelim ilk aşama kültürel, sonraki aşama otonomidir. Yarın, otonomi, bağımsızlığa gidecektir. Bunun gidişatı budur. Benim devletimin böyle bir düşüncesi

varsa, 'kardeşim siz ayrı bir milletsiniz, sizin her şeyiniz ayrı, geleneğiniz, töreniz, kültürünüz ayrı, şurayı bölelim, siz ayrı yaşayın' desin. Niye yüzlerce, binlerce şehit kanı döküyoruz?

-Bu dediğiniz barışçı bir biçimde olur mu?

ERSEVER: Barışçı kelimesi deyince aklıma hemen PKK geliyor. Başından beri belirtiyorum: PKK demek Kürt halkı demek değildir. Gideriz Güneydoğu'ya, gerçek halkla konuşuruz. Halk PKK hakkındaki somut düşüncelerini ortaya koysun.

MUSTAFA DENİZ: PKK'ya yardım eden çevrelerin kimler olduğu gayet iyi tahlil edilmiştir. Halkların birliğinden yana olan, kardeşçe yaşamayı en çok savunan sosyalistlerdir dediniz. Peki diyelim, oraya kültürel özerklik verildi ve bağımsızlığa doğru gidilecek kadar tolerans tanındı. Zaten belli bir kültür yapısı olan Batı ile bu şekilde yine aralarında uçurum yaratılmayacak mı? O zaman siz kardeş birliği kurulacağına inanıyor musunuz? Kültürel entegrasyon olayı o zamanda geçerli olmayacak mı?

Aktüel Dergisi

-Bakın sizin savunduğunuz görüşü Cumhuriyet kurulduğundan beri yapmışız. Sonuç alınmamış, şiddet, asimilasyon denenmiş. Ancak olay bugünkü boyuta gelmiş. İşte bundan sonra birileri ayrılacaksa bunu önlemek mümkün değil. Yok eğer ayrılmayacaksa bunun bir tek yolu var, barışçı siyasi yolları bulmak. Diğer çözüm önerisi ayrılık getirir.

Türkiye'yi Yugoslavya yapar. Bakın şöyle de düşünenler var; Kürdistan denilen bölge Türkiye'ye yüküdür. Ekonomik olarak trilyonlar akıtmamız gerekiyor. Bu yükten kurtulduğunuzda, Batı'da kalan bölgenin milli geliri 5 bin doları geçer. Bunu savunanlar var.

ERSEVER: Bunu Aktüel dergisi savunuyor ve bunlar ne yaptığını bilmiyorlar. Bu birincisi. İkincisi, Kürtlerin üçte ikisi Batı'da yaşıyor. Böyle bir ayırım yaptık. Bir Kürdistan kurduk ve onlara hadi gidin dedik. O zaman kızını oğlunu gelin damat vermiş olanlar ne yapacak? Kızını, oğlunu buraya bırak, tasını tavağını topla ve git mi diyeceğiz? Bu olacak iş değildir.

-Tamam bu olmaz. İşte bu nedenle Kürtlere verilecek haklar ayrılmaya yol açmaz.

ERSEVER: Bakın Kürdün hak istediği falan yok. Kürtler rahat etmek istiyor. Huzur istiyor. Bir yandan devletin yanlışları, öte yandan PKK'nın baskıları yüzünden halk bunalmış durumda. Ne yapacağını bilmez durumda. Halk, kendisine yol gösterecek insan, kurtarıcı bekliyor.

JİTEM

-Nereelerde görev yaptınız?

ERSEVER: 1975'te göreve başladığımı söylemiştim. O dönemde Silopi'deki suçlamalardan Türkiye Cumhuriyeti'nin Mahkemelerinde beraat ettim. Ordan ayrıldıktan sonra, Foça Komando okulunda göreve başladım. Daha sonra tekrar Güneydoğu'ya geldim. Kahta'da Jandarma Komutanlığım var. Adıyaman Sıkıyönetim Ko-

90

mutanlığı'nda Sorgulama Amirliği yaptım. 15 Ağustos baskınını müteakiben Siirt'e geldim. Diyarbakır istihbarat Grup Komutanı olarak Ankara'ya geldim. JİTEM adı yanlış. Öyle bir teşkilat yok. Tam adı Jandarma İstihbarat Grup Komutanlığıdır. JİTEM, Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele demek: Böyle bir örgüt yok. Böyle bir organizasyon hiç bir zaman olmadı.

-Eskiden vardı.

ERSEVER: Hayır, o söyleydi. Deneme mahiyetindeydi, kısa süreli JİTEM teşkilatı kuruldu. Sonra da kaldırıldı.

MUSTAFA DENİZ: JİTEM olması için icra unsurunun olması gerekiyor.

-Siz sürekli istihbaratla mı uğraştınız?

ERSEVER: İstihbarat ve operasyon. Bu alanlarında faaliyet gösterdim. Benim Şırnak, Mardin, Van, Hakkari, Siirt, Adıyaman, Bingöl, Muş, Diyarbakır gibi tüm illerde faaliyetim oldu.

-Kontrgerillacı subay sözüne itiraz mı ediyorsunuz?

ERSEVER: Şöyle karşı çıkıyorum: Kontrgerilladan yasadışı faaliyetler yapan bir kuruluş kastediliyorsa buna itiraz ediyorum. Ama gerilla gibi davranıp, gerilla ile mücadele eden kişi kastediliyorsa, evet bizler bunu yapmak zorundayız.

"Başka Güçler Var"

-2000'e Doğru'ya A.Cem Ersever adı yabancı değil. Sizin adınız, örneğin Cizre İşçi Partisi Başkanı Resul Sakar'ın öldürülmesi olayında geçti. Bölgede Binbaşı Ersever görev yapıyor denildi. İşkenceli sorguları yönettiğiniz, Balveren köyünde bir kaç kişinin ölümünden bizzat sorumlu olduğunuz söylendi. Adınız bu tür olaylarda geçti...

ERSEVER: Beni çok ünlendirmişler. Gerçi ben bunları biliyordum. Serxwebun, Berxwebun dergileri de sık sık yazdılar. Açıkça söyleyeyim: Benim biraz önce ifade ettiğim gibi karanlık bir geçmişim olsaydı, ben bugün kamuoyunun önüne çıkmazdım. Bu tür ilişkilerim olsaydı, kamuoyunun önüne çıkmazdım. Kesinlikle at-

91

fedilen eylemlerde yakından veya uzaktan hiçbir ilişkim yoktur. Bunu bütün samimiyetimle ifade ediyorum. Kontra denilen bir pratiğin içerisinde kesinlikle bulunmadım. Güneydoğu'da özellikle Cizre, Si-lopi, Şırnak, Uludere, Şenoba, Erüh, Derik, Siirt beni yakinen, ismen, bütün halk tanır. Halkın çok önemli bir kesimi, Cem dediğinizde, halka yapılan haksız uygulamalara karşı çıkan biri olarak tanımlayacaktır.

Ben buna inanıyorum. Haa, başka güçler yok mu? Var. Bir mücadelelerin içerisindeyiz. Bir düşman var. Düşmanım ben, erkekçe bunu söyledim; Ben senin düşmanım, ama kalles düşman değilim. Bakın çok özel birşeydir. Ben düşmanımı arkadan vurmam. Silahlı Kuvvetlerin bir mensubu olarak ne yapılması gerekiyorsa o yapılmıştır. Sıcak çatışmalar neyi gerektirmişse, o olmuştur. İnsan ölür veya ölmez bunu bilmem. Bunun dışında herhangi bir faaliyetim olmamıştır. Ama düşman, beni lekelemek için bu tür şeyleri söylemiştir. O da onların görevidir. Çamur atmışlardır. Kontra diye pek çok insan öldürmüşlerdir.

"Fotoğrafımı Çekmeyin"

-Bir fotoğrafınızı çekebilir miyiz.?

ERSEVER: Hayır onu şu aşamada yapmayalım. Surat olarak fazla afişe olmak istemiyorum.

-Peki yüzünüz gözükmeyecek şekilde çeksek.

ERSEVER: Görüşmeyi saptamanın bir anlamı yok. Suratımı kapatmak filan benim kişiliğime uymaz. Söz, ileride sizlerle beraber fotoğraflarda çektireceğim. Fakat bunun bir zamanı var.

Kaçakçılık Yolları

-Şimdi 92 yılında, Çukurca bölgesinde, Alan, Aktütün, Derecik karakolları baskınları oldu. Buralardaki ölü sayısı devletin açıkladığından daha fazla deniliyor. Yani 28-30 civarında. Bu karakolların tümü jandarma karakolu. Bunların hedef seçilmesinin ne-

92

deni, sadece bir PKK olayı mı ? Deniyor ki, 'Bu karakollara bağlı olan tabur, kaçakçılığı önlemeye çalışıyordu. Kaçakçılara göz yummuyordu. Bilinçli olarak bu karakolları hedef seçtiler. Bölgedeki bazı karakolların hemen 200 metre ötesinden kaçakçılar girer, çıkar, orda bir işbirliği vardır ama buralarda kaçakçılara hayat hakkı verilmiyordu. O yüzden buralar basıldı'. Siz böyle bir duyum aldınız mı ?

ERSEVER: Bakınız, bu sınır hattı, PKK'nın Botan-Behdinan dediği iki

bölgenin arasındaki sınırdır. Dolayısıyla söylediğiniz karakollar, daha birkaç tane daha var, PKK'nın ikmal yolları üzerindedir. Kutalman'ın, Şirin'in daha doğrusu, Şirin, Çukurca'nın güneyindeki kampların bulunduğu ARİ kampı, ERA kampı, o bölgenin bulunduğu yerler. Şimdi buraya elbette bir lojistik destek lazım. Kaçakçılıkta,, bir kilo çayı, oyuncağı, garibanın, sırtçının sırtlayıp götürmesi, geçirmesi, getirmesi, şunu yapması, bunu yapması o eskidendi. Elbette bu karakolların görevi orada PKK'nın ikmal yollarını kesmektir. Lojistik desteğini kesmektir. Köylüler kaçakçılık yapıyorlar, halen de yapıyorlar. Kuzey Irak'a halen mal gidiyor. Şu anda Silopi Habur'dan, Gıtta Köyü'ne doğru, Çalışkan Köyü'ne doğru olan kesimde resmen, Celal Talabani'nin, KDP'nin, Mesut Barzani'nin peşmergeleri Türkiye'ye silah sokuyor. Bunu durduramazsınız. Bu bir sirkülasyon. Gidiyor, geliyorlar. Al gülüm, ver gülüm işi. Bunu yapıyorlar. Ama anlaşmalı mı? Değil. Kesinlikle anlaşmalı değil. El-betteki o karakolların ortadan kaldırılması gerektiği için PKK saldırmıştır. Basit bir kaçakçı-PKK ilişkisi değil. Kaçakçıda PKK'lı zaten. Onun ikmal yolları üzerinden çalışan lojistik unsurları PKK'nın.

MUSTAFA DENİZ: PKK'lı olmayan tek bir kaçakçı yoktur. Yoksa kaçakçılık yapamaz.

ERSEVER: Yapamaz zaten. Karşı tarafa gittiğinde, her yere PKK hakim. Oraya haraç vermek zorunda, götürdüğü malları vermek zorunda. Şimdi düşününüz Cizre gibi, Silopi gibi, Şırnak gibi, Uludere gibi, Çukurca gibi, Yüksekova gibi, yerlerde köylüden, işyeri sahibinden milyonlarca, milyarlarca, haraç toplayan bir adam, kalkıp sırf kendi çıkarı için kaçakçılık yapan birisinden haraç almaz mı?

93

"Şemdinli Direniyor"

-Şimdi kara kuvvetlerinin denetimindeki karakollar var değil mi?

ERSEVER: O bölgede kara kuvvetlerinin denetiminde karakol yoktur. Yasayla Türkiye'nin hangi sınırını, kimin koruyacağı belirlenmiştir. Bu sınırlardan Irak sınırı, şu anda İran sınırının bir bölümü, jandarmanın elindedir, diğerleri kara kuvvetlerinin elindedir. Suriye sınırı eskiden jandarmadaydı, geçen yıllarda kara kuvvetlerine devredildi. Zaten bu

kara kuvvetleriyle, Jandarma Genel Komutanlığı arasında yapılan bir protokol gereği, yavaş yavaş buraların hepsi, kara kuvvetlerine teslim edilip, jandarma iç güvenliğe çekilecektir, sınır korumasıyla bir ilgisi kalmayacaktır.

MUSTAFA DENİZ: Şimdi bir de bu noktadaki karakolları, özellikle Botan-Behdinan arasındaki hattı ' kaldırma, PKK'yı Şemdinli'ye yöneltmiştir. Ancak halk PKK'yı istemiyor.

ERSEVER: Şemdinli direniyor.

MUSTAFA DENİZ: Şemdinli PKK'yı dışlamıştır, kesinlikle şehire almıyor. Ama geliş gidişlerde Şemdinli'ye yönelip, kendi mantıklarına göre Şemdinli'yi düşünebilmeleri için çok güçlü kuvvetlerle gelmeleri gerekiyor ve öncelikle de o yol üzerindeki karakolları imha etmeleri gerekiyor.

ERSEVER: Abdullah Öcalan Şemdinli üçgenini sakız gibi çiğner, devamlı söyler bunu. Bunun sebebi vardır. Tabi o bölgede bir zamanlar neydi sloganı: 'Herşey bir parça özgür vatan için'. Herşey bir parça özgür vatan toprağı için dediğı yer, Şemdinli bölgesidir. Ama bu Şemdinli'ye gerilla güçlerinin, PKK güçlerinin girip orayı işgal etmesi anlamında değildir. Bu karakollara saldırı ile Şemdinli'yi ele geçirecek. Strateji odur. Bu nedenle saldırıyor.

MUSTAFA DENİZ: Şemdinli halkı Cizre, Silopi, Şırnak halkı gibi değildir. PKK'ya karşı gerçekten çok etkin mücadele vermiş bir halktır.

ERSEVER: Hoşlanmaz, sevmez yani. Cizre'de sonradan oluşmuştur. İşte Küba örneğı, Sierra Maestra örneğı gibidir. Silopi, Cizre, Şırnak bunlar birer Sierra Maestra'sıdır. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir an evvel bu dediğimiz kırsal taktik üstünlüğünü ele geçirmek zorundadır.

94

Stratejik Denge

—Hiç ele geçirilir gibi oldu mu ?

ERSEVER: Vallahi eğer, Türkiye Cumhuriyeti şu anda ateşkesten bahsediyorsa, yok silah bırakmadan, bilmem neden filan bahsediyorsa

muhatap alıyorsa PKK'yı, aşamalardan stratejik dengeye gelinmiş demektir.

-Stratejik denge...

ERSEVER: Aşamalar bellidir, stratejik savunma, stratejik denge, stratejik saldırı.

-Şimdi stratejik denge mi?

MUSTAFA DENİZ: Devlet hakimiyeti sağlanmış mıdır? Sağlanmıştır zaman zaman.

ERSEVER: Sınır boyları hariç bitmiştir PKK.

MUSTAFA DENİZ: En son 89'un sonlarından 91 yılının başlarına kadar PKK'nın bozgunu, Oymaklı Kaya'daki büyük gruplarının imha edilmesiyle başladı. Şırnak, Silopi, Mardin'de üst üste merkez komitesi üyeleri vuruldu. Mardin'de kaç tane müdahale grubu gönderildiyse de hepsi öldürüldü. Ve tam bir tükeniş aşamasına da geldi. Nerede bir daha PKK dirildi? Nusaybin'deki cenaze olayında. Kalburan diye bir çocuğun cenazesi vardı. Mardin'de öldürülen bir çocuk, teröristlerden biri. Orada, bu cenaze töreninde PKK gayet güzel bir şekilde halkı sokağa döktü. Nusaybin'de kitlesel gösteriler ortaya çıkmaya başladı. İlk Nusaybin'de başladı.

-Yıl?

MUSTAFA DENİZ: 91 başıydı. PKK'nın tavrı bellidir. Gittikçe halkı sokağa dökkebilmek için ilk önce halkın en basit taleplerinden yola çıkarak miting, gösteri, yürüyüş yaptırdı. Daha sonra gittikçe yarı silahlı dıştan korumalı gösteriler, en son tümünden silahlı şehir işgallerine kadar varan, işte Şırnak'ta gördüğümüz olaylar meydana geldi. Bunların hepsi aşama aşama oldu. Bu başında önlenememiştir. Ama git halkın üzerine kurşun sık demiyoruz.

-Peki şimdi stratejik denge işaretleri mi var?

ERSEVER: Eğer şimdi TC diyorsa silah bırakmadan yanayım. Ateşkesten yanayım gibi. Zımnen de olsa stratejik dengeye gelmiş olduğunu kabul etmiş olur.

"İtirafçılarla Yakın İlişkim Oldu"

-Kısmi afta bunun bir sonucu muydu?

ERSEVER: Kısmi affın sağlayacağı şudur: Halen parti tarafından görevlendirilmek suretiyle bir takım kişiler, gerillalar dağdan gelecektir. Bunun örnekleri var; Vietnam da, Küba'da da var, Güney Afrika'nın diğer ülkelerinde de var. Gelecektir, şehirlere yerleşecektir. Kır gerillasından kopacak. O zaman ne olacaktır; Şehir gerilla faaliyetlerinde artış olacaktır.

-PKK militanı yasallaşacak yani?

ERSEVER: Tabi, tabi.

-Başka bir şey olmayacak...

ERSEVER: Rehabilit edilirse bakın bunu da söyleyeyim. İşte 'itirafçılık olayı' burda da yanıştır zaten. Ben o çocuklara acıyorum. Perişan vaziyetler. İtirafçılarla çok yakın ilişkilerim oldu. Adam geliyor, bu da bir ucube olay. Kalkıyor geliyor kırsal kesimden. Jandarma sorgusunu yapıyor. Adam yer gösteriyor. Raporları hazırlanıyor. Mahkemeye gönderiliyor. Ondan sonra bunu veriyorsunuz, gidiyor cezaevine, itirafçı koğuşu denilen bir yere koyuyorlar. İtirafçılık olayı hakkında saatlerce çok şey söyleyebiliriz. Şimdi isterseniz bu konuya girmeyeyim ben, çünkü bazı yanlış anlamalar olabilir! İtirafçılık artık bir çıkar müessesesi haline de getirildi. Buna bir kontrol mekanizması gerekiyor. Adam öyle oluyor ki saf, korkmuş, geliyor cezaevine. Zaten adamlar ayrılmış polisin itirafçısı, jandarmanın itirafçısı diye. Çok enteresandır yani.

Polisin İtirafçısı-Jandarmanın İtirafçısı

-Böyle ayrılıyor mu ikiye?

ERSEVER: Niye ayrılmasın ki? Ayrılır tabi, çünkü onlar sahipleniyor. Bakınız şimdi sorguda esas şudur; Sorguda işkence-mişkence derler ya, yapan varsa bilmiyorum, ben görmedim, yapmadım açık söylüyorum.

Sorgu olayı şudur; bilinmeyen şeylerin zorbalıkla, zor kullanarak ortaya çıkarılması değildir. Sorgu: Eldeki mevcut bilgilerin, sorgulanan kişiye karşılıklı konuşma şeklinde ve yer göstermelerle teyid ettirilmesidir. Siz hiçbir şey bilmiyorsanız, karşınızdakine hiçbir şey sormazsınız ve öğrenemezsiniz. Yani anlat deyip adama vurmak, adamı dövmek hem insanlığın ötesi bir hadisedir, insanlığa yakışmayacak bir olaydır; hem de bu tür sorgular ideolojik sorgu değildir. Karşınızdakinin ideolojisini bilmiyorsanız, siz sorgu yapamazsınız. Onun dilinden anlamazsınız zaten. İşte ideolojik sorgularda, adam kaçmış gelmiş, kendisi her şeyini teslim etmiş devlete. Geleceğinden endişeli, beni öldürecekler mi? diye. Yapılan propaganda o. İşkence edecekler mi? Kazığa oturtacaklar mı? Ne yapacaklar? Ailemi mi öldürecekler? Ona öyle söylenmiş çünkü. Böyle bir tereddüt içerisinde. Karşısına bir sorgucu çıkıyor. Sorgucuyla sorgulanan arasında, bende hep öyle olmuştur, duygusal bir bağ kurulur. Sorgulanan kişi sorgusunu ilk yapan kişiye gönülden bağlı olur. Eğer bakar, karşısındaki yetişmiş bir sorgucuysa, ideolojik olarak, yapı olarak kendisini geliştirmişse ona bağlanır ve onunla kalır. Siz bu aşamadaki insanı kaldırıp, götürüyorsunuz, başka bir güce veriyorsunuz. Al diyorsunuz, bu adamı götür. İşte bunlar hep taktik önderlik noksanlığı diyoruz ya, o kapsamda kabul edilebilir.

"İtirafçılardan Tim Kuralım"

-Cezaevinde şu koğuşa at diyorsunuz?

ERSEVER: Başka birlik adamı alıyor, adamı tanımamış, Hamo gitmiş teslim olmuş. Ben sorguluyorum, Hamo'yla ben gönülden anlaşılmış. Artık aramızda duygusal bir bağ kurulmuş, ben onun babası gibiyim, ağabeyi gibiyim, bir aile büyüğü gibiyim. Namusunu teslim etmiş bana, canını teslim etmiş. Herşeyi söylüyor bu adam. Bunu yediriyorum, içiriyorum, giydiriyorum, banyo yaptırıyorum. Kendiliğinden teslim olan kişiye efendim bundan sonra o adamı alıyorlar götürüyorlar başka bir yere. 'Hö! terörist! yürü! göster!' Bu

97

kabil uygulamalara gelince adam şoke oluyor. Sorgucu başka davrandı veya istihbaratçı başka davrandı icra unsurları başka davrandığı için adamda bir dengesizlik başlar ve bazı şeyleri gizlemeye çalışır. Benim

baba evlat, abi kardeş gibi ilişkilerimi sürdürdüğüm insanlar var. Adam cezaevindeki polisin, askerin tavrını görünce, bazı şeyleri saklamaya çalışınca bir takım kişiler türüyor, her toplumdan çıkar; cezaevi ağaları. Polisle görüşüyor, jandarmayla istihbaratla görüşüyor. Bu kişiler içerisinde, onun geçmişini bilen, kendisi de itirafçıların içinde olan kimseler var, ona diyorlar ki 'şu kadar para vermezsen senin şu işlerini söyleriz'. Veya itirafçı dediğimiz kişi, haber gönderiyor, 'şu eylemde sen de vardın, şimdi sen köyünde oturuyorsun şu kadar para vermezsen, bunları anlatırım'. Bunlar cereyan eden hadiseler.

Eee ne oldu, itirafçı yapısı bozuldu. Neden? Biz bunlara cezaevleri yerine kamplar açalım. Bu adamlar gerilladır. Bu adamlar gerilla savaşını biliyorlar. İdeolojik olarak yetişmişler.

Ben hayatımda gelip teslim olan itirafçılardan 'ben yanılmışım, beni kandırdılar, beni dağa götürdüler, benim hiçbir şeyden haberim yoktur. Sana araba vereceğiz' falan diyenlere inanmadım hayatım boyunca. Ama benim karşıma geldiğinde ideolojik olarak Marksizmi, Leninizmi benimsemiş. PKK'nın bağımsız Kürdistan kuracağına inanmış, 'kendi isteğimle arzumla PKK'ya gittim' diyen, 'PKK'nın gerçek Marksist Leninist olmadığını gördüm, Kürt halkı için Kürdistan için mücadele etmediğini gördüm' diyenleri de baştacı etmişimdir. Çünkü erkekçe çıkmıştır, konuşmuştur, yalan söylememiştir. Şimdi böylesine pırlanta gibi davranışlar içinde bulunan adamları, insanları biz niye içeri tıklarız. İdeolojik olarak yetişmiş, askeri yönden yetişmiş, dağlan araziyi biliyor. İşte bunlardan kılavuz olarak, yol gösterici olarak, örgütü tanıtıcı olarak istifade edelim. Psikolojik harekât ekipleri kuralım. Bu insanları cezaevlerinde çürütmeyelim. Pişmanlık yasası ama en ucuzundan 1-2 sene içeride yatıyorlar, çürüyorlar, olaydan uzaklaşıyorlar. Bir takım saplantılara giriyorlar. Psikolojik yapısı bozuluyor.

98

"İtirafçının Teyidi Gerekıyor"

-Bazılarının cezaevlerinden alınıp, operasyonlarda kullanıldığı söyleniyor.

ERSEVER: Cezaevi sürecinde iken, bu adam devlete teslim oluyor

diye, örgüt bunun anasını babasını öldürüyor. Siz bu insanlardan ne beklersiniz. Bu çocukları rehabilite edelim. Topluma uyum sağlar hale getirelim. Hem bunlar örgüt hakkında bildiklerini hem de yaptıkları eylemleri anlatsınlar. Bunlardan propaganda ekipleri yapalım. Halkla temas etsinler.

-Bunlar hiç operasyonlarda filan kullanılmadı mı?

ERSEVER: Şimdi operasyonlarda kullanılma olayı şudur; Burda bir yanlış anlatma, aktarma var. İtirafçı geldiğinde bir takım şeyleri anlatıyor, geçtiği yerleri anlatıyor. Elbette bu verdiği ifadelere göre, hadi git oradaki deponun silahlarını getir diyemezsiniz. İtirafçıyla ve arazi yapısına uygun birlikle operasyon yaparsınız. İtirafçı yer gösterecek. Bu hadise yer gösterme olayı ve anlatımdır. İtirafçı operasyon yapıyor. Yoo böyle bir hadise yok. Yasalar bunu emrediyor zaten.

MUSTAFA DENİZ: İtirafçının teyidi gerekiyor.

ERSEVER: İtirafçı teyidi için de operasyona katılmak zorunda.

-Bir iki nokta var size sormak istediğim UBA'ya yaptığınız açıklamada: Bazı siyasilerin örgütsel konumları hakkında ve...

ERSEVER: Bugüne sığacağını sanmıyorum bazı siyasilerin Örgütsel konumlarının.

Misyonerler

-Bir de misyoner danışmanlar diyorsunuz, ondan kimi kastediyorsunuz?

ERSEVER: Siz biliyorsunuz aslında bu misyoner danışmanları; Cengiz Çandar gibi isimler.

—Başka...

99

MUSTAFA DENİZ: Düşünürseniz bulursunuz...

ERSEVER: Düşünürseniz bulursunuz. Çünkü hakikaten inanın şu saatten sonra konuşmalarımız yanlış anlaşılabilir.

-Siyasi konumlar hakkında bir iki cümle söylemeniz.

ERSEVER: Şimdi Apo bazı kişileri kendisinin seçtiğini söylüyor. Bunun dokümanları mevcut. Bunlar devletin elinde var. Devlet bunları açıklasın. Ben bunu istiyorum diyor. Çıksın desin ki Apo her ay çözümlemeler adı altında bir broşür yayınlar, oturur böyle benim yaptığım gibi saatlerce konuşur. Siz de konuştunuz, tanıyorsunuz.

-Konuşmadık.

ERSEVER: Konuşmadınız mı? Susmaz yani, söyledikleri gerçekten saçma sapan. Redaktörler bunları düzeltiyor. Küfürlü cümlelerle sayar döker. Redaktörler bunları kitap haline getirir, düzeltir ve yayınlanır. Örgütsel doküman olarak bunlar, ele geçer. Özellikle 89, 90, 91 yıllarındaki bu çözümleme adı altında PKK'nın yayınlamış olduğu bazı belgeler var. Türk kamuoyu bunları bilsin.

MUSTAFA DENİZ: Kasım 1991 çözümlemeleri, şöyle kalın bir teksir.

,ERSEVER: Ağustos ayında.

MUSTAFA DENİZ: Evet Ağustos.

ERSEVER: Sigaranıza uzanacağım.

-Tabi buyrun.

MUSTAFA DENİZ: Şimdi bunları okursanız, siyasi partilere yaklaşımları, seçim döneminde ne taktikler izledikleri, bütün bunları kendi ağzıyla söylüyor.

ERSEVER: Burada önemli olan bunların halka ulaşabilmesi, Türk kamuoyunun bunları bilmesi lazım. Bakınız ben siyasi işportacılığa geleceğim. Şimdi Ekim, Kasım 1992 itibariyle Kuzey Irak harekatı Celal Talabani ile birlikte yapılmadı. Adam öylesine kazık attı ki. Bunu isterseniz ileride daha kapsamlı görüşürüz. Şimdi Ocak ayında Süleymaniye'de bir üniversitenin açılış konuşmasında Celal Talabani'nin söylediği sözler var.

-Bu yılın Ocak ayında...

ERSEVER: Tabi 93'ün Ocak'ında. Bu arada Türkiye Cumhuriyetinden

para, yiyecek, silah bilmem ne yardımı alıyor. Habur

100

sınır kapısında bu herifin kamyonları gümrüksüz bilmem nesiz geçiyor. Üçgendeki Tezgâh'da bunun hesabı sorulmalı dedik. İstihbarat malzemeleri geçirdi, nereye gitti? Dünyanın en güçlü istihbarat örgütlerinin kullandığı malzemelerdendir bunlar.

MUSTAFA DENİZ: Türkiye'ye nereden girdi, nereden çıktı?

-Telsizler falan mı ?

ERSEVER: Hayır, hayır dinleme sistemleri.

-Siz sınır ötesi ve Zaho'da görev yaptınız değil mi?

ERSEVER: Zaho, Duhok, Erbil, Süleymaniye, her tarafta yaptım. TC'nin müttefik...

"TC"

-Siz de TC diyorsunuz.

ERSEVER: (Kahkaha ile gülüyor) Alışmış dilimiz.

-Geçenlerde emniyete bir dilekçe veriyoruz sayfanın yukarısına TC Emniyet Genel Müdürlüğü yazdık. Biz verdik. Komiser dedi ki, 'TC yazıyorsun da niye Türkiye Cumhuriyeti yazmıyorsun '.

ERSEVER: (Kahkaha ile gülüyor.)

-Bunun kısaltılmışı dedik ama bu biraz ideolojik hegemonyayı gösteriyor.

ERSEVER: Bu PKK'nın tekelinde bir hadise değil.

-Ama PKK'nın terminolojisini kullanmaya başlamışsınız.

ERSEVER: TC'nin ne olduğunu size özel bir sohbette söyleriz.

Talabani bir konuşmasında aynen şunu söylüyor. 'Arkadaşlar Kürdistan ulusal bağımsızlık mücadelesi için PKK bizim paralarımızla, desteğimizle dövüşüyor'. Salon alkışlıyor.

MUSTAFA DENİZ: Ve diyor, 'bazı şeyleri burada söylemiyoruz, dostlarımız alınmasın diye.'

ERSEVER: İşte bu Celal Talabani'yi Türkiye başına taç etmiş. Kürt sorununu şak diye kesecek bir adam olarak görüyor.

MUSTAFA DENİZ: Türkiye Cumhuriyeti Talabani'yi bu kadar muhatap almasa, size tüm samimiyetimle söylüyorum ki Celal Talabani Kuzey Irak'ta kalamaz.

101

"Talabani Siyasi Fahişe"

-Talabani'yi Türkiye'ye dayatan ABD mi?

ERSEVER: Sanmıyorum.

MUSTAFA DENİZ: TC onu kurtarıcısı olarak görüyor.

ERSEVER: Bakın, Türkiye'nin K.Irak'la ilişkisinin temelinde PKK var. PKK olmasa Türkiye, K.Irak Kürtleriyle hiç ilgilenmeyecek. Haa kimin elinde güç var? Mesut Barzani'nin hiç sesi çıkmıyor. Bunlar köylü. Talabani ise tam bir kurnaz, siyasi fahişe. Ağzı laf yapıyor.

Celal Talabani kalktı bana, geçen yıl oturuyoruz Süleymaniye'de karargâhında, kütüphanesinde konuşuyoruz. Ben dedim ki, Kürtler Turanidir. 'Evet' dedi. 'Kürtler Turanidir'. Ben buna inanıyorum. Peki bu konuda neden kitap yazmıyorsunuz? dedim. "Valla ben çok yazdım" dedi. Kalktı kütüphanesinden üç-dört kitabı çekti, 'O zaman Marksizm-Leninizm modaydı, hep onların üzerine yazdım şimdi pişmanım' deyip lafı kapattı.

MUSTAFA DENİZ: Aslında bir özeleştiri yaptı.

ERSEVER: Böyle konuştu benimle, sonra kalkıp 'Biz Türkiye'den diplomat istiyoruz, onlar kalkıp istihbaratçı gönderiyor' diye konuştu. Sonra bizim basın da yazdı, Kırmançi lehçesiyle konuşan istihbaratçılar Talabani ile görüştü diye. Üstelik devletin gizli belgelerinden alıp açıklamışlar. Yahu gizli filan değil ki. Zaten bunun gizlisi saklısı yoktu ki...

TC, Talabani'yi K.Irak'taki Kürt'lerin temsilcisi olarak kabul ediyor. Hayır. Türkiye Talabani'ye yüz vermesin, onu hemen K.Irak'tan kovarlar. Talabani K.Irak'ta diktatörlük kurmak istiyor, ona gidiyor. Bunun üzerine KDP ile Kürdistan Birlik Partisinin birleşme çalışmaları var.

Geçen ay bir Amerikan heyeti K.Irak'a geldi. Meşhur Sam Amca. Onları alıp Amerika'ya götürdüler. Barzani ile Kürdistan Birlik Partisi görüşmeleri bir an kesildi. Samir Abdurrahman'la tekrar görüşecek Barzani.

-Söylediğiniz gibi Türkiye Talabani'nin oyununa gelecek kadar saf değil herhalde.

102

ERSEVER: Saf olduğunu söyleyeceğim. Ben bu develette yetiştim. Bu devletin ekmeğini yedim, suyunu içtim. Hâlâ böyleyiz. Saf. Bakın bizim devlet adamımızın karşısına ağzı laf yapan biri gitse ona hemen inanır.

Demirel'le Görüşme

—Demirel'e anlattınız mı bunları?

ERSEVER: Sayın Cumhurbaşkanı daha Başbakan olmadan önce 1,5 saat kendi evinde bir görüşmem oldu. Yönetimin yanlış olduğu, gidişatın kötü olduğu konusunda bazı şeyleri ifade ettim. Şaşırdı ve görüşme dileğiyle ayrıldık. Ancak o günden beri bir daha görüşemedik.

—Sizi aramadı mı?

ERSEVER: Hayır.

-Sizin görüşlerinize yakın görüşleri aslında.

ERSEVER: Görüşlerini bilmiyorum. Süleyman Demirel Cumhurbaşkanıdır, devletin başındadır. Elbette yılların politikacısıdır. Engin tecrübeye sahiptir. Bu aşamada o makamda ne düşünebilir bilemiyorum. Ama mutlaka sorunun çözümü için birşeyler düşünüyor ve ilgili makamlara söylüyordur.

"MGK'ya Yazdık Çizdik"

-MGK'nın genişletilmiş toplantılarına katıldınız mı? Fikrinizi beyan ettiniz mi?

ERSEVER: Hayır. Ama bizim yazdıklarımız, çizdiklerimiz elbette dolaylı olarak oraya gidiyor.

-Misyoner danışmanlardan devlet adamlarını da kastettiniz mi?

ERSEVER: İsim vermem. Onlar kendilerini biliyorlar, çok iyi biliyorlar, Apo'ya Bekaa'da 'Sayın Başkan' diye hitap ediyorlar. Yazıyorlar, çiziyorlar, ondan sonra da, Türk kamuoyunu PKK hakkında bilinçlendiriyoruz' diyorlar. Bilinçlendirmekle alakası yok. 'Sayın Başkan' diyen kimseler onlardır. Apo öyle bir hale geldi ki

103

'Bay Öcalan' bile dendi. Ateşkes meselesinde ve bunu ne yazık ki yöneticilerimizden bile duyduk. Bay oldu, o sümüklü Öcalan! TV'ye çıkarıyorlar. Aslında bunlarda önemli değil, bir insanın davranışı yok burnunu gözünü siliyormuş, Bunlarla «iz bir yere varamazsınız.

-9 Haziran'da Öcalan'ın yeniden basın toplantısı var.

ERSEVER: Yapsın.

-Yazdığınız raporların bir nüshası elinizde var mı?

ERSEVER: Haa yukarıya verilen raporlar mı. Kafamda!

-Raporlar hani nerede diyebilirler?

ERSEVER: Vicdan sahibi olan herkes zamanında neyi söylediğinizi, neyi söylemediğinizi çok iyi bilir.

-Bunları topladığınız kaynak var mı ?

ERSEVER: Size iki kitap gösteriyorum. Bunlardan bir tanesi PKK, Kürtler, Abdullah Öcalan, bir diğeri Üçgendeki Tezgâh. Üçgendeki Tezgâh belgeseldir. Ancak burada bizim bir talihsizliğimiz var. Biz bu kitapları yayınladığımız dönemde buru basacak yayınevi, matbaa bulamadık.

Bakınız PKK'dan nasıl korkmuş millet. Ankara'da, İstanbul'da Türkiye'nin hiçbir yerinde.

PKK iktidar Olmuş!

-PKK bakın iktidar olmuş.

ERSEVER: Evet... Bilemiyorum. PKK, Kürtler, Abdullah Öcalan adlı kitabı askerlikten ayrılma kitapçılık yapan bir arkadaşla götürüp, bunu başarmışın dedik. Bakın gene Türkesçiliğe falan kimse bağlanmasın. Şirketi: Kiyap Yayın Dağıtım, Yeni Düşünce gazetesinin elemanları bunlar. Mart 1993'te bastık.

MUSTAFA DENİZ: 21 Marttan önce çıkacaktı. Fakat yetişmedi.

ERSEVER: Yetiştiremedik. Biz basın yayın işinden anlamayız, askerim ben o dönem. Aldılar, bastılar. Yeni Düşünce gazetesinde de reklamı yapıldı. Yeni Düşünce Kitap Kulübü diye. Biz geniş kitlelere hitap etmek istiyorduk. Bizim talihsizliğimiz, Yeni Düşünceye ma-l oldu. Kesinlikle bizim onlarla bir ilgimiz yok.

104

-İsmail Selen Paşa da bir kitap yazıyordu, çıktı mı ?

ERSEVER: Jandarma mevzuatı mı? O derlemeydi zaten. Yasal mevzuatın bir araya getirilmesiydi.

Bu iki kitaptakiler doğrudan doğruya benim ve arkadaşlarımla fikir ürünüdür. Bizim bu sahadaki pratiğimiz ortaya dökülmüş şeklidir. Teorimiz de burdadır.

İsmail Selen

-İsmail Paşa'yı iyi tanır mısınız?

ERSEVER: Çok iyi tanırım. Emrinde çalıştım.

-Emekliye zorlandıktan sonra, Jandarma Komutanlığı çevreleri söyle bir açıklama yaptı: Anıttepe'de, jandarma kantini var, oradan bazı paraları zimmetine geçirdiği ve açıklayamadı...

ERSEVER: Mümkün değil, bu şerefsizliktir, haysiyetsizliktir. Bunu

kim söylediye dñnyanın en alçak insanıdır. Açıkça söylüyorum bunu.

İsmail Selen'in o halde emekli olmasına sebep hadiseyi ben anlatayım;

O yılın yaz dönemi faaliyetleri için -Şırnak yeni tugay olmuştu o zaman kendisi Asayiş Komutanı- Şırnak'ta gene zamanın Genelkurmay Başkanı Necip Torumta'ya brifing vermiştir. Yapılan uygulamalarda alınan tedbirlerle bu savaşın bir açmaza ve çıkmaza doğru gittiğini ifade etmiştir. Hemen görevinden alınmıştır. Jandarma Genel Komutanlığı'nda bir göreve getirilmiştir ve kendisine 'ayrılacaksın, ayrıl yoksa 30 Ağustos'ta seni re'sen emekli ediyoruz' denilmiştir. İsmail Selen'de emekliliğini istemiştir.

- Torumtay neden istesin ?

ERSEVER: Onu sayın Torumtay paşam bilir ben bilmem. Hadise budur, o brifingle olanlar bu olayı gayet iyi bilirler.

MUSTAFA DENİZ: Eskiden çok iyi bilirsiniz PKK'nın adının bile telafuz edilmesi yasaktı.

-Şiddet yanlısı önlemler...

ERSEVER: Şiddet yanlısı yöntem falan değil. Uygulamada bir takım taktik yetersizlikler falan. Dediğim gibi beni komutan olarak

105

göndereceksiniz, sonra da şunu yap diyeceksiniz. Olmaz öyle şey. Hadise bundan kaynaklanıyor.

"Devlet Statükocu"

-Bir yandan bin yıllık bir devlet var. Öte yanda onbeş yıllık bir örgüt. Bin' yıllık devlet bilmediğinden mi, yoksa başka güçler tarafından yanlış yönlendirildiği için mi bu politikaları uyguluyor?

ERSEVER: İki tür hata yaptı devlet. Biri cahilliğinden. İkincisi, birilerinin yanlış yönlendirmesinden. Bu ikisini de düşünmek gerekir. PKK meselesinde bir yanlışlık olduğu ortada: Onbinlerce gerilla, yüzbinlerce milis var. Üstelik bir de artış var. Devlet bunu bilgisizliğinden mi yapıyor?

PKK ilk kongresini 1978'de yapıyor. O sıralar Serxwebun'da yazılar çıkıyor. Almanya'da sattıkları kitaplar var: Kürdistan'da Zorun Rolü, Örgütlenme Üzerine, Kürdistan'da Kışla Kültürü ve Devrimci Görevlerimiz, Ortadoğu Bölgesel Savaşın Eşiğinde mi? PKK 1. Kongresinde Sunulan Politik Rapor... Bu kitaplarda, açıkça, çok yakında gerilla savaşını başlatacağını yazıyor. 'Kürdistan'da önderliğe ihtiyaç vardır. 'PKK' parçalanın Kuzey Kürdistan'a önderlik yapacaktır' deniliyor. Bunlar açıkça yazılıyor. PKK, 1984'te çıkıp, Eruh'u bastığında, devlet, 'bunlar da nereden çıktı' demiştir.! Kardeşim senin istihbaratın yok mu?

Genel olarak söylüyorum, devlet statükocu. Kendisini riske atmak istemeyen, gününü kurtarma peşinde olan insanlarız. Millet olarak böyle bir özelliğimiz var. Vatandaşın 84'ten önce bölgedeki jandarma karakollarına müracaatları vardır.

Halk dağlardaki silahlı adamlara alışık. Ama komün hayatı yaşayan kadınlı erkekli gruplar halinde dolaşan, sırt çantalı, insanlara alışık değil. Bir istisna Tunceli çevresi; TİKKO gerillaları nedeniyle Tuncelililer alışık. Ama Mardin'in, Siirt'in insanı alışık değil. Halk karakollara bunları bildiriyor: 'Bunlar bizim bildiğimiz eşkiyalara benzemiyorlar' diyorlar. Kimse bunlara kulak asmıyor, 1984 yılından önce.

106

"MİT Becerseydi"...

-Siz bu olayların tümünün içindeydiniz. Dışarıdan biri gibi anlatıyorsunuz?

ERSEVER: Benim ne yaptığım önemli değil. Vicdanım rahat. Ben hesabımı veririm. Ama hesabım veremeyecek olanlar var. Yazdık, söyledik hiçbir şey olmadı. Ayrılanlara sordular; 'Nereye gidiyorsun sana ihtiyacımız var?' diye. Ben de dedim; 'Madem bana ihtiyacınız var neden beni dinlemiyorsunuz, neden dediklerimi yapmıyorsunuz?' Eğer kalsaydım ne olacaktı? Askeri kurallar içerisinde ben bu kadar yazıp çizebilirdim, hepsi bu.

Haa eğer siz bunu anlamıyorsanız , ben de gider sivil olurum, sabahtan

akşama kadar herşeyi söylerim, yazarım, çizerim. İki tane kitap yazdık, iki tane daha yazarız. Yeni Ülke gazetesi demiş ki 'bunları MİT çıkarıyor'. Nerdee! MİT bunları becerseydi PKK bu hale gelmezdi. Bu kitaplarımda, dönen tezgâhların hepsini belgelerle ortaya koydum. Ancak sağ kesimin bir kitabı olarak görüldü. Oysa ben özellikle solcuların okumasını isterdim.

-Ordudan ayrılmanızda; devletin PKK'nın yaptığı ateşkese sıcak bakmasının mı etkisi oldu?

ERSEVER: Hayır. Ben ayrıldığımda henüz o sürece ge-linmemişti.

-Siz 'bu yolla gidilirse PKK başarılı olur mu' diyorsunuz?

ERSEVER: Olmayan bir Kürt milleti var hale getiriliyor!

ABD-İngiltere-Almanya-Fransa

—K. Irak'ta "insani yardım örgütleri" adı altında birçok istihbaratçının cirit attığı biliniyor. Bunu dönemin Bölge Valisi Kozakçıoğlu da söyledi. Siz istihbaratçı o/arak bunlarla hiç ilişkide bulundunuz mu?

ERSEVER: Yabancı ülkeden hiçbir istihbaratçı ile ilişki kurmadım. Zaten benim teşkilatımın mevzuat ve yasası buna uygun değildir. Bizim yaptığımız istihbarat, doğrudan PKK'nın faaliyetlerine yöneliktir. Şimdi ben size birşey söyleyeyim; Amerika ve

107

İngiltere'den söz ediyoruz. Şunu belirteyim; Özellikle Ortadoğu bölgesinde emperyalizmin bir takım oyunlar oynadığı gerçektir. Şunun adını koyalım, emperyalizmden biz ne anlıyoruz.

Eskiden "Bir komşu ülkeden" gelen PKK'lılardan söz edilirdi. Yahu söylesene 'Bir komşu ülke' hangisi? Bunu. bile bir dönem söylemiyorlardı. Emperyalizm işte böyle oluyor. Kim bu emperyalist güçler, Amerika, Almanya, İngiltere, Fransa... Dünyadaki bütün tezgâhlar bu benim inancım, Amerika tarafından planlanır, askeri operasyonlarını Amerika icra eder. İstihbarat çalışmalarını İngiltere yürütür. Kültürel faaliyetleri Fransa yürütür. Bu dolapların çevrilmesi için ortalığın karışması gerekir. Bunu da tezgahlayanda Almanya'dır.

-Yeni Dünya Düzeni'nde Amerika-Almanya elişmesi Ortadoğu'ya yansıyor mu?

ERSEVER: Mutlaka bu iki glerin çıkarları Oratdoğu'da akıyor. Almanya'nın Türkiye'deki hesapları yıllardır bitmedi. İlk tezgâh Bağdat-İstanbul tren yoluydu. şimdi Ankara-Alma Ata tezghını yapmak istiyor. Bunda da sanıyorum herhalde telekomünikasyon işi var!

CIA Ajanı

- Zaho, Erbil ve Duhok'ta istihbarat faaliyetlerinde bulunduğunuzu söylemiştiniz. Orada sayılan hayli kabarık olan yardım kuruluşları var. Bunlar istihbarat faaliyetleri yapıyorlar. Örneğin Amerika elçiliğinin birinci siyasi müsteşarı Forest bunlardan biri. Bu faaliyetlerden haberdar mıydınız?

ERSEVER: Forest'i bir yana koyun. William Eagleton var. Bu adam 1960'lı yıllardan beri burada. Amerikanın Kürt uzmanıdır! Molla Mustafa Barzani ve KDP ile ilgili kitapları vardır. Sanıyorum 70'li yıllarda Komala yayınları tarafından çıkarılmış. Mahabat Kürt Cumhuriyeti isimli kitabı da var. Bu adamın faaliyetleri enteresandır. Gördüm, K.İrak'taki 'yardım heyetlerinin- neler yaptıklarını.

Bakın her konuyu bana soracağınıza ben size özel birilerini getireyim, onlar anlatsın size. Siz 2000'e Doğruda Ömer Suri için Amerikan parmağı var diye yazdınız. Amerikan desteği yok bunda.

108

Bu adam gitti, İngilizlerle konuştu. Doğru konseyin sözcülüğünü Hollandalı Keller yapıyordu. Sonra Keller'i da dışladılar. Çünkü işi kağıtılığa dökmüştü. Konsey ile benim ilişkim çok çok iyi. Kürdistan Mahafazakr Partisi ve Musul Vilayeti Konseyi içindeki adamlar Erbil ile Süleymaniye'nin en elit kesimini oluştururlar. Okumuş yazmış insanlardır.

Ömer Suri'ye K.İrak yönetimi tarafından bakanlık teklif edildi. Ama o kabul etmedi. Suri intifada sırasında ilk ayaklanmayı başlatan kişidir. Ömer Suri nce Saddam'a karşı mücadele verdi. Türk arşivlerinde

belgeleri olması lazım, Surçi Türkiye'ye başvurdu; 'Ya bizi bu Saddam pisliğinden kurtarın ya da biz silahlarımızla, aşiretlerimizle birlikte Türkiye sığınacağız' diye. Türkiye buna cevap vermeyince gitti Saddam'ın yanında yer aldı. 1974 yılında biten Barzani ve Talabani'nin yenilgisiyle sonuçlanan Kürt-Arap savaşında Saddam'ın yanında yer almıştır. Peşmergeleri İran'a kadar süren Surçi'dir.

K. Irak'taki intifada sırasında Saddam kendisine telefon açmıştır, 'Ömer Ağa ne oluyor' diye. Surçi ise Saddam'a 'Ne olduğunu sen anlayamazsın, bu kez iş bitti' demiştir. Ha, şu anda kalkıp gitsin Saddam'a gene görüşür. Çok önemli bir konumu var. K. Irak'ın en stratejik yerinde çok güçlü bir aşiret yapısına sahiptir. Çevresinde de birçok aşiret var.

K. Irak'ta asıl gücü aşiretlerdedir. Barzani'nin güçlü feodal yapısından kaynaklanıyor. Talabani'nin ise bu nedenle gücü yoktur. 'Ancak en güçlüsü Surçi'dir. Surçi'nin bir kusuru vardır; ağızı laf yapamaz. İngiltere Surçi'ye şunu söylemiştir, 'Biraz daha bekle ondan sonra sana yardım ederiz.' İşte bunların hepsini Surçi'den dinleyin. Türkiye'ye sık sık gelir. Sizle görüşürüm kendisini.

"Gidişin Sonu: Bağımsız Kürdistan!"

—Peki sonuçta nereye varacak, Bağımsız bir Kürdistan mı ?

ERSEVER: Evet bu gidişin sonu bağımsız Kürdistan. Tabi emperyalizm müsaade ederse. Emperyalizmin gayesi, Ortadoğu'da kendi denetiminde bağımsız bir Kürdistan kurdurmaştır. Emperyalizmin maşaları da belli: Belli ölçülerde KDP de emperyalizmin maşasıdır. Ye-

.109

kiti de öyledir, hele hele Talabani. Rafsancani gibi bir adam bile çıkıp Talabani siyasi bir fahişedir' diyor. Ben sadece işportacı diyorum.

-Çekiç Güç'ün Ortadoğu'daki rolü nedir? Bizim basın Çekiç Güç helikopterlerinin PKK'ya yardım ettiğini yazıyor bu doğru mu?

ERSEVER: Doğru, yardım malzemesi attılar.

-Peki bu durumu Jandarma Genel Komutanlığı'nın rapor ettiği ancak daha sonra bu raporların değiştirildiği kulağımıza gelmişti...

ERSEVER: Sanmıyorum. Bakın bu yardım olayını gözle gören yok. Ama o bölgede çok kişi, Çekiç Güç helikopterinin özellikle Cudi Dağı üzerinden geçişlerinde havada kısa sürelerle durduğunu görmüştür. Bu sırada neler oluyor bunu bilmiyoruz. Bu konuda bir raporun olduğunu duymadım. Haa bu arada K. Irak harekâtı sırasında girilen PKK kamplarında helikopter iniş pistleri vardı! Artık burada voleybol mu futbol mu oynuyorlardı, yoksa helikopterler için mi yapmışlardı? Bilemem. Özellikle PKK'ya Almanlar yardımcı oluyordu. Harekât sırasında Alman gazeteci olduğunu iddia eden birtakım kişiler yardım ediyorlardı. Kimdi o adam...

Alman Gazeteci

MUSTAFA DENİZ: Stefan Waldberg!

ERSEVER: Evet Stefan Waldberg. Dalyan gibi bir adam. Resmen PKK casusu. Bu adam yakalandı mahkemeye verildi, hüküm giydi. Stefan Waldberg hakkında yakalanmadan üç gün önce PKK'lılar tel-sizleriyle kendi aralarında 'Bizim Alman arkadaşımız gazeteci değil, bu arkadaş size bazı notlar belgeler getirecek. Tek başına gelecek' diye konuşuyorlardı. Bunun üzerine yakalanmıştır. Bu adam arandığı zaman pantolon paçalarına kadar her tarafı notlarla doluydu. Üzerinde bayraklar, ibrişimler...

MUSTAFA DENİZ: PKK'lılar 'Dışarıya bilgi çıkaramıyoruz. Bu adamımızla birlikte çıkaracağız, Avrupa'daki arkadaşlar gazetelerde yazsın' diye telsizle emir verdiler.

ERSEVER: PKK özellikle Hantur Dağı bölgesinde sıkışmıştı. O zaman konuşuyorlardı, 'Biz dışarıya haber veremiyoruz. Zaho

110

peşmergeleri gazetecileri buralara sokmuyor. Alman arkadaşla bu bilgileri size gönderiyoruz' diye. Bunun üzerine yakalandı Alman. Yakaladığımızda mesleğini sorduk. 'Elektronikçiyim' dedi. Önce 'yardımsever biriyim' filan da dedi. Arkasından biz ona PKK

katliamlarını seyrettirdik. Oturdu ağladı. 'Ben böyle olduğunu bilmiyordum' dedi.

"Çekiç Gücün Zerre Kadar Yardımı Olmadı"

-Bu sınır ötesi operasyonda Türkiye'ye Çekiç Güc'ün yardım ettiği söylendi.

ERSEVER: Çekiç Güc kesinlikle o harekâta kılını kıpırdatmamıştır. Harekât sırasında K. Irak'ta sorumlu düzeyde görev yaptım. Bize zerre kadar yardımı olmamıştır. Olsa söylerim, ne kazandırır ne kaybettirir ki! Önce şu Çekiç Güc olayını düşünelim: Çekiç Güc ne? Ne yapıyor? Türkiye bunu niye tuttu? Türkiye'ye yararı ne, zararı ne? Şimdi bakın, kaçınıcı paralelden geçiyor...

MUSTAFA DENİZ: 36'ıncı paralelden.

ERSEVER: Evet 36'ıncı paralelden geçiyor. Bu 36'ıncı paralelde bir hat çekmişler. 'Bu hattın kuzeyinde Saddam'ın faaliyetleri ve uçuşu olmayacak' demişler. Şimdi benim devletimin politikasında kınadığım - devlet kelimesini kullanmayayım da yöneticiler diyeyim- yöneticileri kınadığım bir konu var; TC yöneticileri K. Irak'la, PKK yüzünden ilgilenmişlerdir. PKK olmasa K. Irak'la, ilgilenmeyecek. Sanki Türkiye'nin Irak diye bir komşusu yok. Ekonomik, tarihsel, coğrafi, kültürel birtakım ilişkileri yok! Haa PKK var bu nedenle ilgileniyoruz. Irak'ta bir de Türkmenler var. 36'ıncı paralelde Musul Vilayetinin 34 km güneyinde bir kasaba var. Burası Saddam'ın askerlerine serbest. Bu iş nasıl oluyor? Talabani gibi biri kalkıyor, Türkmen Kardeşlik Partisi adı altında Necmettin Katayi adında birine parti kurduruyor. Türkmenleri kontrol altına almak için. Parti öylesine Türk ki! Arapça, İngilizce yazışıyor, Türkçe bilmiyor! Bir başkası çıkıyor, Milli Türkmen Partisi kuruyor.

-Bir parti daha kuruldu. Adı neydi?

ERSEVER: Hatırlamadım şimdi. Üç-dört tane parti var. Türkmenlerle ilgili konularda Türkiye suskun. Radyo istasyonlarını daha geçen hafta kurdular. Günde 8 saat yayın yapıyor. O bölgede konuştuğumuz Kürt-Türk insanlar diyorlardı ki, Türkiye bize söz verdi, TRT'nin kanallarını biz buradan seyredeceğiz'. Adam açıkça kendini asimile ettirmek

istiyor. Erbil televizyonuna, Süleymaniye televizyonuna İtalyanlar çocuk programlarının kasetlerini göndermişler. Adamlar bar bar bağıyor bize, Türkçe kaset gönderin yayın yapın' diye. Bin yıllık devlet geleneği var deniyor. Hani nerede? Nereden düşman çıkar, nereden dost çıkar bunları hesaplamıyor ki. Bilmiyor. Türkiye başka şeylerle meşgul. Koltuklarında oturan bir takım statükocu insanlar 'Aman beni sokmayan yılan bin yıl yaşasın' diyor. Gününü gün etme sevdası içinde. Bu benim söylediklerim yayılmacılık hevesi filan değildir. Türkiye nasıl bugün kalkıp Bosna-Hersek için 'yardım yapacağım' diye feryat ediyorsa, bunu Irak için de, K.Irak Kürtleri için de, Türkmenler için de yapmalıdır. Binlerce yıl beraber yaşadık biz bu insanlarla.

Gelelim Çekiç Güç'e: Bunun karargâhı filan herşeyi Adana'dadır. Bunun ne askeri var o bölgede, ne Silopi'de, ne Cizre'de, ne Ulu-dere'de, ne sınır boyunda. Sadece K.Irak'ta irtibat büroları var. Birkaç irtibat bürosu var. Bunlar radar takibi sonucu yaptıkları devriye uçuşları var. Şaklava-Erbil-Süleymaniye-Diyarbakır arası helikopter uçuşları var.

Çekiç Güç'ün orada bulunması Saddam'ın K.Irak'a saldırısını engelliyor diye açıklanıyor. Saddam bu aşamada K.Irak'a saldırır mı?. Sence saldırır mı? (Mustafa Deniz'e soruyor)

MUSTAFA DENİZ: Bu aşamada kesinlikle saldırmaz.

ERSEVER: Yok di mi. Şunun için saldırmaz; emareler ortada. Adam tuttu parasını bile ortadan kaldırdı. Çekiç Güç'ün bölgede bulunmasına bana göre hiç gerek yok.

"Peşmerge Kıyafetini Giydik"

-Sınır ötesi operasyonundan önce peşmerge kıyafeti giyen subayların K.Irak'ta görüşmeler yaptığı yazıldı...

112

ERSEVER: Anlatayım. K.Irak'taki Kürt liderler Ankara'ya geldiler. Tekliflerini yaptılar. Dışişleri kanalıyla Jandarma Genel Komutanlığı'na teklifte bulunmuşlar. Bunlar sadece askerlerden yüz

buldular. Jandarma'nın tabi bu konu ile uzman kadroları var. İş bize havale edildi. 'Gidin görüşün' denildi. Bu harekâtı yaparlar mı yapmazlar mı? Yapıp yapmayacaklarını onların bölgedeki durumlarını anlayabilmek için gideriz bakarız dedim. Rahmetli Eşref Paşamla geçti bu konuşma. 'Kim gidecek' dedi. Ben giderim dedim. Alırım yanıma bir ekip giderim dedim. Olur demesiyle çıktık gittik. Taa PKK kamplarının yanına kadar gittim. PKK kamplarından fotoğraf çektik, film çektik.

Dört İstihbaratçı

—Kaç kişiydiniz?

ERSEVER: Kaç kişiydik? (Mustafa Deniz'e soruyor)

MUSTAFA DENİZ: Dört.

ERSEVER: Dört kişiydik. Talabani ile çok enteresan sohbetlerimiz var. Bunları anlattım size. Kendisine Türkiye'de iyi tanınmadığını uzun uzun anlattık. Bu imajını değiştirecek şeyler yap dedik. O zaman özeleştiri yaptı.

MUSTAFA DENİZ: İki gün boyunca gece yarısına kadar konuştuk.

ERSEVER: Konuşmamız gece 02'de bitiyor 6'da kalkıyoruz kahvaltı ile tekrar başlıyorduk.

Baktım, Kerimhan kararlı gözüküyor, PKK'yla savaşacak. K. Irak'ta hakikaten her yer PKK'lı kaynakıyor. Kerimhan Bradost tuttu, 'Benim bunu yapabilmem için elimdeki peşmerge sayısı yetmez. Mam Celal'in de desteklemesi gerekiyor. Onlar da bin peşmerge verirlerse o zaman bu temizliği yaparım' dedi.

MUSTAFA DENİZ: Hatta iki gün içinde bitiririm dedi.

ERSEVER: Haa... Ben bunu harekât sırasında Barzani'ye de söyledim, 'Siz PKK'yı kışt deyince kümesine gidecek tavuk gibi görüyorsunuz. Bu iş bu kadar kolay olmaz, siz düşmanınızı tanımıyorsunuz' dedim. Yok yok biz peşmergeyiz bu işi iki üç günde hallederiz. Çeker giderler buradan, gitmeyeni de öldürürüz' dedi.

Neyse, gittim Talabani ile de konuştum. Peşmerge verip vermeyeceğini sordum. Onayladı. Geldim Ankara'ya. Hepsini bir bir anlattım. O sırada Talabani, 'Ben K. Irak'ta tek güç değilim. KDP de var. Biz KDP ile karar alalım, bu işe tüm peşmergeler katılsın'. Gittiler, yapacağız dediler. Ancak o günlerde Eşref Bitlis Paşa'ya dedim ki, 'Bu adamlar bu işi yapar. Ancak bunlara güvenilmez. Bunları kontrol altında tutalım. Kerimhan Bradost'a güvenebiliriz. Ancak ben Zaho bölgesinden endişeliyim. Çünkü Zaho cephesinde PKK bir yıl önce kurmuş olduğu Partîye Azadiye Kürdistan (PAK) oluşumuyla bunların alt yapısına girmiş. PKK çoğu yeri bu şekilde kazanmış. Özellikle o bölgenin Sindi Aşiretini kazanmış. Aşiret reislerinin çoğunu kontrol altına almış. Talabani'nin tüm adamları PKK'yı destekliyor. Barzani'ninkiler tarafsız. Bu şartlar altında Sindi aşiretinden oluşturulacak peşmerge birlikleri ile Zaho çevresinden o oluşturulacak peşmergeler PKK ile savaşmaz dedik. Nitekim öyle de oldu.

-Şindi'lerden önde gelenlerinden biri öldürüldü...

ERSEVER: Evet operasyondan öncedir. Bakın o tam bir provokasyondur.

-MÎT yaptı denildi.

ERSEVER: Hayır hayır ilişkisi yok. Keşke MÎT yapsa! Yahu her taşın altından da MÎT'İ çıkarıyorsunuz. Nerde kardeşim! Gerçi çok severim o kerataları. Keşke yapsalar. Kendi aralarındaki bir hesaplaşmadır bu olay. Çok enteresan çok detaylı bir olaydır o. Neydi herifin adı hatırlıyor musun?

MUSTAFA DENİZ: Sadık Ömer.

ERSEVER: Evet Sadık Ömer, Sindi aşiretinin bir kabile reisiydi. Onun karşılığında KDP'den de roketle bir kişiyi çocuklarıyla birlikte öldürdüler.

2 Ekim'de bu adamlar K. Irak'ta harekâta başladılar. Her askeri harekâtın sonunda kesin zafer beklenir. Amaç, PKK'yı K. Irak'ta yok etmektir. Bu işin bir püf noktası budur. O dönemde ben bunu dile getirdim. Bu nedenle vicdanım rahat.

"Şeref Sözü Verdim, Ayrıldım"

-Peki peşmergelerle yapılan bu ortak harekât ile Kürt Federe Devleti bir şekilde tanınmış olmadı mı?

ERSEVER: Hayır tanıma diye birşey yok. Biz işi belli bir seviyeye kadar getirdik, operasyon başladı. Bir ülke kendi kurumlarını, silahlarını askerlerini kullanmadan da birşeyler yapabilmeli. Bu böyle yapılmamıştır. Planlama yanlış yapılmıştır. Askeri hareket imhayı amaçlar. İmha görevi peşmergelere verilmiştir. 2 Ekim'de harekât başlamıştır. 5 Ekim'de Kürdistanı Cephe ile PKK arasında anlaşma yapılmıştır. Ayın 15'inde de anlaşmayı imzalamışlardır. Benim kızdığım bunlardır. Ayrılmama neden olan olay da budur. Çünkü K. Irak harekâtında yaşamını tehlikeye atarak canını dişine takarak harekâtın planlanmasında görev yapan ben ve arkadaşlarım oldu. Görüşmeleri yaptık, hazırladık, çizdik yukarıya dedik ki: Bu harekât şurada olur, burada olmaz. Bu adamların tasmaını bol bırakmayın. Talabani gibi siyasi bir fahişe gelip bizi iğfal etmiştir. 2 bin PKK'lı almıştır barındırmıştır. Mağarada üşüyen, yiyecek bulamayan PKK'lılar harekât sonrası Talabani sayesinde sanki bir FKÖ gibi algılanmıştır. Sobalı kaloriferli evlere sokulup ağırlanmıştır. Ben bunlara kızdım. Jandarma Genel Komutanlığı'na da, Talabani'ye Bar-zaniye'de; 'Bu harekât böyle sonuçlanırsa ben TSK'dan ayrılıyorum' dedim. Gidin üçüne de sorun. Askerlik şerefimi kurtarmak için ayrıldım. Hadise budur...

Cemil Bayık Şırnak'a Nasıl Girdi!

-Ankara, 'bölgeden istihbarat gelmiyor' diye yakınıyor...

ERSEVER: Bölgeden istihbarat gelmiyor diyen yalan söylüyor. İstihbarat yok diyen yalan söylüyor. İstihbarat var ama icra yoktur. Bir askeri birlik bir yerde konumlanmışsa bu meskun mahalde olur, kırsal kesimde olur, kendi emniyetini sağlayabilmek için bir takım gözetleme unsurları, ileri karakollar, devriyeler çıkarır. Bunlar istihbarat unsurlardır. Dürbünle bakar seyreder, bu bir istihbarattır. Gezer, yerde iz vardır; bu istihbarattır.

Bir örnek vereyim. Şırnak'a yaklaşacak kaç tane yol var. İki tane yol vardır. Biri, Kaymakam Çeşmesi yolundan Namazdağı'nın kuzey batı istikametidir. Bu yolu kontrol altında tutarsanız, Şırnak'a geleni gideni görürsünüz. Diğeri, Şırnak'ın önünden asfalt geçer işte Biryan denilen köye gider. Namazdağı'nın güneyi itibariyle Besta denilen bir bölge vardır, yolun üzerinde aynı adlı karakol bulunur. Oranın adı Seğirik'tir. Kürtçede Üçtepe anlamına gelir. Bu Üçtepeyi tuttuğunuz zaman siz Cudi dağı'nın kuzeyi Namazdağı'nın güneyine, Şenoba'nın girişinden Şırnak'ın girişine kadar çok büyük bir alanı kontrol etmiş olursunuz. Şırnak'ın girişini çıkışını kontrol etmiş olursunuz. Bunu yapmayanlar hesap versinler, yoksa Şırnak'ın girişine, karayolları şantiyesinin önüne polis jandarma ekipleri koyup da, sen kimsin diye arama yapmaya gerek yok ki. O aramalar hiçbir işe yaramaz. O aramalar terörist üretim merkezidir. Halka eziyetten başka bir işe yaramaz bu aramalar. Halkı arabalardan indireceksin, dayayacaksın üstünü arayacaksın, kimliğine bakacaksın, deftere yazacaksın vs...

Size bir anımı anlatayım. Tarih vermiyorum, o zamanlar Şırnak'ta alay vardı. Dediğim yerde aramalar olurdu. Şırnak'a giren çıkan vatandaşın yolu burada kesilir, arabadan indirilir. Kimlik kontrolü yapılır ve çıkış-giriş saatleri bir deftere yazılırdı.

Bu aramaların vatandaşa eziyetten başka hiçbir işe yaramadığını göstermek istedim. Üç tane kimlik hazırladık. Üç ayrı plaka. Kimlikleri Abbas Duran Kalkan, Selahattin Çelik ve Cemil Bayık adına hazırlattık. Üçü de PKK'nın merkez komite üyeleri o zaman. İki asker dikmişler yola, dur dediler nereye gidiyorsun. Kimliğimi gösterdim, Şenoba'ya gidiyorum dedim. Deftere Selahattin Çelik diye yazdılar. Arabanın plaka numarasını aldılar. Bir kaç saat sonra geri döndüm. Aynı askerler. Girişte bu sefer Cemil Bayık kimliğini gösterdim. Falakayı değiştirmişiz ama araba aynı. Onu da yazdılar.

Ertesi gün gittim, 'Dün bir ihbar geldi, Cemil Bayık ile Selahattin Çelik buradan geçmişler' dedim. Olmaz öyle şey dediler. Defterlerinize' bakın dedim. Adamların adları yazılı. Ne yapacaklarını şaşırdılar. Dönemin Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Aşir Özözer'e kadar intikal etmiş olay. Beni çağırdı, ne yapacağız diye. Durumu anlattım, 'Siz ne

aradığınızı, ne yaptığınızı bilmiyorsunuz' dedim.

116

"Türk Tır'larını Talabani Yaktırdı"

-Geçen yıl, Çekiç Güç'ün görev süresinin uzatılması Meclis'in gündeminde iken Kuzey Irak'ta iki olay oldu. Türk TIR'ları yakıldı. Bayan Mitterand'a suikast girişiminde bulunuldu. Türk basını dahil herkes Saddam'ı suçladı. Nasıl oldu bu olaylar?

ERSEVER: Sorduğunuzu anladım. Ben cevabını vereyim ama bunun hesabını Talabani vermeli! Olay sırasında oradaydık. Olay bir provokasyondur ve Saddam'ın, Irak'ın üzerine yıkılmıştır.

Türk arabalarının bombalanmasını hatırlayın. Siz düşünün şimdi, akıllı selim sahibi bir insan olarak düşünün. Türk TIR'ları Musul'a giriyor, Birleşmiş Milletler yardımını götürüyor. Tam o sırada da Çekiç Güç'ün Türkiye'de kalıp kalmayacağı Meclis'te oylanacak. Yani Türkiye Saddam bela mıdır, değil midir; bu gücün Türkiye'de kalmasında yarar var mıdır, yok mudur buna karar verecek. Düşünün böyle bir ortamda Saddam istihbaratına emir verecek, şu Türk arabalarını yakın da Çekiç Güç buradan gitmesin diyecek! Aklınız alıyor mu böyle bir işi. Ama Türk Hükümeti bunu yutuyor mu, yutmuyor mu onu bilemem...

117

V. BÖLÜM YEŞİL ŞİŞENİN ESRARI

Ersever'le üç gün içinde görüştük; sohbetimiz yaklaşık 12-13 saat sürmüştü.

Tam anımsamıyorum galiba görüşmemizin üçüncü günüydü. Sohbeta başlamadan önce "Büroda yeşil bir şişe var mı?" diye sordu. Hikmet'le ben şaşırmıştık. Yeşil şişe de nereden çıkmıştı şimdi? Meraklandığımızı hissetti: "Büyük ihtimalle sizin büro dinleniyordur. Eğer bana yeşil bir şişe verirsiniz bunu öğrenebiliriz" dedi.

İdareden bir arkadaş çağırdım, "Bize bir yeşil şişe getirir mi-ziniz" dedim. Arkadaş yüzüme tuhaf tuhaf baktı. Ersever'in "Soda şişesi olur" demesi üzerine arkadaş, gidip dışarıdan soda alıp geldi.

Ersever yeşil soda şişesini bir gözüne tutup pencere kenarına gitti. Pencereden görülen tüm binalara şişeden ayrı ayrı baktı. Bize dönerek; "Sanıyorum bu büro dinlenmiyor" dedi.

Nasıl anladığını sorduk. "Eğer kimseye söylemezseniz anlatırım" diyerek "yeşil şişenin sırrını" söyledi: "Bu yeşil şişeyi ki, yeşil olması şart değildir kahverengi de olabilir, tek gözünü kapatıp diğer gözünüzle şişesinden şu karşıda gördüğünüz dairelere bakın. Eğer dairelerin birinde burayı dinlemek için bir cihaz olsaydı o cihazdan çıkan ışınlar bu şişede kırmızı olarak görülecekti. Büro dinlenmiş olsaydı soda şişesinde kırmızı çizgiler oluşacaktı. Burası dinlenmiyor içiniz rahat etsin, çünkü kırmızı ışık gözükmedi!"

Ersever, tuhaf bir adamdı. Kuşkusuz daha öğreneceğimiz çok şeyler vardı. Düşünsenize, 1984 yılından 1993 başına kadar Güneydoğu'daki istihbarat faaliyetleri içinde yer almış bir subay. Üstelik bölgedeki tüm istihbaratın toplandığı bir bölümün ko-

119

mutanlığını yapmış. Doğrusunu söylemek gerekirse İyi bir haber kaynağı bulmuştum ve kolay kolay bırakmayı düşünmüyordum...

Röportaja DEP'ten Tepki

Ersever röportajının her satır Türkiye'yi sarsacak nitelikteydi. Ancak basında yankı bulmadı. Ersever'in sözlerine ilişkin olarak gazetelerde tek bir satır yoktu. İlk tepki Demokrasi Partisi (DEP)'ten geldi: Diyarbakır milletvekili Sedat Yurtdaş, Ersever'in açıklamalarını içeren yayını eleştiriyordu.

Yurtdaş'ın eleştirisine Aydınlik Genel Yayın Yönetmeni Ferit İlsever yanıt verdi. İlsever'in yanıtı şöyleydi:

"Sayın Yurtdaş bazı noktalara dikkat çektikten sonra Tüm tefrikadan çıkardığım sonuç, emekli Binbaşı Cem Ersever ile Aydınlik gazetesi arasında bulunan ortak görüş noktalarının fazlalığıdır' diyor ve bu noktaları şöyle sıralıyor:

1. 'Ersever, Güney Kürdistan'daki yapılanmaya karşıdır. Aydınlik

da karşıdır.'

Sayın Yurtdaş yanılıyor. Aydınlik, Güney Kürdistan'da kurulan Meclis'i selamladı. Kürtlerin kendi kaderlerini tayin ve devlet kurma haklarını her türlü baskıya rağmen sonuna kadar savundu. Kürt devletinin anti emperyalist tutum almasını istedi. Ersever ve dayandığı güçlerin Güney Kürdistan'daki yapılanmaya karşı olduğu ise bir gerçektir.'

2. 'Ersever, Celal Talabani'nin Türkiye ile ilişkisine karşıdır.

Aydınlik'ta karşıdır.'

Yine bir yanılgı. Aydınlik Türkiye'nin ve bölge ülkelerinin Kürt liderlerle olan ilişkilerinin gelişmesini desteklemiştir. Katta bölge ülkelerini ve Kürt halkının temsilcilerinin anti emperyalizm, eşitlik ve özgürlük temelinde ortak platformlar oluşturmalarını, aradaki sorunların emperyalistleri devre dışı bırakan bu platformlarda ele alınmasını önemli bir politika olarak benimsemiştir. Ersever'in ve temsil ettiği güçlerin bu ilişkilere karşı oldukları doğrudur.

3. 'Ersever, Celal Talabani'nin PKK ile ilişkilerine karşıdır.

Aydınlik da karşıdır.'

120

Sayın Yurtdaş yine yanılıyor. Aydınlik, Kürt örgütlerinin kendi aralarındaki sorunları düşmanca yöntemlerle ve şiddet yoluyla çözemeyeceklerini sürekli belirtmiş ve tüm ulusal güçler arasında dostluk ve anti-emperyalizm temelinde kurulacak ilişkileri desteklemiştir. Aydınlik Celal Talabani ile PKK ilişkisini de bu perspektifle değerlendirmiştir. Ersever'in ve arkasındaki güçlerin Talabani-PKK ilişkisine karşı çıktıkları doğrudur.

4. 'Ersever ABD'nin Kürt politikasına karşıdır. Aydınlik da karşıdır.'

Aydınlik'ın ABD'nin Kürt politikasına karşı olduğu doğrudur ve bu onun için bir onur kaynağıdır. ABD emperyalist karakteri gereği yıllardır bölge halkları arasında kanlı çatışmaları kışkırtıyor ve

tahakkümünü güçlendirmeye çalışıyor. Türk-Kürt ve tüm Ortadoğu halklarının çıkan, ABD'nin politikalarıyla taban tabana zıttır.

5. 'Ersever Çekiç Güç'e karşıdır. Aydınlik da karşıdır.'

Aydınlik bölge hakları üzerine emperyalist tahakkümün de netleyicisi ve uygulayıcısı Çekiç Güç'e tabii ki karşıdır. Bu anti emperyalist bir tutumun gereğidir. Ersever ve arkasındaki güçler ise Çekiç Güç'ün tokmağı rolünü oynamaktadır. Ersever gibi Türk milliyetçileriyle Çekiç Güç'ü destekleyen Kürt milliyetçileri arasında bir paralellik kurulabilir, ama Aydınlik ile asla.

Ersever'ler PKK'ya karşıdır, onunla savaşıyorlar. Aydınlik ise Türk ve Kürt halklarının eşitlik, özgürlük ve anti-emperyalizm temelinde birliğinden ve Kürtlerin tüm haklarını özgürce kullanabilmelerinden yanadır. Fakat onun özellikle anti emperyalist tutuma ve iki halkın özgürlük temelinde birliğine ters düşen bazı politikalarını ve uygulamalarını eleştirmektedir. Bu tutum Aydınlik'ın Türk ve Kürt halklarına ve devrime olan sorumluluğunun bir gereğidir.

Sayın Yurtdaş Aydınlik'ın Erseverlerin propagandasına alet olduğunu iddia ediyor. Sayın Yurtdaş, Aydınlik'ın yayınıni hiç kavramamıştır. Ersever'in söylediklerinin her satırı, devletin şiddet politikasının iflasını gösteriyor. Aydınlik en has savunucuların ağzından bu şiddet politikasının çözümsüzlüğünü sergilemiştir. Ersever anlattıklarıyla bunu itiraf etmek zorunda kalmıştır."

121

Ferit İlsever'in bu yazısı 26 Haziran 1993 günü Aydınlik'ta yayımlandı.

Bu arada gazeteyi arayan bazı okurlar da "Kontrgerilla subayı Ersever'i akladığımızı" söylüyorlardı...

Dava Açılıyor

Ersever'in söylediklerinden rahatsız olan başkaları da vardı. Jandarma Genel Komutanlığı Askeri Savcılığı Binbaşı Ersever hakkında

soruşturma açtı. 7 Eylül tarihinde ise 1993/309 esas numaralı bir iddianame hazırlandı.

Askeri Savcı Hakim Binbaşı Ünal Güloğlu tarafından hazırlanan iddianamede Ersever'in işlediği suç şöyle belirtiliyordu: "Kendisine özel bir mezuniyet verilmediği halde, görevi ve sıfatı icabı muttali olduğu askeri muamelat, teşkilat ve harekâta müteallik işler hakkında açıklamalarda bulunmak."

Binbaşı Ersever çağrıldığı halde ifade vermeye gitmemişti. Hakkında arama müzekkeresi çıkarıldı. Ersever avukatı Emin Emir'in ısrarıyla ifade vermeye gitti. Ersever'in Askeri Savcı'ya gitmek istememesinin nedeni, kendisini hemen cezaevine atacakları korkusuydu...

Ersever'in Savcılık İfadesi

Binbaşı Ersever savcılık ifadesinde şunları söylemişti: "Yıllardır hizmet vermeye çalıştığım Jandarma Genel Komutanlığı ve bağlı kuruluşlarıyla, bu teşkilatta görev yapan her kademedeki personeli tahkir ve tezyif edici, PKK ve diğer devlet düşmanı örgütlere imkân sağlayıcı davranış ve açıklamalar kesinlikle bugüne kadar tarafımdan yapılmamıştır ve bundan sonra da beklenmemelidir. Geçmiş hizmetlerim ışığında, jandarma teşkilatından ayrıldıktan sonra devlete ihanet ederek, şu veya bu sebeple açıklamalar ya da açıklama adı altında çirkefe bulaşanlarla aynı kefeye konulmadığım düşüncesine halen sahibim. Bu cümleden olarak,

122

"-Aydınlık gazetesinde yayınlanan konuşmalarım bir açıklama değil, Aydınlık grubuyla ideolojik tartışma mahiyetini taşımaktadır.

"-Davranışım, malum basının uzun zamandan beri gerek kişisel haklarıma yaptığı saldırılar ve gerekse geçmişte beraber hizmet yürüttüğüm silah arkadaşlarıma yapılan ve yapılacak saldırıların önünün alınması ve Türk basınında bu konuda bir psikolojik harekât başlatma maksadına yöneliktir.

"-Üzülerek de olsa belirtmek zorundayım ki, başlangıçta "ikibuçuk eşkiya" hareketi olarak tanımlanan PKK çetesi, mücadelede yapılan

yanlışıklar ve noksanlıklar nedeniyle içinde bulunduğumuz hale gelmiştir. Jandarma mensubu iken, kendi komutanlarıma askeri terbiye ve imkânlar içerisinde her zaman bu hataları ve noksanlıkları söylemek ve yazmak fırsatını buldum. Bu temelde görevimi yaptığımı inanıyorum. Ancak konuyla ilgili yetişmiş ve hatta uzmanlaşmış kadroların tekliflerinin ciddiye ve dikkate alınmaması, hataların devam ettirilmesi beni haklı olarak ayrılmaya zorlamış, PKK çeteleri ve yandaşlarıyla mücadeleyi sivil olarak, kendi olanaklarım çerçevesinde yürütmeye kadar götürmüştür. Bir vatandaş olarak güvenlik kuvvetlerine bu konuda her zaman yardımcı olmaya hazırım. Terörle mücadeleyi Türk Silahlı Kuvvetleri'ne ihale ederek köşeye çekilen siviller, sonuçta ortaya çıkabilecek felaketin veya sonu bağımsız Büyük Kürdistan olacak bir maceranın faturasını Türk Silahlı Kuvvetleri'ne kesmek istemektedirler. Bu nedenle Türk kamuoyunun bölücülere karşı yürütülen mücadeleyle ilgili olarak doğru bilgilerle aydınlatılması gerektiğine inanıyorum. Özellikle Jandarma Teşkilatı'nın halkla ilişkilerini geliştirerek, halkın hainler ve çıkarıcılar tarafından kullanılmasının önüne geçilmesini diliyorum.

"-Bundan böyle yapacağım her açıklama veya basın toplantısının metinlerinin Jandarma Genel Komutanlığına faks aracılığıyla gönderileceğini, bu konuda daha sağlıklı bir takibi Komutanlığın yapacağını umduğumu,

'-Yasal haklarını iyi bilen sivil bir vatandaş olarak, devlet düşmanlarıyla mücadeleyi ideolojik çerçevede basın-yayın yoluyla sürdüreceğimi, yapılmasını arzu ettiğiniz psikolojik harekâtın uygun

123

görüldüğü takdirde tarafıma bildirilmesini, bugüne kadar yapılan yayınların sonucunun beklenerek mevcut mücadele ortamında bana ve arkadaşlarıma yardımcı olunmasını arz ederim."

Ortağı İhsan Hakan

Ersever'le yaptığımız röportajdan sonra "Mezopotamya" adlı şirketini araştırıyoruz. Niçin şirket kurmuştu? Şirket "belli işler" için paravan olarak mı kullanılacaktı?

Binbaşı Ersever emekli olduğu tarihten iki hafta sonra 17 Mart 1993 tarihinde adını ilk kez duyduğumuz İhsan Hakan ile birlikte ' "Mezopotamya Film Video Basın Yayın Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi"ni kuruyorlar.

Ankara 18'inci noterliğinde onaylanan şirketin ana sözleşmesinde iki ortak görülüyor:

1. Ahmet Cem Ersever, TC uyruğunda, Akdeniz Cad. No: 17/4

Anıttepe/Ankara

2. İhsan Hakan TC uyruğunda, Mimar Sinan Mah. Varlık S.No:

37/5 Manisa

Ersever'in verdiği adresi eviydi. Araştırdık: Evli ve bir çocuk babasıydı...

Sözleşmeye göre şirketin amaç ve konusu şunlardı:

1. Her türlü sinema, televizyon filmleri senaryolarının hazırlanması, çekimi, banyosu, montajı, dublajı, çoğaltılması dağıtımı ve pazarlaması ve benzeri işlerini yapmak, yaptırmak.
2. Her türlü özel ve tüzel kişilere ait gazete, radyo televizyon ve- sair her türlü süreli ve süresiz yayın araçları ile yapılan basım, yayın, grafik, ilan ve reklam işlerini yapmak, yaptırmak.
3. Konusu ile ilgili alanlarda süreli ve süresiz yayın ve dağıtım işlerini yapmak ve yaptırmak.
4. Plak, kaset, bant ve benzeri her türlü materyaller üzerine her türlü müzik, efekt kayıtları ile her türlü telif, anonim veya adapte müzik eserlerinin orkestasyonu, kaydı, neşri, çoğaltılması ve alımını, satımını ve dağıtımını yapmak yaptırmak.

5. Özel ve tüzel kişilerin eğitim, tanıtım ya da özel amaçlı film, video, fotoğraf çekim, basım ve çoğaltım işlerini yapmak yaptırmak.
6. Plastik ve görsel sanatlarla ilgili yurt içinde ve dışında sergi ve gösteri salonları açmak, işletmek.
7. Günlük, haftalık, aylık veya daha kısa ve uzun dönemli veya dönemsiz olarak Türkçe ve yabancı dilde gazete dergi kitap an siklopedi, risale, broşür çıkartmak basmak yurt içinde ve dışında yay mak, satmak, pazarlamak.
8. Konusu ile ilgili ve diğer ticari alanlarda ithalat ihracaat yapmak yaptırmak. Konusu ile ilgili işleri yürütebilmek için her türlü gay-rimenkulleri, taşıt, araç, gereç, ekipman almak satmak kiralamak, ki raya vermek işletmek.

Şirkete para temini amacıyla her türlü gerçek ve tüzel kişilerden her ne ad altında olursa olsun krediler almak bu kredilere karşılık şirket üzerinde ipotekler ve diğer aynı haklar tesis etmek ipotekler fevk etmek. Yukarıda gösterilen konularda yabancı sermaye ile işbirliği yapmak.

Ankara Ticaret Odasına 33/971 no ile kaydı yapılan şirketin merkezi Ankara olacaktı. Şirketin süresi tescil ve ilan edildiği tarihten başlamak üzere 50 yıldır. Şirketin sermayesi 100 bin lira değerinde 100 hisseyi ayrılmış olup 10 milyondur. Bunun 55 hisse karşılığı 5.5 milyonu Ersever'in, 45 hisse karşılığı olan 4.5 milyonu İhsan Hakan'a aitti.

Şirketin müdürü ilk 20 yıl için Ahmet Cem Ersever'di!.. O günlerde İhsan Hakan üzerinde hiç durmamıştık.

Binbaşı Ersever röportajımız sırasında zaman zaman teybi kapatın şimdi söyleyeceklerimi yazmayın demişti. Uyarısını dikkate alarak bunlara gazetede yer vermedik. Tutumumuz Ersever'in güvenini kazanmamızı sağladı.

Bir ara, "Size bir olay anlatacağım. Gazetede de yazabilirsiniz. Ancak kesinlikle haberde benim adım geçmeyecek" dedi.

Şu bilgileri verdi:

"Yaklaşık üç ay önce Mersin Limanına K.Irak'a götürülmek üzere Seylan Çayı getirildi. Çaylar buradan karayolu ile Habur sınır kapısına götürüldü. Kapıda gümrük memurları tarafından yapılan kontrol sırasında poşetteki çaylardan kuşku duyuldu. Tahlil yapıldı. Ekspertiz raporları ile bunların Seylan Çayı olmadığı, piyasada satılmayan en döküntü çay yaprakları ile Tekel depolarındaki radyasyonlu çaylar olduğu saptandı. Değiştirme Mersin Gümrüğünde yapılmıştı. Bazı arkadaşlar olayın üzerine gitti. Ancak Bakanlık olayı kapattı!

"Seylan Çayını Mersin Gümrüğü'nde radyasyonlu çaylarla değiştiren kişi; Kürdistan Yurtseverler Birliği'nin (KYB) Türkiye temsilcisi Serçil Kazas'tır. Yani Celal Talabani'nin sağ kolu, kendi halkını dolandırıyor!

"Sadece çayda hile yapmıyorlar. Avrupa'dan Kuzey Irak'a yardım malzemesi olarak gönderilen giyim eşyalarını da Mersin'de değiştiriyorlar. K.Irak'a bizim bit pazarlarındaki döküntü elbiseler gönderiliyor. Hatta bu giysilerin çoğu döküntü olmasına rağmen K.Irak'ta satılıyor!

127

"İşte size bir başka ilginç olay daha; sigara kağıdı ambargo kapsamındadır. Habur'da bu konuda hep güçlük çıkarılır. Örneğin Kürdistan Birlik Partisi'nin Türkiye temsilcisi Hayrullah Ahmet'in getirdiği sigara kağıtları beş aydır kapıda bekletiliyor. Ama Kazas'ın getirdikleri rahatça giriyor! Ankara'da Jandarma Genel Komutanlığı'ndaki bazı generaller devreye girerek Kazas'a kolaylık sağlıyorlar."

Ersever'e "hangi subaylar" diye soruyorum. Yüzüme bakıyor, henüz

güvenmediği belli. "İaşe ve ikmal işlerine kimler bakıyorsa onlar" demekle yetiniyor.

Paranın Bir Kısmı Türk Yetkililere

Ersever, Kazas'ın Türkiye hükümeti tarafından kendisine tanınan bazı ayrıcalıkları da istismar ettiğini söylüyor: "Hükümet K. Irak'tan gelecek kişiler için Kürt temsilcisine birgün için beş kişilik vize olanağı sunmuş. Kazas bu vizeleri satıyor. Kişi başına 300 dolar alıyor! Bedava vermesi gereken vizeyi halkına para ile satıyor.

Bu işlerden dolayı o kadar çok para kazanıyor ki, paranın bir bölümünü Türkiye'deki görevlilere dağılıyor. Belki de bunlar ortaktır, araştırın. Kazas'ın istemediği personel hemen yerinden edilir. Örneğin Habur Sınır Kapısı'nda pasaport polisi olarak görev yapan soyadını anımsamıyorum Satım diye bir komiserin görevden alınmasını Kazas istedi. İstek dakikasında yerine getirildi. Buralarda büyük paralar dönüyor.

"Habur gümrüğünde yaşanan bir başka olay; elektronik dinleme araçları kaçakçılığıdır. Kazas'ın yardımcısı Fethi Haşim'in, Habur kapısından elektronik malzeme adı altında 'böcek' diye tabir edilen son model dinleme cihazları geçirdiğini öğrendik. Kapı de-dektöründen geçerken ne olduğu anlaşılmamış diye aletler amyantlı kağıtlara sarılmış. Ancak bu dinleme cihazları gümrük memurları tarafından ele geçirildi. Türkiye'ye girişine ya da Türkiye'den alındığına ilişkin bir belgenin olmaması üzerine mala el kondu. Ba-

128

kanlıktan gelen talimat üzerine olay kapatıldı, malların geçişine izin verildi! Dikkat edin, dinleme cihazları K. Irak'a niçin sokuluyor. Bu aletler kimlerin? Araştırın bunları...

"Seçil Kazas konusunda yetkilileri uyardık. Bu adam yıllarca Londra'da yaşadı. Eşi İngiliz. Kayınpederi de çok karışık bir adamdır. İngiliz servisinden olduğu söyleniyordu. 'Kazas yeni kurulacak Kürt hükümetinde Maliye Bakanı olacak' deniyor. Adamın yıldızı her geçen gün parlatılıyor. Bizimkiler ise hâlâ uyuyor. Kimin eli kimin cebinde, bizimkilerin haberi yok!"

Binbaşı Ersever, Celal Talabani ile onun Türkiye temsilcisi Serçil Kazas'tan nefret ediyordu. Bize anlattıkları doğru muydu acaba? Söylediklerini K. Irak'lı bir Kürt lidere ilettik. Doğruladı. Ersever'in anlattıkları 9 Haziran tarihli Aydınlık'ta. "Kuzey Irak Kürdü'ne Çay Kazığı" başlığıyla yayımlandı. Tabii Ersever adı haberde hiç geçmedi.

Barda Buluşuyoruz

Ersever, Serçil Kazas'ı hedef alan haberin Aydınlık'ta çıkmasına çok sevinmişti. Sevinmesine neden olan bir başka olay ise; haberde adının hiç geçmemesiydi. Bize yavaş yavaş güven duymaya başlamıştı.

Aradan bir süre geçince Ersever'i telefonla aradım. Biraz kızgındı. "Anladım ki, sizinle bizim dillerimiz çok farklı. Terminalojimiz ayrı. Röportajda bazen öyle sözcükler kullanmışsınız ki, bu beni Türk Silahlı Kuvvetleri içinde çok güç duruma sokar.

"Zaten Aydınlık'a konuştuğum için arkadaşlardan çok tepki aldım. Biraz moralim bozuldu. Arkadaş, siz de bizim çevrelerde ne kadar kötü tanınıyorsunuz. Herkes sizin vatan haini olduğunuzu söylüyor. Kuşkusuz bu bizim arkadaşların hatası, yazdıklarınızı okumuyorlar. Aslında inan devlet bile sol grupları tanımaz. Kimin neyi savunduğunu bilmez. Sadece devlette üç beş kişi bu olayların ayrıntılarıyla farkındadır. Onlara da yetki verilmez!"

129

Bana da, "Kontrgerillacı bir kişiyi akladığım için" eleştiri yapıldığını söyledim. "Tamam görüşelim" dedi. Ancak büroya gelemeyeceğini, dışarıda buluşabileceğimizi söyledi. Kabul ettim.

Saat 14.00'te gazetenin önüne çıkacaktım, görüşeceğimiz yere yürüyecektim. Arkadaşı ile beni takip edeceklerdi...

Öyle yaptım. Belirlenen saatte bürodan çıkıp yürüdüm. Gazeteye yakın bir bara girdim. 5 dakika sonra Ersever ile yanındaki arkadaş (Mustafa Deniz) masaya gelip oturdular.

"Merhaba Soner Bey" deyip elini uzattı. Tokalaştık. Mustafa Deniz'le tokalaşırken Ersever, "Telefonda neden öyle konuştuğumu anladınız mı" diye sordu.

"Herhalde telefonları dinleyenlere mesaj vermek için" diye yanıtladım sorusunu.

"Soner Bey, şurası bir gerçek ki, Aydınlık'a konuştuğum için çok tepki alıyorum. Arkadaşlarım sizle konuştuğum için beni eleştirdiler. İsterseniz bundan sonra büro dışında buluşalım ve yazılmamak üzere sohbet edelim".

Büro dışında görüşecektik. Telefonda kod adı ile konuşacaktık, "Ahmet" diyecektim sadece.

İlk "gizli" görüşmemiz yayımlanan röportaj üzerine konuşmakla geçti. İki taraf da birbirini tanımak istiyordu...

"Kitaplarımı okudun mu" diye sordu.

"Üçgendeki Tezgâh" adlı kitabını henüz okumadığımı ama diğerine gözattığımı söyledim. Bu sözüm üzerine Mustafa Deniz yanımdan birden kalktı. 10 dakika sonra geldi. Elinde Üçgendeki Tezgâh adlı kitap vardı! "Bunu mutlaka okumalısınız" dedi. Teşekkür edip kitabı aldım.

Talabani Kaseti

Binbaşı Ersever, "Elimde Talabani ile ilgili çok önemli bir kaset var. İlgilenmek ister misin? diye sordu. "Memnuniyetle" yanıtını verdim.

130

"Biz K. Irak sınır ötesi operasyonu yapmışız. Barzani ve Talabani bizim hükümete söz vermişler; Bölgelerinden PKK'yı atacaklar. Sınırın o yanında karakollar kuracaklar vs. Bizim basın o günlerde Talabani'yi göklere çıkarıyor.

"İşte bu Talabani, Türkiye'ye PKK'yı yok edeceğini söylerken aynı tarihlerde K. Irak'ta Süleymaniye Üniversitesi'nin açılışı konuşmasında, PKK'ya nasıl destek verdiklerini, Kürtlerin biraraya gelerek büyük Kürdistan'ı kuracaklarını söyledi. Size röportajda bunları anlattım. İşte bu konuşmanın kasetini verebiliriz. Üstelik, kasette yaptığı konuşmanın tarihi de yazılı.

"Nasıl bu kaset Türkiye'yi yerinden oynatır değil mi?" dedi.

"Hele bir bakalım" yanıtını verdim.

Ancak kaseti bedava vermeyeceğini, kasetin Mezopotamya Basın Yayın şirketinin malı olduğunu söyledi. "Biliyorsun Mezopotamya şirketini bu amaçla kurduk. Biraz para kazanalım ki şirketi yaşatabilelim!"

Özel televizyon şirketlerinde arkadaşlarım olduğunu, birisiyle kendilerini görüştürebileceğimi belirttim. Ersever, "Hemen şimdi değil, kaset Kürtçe biz onun tercümesini yapalım. Altı Türkçe yazılı olsun. Ondan sonra arkadaşla görüşelim" dedi.

Kaseti bir arkadaşıma anlattım. Çok ilgilendi. Binbaşı Ersever'i birkaç kez aradı. Ancak bir türlü yanyana gelemediler.

Aradan aylar geçti. Ertürk Yöndem "Perde Arkası" programında kaseti iki kez yayınladı!...

Kaset Yöndem'in eline nasıl ulaştı acaba? Binbaşı Ersever ile Ertürk Yöndem'in arkadaşlıkları yıllar öncesine dayanıyor. Yöndem bölgeye gittiğinde mutlaka Ersever'e uğruyor. Programları için en büyük yardımı Binbaşı Ersever'den görüyor...

Mersin'deki Pis Tezgâh

Binbaşı Ersever'le yaptığımız "gizli" görüşmeden iki gün sonra Özgür Gündem gazetesi sürmanşetten "Pis Tezgâh" başlığı ile şu haberi verdi: "Kontrgerillacı Binbaşı Ahmet Cem Ersever büyük kentlerde Kürtler'e karşı provakasyon hazırlığı yapıyor. Pilot kent: Mersin.

131

"Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Grup Başkanlığı görevinden, 'devletin Kürt sorunundaki politikasını çok yumuşak bulduğu için' istifa eden kontrgerillacı Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in büyük kentlerde Kürtlerle Türkler arasında çatışma çıkarmak amacıyla provokasyon hazırlıklarına başladığı öğrenildi.

"Provokasyon için pilot bölge seçilen Mersin'de karargâh kurduğu öğrenilen Ersever'in Mersin Valisi Çetin Birmek ile Belediye Başkan Kaya Mutlu'dan destek gördüğü öne sürüldü. Ersever'in daha çok MHP

kökenli militanların örgütlenmesine hız verdiği bildirildi.

"Faili meçhul cinayetleri yönlendirdiği ve organize ettiği aynı zamanda birçok insanı bizzat öldürdüğü bilinen Binbaşı Ersever'in şu anda MHP'nin 1980 öncesi militanlarını toplayarak Kontrgerillanın bir örgütlenme biçimi olan Dinamik Araştırmalar Stratejisi (DAS) oluşturuyor."

Binbaşı Ersever röportajdan önce acaba Mersin'de miydi? Gelen bilgiler Mezopotamya Basın Yayın Şirketi'ni Mersin'de kurduğu şeklindeydi. Ersever devletin bilgisi dahilinde mi üniformasını çıkarmıştı? Aydınlık'a gelip konuşması da bir taktik miydi? Kafamda bu sorular vardı. "Neyse, yakında öğreniriz herhalde?" diye düşünmüştüm.

Bu arada Ersever'in K.Irak ve Güneydoğu'da görüldüğüne ilişkin de haber gelmişti. Artık emindim. Ersever birşeyler çeviriyordu. Ama neydi?

Ersever ile ilgili olarak gelen bir başka bilgi ise Binbaşının ne yapmak istediği konusunda bizi biraz aydınlatıyordu: "Ersever MHP'lilerden çok, şehit ailelerinin çocukları ile ilgileniyor. Ağabeyi öldürülmüş, babası öldürülmüş yakın akrabası öldürülmüş gençleri bir araya getirmek istiyor!"

Senaryo yavaş yavaş ortaya çıkıyordu.

Telefondaki şahıs (Mustafa Deniz) Hikmet Çiçek'e ne demişti: "Artık şuna kesin inanıyorum. Eskiden askeri ihtilallerle bazı sorunlara çözüm aranıyordu. Ama artık halk ihtilali olur. Bugüne kadar kime el uzattıysa beklentilerinin karşılığını alamayan halk kendisi gelir bu sefer."

132

Ersever her görüşmemizde benzer sözleri tekrarlıyordu: "PKK ile sadece, onların metodları ile dağda mücadele edilir. PKK gerillası gibi dağda yaşayacaksın, gerektiği zaman gizlice sınır ötesine geçeceksin ve PKK yok olana kadar böyle savaşıyorsun. Devlet bana izin versin böyle bir teşkilat kurayım. Ancak nerede biz de öyle devlet!"

Anlaşılan, Binbaşı Ersever PKK ile savaşacak bir "Halk Ordusu"

kurma hayali ile emekli olmuştı...

Bu planı ise daha emekli olmadan önce Tercüman gazetesinden Ali Öncü'ye anlatmıştı:

Anadolu Halk Cephesi

Binbaşı Ersever röportaj sırasında gazetecilerden sadece Tercüman'dan Ali Öncü'yü tanıdığını söylemişti. "Biz görevde iken Ali Öncü bölgeye gelir. Sık sık görüşürdük. Son olarak üniformayı çıkarmadan birkaç hafta önce görüştük. Ali Öncü'yü Bölge'de her tarafa götürdüm. Herkesle görüştüm. Bölgeyle ilgili Mart ayında Tercüman'da bir dizisi yayınlandı..." Ersever ağzından birşey kaçırmıştı sanki. Hemen sustu...

Ali Öncü ve Mart ayındaki diziyi not defterime kaydettim. Ersever'le görüşmeden sonra Tercüman'daki yayım aradım. Buldum.

Ali Öncü'nün Mart ayında kaleme aldığı dizi oldukça ilginçti:

Ali Öncü "Kontrgerilla Gerçeği" başlığı ile 5 gün süren bir dizi yayınlamıştı. Gazeteci Öncü, Güneydoğu'da PKK'ya karşı silahlı "mücadele veren" bir örgütün varlığını ortaya çıkarmıştı: Anadolu Halk Cephesi!..

Ali Öncü "Başlarken" adlı sunuş yazısında bakın ne diyor: "Türkiye'de bir süredir Kontrgerilla tartışması sürüyor. Ülkemizin Güneydoğu'sunda faili meçhul cinayetler sürüp gidiyor. Bu cinayetlerin arkasında kimler var? Failler neden yakalanmıyor? İçişleri Bakanının dediği gibi olaylar hakkında konuşup bilgi vermediği için mi , cinayetler ortada kalıyor yoksa devlet el altından cinayetleri işleyenlere sahip mi çıkıyor? Olaylar daha ziyade Batman'da, Silvan'da, Nusaybin'de ve Diyarbakır'da cereyan ediyor. Biz de o bölgeye gidip duyduğumuz bazı bilgilerin doğruluğunu tahkik etmek

133

istedik. Ve gördük ki Kontrgerilla denilen örgüt aslında devletten bağımsız olarak çalışan 'intikam gruplarından' oluşuyor. Bu grupta yer alanlar kendilerini 'Anadolu Halk Cephesi' olarak tanımlıyor. Hedeflen 'devleti koruma' Türkiye'nin birlik ve bütünlüğüne zarar veren PKK

sempatizanlarını 'temizlemek'. Anadolu Halk Cephesi Reisi'yle ilginç bir söyleşi yaptık."

Ali Öncü "Anadolu Halk Cephesi" ile nasıl tanıştığını anlatıyor!

"Yaklaşık 13 yıldır gidip geldiğim gerek halktan gerekse yönetim kesiminden kişilerce çok iyi ilişkiler kurduğum Güneydoğu Anadolu bölgesi'nde bazen aynı soruyu kendi kendime çok sordüğüm oldu. Devlet yanlılarını PKK öldürüyor. Peki son günlerde moda haline gelen ve özellikle PKK yanlısı oldukları aleni olan kişileri kim öldürüyordu? Bu devletin kendini savunma yöntemi olabilir miydi? Kendime bu soruları sorarken yöredeki özellikle devleti seven kesimden bazı kişileri kullanarak etrafa haber saldım. Bu kişilerle konuşmak istediğimi bildirdim. Silopi'de 30 gün süren bekleyişim aslında ümitsizdi. Çünkü kimsenin 'Bu öldürülmelerin sahibi biziz' diye karşıma geleceğini 'Ben Kontrgerillayım' diyeceğini ummuyordum.

"Ama birgün Silopi'de kaldığım otelde hiç tanımadığım yaşlı bir adam geldi ve bana şunları söyledi: 'Ali Bey oğlum. Akşam hazır ol. Geceyarısı seni alacaklar. Gözlerin bağlı olacak. Yolda soru sormayacaksın. Kimsenin kim olduğunu öğrenmeye çalışmayacaksın. Seni götürecekler. Gittiğin yer Anadolu Halk Cephesi'nin karargâhı olacak. İstedğin soruyu sor. Cevap verecekler. Gönüllü savaşçılar sana yüzleri kapalı olmak üzere resim de çektirecekler. Onların liderleri ile konuşacaksın. Bu arkadaşlar Anadolu Halk Cephesi'nin elemanlarıdır. Ayrıca korkmana gerek yok sana zararları dokunmaz. PKK militanlarının cirit attığı bir ortamda bu teklifi kabul etmek için deli olmak gerekirdi."

"Korku dolu ve heyecanlı bir bekleyiş başladı. Odamda yalnız beklerken her tıkırtıda elim belimdeki silaha gidiyordu. Saat 03.30 'u gösterirken kapım çalındı. Yüreğimin sesini duyuyordum. Çok korktuğumu söylemezsem yalan söylemiş olurum. Vücudumu garip bir sıcaklık kaplıyor, kanım adeta beynime yoğun bir baskı yapıyordu. Bu ölüm korkusuydu.

134

"Karşımda yüzleri poşuyla kamufle edilmiş 5 kişi duruyordu. Hepsi tepeden tırnağa silahlıydı. Bazıları köşe başlarını tutarken kapıyı çalan

ve bana yaklaşarak biraz Doğu şivesi kokan bir aksanla, 'Ali Ağabey seni bizim reis istiyor. Konuşacakmış. Mesajını aldı. Yarım saat 45 dakikalık bir yolumuz var. Yalnız gözlerinizi bağlamamız gerek. 20 dakika kadar da seni yayan yürüteceğiz' dedi.

"Tüm makina-teyp ve gazetecilikle gerekli aletlerim hazır olduğundan çantamı sırtlayıp 'Ben hazırım' dedim. Gözüm bağlandıktan sonra iki kişi koluma girdi. Yaklaşık yarım saat kadar yürüdük. Çantamı bir başkası taşıyordu. İlk anlarda yürümekte zorluk çekiyordum. Sonra alıştım. Yürümemiz bittiğinde kendimi motoru çalışan bir arabanın içinde buldum. Sağda solda motoru çalışan üç oto daha bulunuyordu. Sonra yolculuk başladı. Karanlık bir dünyada yol alıyordum. Ancak otomobilimizin sarsılmasından yolumuzun asfalt değil de dağ yolu olduğunu farkettim. Yaklaşık bir saat sonra araba durdu. Etraftan Kürtçe ve Türkçe sesler geliyordu.

"Burası Anadolu Halk Cephesi'nin karargâhıydı. Gözlerim çözüldüğünde kendimi her tarafı Türk bayrakları ile bezenmiş bir odada buldum. Karşımda ellerinde otomatik kalaşnikoflar olan bir grup oturuyordu. Grubun en ortasındaki kişi bir adım öne oturarak 'Kardeş ne soracaksan sor. Ben PKK'nın Kontrgerilla dediği Anadolu Halk Cephesi'nin lideriyim."

Öncü'nün konuştuğu "lider" Ersever'in bize söylediklerinin benzerini anlatıyordu...

Ali Öncü'nün bu yazı dizisini bir görüşmemizde Ersever'in önüne koydum. Güldü. "Ali Öncü iyi senaryo yazıyor!" dedi.

Ersever'in Kafasındaki Örgüt

Ersever ile Ali Öncü yıllar önce tanışmışlar. Öncü bölgeye her gittiğinde mutlaka Ersever'in yanında kalıyor. "Anadolu Halk Cephesi" adını Ersever bulmuş. Mizansenini ise gazeteci Öncü yazmış! Tabii "reis" Binbaşı Ersever'di. "Reis"in çevresindeki "militanları" ise JİTEM elemanlarıydı...

üzerimdeydi. Mecburen öyle konuştuk. Ancak daha sonra emekli olduktan sora Ali Öncü ile röportaj yaptık. Sizden önce ilk Tercüman'a. konuştum. Ancak yayımlamadılar" diyordu.

Ali Öncü'nün "Kontrgerilla Gerçeği" dizisine dönelim. Çünkü gerçekten de Ersever ve ekibi böyle bir örgüt kurmak istiyorlardı. Acaba Ersever bu nedenle mi emekli olmuştu?..

"Anadolu Halk Cephesi" olmasa da böyle bir kontrgerilla örgütünün bölgede faaliyette olduğunu biliyordum. Bu örgüt adını bazen "Türk İntikam Tugayı" bazen de "Osmanlı Türk İntikam Tugayı" olarak duyuruyordu. Bu örgütün elemanlarının kimler olduğu konusunda fazla bilgi yoktu. Zaten bugüne kadar örgüt üyesi kimse yakalanmamıştı! Kuşkusuz devletle "çok sıcak ilişkisi" vardı. Örgütün eski MHP'lilerden ve itirafçılardan meydana geldiği söyleniyordu. Hepsi tetikçiydi.

İstihbaratçının Not Defteri

Binbaşı Ersever'in Ali Öncü ile yaptığı ve Tercüman'ın yer vermediği yazı dizisi geç de olsa yayımlandı. 8 Ağustos'da "İstihbaratçının Not Defteri" başlığı ile verilmeye başlandı.

Gazeteci Öncü "Anadolu Halk Cephesi" lideri ile ikinci kez bi-raraya gelip görüşme yapmıştı!.. Ancak Öncü, bu kez mizansen yapmadan anlatıyordu:

"Binbaşı Cem Ersever ile sohbet şeklinde geçen röportajımızı Si-lopi'nin ücra bir yerinde yaptık. Ben sordum, o cevapladı. Otomuz Cizre'nin son evini geride bırakırken yan tarafımızda büyük bir homurtu ve bir an önce denize ulaşabilme telaşı ile akan Dicle nehri adeta bize el sallıyordu. Binbaşı Cem Ersever emekli ikramiyesi ile peşinatı yatırıp aldığı otomobilin direksiyonunda büyük bir gururla oturuyordu. Binbaşı Ersever ile beraber son yamacı çıktığımızda sol tarafımızda bütün heybetiyle Cudi göründü".

Ancak röportaj Tercümanda yayımlanınca Ersever küplere bindi. Aydınlik'taki röportajı için hakkında soruşturma başlatılmıştı. Sıkışık olduğu böyle bir dönemde Tercümanın da yayına

başlamasını "Bana provokasyon yapıyorlar" diye değerlendiriyordu. Üstelik boy boy fotoğrafları. Ersever fotoğraf çektirmemeye özen gösteriyordu.

Ersever hemen Ali Öncü'yü aradı. Ali Öncü diziden basılmıştı. Ersever'in adını hemen çıkardı. Dizinin ikinci günü "Ersever'in yerini bugünkü yazımızda adı bizde saklı bir başka istihbaratçı alıyor" diye açıklama yapıldı.

Ersever, Ali Öncü'ye, özellikle fotoğrafını yayımladığı için çok kızmıştı. Ersever, Tercüman yayını "Artık konuşma" mesajı olarak yorumladı. Ancak bu yoruma rağmen, 8 Ağustos'ta Ali Öncü daha önce söylediklerini hem de fotoğraflı yayınlayınca Binbaşı Ersever bu kez Ağustos ayında arka arkaya Panorama, Turkish Daily News ve Tempo'ya röportajlar verdi!

Ersever "Artık konuşma" mesajları verenlerin üzerlerine gidiyordu...

Yanıtsız Kalan Mektup

Binbaşı Ersever'le yaptığımız "gizli" görüşmelerde birşeyler yaptığının ipuçlarını yakalayabiliyordum. Ancak ne olduğunu hâlâ öğrenemiyordum.

Ersever'in faaliyetleri konusunda az da olsa birşeyler duyuyordum: 9 Haziran 1993 tarihinde Jandarma Genel Komutanlığı İstihbarat Bakanlığı'na mektup yazmıştı, psikolojik propaganda konusunda görev bekliyordu.

Binbaşı Ersever'in bu mektubu göndermesindeki amaç Jandarma Genel Komutanlığı'ndan izin almaktı. "Devlet düşmanlarıyla mücadeleyi basın-yayın yoluyla sürdürmek istiyorum" diyordu. Aydınlik'la çıkan röportajın tepkisini de öğrenmek istiyordu.

Ancak jandarma Genel Komutanlığı, Ersever'e hiç yanıt vermemişti. Kırılmıştı Ersever; yine de boş durmuyordu...

Müsteşar Yardımcılığı Teklifi

18 Temmuz 1993 tarihli Aydınlik Gazetesi'nin manşeti şöyleydi: "Devlet terörüne müsteşarlık".

Haberde, "Güneydoğu'da görev yapan güvenlik güçlerinin yapılanmasında önemli değişiklikler yapılacağı öğrenildi. Güneydoğu'da savaştacak 'özel kuvvetler'in, İçişleri Bakanlığı bünyesinde düşünülen 'Güvenlik Müsteşarlığı' ya da diğer adıyla Terör Müsteşarlığı' kapsamında örgütleneceği bildirildi. Yeniden yapılanma 'Gayri Nizami harp' esaslarına göre gerçekleştirilecek" deniyordu.

Haberde devletin "Ersever'in programı"nı kabul ettiği belirtiliyordu. Kürt sorunun çözümü konusunda devlet Ersever'in önerilerini kabul etmiş görünüyordu...

O günlerde Ersever, TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk'la yan-yanaya geliyordu. Askerlerden umduğunu bulamayan Binbaşı sivillerden medet umuyordu! Görüşmelerinde Cindoruk'un Ersever'e bir takım vaatleri olmuştu. Ancak bu vaatler sonraki günlerde de "vaad" olmaktan ileri gitmiyor. Örneğin Cindoruk, Ersever'i, "Terörle mücadele konusunda bir müsteşarlık kurulacak. Sana Müsteşar yardımcılığı görevi verilecek" demişti.

Ancak bu . müsteşarlık, basındaki tepkiler nedeniyle kurulamamıştı. Ersever'e göre bu müsteşarlığın kurulmasını Aydınlık önlemişti: "Siz haber yaptınız, siyasi liderlerden, milletvekillerinden tepki demeçleri alıp yayınladınız. Bunlar koalisyon ortağı SHP'yi çok etkiledi, baskı yaptılar Hükümete. Türkiye'de hükümetler basından çok etkileniyor. Aslında 1987 yılında bu özel birliklerin kurulmasını ilk önce, rahmetli Diyarbakır Jandarma Asayiş Komutanlığı sırasında Korgeneral Hulusi Sayın önermişti. '100 bin kişilik özel ordu' kurulmasını istemişti. Dönemin hükümeti, kamuoyunda Kontrgerilla kuruldu denir endişesiyle öneriyi benimsememişti."

Çiller'in Yanıtı

"Terör Müsteşarlığı" kurulamayınca Cindoruk, Ersever'in Başbakanlığa bağlı bir güvenlik biriminde çalıştırılması için Çiller'e teklif yapıyor.

Ancak Çiller Ersever için, "Bu arkadaşımız basında fazla afişe oldu.

Biz onu herhangi bir göreve getirirsek bunu göğüsleyemeyiz. Basın üzerimize fazla gelir. Şimşekleri çekeriz" diyordu.

"Büyük ümitlerle" emekli olan Ersever, ne "Halk Ordusunu" kurabiliyor ne de tekrar "Devlet hizmetine" dönebiliyordu. Morali iyice bozulmuştu. Görev yaptığı dönemlerde generallere bile kafa tutan, dosyası takdirnamelerle dolu olan, "başarılarından" ötürü para, kol saati ve yurt dışı gezileriyle ödüllendirilen Binbaşı Ersever'in yüzüne, artık kimse bakmıyordu....

139

VII. BÖLÜM SONUN BAŞLANGICI

Binbaşı Ersever son görüşmemizden sonra yine ortalıkta gözükmüyordu. Telefonla arıyordum. Hep tele sekreter çıkıyordu. Not bıraktım ama aramıyordu. Yine nerelere gitmişti acaba?

O günlerde Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı olup Köşk'e çıkmış, DYP'de Genel Başkanlık yarışını Tansu Çiller kazanmış, yeni kabine kurulmuş, yeni bürokrat atamaları yapılmıştı. Türkiye'nin gündemi oldukça kabarıktdı.

Bu arada Sivas katliamı meydana geliyor. Metin Altıok, Hasret Gültekin, Uğur Kaynar, Behçet Aysan, Asaf Koçak.... Yakın dostlarımı kaybediyorum....

Ersever gündemimizden çıkıyor. 16 Temmuz günü telefonla kendisi arıyor. "Aynı yerde görüşelim" diyor. Buluşuyoruz. Bu kez yalnız.

Nerede olduğunu sordum. "Eski dostları ziyaret ettim. Türkiye'nin her yanında eski arkadaşlarım var. Gidip hal hatır sordum. Yıllardır görmediğim dostlarıma misafir oldum" dedi.

Yüksek Askeri Şûra'da kimlerin emekli olacağı, kimlerin terfi edeceği haberleri, o günlerde basında sık sık yer alıyordu. Ersever'e terfiler konusunu açıyorum.

"Diyarbakır Jandarma Asayiş Komutanı değişiyor. Korgeneral Necati Özgen bu görevinden alınacak zaten sinirleri çok bozuldu. Bir yıldır dinlendirileceği söyleniyor. Özgen'i bölgede görev yapan subayların

çoğunluğu sevmez. Korgeneral Necati Özgen Kıbrıs Barış Kuvvetleri komutanlığına gönderilecek. Özgen'den boşalan yere Kıbrıs Barış Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Hasan Kundakçı ge-

141

lecek, Kundakçı özel harpçi bir subaydır. Siirt tugay Komutanlığı, Özel Harp Dairesi Başkanlığı, Adapazarı'nda 2. Piyade Tümen Komutanlığı görevlerinde bulundu. Bence gayrinizami savaş için Kundakçı biçilmiş kaftan! 1957 harp okulu çıkışlı. Kundakçı yurtdışında da özel harp konusunda kurslar gördü".

Ersever bu sırada jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aydın İlder'in de değişebileceğini söyledi: "Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Eşref Bitlis ölünce boşalan bu yer önce Orgeneral Hikmet Bayar'a teklif edildi. Bayar kabul etmeyince, görev Orgeneral Aydın İlder'e verildi, Ancak şimdi Hikmet Bayar'ı tekrar Jandarma Genel Komutanı yapmak istiyorlar. Tabii kabul ettirebilirlerse!"

Binbaşı Ersever'in söylediklerini Kurmay Albay bir dostuma anlattım. "Ben seni birkaç saat sonra ararım" dedi. Aradı: "İlk söylediğin doğru, Özgen gidiyor Kundakçı geliyor. Yer değiştiriyorlar. Diğer konusunda ise söylenti varmış."

Haber doğrulanmıştı. 17 Temmuz günü Aydınlık'ta "Topyekün savaşa özel komutanlar" başlığı ile Ersever'in söylediklerini yazdım. Tabii Binbaşı Ersever'den bahsetmeden... Birkaç gün sonra bazı gazetelerde bizim haberi "yalanlayan" bilgiler" çıktı. Ancak sonuçta; Ersever'in verdiği bilginin doğru olduğu anlaşıldı! Özgen ile Kundakçı yer değiştirdi. Ersever "Eğer ikna edilirse Bayar'ın Jandarma Genel Komutanı olacağını" söylemişti. Jandarma Genel Komutanı Orgeneral Aydın İlder değiştirilmedi. Belki de Hikmet Bayar "ikna edilememişti."

"Beni Koruyun"

Binbaşı Ersever hakkında açılan davadan oldukça çekiniyordu. Sürekli "Beni mutlaka cezaevine gönderecekler" diyordu. Hemen arkasından da ekliyordu; "Tabii ele geçirebilirlerse!" Abarttığını söylüyordum. Kendisine ancak bizim yardımcı olacağımızı belirtiyordu: "Eğer mahkemede tanıklığınız istenirse beni koruyacak şeyler söylemelisiniz.

J zaman bana birşey yapamazlar!"

142

Askeri savcı Ünal Güloğlu birgün Hikmet'le, beni çağırđı. Soruşturma için tanıklılığınıza başvurmuştu. Gittik. Savcı ayrı ayrı ifadelerimizi aldı. Savcının ısrarla üzerinde durduğu nokta; "Ersever görev basında iken; öğrendiği, bildiği, duyduğu, bilgileri basına vermiş miydi?" Savcı, "röportaj mı, yoksa sohbet mi yaptığımızı", sordu. Binbaşı Ersever'i röportaj için değil, sohbet etmek için çağırmıştık. Üstelik görüşmemizde yer yer sert tartışmalar olmuştu.

Savcı, gazetede yazılanların tümünü Ersever'in mi anlattığını sordu. Konuşma dili ile yazı dilinin çok farklı olduğunu bu nedenle bazı cümleleri düzelttiğimizi, üstelik okuyucunun bazı bilgileri daha önce bilmeyeceğini düşünerek Ersever'in kitabından da bölümler koyduğumuzu söyledik.

"Ersever görüşme için para almış mıydı?" Hayır. Savcıya merak edip sordum: Binbaşı Ersever'in Aydınlık'a anlattıklarının büyük bir bölümünü kitaplarında var. Kitapları için soruşturma açılmadı. Üstelik kitapları ordu karargâhlarında satılıyor. Neden şimdi Ersever için soruşturma açıldı ? Üstelik Ersever, daha sonra başta Turkish Daily News, Panorama, Tempo, Tercüman olmak üzere birçok yayın organlarına demeç vermiştir. Niçin Aydınlık'taki röportajı nedeniyle soruşturma açılmıştı? Acaba üst düzey bir komutanı "dava açın" diye emir mi vermişti?..

Ersever savcılıktaki ifademizden çok mutlu olmuştu. Aslında biz birşey yapmamış, doğruyu anlatmıştık. Ancak o bizim için devamlı "Çok dürüst insanlarsınız size teşekkür ederim" diyordu...

Halit Güngen'i Öldürenleri Ararken

Binbaşı ile gizli olarak yaptığım görüşmelerde hep aynı soruyu; "2000'e Doğruda, beraber çalıştığımız Diyarbakır bürosunda görevli gazeteci arkadaşımız Halit Güngen'i kimin öldürdüğünü" soruyordum.

Halit Güngen 18 şubat 1992 tarihinde Diyarbakır'daki 2000'e doğru bürosunda akşam 19.30 sıralarında, kimliği belirsiz kişi veya

kişilerce kafasına sıkılan tek kurşunla öldürülmüştü. Emniyet yetkililerine göre 25 santimetre uzaklıktan sıkılan kurşun omurilik soğanından girip kaşının üzerinden çıkmıştı. Halit Güngen salonda yerde yatarken, tuvalette tinerle yangın çıkarılmak istenmişti. Apartmandaki komşular yangın sonucu tuvalet ampulünün patlaması üzerine çıkan sesi ve dumanları görerek itfaiye çağırması, polise haber vermişlerdi.

Gelen polisler büroyu aramışlar ancak Halit Güngen'i öldüren mermi kovanını ve çekirdeğini bulamamışlardı. Olaydan kısa bir süre sonra Diyarbakır'a gittiğimizde polisler devamlı bize, çekirdeği bulamadıklarını söylemişler, eğer bulursak hemen kendilerine vermemizi rica etmişlerdi.

Halit Güngen öldürülmeden önce 28 Haziran 1991 tarihinde gece yarısı 2000'e Doğru Diyarbakır bürosunun bulunduğu apartmandaki dairelerin kapılarına tehdit bildirisi yapıştırılmıştı. Bilgisayar çıkışlı tehdit yazısında şöyle deniliyordu: "Apartman Sakinleri! 2000'e Doğru ve piçlerini dışarı atın. Aksi halde bu bina havaya uçacaktır. Can ve malınızdan biz sorumlu değiliz. Beş gün süreniz var."

1991 yazının bir başka özelliği ise o günlerde "Hizbullah" denilen İslami bir örgütün ortaya çıkmasıydı. Kim tarafından kurulduğu bilinmeyen bu örgüt, 1991 yazında arka arkaya silahlı eylemlerde bulunmaya başladı. İlginçtir "Hizbullah" özellikle PKK'nın önemli kurmaylarını hedef alıyordu!..

Yöredeki demokrat isimler Kontrgerilla'nın artık eylemlerini "Hizbullah" adına yaptıklarını söylüyorlardı. "Hizbullah"a bu nedenle "Hizb-i Kontra" denmeye başlamıştı. Halit Güngen "Hizbullah"ın Diyarbakır Çevik Güç merkezinde eğitildiğini ortaya çıkarmıştı. Bu haberinden üç gün sonra öldürüldü.

2000'e Doğru çalışanları olarak Halit Güngen'in katilini veya katillerini bulmaya söz vermiştik.

27 Ekim 1992 tarihinde gözaltına alınan, Batman İmam Hatip Lisesi son sınıf öğrencisi Nedim Uysal üzerindeki silahla yakalanmıştı.

"Hizbullah" örgütünün elemanı olduğu söylenen Nedim Uysal'ın tabancası 0275 model 121702 seri nolu 9mm çapındaydı. Silahın yapılan balistik muayenesinde 1 Kasım 1992 gün, 3587 sayılı ekspertiz raporuna göre Halit Güngen'in öldürölmesi olayında da kullanılmıştı!

144

Biraz önce de bahsettiğim gibi gerek Emniyet yetkilileri, gerekse 'biz aramamıza rağmen silahın mermi kovanını ve çekirdeğini bulamamıştık. Şimdi nasıl oluyordu da Nedim Uysal'ın, Halit Güngen'in katili olduğu açıklanabiliyordu? Biz polisin bu açıklamalarına itibar etmedik.*

Ersever'e bu nedenle devamlı Halit Güngen'i kimin öldürdüğünü soruyordum. Yıllarca bölgede görev yapmıştı. İstihbarat Grup Komutanlığı görevinde bulunmuştu. Mutlaka bu olayın faillerini biliyordu...

"Katilleri Söyleyeceğim"

Birgün yine telefon etti. Tarih 23 Ağustos 1993. "Görüşelim" dedi. Aynı yerde buluşmaya karar verdik. Her zaman olduğu gibi önce bara ben girdim. 5 dakika sonra kendisi geldi. Artık yalnız geliyordu.

Merhabalaşıp hal hatır sorduktan sonra bara, arka arkaya iki genç girdi. İkimizde şüphelendik. "Kalkalım" dedik. Önce gazete istikametine doğru yürüdük. Ersever yürürken, "Şimdi birden dönelim bizi takip edenleri şaşırtırız" dedi. Aniden döndük. Birkaç adım attıktan sonra eliyle bazı işaretler yaptı. "Bizi takip edenler çevrede adamlarımız olduğunu anlarsa peşimizi bırakırlar" dedi.

Zafer Çarşısı içindeki kahveye gittik. "Burası eskiden solcuların karargahıydı" diye bir hatırlatmada bulundu. Bir masa seçip oturduk. Birer kola söyledik.

Konuşmaya Ersever başladı: "Hani bana hep bir soru soruyordun; 'Arkadaşımızı Diyarbakır'da kim öldürdü' diye, bugün sana katillerini söyleyeceğim!"

Heyecanlanmıştım. İki aydır güvenilirliğini kazanmak için çaba sarfettiğim Binbaşı Ersever artık gerçekten "iyi istihbarat" vermeye

başlıyordu...

"Güneydoğu üç gruba ayrılmıştır; Birinci grup Diyarbakır, Bitlis, Bingöl, Elazığ, Tunceli hattı. İkinci grup; Şırnak, Cizre, Uludere, Şenoba hattı. Üçüncü grup ise Nusaybin, Midyat, Mardin, Kızıltepe hattıdır.

*Nedim Uysal'ın mahkemesi Diyarbakır DGM'de devam ediyor.
Hazırlık no: 1992/ 3395. Esas no: 1992/476, iddianame no:1992/426

145

Tetikçi Babatlar

"İlk iki grubu iyi bilirim. Ancak üçüncü grup hakkında çok fazla bir bilgiye sahip değilim. İkinci grubu siz 2000'e Doğru'da yazdınız. Aslında oldukça iyi ortaya çıkardınız. Hilal ANAP Belediye Başkanı Yakup Kara ve 4 arkadaşını otomobilden indirerek kurşuna dizenler Babat'lardır. İkinci bölge, korucu Babat'lardan sorulur. Bu bölgedeki tüm faili meçhul olayların tetikçisi korucu Babat'lardır. Babat aşiretinin reisi Hazım Babat aynı zamanda korucu başıdır. Devlete yaranmak için çekinmeden adam öldürür.."

Babatlar ve Hazım Babat adı bize yabancı değildi. Hilal Belediye Başkanı Yakup Kara 28 Haziran 1991 tarihinde Şenoba Jandarma Tabur Komutanlığına bir kilometre uzaklıkta öldürülmüştü. Cinayetin tetikçileri: Osman Babat, Alihan Babat, Nuri Babat, Ekrem Babat ve Necip Üren'di. Adı tespit edilemeyen bir korucu ile üç tane de sivil giyimli subayın olduğu öne sürülmüştü. Taburun yanı başında, hemen her 100 metrede bir askeri arama noktasının bulunduğu böyle bir yerde, katiller ellerini kollarını sallaya sallaya gitmişlerdi.

Olayı, 2000'e Doğruya ayrıntılarıyla anlatan bir Yüzbaşı cinayetin Tabur Komutanlığı'nda planladığını söylemişti. Haber 17 Mayıs 1992 ve 24 Mayıs 1992 tarihli 2000'e Doğru'larda, çıkmıştı. Bu cinayetin ayrıntılarını soruyorum Ersever'e: "Söylediğim gibi bu gruptaki faili meçhul cinayetleri Babatların işlediğini bilirim. Ancak nasıl planlanır, tetiği kim çeker bilemem."

Ersever nedense Babatlar hakkında ayrıntılı bilgi vermekten kaçıyordu.

Türkeş'in Koruması Yeşil*

Ersever birinci grupta yer alan Diyarbakır, Bitlis, Bingöl, Elazığ, Tunceli hattındaki faili meçhul olayları hakkında oldukça bilgiliydi.

* Green Berets; Yeşil Bereliler, Amerikan ordusunda 1960'larda sivil giyinen, gayri nizami harb için yetiştirilmiş Kontrgerilla elemanlarına verilen isim. Binbaşı Er-sever'in söylediği Kontrgerillacı "Yeşil" kodunu Green berets'inden mi esinlenerek almıştı?

146

"Bir dönem basın bir isim üzerinde durdu: Sakallı! Özellikle Tunceli bölgesinde yaptığı işleri ve işlediği faili meçhul cinayetleri SHP Tunceli Milletvekili Kamer Genç Meclise getirmişdi. Soru önergesi vermişti; 'Kim bu Sakallı' diye...

"Sakallı'yı tüm Tunceli tanır. Kısa zamanda ünlendi. Yüzü fazla tanınınca hemen bölgeyi terk etti. İşte bu birinci gruptaki faili meçhul cinayetlerin sorumlusu, bu Sakallı'dır.

"Sakallı'nın gerçek adının ne olduğunu ben de bilmiyorum. Kimse de bilmez. Zaten böyle kod isim kullanan kişilerin isimleri sorulmaz. Sakallı bana adının Ahmet Demir olduğunu söylemiştir. Belki gerçek adı budur. Ancak merak edip hiç sormadım bile. Herkes birbirini koduyla tanır.

"Sakallı, Elazığlı. Dört veya beş kişiyle dolaşır. Elazığ'da 1970'li yıllarda sıkı bir MHP'liymiş. Hatta bir ara Türkeş'in koruması veya şoförlüğünü de yapmış. O dönemde de tetikçi.

"Sizin basın ve yöre halkı ondan hep Sakallı diye bahsettiniz. Aslında biz onu 'Yeşil' diye biliriz. Kod adı Yeşil'dir!"

Duyduklarıma inanamıyordum. Yıllardır araştırdığımız Kontrgerillanın içyüzünü ortaya çıkarabilirdik. Sakin olmaya çalışıyordum. İstiyordum ki, Binbaşı Ersever anlattıklarının o kadar büyük haberler olmadığını sansın. Koladan bir yudum aldım. Ersever'in söylediklerini can kulağıyla dinliyordum.

"Bakın; ne polis, ne de asker söylediğiniz anlamda Kontrgerilla

değildir. Evet, bölgede Kontrgerilla vardır! Onu şöyle anlatayım: 70'li yıllarda ki MHP tetikçileri bir sonraki dönemde polis ve askerin emrine girdi. Belki MHP'nin içine de emirle girmişlerdi, onu bilemem. Bunlar hasta ruhlu kişilerdir. Davranışlarına bakınca zaten hemen anlarsınız psikopat olduklarını. Bunlar devletin yanında olmaktan güven duyarlar. Güçlü olduklarını hissederler. Sık sık kendilerini vatana millete adadıklarını söylerler. Sivil yaşamda ne iş yaptıklarını kimseye söylemezler. Soranlara polisim veya istihbarattanım derler. Emniyete, Jandarmaya rahat girip çıktıkları için, arkadaş çevreleri de bunların polis asker olduğundan, emindirler!

"Bölgede sanıyorum böyle 100'e yakın kişi vardır. Bunların çoğu tetikçidir. Tek amaçları PKK ile savaşmaktır. Silahları, mermileri ve paraları devlet tarafından karşılanır. Bir şekilde illegal korucudurlar.

147

Gözlerini kırpmadan adam öldürürler, işkence yaparlar. Kendilerine Türk intikam Tugayı veya Osmanlı Türk İntikam Tugayı gibi isimler verirler. Bu adamlar birbirleriyle de rekabet ederler. 'Kim daha iyi devletin gözüne girecek' diye yarışarak adanı öldürürler! Herkesin kendi grubu vardır. Birbirilerini kıskanırlar. Bunların en güçlüsü ve en tehlikelisi Sakallı; yani Yeşil'dir"...

DYP Milletvekili Adayı Kontrgerillacı

Ersever'den kod adı Yeşil olan Ahmet Demir hakkında daha ayrıntılı bilgi vermesini istedim. Ersever, Ahmet Demir'in birlikte çalıştığı bir kişinin adını daha verdi: Mehmet Yazıcıoğulları!..

"Yeşil ile birlikte bölgede birçok faili meçhul olaya karışmış bir isim daha vardır: Mehmet Yazıcıoğulları. Bu adam Bingöl'lüdür. Bölgede tanınmış bir simadır. Bingöl'de benzin istasyonu ve turistik tesisi vardır. Bu tesis -sizin tabirinizle- kontrgerillanın bölgedeki en önemli üslerinden biridir!

"Mehmet Yazıcıoğulları da 70'li yıllarda sıkı bir MHP'li. Bir dönem öğretmenlik yapmış. Sana bu adam hakkında birşey daha söyleyeceğim küçük dilini yutacaksın; Mehmet Yazıcıoğulları 1991 erken genel seçimlerde DYP milletvekili adayıydı. DYP Bingöl listesinin 6'ncı

sırasındaydı. Seçilemedi. Adam seçilse şimdi meclisteydi. Belki önümüzdeki seçimlerde girer meclise!..

"Mehmet Yazıcıoğulları ile Ahmet Demir birlikte çalışırlar. Finansman kaynağı Yazıcıoğulları'dır. Tabii harcadığı parayı bir şekilde devletten alır."

Ersever iki isim ortaya atmıştı. Ancak detaylı bilgi vermiyordu. "Eğer olaylar hakkında ayrıntılı bilgi verirsem benim söylediğimi hemen anlarlar. Doğrusunu söylemek gerekirse bu da benim hiç işime gelmez. Adamlarla hâlâ oturup konuşuyoruz. Bölgeye gittiğimde mutlaka onlara uğruyorum. İstersen birgün seni de götüreyim. Ancak Aydınlık kimliği ile değil. Sana sahte bir kimlik yaparım ben. Takma bir isim buluruz, yüz şeklini saçını, bıyığını değiştiririz. Seni tanımasınlar. Oturup sohbet edersin. Her şeyi kendi gözlerinle Sorursun!"

148

Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları'na misafirliğe gitmeye karar verdik! Bu arada sordum: "Nasıl biridirler? Fizik yapıları nasıl mesela?"

"Yazıcıoğulları 36-37 yaşlarında. Bingöl'de kendisini herkes tanır. Yeşil ise 42 yaşında. Örneğin Yeşil kendini Sırrı Sakık'a komiser Ahmet Demir olarak tanıtmıştı. Dediğimiz gibi Demir ve Yazıcıoğulları'nın polisle filan ilgisi yoktur. Ama bunlar kendilerini komiser olarak tanıtmaktan zevk alırlar. Kompleksli insanlardır.

"Bunlar her eylemi dört-beş kişilik bir timle yaparlar. Yapılacak işin çapı büyükse hemen ek olarak birkaç kişi buluverirler. Bu ekibin Yeşil dışındaki elemanlarını hepsi Bingöllü'dür. Kırmançı diliyle konuşurlar."

Güngen'i Yeşil Öldürmüştü

Halit Güngen'i kimin öldürdüğünü söyleyeceğini anımsattım: "Önce Halit Güngen öldürüldü.. Ardından gazeteciler öldürülmeye başlandı. Tetiği çekenler kimlerdi? Neden gazeteciler hedef seçildi?"

Binbaşı Ersever, "Gazeteci öldürmede bir strateji yoktur," diye başladı sözlerine: "İlk öldürülen Halit Güngen ile son öldürülen Ferhat Tepe

belli bir amaca ulaşmak için planlanıp işlenmiş cinayetler değildir. Rastgeledir. Eski MHP'lilerin bölgeye gelmesinin tek nedeni adam öldürmektir. "Kimi öldürürsek daha fazla göze gireriz diye düşünürler. Bunlara göre, 2000'e Doğru devletin hoşuna gitmeyen, bölgede görev yapan subayların-polislerin açıklarını bulan, devlet, millet düşmanı bir dergidir. Eğer 2000'e Doğru'dan bir kişiyi öldürürlerse devletin gözüne daha fazla gireceklerini düşünürler. İşte bu nedenle gidip Halit Güngen'i öldürürler. İnan, tek amaçları subayın, polisin gözüne girmektir. Cinayet işlediklerinde itibar kazanacaklarını bilirler. Zaten cinayet işlemleri için polis-asker bunlara her türlü kolaylığı gösterir!"

Binbaşı Ersever gösterilen kolaylığa örnek veriyor:

"2000'e Doğrunun Diyarbakır bürosu bir dönem,yoğun baskı altındaydı. 'Birileri' tarafından 'burayı bombalayacağız' diye kağıtlar filan atılmıştı. Dergi önlem için polise başvurdu güvenliklerinin

149

sağlanmasını istemişti. Sonra ne oldu? Polis verildi. Ancak büronun 800 metre uzağında nöbet tutturuldu! Sonra da Halit Güngen öldürüldü."

Peki Halit Güngen'i kim öldürmüştü? Nihayet yanıt aldım. "Diyarbakır, Bitlis, Bingöl, Elazığ, Tunceli hattındaki cinayetlerin büyük bir bölümü kod adı Yeşil olan Ahmet Demir ile Bingöllü Mehmet Yazıcıoğulları' ekibine aittir. Bu konuda çok fazla detay veremem. Aksi takdirde benim kim olduğum ortaya çıkar."

Jandarma Alayından Alınıp Kurşuna Dizilen Beş Kişi

"Peki, senin anlattığını bilmeyecekleri bir olayı ayrıntılarıyla ver" diyorum. Biraz düşünüyor. Anlatıyor:

"Bize istihbarat geldi; 'üçü PKK'lı ikisi PKK sempatizanı beş kişi bir araçla Muş'a geliyorlar' 27 Mayıs 1992 günü saat 02.00 sıralarında, Muş ili merkez Muratgören Köyü, Murat Köprüsü'nde bunlar Jandarmalar tarafından durduruluyor. Hepsı gözaltına alınıyor. Bunlar; 27 yaşındaki Saim Çelik, 41 yaşındaki Veysi Çağlayan, 23 yaşındaki Curi Türkdal ile soyadları belirlenemeyen Rehber ve Ruken.

"Muş Alay Komutanlığı'nda bunlar sorgulanırken içeriye Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları giriyor. 'Yer göstermeye götürüyoruz' diye adamlarıyla bu beş kişiyi alıp götürüyorlar. Dikkat edin Muş Alayı'ndan alıp götürüyorlar. O zamanki; Muş Alay Komutanı, İstihbarat Şube müdürü, Sorgulama amiri kim, araştırın bakalım, altından neler çıkacak?

"Ahmet Demir ile Yazıcıoğulları aldıkları beş kişiyi doğruca Murat Köprüsü'ne götürüyorlar. Yeşil ile Yazıcıoğulları tetiği çekerken iki adamları da gözcülük yapıyor. Bu zavallı beş kişinin öldürülmesi planlıydı. Daha sonra bu olay MiT'in üzerine atıldı. MİT olayın üzerinde kalmasından çok rahatsız oldu. Hatta başlarına birşey gelmesin diye, iki elemanını Ankara'ya çekti." Binbaşı Er-sever'in anlattığı bu olayı Gazeteci Ali Çağatay, "MİT beş kişiyi kurşuna dizdi" başlığı ile 11-17 Şubat 1993 tarihinde Aktüel dergisinde daha önce yazmıştı.

150

Haber, Ersever'in anlattıklarıyla uyuşuyordu. Ancak Ersever'in söylediğine göre 5 kişiyi MİT değil, Yeşil kod adlı Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları'nın ekibi öldürmüştü.

Kontrgerilla ile devletin nasıl işbirliği yaptığıının en belirgin göstergesi bu olay sonrası gelişmelerdir.

Öldürülen Saim Çelik ile Veysi Çağlayan'ın yakınları Muş Barosu'ndan Sait Sever, Ali Haydar Ekmekçi, Abdullah Güneş, Ferit Yeşilbingöl ve Selehattin Kaya adlı avukatlardan kendilerine yardımcı olmalarını istiyorlar. Savcılığa dilekçe veriliyor. Savcılık olaya el koyuyor. Savcı Nail Yalçın soruşturmayı başlatıyor. Önce, o gece görev yapan jandarma erleriyle konuşuyor.

Maktulleri gece yarısı gelen yedi kişilik istihbarat timi götürmüştü. Jandarma Alay Komutanı kendisini sıkıştıran Savcı Nail Yalçın'a "Savcı Bey bunun bizimle alakası yok. İstihbaratın işi" demek zorunda kalıyor. "İstihbaratçı" deyince savcının aklına hemen Milli İstihbarat Teşkilatı geliyor Tabii bu arada savcının kulağına birileri MiT'in adını fısıldıyor.

Neden MİT'in adı fısıldanıyor? 2937 sayılı MİT Teşkilat Yasası'nın 26'ncı maddesi şöyle diyor: "MİT mensuplarının görevlerini yerine getirirken, görevin niteliğinden doğan veya görevin ifası sırasında işledikleri iddia olunan suçlardan ötürü haklarında cezai takibat yapılması Başbakanın iznine bağlıdır."(!)

Savcı Nail Yalçın bunun üzerine Adalet Bakanlığına başvuruyor. Bakanlığın yanıtı kısa oluyor: "Kimlikleri tespit edilmeyen MİT mensuplarının sorgulaması yapılamaz. Talebinizin reddine!"

4 Aralık 1992 tarihinde Savcı Nail Yalçın bu olayla ilgili takipsizlik kararı veriyor.

Hazırlık: 1992/361 Karar:1992/307 numaralı dosya raflara kaldırılıyor. Ancak olay kapanmıyor...

"Soğukkanlı ve Hoşgörölü"

SHP Adıyaman milletvekili Celal Kürkoğlu 19 Şubat 1993 tarihinde konuyu meclise getiriyor. Dönemin Başbakanı Süleyman De-mirel'e yazılı soru önergesi vererek bu olayı aydınlatmasını istiyor.

151

"27 Mayıs 1992'yi, 28 Mayıs 1992'ye bağlayan gece yarısı Muş-Varto-Bingöl yol ayırımında Jandarma tarafından durdurulan araçtan şüphe üzerine gözaltına alınan kişilerin sorguları Muş Alay Komutanlığı Karakolu'nda sürerken odaya giren 7 MİT görevlisi sorguyu kendilerinin yapacağını belirterek söz konusu kişileri beraberinde götürmüşlerdir. Murat Köprüsü civarında bu kişileri kurşuna dizmişlerdir. Olayın açığa çıkmasının ardından müştekilerin olayın üzerine gitmesi üzerine Savcı dava açmış, Adalet Bakanlığı Ceza İşleri Genel Müdürlüğü 7 MİT görevlisi hakkında takibata izin vermediği için, 'takibat yapılmasına mahal olmadığına' karar verilmiştir.

1. Söz konusu olay doğru mudur? Olay doğru ise sanıkları, ken dilerini 'İstihbaratçı' olarak tanıtan şahıslara teslim eden Jandarma yetkilileri kimdir? Haklarında ne gibi işlem yapılmıştır?

2. Takibat açılmasına izin vermeyen Adalet Bakanlığı yetkilileri

kimdir? Bunun gerekçesi nedir?

3. Söz konusu katiller gerçekten devlet görevlisi midirler?

4. Eğer Başkanlığa bağlı MİT görevlisi iseler bu kişilerin isimleri ve görevleri nedir? Kimin zamanında işe alınmışlardır? Geçmişleri nedir?

5. Uğur Mumcu cinayetinden sonra ortaya çıkan ve tarafınızdan da 'MİT içinde bir grup tarafından' hazırlandığı ileri sürülen sahte rapor olayı ile bu olayı birleştirdiğimizde MiT'in; birçok karanlık uy gulamanın yapıldığı bir kuruma dönüştüğü ortaya çıkmaktadır. Söz konusu katiller için ve MİT'in içine çekildiği bu çirkin durumdan çıkartılması için ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

Sezgin'in Yanıtı

Olayın en önemli yerine geldik; Dönemin İçişleri Bakanı İsmet Sezgin, 20 Nisan 1993 tarihinde milletvekili Kürkoğlu'nun olayla ilgili sorularına bakın nasıl yanıt veriyor:

"Adıyaman Milletvekili Celal Kürkoğlu tarafından Sayın Başbakanımıza yöneltilen, Başbakanımızca da kendileri adına tarafımdan cevaplandırılması istenilen yazılı soru önergesinin cevabı aşağıya çıkarılmıştır.

152

"27.05.1992 günü saat 02.00 sıralarında, Muş ili, merkez Mu-ratgören köyü, Murat köprüsü mevkiinde bir minibüsün aranması sırasında oto içerisinde bulunan (5) terörist üzerlerinde (3) adet Kaleşnikof marka uzun namlulu silah, (1) adet tabanca (1) adet el bombası ile birlikte yakalanmıştır.

"Yakalanan (5) PKK militanı ile yakalandıkları mahalde buluşmak üzere gelen diğer bir PKK örgüt mensubu grupça güvenlik güçlerine ateş açılmış, açılan bu ateş sırasında yakalanan (5) militan ateşe maruz

kalarak ölmüştür. Sıcak temas bir süre devam etmiş ve gecenin karanlığından da yararlanan teröristler olay mahallinden kaçmayı başarmışlardır.

"Bahse konu olayla ilgili olarak Muş ili Cumhuriyet Başsavcılığınca 28.05.1993 tarihinde gerekli soruşturmaya başlanmış olup, soruşturma halen devam etmektedir.

"Bölgede görev yapan güvenlik güçlerimiz kanunların kendilerine verdiği yetkiler çerçevesinde, vatandaşlarımızın huzur ve güvenliğini sağlamak için soğukkanlı ve hoşgörülü bir şekilde görevlerini sürdürmektedirler.

"Önergede ileri sürüldüğü gibi yerinde infaz diye bir durum kesinlikle söz konusu değildir."

İçişleri Bakanı İsmet Sezgin 7 Şubat 1992 tarihinde ise şunları söylemişti: "Kim kontrgerilla hakkında birşey biliyorsa belgeleriyle çıksın ortaya söylesin. Kontrgerillanın ne olduğunu, nerede, nasıl faaliyet gösterdiğini açıklasınlar istifa edeyim."

Anlaşılan Bakan Sezgin istiyor ki, Kontrgerillayı kulağından tutup karşısına dikeceksin...

Sayın Sezgin kuşkusuz görmek istemiyor. Çünkü ortada o kadar olay ve belge var ki...

"Pis Silahlar"

Binbaşı Ersever ile Zafer Çarşısındaki kahvede sohbetimizi sürdürüyoruz.

İsmet Sezginin Meclis'teki açıklamasını söylüyorum. Gülüyor: "Sezgin'in açıklamasına birşey diyemem. Ancak o açıklamada, ele

153

geçen silahlar sanıyorum üç adet kalaşnikof bir tabanca bir el bombası var. İşte bizimkilerin kafası bu kadar çalışır; demek istiyorlar ki, bu beş kişinin hepsinin elinde silah var! Bir gün her şeyi ellerine gözlerine bulaştıracaklar bundan eminim!"

Konuşmasını sürdürüyor: "Bak, devletin bu işlerden kesinlikle haberi vardır. Şimdi Jandarma Genel Komutanlığı bölgedeki faili meçhul cinayetleri bilmiyor mu? İçişleri Bakanlığı, MİT bilmiyor mu? Hepsini biliyorlar. Halk da biliyor. Aslında bölgede kim kimi öldürüyor herkes biliyor.

"Şu yakalandı denilen silahlar ve bomba olayını anlatayım sana. Şimdi bizde PKK'lılardan ele geçirilen silahların hepsi envantere geçirilmez. Bir kısmı alıkonur. Bunlara biz 'pis silah' deriz. Bu beş kişinin kurşuna dizilmesi gibi olaylar gerçekleştirilirse öldürülenlerin yanlarına bu pis silahlar bırakılır. Savcılık araştırma yapmaz, yapsa da bu silahlarla korucuların, güvenlik güçlerinin öldürüldüğünü tespit eder! Silah zaten PKK'lılardan yakalanmıştır. Sanıyorum İstanbul'daki infazlarda da aynı oyun tezgahlanıyor."

Ersever "çok konuştuğunu" düşünerek, "Artık benden bu günlük bu kadar" dedi. Bırakmaya hiç niyetim yok: "Yeşil'in işlediği cinayetlerden birini daha anlat sohbeti bitirelim. Zaten benim de görüşmem var" dedim

Dağa Gitmek İsteyen Kız

"Araştır bakalım; 21 Şubat 1993 tarihinde Elazığ'da İnsan Hakları Derneği Başkanı Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya'ya işkence yapıp kafasına birer kurşun sıkan kimdi? Kimler avukatla, doktoru öldürüp Tunceli'nin Dinar Köprüsü'ne attırdı? Kim?

"Elazığ, Bingöl, Tunceli Hattındaki cinayetlerin hepsini Yeşil işler. Buradaki tüm faili meçhul cinayetleri araştırırsan karşına Ahmet Demir ile Mehmet Yazıcıoğulları çıkar!

"Araştır bakalım; 27 Temmuz 1992 tarihinde Mazgirt ilçesine bağlı Kepektaş köyündeki evinden alınıp, öldürüldükten sonra Elazığ'daki Asri Mezarlığına gömülen Ayten Öztürk'ü kimler öldürdü? Kızcağız Yeşil'in ekibini PKK'lı sanmıştı ve kendisini dağa götüreceklerine inanıyordu."

154

Ersever yıllardır birlikte "görev yaptığı" Yeşil ve Mehmet

Yazıcıoğulları'nın cinayetlerini bana niçin anlatıyordu? Mutlaka bir nedeni vardı...

Ersever'in bu son anlattıklarını 25 ve 26 Ağustos 1993 tarihinde arka arkaya Aydınlık'ta manşetten verdik. Ersever'in adını vermemiştim. Ersever'den "Kontrgerilla subayı" diye bahsettim. Bakalım ne gibi tepkiler gelecekti...?

İlk arayan Hıdır Öztürk oldu. Ayten Öztürk'ün babası. Telefonda konuşurken ağlıyordu. "Ne yapabilirim" diye sordu. "Gazeteyi delil göstererek suç duyurusunda bulunun" dedim. Mahkemede seve seve tanıklık yapacağımı da ekledim.

Doktor Hasan Kaya'nın kardeşi Mahmut Kaya'dan mektup aldım: Kaya-Can cinayeti ile ilgili olarak Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvurduğunu yazıyordu. Komisyon Mahmut Kaya'nın ifadesine başvuracaktı. Olayla ilgili tüm bilgi ve ipuçlarını kendisine ulaştırmamı rica ediyordu. "Yazınızın bir yerinde özel harpçi subayla iki saati aşkın konuştuğunuzu yazmışsınız. Sanırım bu durumda elde ettiğiniz bilgiler gazetenizde yayınlanandan fazla olmalıdır. Gazetede yazılı olmayan kısmın kardeşim ve arkadaşının katledilmesiyle ilgili detayları varsa lütfen bana iletebilir misiniz?"

Kuşkusuz Mahmut Kaya'ya Binbaşı Ersever'in adını veremezdim. Bilgi ve belge konusunda fazla yardımcı olamayacağımı ama her platformda konuyla ilgili tanıklık yapabileceğimi bildirdim.

Metin Can, Hasan Kaya cinayetini Ersever'le alellacele konuşmuştuk. İstiyordum ki bu olayla ilgili daha detaylı bilgi ve belge alayım.

İnsan Hakları Derneği Tunceli Şube Başkanı Mehmet Gülmez ile Avukat Ali Demir haberimiz üzerine, gerekli tahkikatın yaptırılması için başta Adalet Bakanlığı olmak üzere, Elazığ ve Tunceli Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulundular; "Tunceli İl'i Akpazar Nahiyesinde evinden alınıp işkence yapıldıktan sonra Tunceli Dinar Köprüsü altında öldürülen Av. Metin Can, Dr. Hasan Kaya ile ilgili olarak ekte sunduğumuz 26 Ağustos 1993 tarihli Aydınlık gazetesinde açıklamalar vardır. Bu konuda gerekli yasal soruşturmanın yaptırılmasını ve ismi geçen kişilerin cezalandırılmasını arz ve talep ederiz."

"Avukat'la Doktor'u Elazığ Emniyetinde Sorguladık"

Tahrikatın açılıp açılmayacağını beklerken KURD-HA 14 Ekim 1993 tarihli haber bülteninde, PKK'nın Metin Can ile Hasan Kaya'nın katilini yakaladığını bildiriyordu; "ARGK'nin, bir süre önce Elazığ'da kontrgerilla tarafından kaçırılarak katledilen Elazığ İHD Şube Başkanı Avukat Metin Can ve Doktor Hasan Kaya'nın katillerinden biri olan Orhan Öztürk adlı kontrayı Malazgirt'te yakaladığı öğrenildi."

Acaba Orhan Öztürk Yeşil'in timinde görevli miydi? Bir süre PKK kamplarında eğitilip gerilla yapılan Orhan Öztürk daha sonra yakalanıp itirafçı yapılmıştı. İtirafçı Orhan Öztürk bu kez de PKK militanları tarafından yakalanınca tetikçilik yaptığı olayları itiraf ediyordu!

Orhan Öztürk'ün anlattıkları 18 Kasım 1993 tarihinde Özgür Gündem'de yayımlandı. Anlattıkları Binbaşı Ersever'i doğruluyordu:

"Eylemimi Suriye Kürdistan'ından İdris Ahmet ve Diyarbakırlı Mesut Mehmetoğlu adlı itirafçılarla gerçekleştirdik. Avukat Metin Can ve Doktor Hasan Kaya'yı evinden aldığımızda çeşitli yayın organlarında yer alan ve gerçek adı bilinmeyen Yeşil de araçta bizi bekliyordu. Kontrgerilla Komutanı Yeşil'in Elazığ Emniyetiyle de ilişkisi vardı. Kaya ile Çan'ın sorgulaması Elazığ Emniyet Müdürlüğü'nde yapıldı. İşkenceden sonra Tunceli-Mazgirt arasında bulunan köprü'nün altına götürdük. Onları orada öldürdüm. Bu eylemi İçişleri Bakanı ve birçok devlet yetkilisi de biliyordu."

Orhan Öztürk, Doktor Kaya ve Avukat Can cinayetinin' ayrıntılarını da veriyordu:

"Doktor Hasan Kaya'nın evine gece saat 02.00 de ben ve Suriyeli İdris Ahmet gittik. İdris Ahmet 1.65 boylarında, sarışın ela gözlü, 23-24 yaşlarında, olgun biridir. Suriye'nin Halep şehrinden olan İdris Ahmet, PKK saflarında 10 yıl faaliyet yürütmüş, daha sonra itirafçı olmuş. Şimdi kontrgerillanın faaliyetlerini yürütüyor. Önce Avukat Metin Çan'ı evinden alıp doktorun evine gittik. Yeşil'in daha önce bize vermiş olduğu talimat gereği, kendimizi PKK'lı olarak tanıtip, hastamız olduğunu belirterek tedavi etmelerini istedik. Önce kabul et-

mediler. Daha önce parti saflarında bulunduğumuz için hareketlerimizle onları inandırdık. İdris Ahmet'in hareketleri daha inandırıcıydı. Bu adamları Elazığ otogarından iki-üç kilometre ötede uzun bir ahır vardır, oraya götürdük.

"Yeşil, Elazığ sorgu ekibinden iki-üç kişi ve Suriyeli İdris Ahmet bunlara işkence yaptılar. Yarım saat kadar işkence faslı sürdü. Doktorla avukatın yüzleri parçalanmış bir vaziyetteydi. Bu adamları Tun-celi-Mazgirt arasındaki köprüye götürdük. Köprünün yakınlarında alay ve askeri karakol gibi askeri birimler vardı. Karakolla aramızdaki mesafe 2 km idi. Burada ben 16'lık bir tabancayla kafalarına birer kurşun sıkarak infaz ettim. Yanımda İdris Ahmet ve Diyarbakırlı itirafçı Mesut Mehmetoğlu vardı. Yanımızda Yeşil ve Elazığ sorgu ekibinden 3 kişi daha vardı. Bunlar Yeşil'in arabasında bekliyordu. Silah seslerini karakol duydu ancak olaydan haberdar oldukları için olay bölgesine gelmediler. Söylendiğine göre bu köprünün çevresinde Yeşil çok infaz yapmış.

"Olayda beyaz land rover marka 06 plakalı bir araç kullanıldı, ancak plakanın diğer numaralarını tam olarak hatırlamıyorum. Yeşil, doktor ve avukatın adres ve telefon numaralarını, kimlerle hangi yurtseverlerle ilişkileri olduğunu Elazığ Emniyet Müdürlüğü'nden almıştı!"

"Evine Git, Kocan Gelecek"

Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya 21 Şubat 1993 günü kaçırıldı. Cesetleri 6 gün sonra, 27 Şubat 1993 tarihinde bulundu. Can ve Kaya'nın kaçırılışının ikinci gününden itibaren Demokratik Kitle Örgütleri, Ankara ve Elazığ'da protesto gösterileri yaptılar. Elazığ SHP binasında yüzlerce kişi Can ve Kaya'nın bulunması için açlık grevi yaptı. Başkan Süleyman Demirel ile Adalet Bakanı Seyfi Oktay'a telgraf çekildi. Ankara Adliyesi önünde avukatlar eylem yaptılar.

İnsan Hakları Derneği olayı başta TBMM Başkanı Hüsamettin Cindoruk olmak üzere, Başbakan'a İçişleri Bakanı'na ve Adalet Bakanı'na bildirdi. Kaçırılma olayını duymayan kalmadı. SHP

yöneticileri demeçler verdiler. İçişleri Bakanı Sezgin, Metin Çan'ın eşi Fatma Çan'la yaptığı görüşmede, Fatma Çan'a sarılarak evine gidip oturmasını, kocasının geleceğini söyledi. Fatma Can, İçişleri Bakanı'nın güvencesiyle evine gitti. Bu arada Çan'ların evine sık sık telefon geliyordu, "Türk İntikam Tugayı Elemanlarından!" Can ve Kaya'nın ayakkabıları SHP İl Binası önünde bırakılmıştı. Kaçıranlar ne kadar rahat hareket ediyordu? Hiç yakalanma korkuları yoktu anlaşılan!... Olay Başbakan'a, İçişleri Bakanı'na, Adalet Bakanı'na intikal ettirilmişti. "Türk İntikam Tugayı" ise rahattı!....

Güçleri Meclis Başkanını, Başbakanı, Başbakan Yardımcısını aşmış olmalıydı ki, Can ve Kaya kafalarına sıkılan MKE yapısı 9 mm silahla öldürüldüler.

Emekli Kurmay Albay Talat Turhan, son kitabının adını ne de güzel koymuştu: Kontrgerilla Cumhuriyeti...

158

VIII. BÖLÜM

SON BULUŞMAMIZ

Tarih 8 Ekim 1993. Sekreter "Ahmet" adında birinin aradığını söyledi. Arayan Binbaşı Ersever'di. Ankara'daydı. Görüşmek istiyordu. "Aynı yerde" diye kararlaştırdık. 23 Ağustos'tan beri Er-severle görüşmüyorduk. Mezopotamya Basın-Yayın şirketini kapatmıştı. Bu nedenle arabasının telefon numarasını vermişti: 9.081.67687

Eylül ayı boyunca araba telefonundan Ersever'i aratmıştım Ancak araba hep alış sahası dışındaydı.

Saat 15.00'te aynı barda buluşacaktık.

Bir başka görüşmemin uzaması sonucu 15.10, da bara gittiğimde, Ersever cin-tonik kadehinin sonuna gelmişti. "40 dakikadır seni bekliyorum. Peşimde adamlar vardı, zor atlattım Bu nedenle yarım saat erken geldim", dedi gülerek.

Bu tür adamların özelliğidir. Her zaman takip edildiklerinden şüphelenirler diye düşünmüştüm. Yine de kim takip ediyor diye

sordum. Tanımadığını söyledi; "Takip edenlerin PKK'lı olduğunu sanmıyorum. Ben PKK'dan çok devletten korkuyorum!" dedi.

Bir cin-tonik de ben söyledim. Sohbeta başladık. Bunun son görüşmemiz olacağını hiç düşünmemiştim...

26 Ekim günü mahkemesi vardı. Biz de tanıktık. Konuyu hemen mahkemeye getirdi: "Ben avukatımla konuştum. Eğer siz Aydınlıktaki röportaj için, 'Erseverle sohbet ettik. Haberimizi kitaplarından ve daha önce çıkan haberlerden derledik' derseniz, benim için çok iyi olacakmış."

159

Ersever'e, zaten gerçeğin de bu olduğunu söyledim. Askeri Savcılıktaki ifademizi aynen tekrarlayacağımızı bu konuda neden endişe ettiğini anlamadığımı belirttim.

"Sakallı Ankara'daymış"

Bizden kuşku duyuyordu! Hani biz komünist insanlarız ya, başını belaya sokmak için bir şeyler uydurup cezaevine girmesine yol açabiliriz! Bu sözlerim üzerine kuşkulandığı için mahcup oldu. "Yok onu demek istemedim. Ben sizlerden ve PKK'dan başıma bir bela geleceğini sanmıyorum. Devlet beni içeriye tıkmak istiyor. Eğer beni cezaevine gönderirse, bundan sonra hiçbir kimse çıkıp konuşmaz. Bu isteniyor. Sanıyorum bunun önünü kesmek için bana dava açtılar!"

Konuyu değiştirdi; "Sakallı haberiyle ilgili tepkiler geldi mi" diye sordu. Ayten Öztürk'ün babasının, Tunceli ve Elazığ'daki bazı avukatların suç duyurusunda bulunduklarını Hasan Kaya'nın ağabeyinin ise Avrupa İnsan Hakları Komisyonu'na başvurduğunu söyledim. Beklediği bu değildi. Yeşil ve Mehmet Yazıcıoğulları'nın tepkisini merak ediyordu. Birden, "Sakallı Ankara'daymış. Beni sormuş" dedi!...

"Ankara'ya kadar geliyor mu" diye sordum, hayretle.

"Devletle bazı işleri vardır. Onlar için gelir."

Doğrusunu söylemek gerekirse ürperdim. Ancak Ersever çok rahattı.

"İstersen seni onlarla tanıştırayım. Gel şu mahkemeden sonra bölgeye birlikte gidelim. Dediğim gibi sen bıyıklarını, saçlarını filan değiştir. Sana bir de kimlik yapayım ben. İstersen orada yaptığımız sohbetleri gizli kameraya bile çekersin. Yalnız, orada benimle ilgili duyacağın sözleri yazmayacaksın, banttan çıkaracaksın!"

"Ne yaptın ki sen?"

Gülerek, "Birşey yapmadım canım. Oradaki çocuklar beni övmek için uyduruk şeyler anlatabilirler!"

Laf arasında, "Yeşil, Elazığ'da bir kamu dairesinde çalışıyor gözükmüyor. Hangi kamu kuruluşu bilmiyorum. Senin için öğrenmeye çalışırım" dedi.

160

Yeşil'den neden korkmadığını merak etmiştim. Sordum. Şöyle yanıtladı: "Onlar benim kim olduğumu iyi bilirler! Onlar bölgede dev, bilmedikleri coğrafyada cüce olurlar."

"Adam Verin Dağa Çıkayım, Dedim"

Bu arada bana küçük bir uyanda bulundu: "Sizdeki adıyla Sakallı, bizdeki adıyla Yeşil kod isimli Ahmet Demir ve Mehmet Yazıcıoğulları'yla ilgili yazdığın haberde bir hata yaptın. Beni iyi saklayamadın. Tamam, benim adımı vermedin, halen görev yapan özel harpçi bir subay dedin. Ancak bu yeterli değil. Aslında beni de onların arasına katacaktın! 'Binbaşı Ersever de Yeşil ve Yazıcıoğulları ile birlikte cinayet işliyor' diyecektin. O zaman işlerimiz daha kolay olurdu. Arada sırada Aydınlık'ta benim aleyhime birşeyler yaz! Aslında geçen gün Bitlis Paşa'nın ölümünden önce benim Paşa'yı takip ettirdiğimi yazmışsınız. Yahu nereden çıkarıyorsunuz bunları? Sen beni tanımıyor musun? Bitlis Paşa'nın ben niye karşısında olayım? Birileri sizi yanıltmak istiyor. Aç sor bana. Gerçi Aydınlık'ta beni böyle kötülemeniz çok iyi oluyor, işime geliyor. Dikkat et, ben Aydınlık'a bazen çatan demeçler veriyorum...*

"Özgür Gündem devamlı bana saldırıyor. Ben Mersin'de kont-rgerillayı örgütlüyor muşum? İşte böyle bol bol uçuyorsunuz. Ortada bir Ersever

adı var nasıl olsa, herşeyi ona yüklüyorsunuz. Yahu arkadaş, devlet bana Mersin'de öyle bir görev verse seve seve yapmaz mıyım? Öyle devletin ben gözünden öperim. Ben devlete gittim, 'Bana şu kadar adam verin dağa çıkayım' dedim. Hepsi hayır dedi. Siz hangi devletten bahsediyorsunuz arkadaş? Ben Jandarmaya JAİK diyorum: Jandarma Ayak İşleri Komutanlığı!"

Bu arada Binbaşı Ersever'e Diyarbakır HEP İl Başkanı Vedat Aydın'ı kimin kaçırdı, öldürdüğünü sordum...

* Binbaşı Ersever, 18 Ağustos 1993 tarihli Tempo dergisinde şunları söylemişti; "Aydınlık ve Özgür Gündem sürekli bana saldırıyor. Ben onlara, 'Yeni formüllü ACE (Ahmet Cem Ersever) mikroplara karşı' yanıtını veriyorum."

161

Vedat Aydın Olayı

Vedat Aydın HEP Diyarbakır İl Başkanı'ydı. 5 Temmuz 1991 tarihinde gece 23.45'te evinden alındı: Eşi Şükran Aydın o geceyi şöyle anlatıyor:

"Yatmaya hazırlanıyorduk. Kapı çalındı. Vedat çıktı baktı İçeri geldi, 'polis gelmiş karakola kadar gidecekmişiz' dedi. Polisleri içeri almadık. Yeniden yanlarına gitti, sanıyorum 'Yarın sabah ben gelirim' dedi. Kabul etmediler. Döndü, giyindi ve yanlarına gitti. Ben de arkasından çıktım. Üç kişiydiler. İkiisi Vedat'ın kollarına girdi. Vedat 'Ben yürürüm, sarhoş değilim' dedi. Telsizli olanı 'Bırakın birşey olmaz' dedi. Polisler kollarını bıraktılar. Telsizli bana da dönerek, 'Korkmanıza gerek yok, bir şey olmaz' dedi. Aşağı indiler. Pencereden baktım. Bir Renault araba bekliyordu. Arabanın uzun devre farları yanıyordu. Plakasını görmedim. Vedat'ı kolundan bükerek arabaya bindirdiler."

Şükran Aydan eşini götürenleri şöyle tarif ediyor: "Biri uzun boylu, zayıf sarışın, seyrek saçlıydı. Elinde telsiz vardı. Diğer ikisi uzun namlulu silah taşıyordu. Onlar da orta boylu esmer ve bıyıklıydılar. Sarışın uzun boylu olanı tarif ettiğimde bu kişinin Diyarbakır Emniyet'inde çalışan Metin isminde biri olduğunu söylediler."

Vedat Aydın'ın cesedi 7 Temmuz günü Ergani-Elazığ il sınırını oluşturan köprünün altında bulundu. Aydın'ın kafasının arka kısmında darp nedeniyle çökme, vücudunda kurşun yaraları ve işkence izleri vardı. Vedat Aydın'ın üzerinden kimlik kartı çıkmamıştı. Bu nedenle(!) Vedat Aydın alelacele Maden'de defnedildi. Yapılan bir ihbar üzerine Aydın'ın defnedildiği öğrenildi. Bu arada olayla ilgili olarak İçişleri Bakanlığı bir yazılı açıklama yaptı: "Diyarbakır il merkezinden 5 Temmuz 1991 cuma günü 24.00 sıralarında kendilerine polis süsü veren dört kişi tarafından ika-matgahından alınıp götürülen Diyarbakır HEP İl Başkanı Vedat Aydın öldürülerek Elazığ İli Maden İlçesi hudutları içerisinde kırsal kesimde yol kenarına bırakılmıştır. Yapılan araştırma ve bölge yetkililerinden alınan bilgilere göre Vedat Aydın'ı evinden alan kişilerin

162

devlet güvenlik görevlisi olmadıkları anlaşılmıştır. Terörle mücadeleleyi ilk görevleri arasında kabul eden Bakanlığımızca bu tür olayları lanetlerken gerçek suç faillerinin tespiti ve yakalanması konusunda tüm imkanların kullanılacağından ve her türlü araştırma ve soruşturmanın noksansız yerine getirileceğinden hiç kimsenin şüphesi olmamalıdır."

Olağanüstü Hal Bölge Valiliği de bir yazılı açıklama yaparak olayı kınadı; "Bu olay nefretle karşılanmıştır. Faillerin mutlaka bulunması için her türlü gayret sarfedilmekte, çok yönlü araştırmalar sürdürülmektedir."

Vedat Aydın kaçırılması olayı Türkiye'nin başlıca gündem konuları arasına girmişti. Gazeteler habere geniş yer vermişti. Vedat Aydın'ın fotoğrafları basında boy boy yer almıştı. Siyasi parti liderleri Vedat Aydın'ın bulunması için demeçler vermişlerdi. Bu arada Vedat Aydın'ın ceseti bulunuyor ve kimliği belirsiz diye defnediliyor! Vedat Aydın cinayetinin bu "küçük ayrıntısı" bile faillerin kimler olduğu konusunda gerekli ipucu veriyor...

Tırmandırılan Gerginlik

Vedat Aydın cinayeti bir dönüm noktası oldu. 1991 yazında Güneydoğu'da başlayan faili meçhul cinayetler her geçen gün hızla arttı. Faili meçhul olaylarla birlikte bölgede güvenlik güçlerinin

kontrolünde "Hizbullah" adlı İslamcı bir örgüt sahneye çıktı. Sonuçta Güneydoğu bir yılda ortalama 200 faili meçhul cinayetin yaşandığı bir bölge haline geldi.

Vedat Aydın cinayetinden önce, Diyarbakır'da tansiyon çok yükseltilmişti. 18 Haziran gecesi HEP eski Diyarbakır İl Başkanı Avukat Mustafa Özer'in arabasına yerleştirilen bombanın patlaması sonucu araba hurdaya döndü.

25 Haziran gecesi Özgür Halk dergisi, Medya Güneşi dergisi ve insan Hakları Derneği'nin Diyarbakır şubesinin de bulunduğu Temiz Apartmanı'nda bombalar patladı.

163

28 Haziran gecesi 2000'e Doğru Diyarbakır bürosunun bulunduğu Çalışkan Apartmanı'nda tehdit ilanı yapıştırıldı: "Apartman sakinleri! 2000'e Doğru ve piçlerini dışarı atın. Aksi halde bu bina havaya uçacaktır. Can ve malınızdan biz sorumlu değiliz."

Aynı gece bir gazete bayii havaya uçuruldu!

Haziran ayı boyunca süren bu eylemler kentteki havayı çok gerginleştirmişti... Vedat Aydın cinayeti ise tansiyonu çok artırmıştı.

Vedat Aydın'ın cenazesi işte böyle bir ortamda kaldırılacaktı. Cenaze alelacele gömüldüğü Maden'den çok uzun bir araç konvoyuyla Diyarbakır'a getirildi. Konvoy Diyarbakır'a girdiğinde bütün yolları polis, asker ve özel timin tuttuğu görüldü. Kente giriş çıkış kontrol altına alınmıştı. Silvan, Batman ve Mardin'den girişler yasaklanmıştı.

Saat 14.00 sıralarında cenaze, namazın kılınacağı Sümer Camii'nin önüne getirildi. HEP Genel Başkanı Fehmi Işıklar burada 10 bin kişiye hitap etti.

Cenaze Kortejine Ateş Açılıyor

Saat 15.00 sıralarında cenaze korteji Mardinkapı 'nın yanındaki mezarlığa doğru yürüyüşe geçti. Bu arada kortejdekilerin sayısı 50 bini buldu.

Urfakapı önlerinde sivil kıyafetli güvenlik güçleri ile yürüyenler

arasında, birkaç dakikalık atışma oldu. HEP otobüsünden, "Taş atmayın taş atan bizden değildir" anonsu ile kitle sakinleştirildi.

Kortej, Mardinkapı Polis Karakolu'nun önüne geldiğinde burada maskeli sivil giyimli, eli silahlı kişiler görüldü. İlk çatışma burada meydana geldi. "Rütbesi belli olmayan bir jandarma subayının" emri ile korteje ateş açıldı. Ateş beş dakika sürdü. Kitle yine yatıştırılmaya çalışıldı. Ancak yürüyenler de giderek tahrik olmaya başlamışlardı...

Bu son olayın ardından kortejin bir bölümü mezarlığa girdi, geri kalanı ise Mardinkapı Karakolu'nun önünden geçişine izin verilmediği için arkada kaldı.

164

Saat 18.00'te 30 bin kişi mezarlığa ulaştı. Vedat Aydın Mardinkapı Mezarlığına defnedilirken HEP Genel Başkanı Işıklar telefonla Olağanüstü Hal Bölge Valisi Hayri Kozakçıoğlu ile görüştü. Işıklar, otobüsün üzerinden Kozakçıoğlu ile aralarında geçen konuşmayı halka şöyle anlattı: "Ben Kozakçıoğlu'ndan söz aldım. Şimdi sizler bize yakışır bir biçimde sessizce evlerinize dağılın. Yolunuz kesilmeyecek, ateş edilmeyecek. Biz herkes evine ulaşınca kadar burada bekleyeceğiz. Daha sonra yaralı ve gözaltındaki arkadaşlarla ilgileneceğiz"

Yaklaşık 30 bin kişilik topluluk beşerli gruplar halinde kente dağılmaya başladı. İşte büyük olay bundan sonra çıktı. Halkın üzerine ateş açıldı. Kurşun yağıyordu. Çığlık çığlığa bağırانlar, kaçarken düşüp ezilenler... Binlerce insan panik halindeydi. Atılan göz yaşartıcı bombalar nedeniyle göz gözü görmüyordu.

Bu sırada mezarlıkta bekleyen HEP otobüsünün çevresi özel tim tarafından kuşatıldı. Otobüsün dışında bulunan herkes arabaya dolduruldu. Otobüsün içerisinde 70 kişi vardı. İçeride aralarında milletvekilleri ile yerli-yabancı gazeteciler de bulunuyordu. Özel tim önce otobüsün tekerleklerine ateş açtı. Arkasından otobüsün üst camlarına kurşun yağdırdı. Kırılan camlardan içeriye üç el sis bombası atıldı. İçeridekiler dışarı fırladı. Otobüsten çıkanlar özel tim tarafından yere yatırılarak dövülmeye başlandı. Genel Başkan Fehmi Işıklar, milletvekilleri İbrahim Aksoy, Adnan Ekmen, Ahmet Türk kalaslarla

dövüldü. Dayaktan gazeteciler de nasibini aldı. Fotoğraf makinaları, teypler kırıldı.

Diyarbakır savaş alanına dönmüştü. Sonuçta 7 kişi öldü, 800 kişi yaralandı.

9 Ağustos 1991 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdür Vekili Nurdan Akçay ile Jandarma Kurmay Binbaşı M. İhsan Batı'nın hazırladığı "Olay Ayrıntılı Rapor'da ilginç bir cümle var: "Bu ve benzer olaylarda bundan böyle görev alacak kuvvetler birbirleriyle daha dikkatli ve koordineli bir şekilde, muhabere gizliliğine riayet edilerek kullanılmalıdır."

Raporda böyle bir cümlenin geçmesinin nedenini, Binbaşı Er-sever'in anlattıklarını dinleyince anladım...

165

Hepsi Silahlı 100 İtirafçı

Binbaşı Ersever Vedat Aydın cinayetini pek anlatmak istememişti:

"Çok karışık bir olaydır o. Ben de tam çözemedim" derken bana öyle geldi ki, bu olayın sorumlusu kendisiydi!... Çünkü 2000'e Doğru'nun apartmandan çıkarılması için kapısına yapıştırılan ilanları anlatırken gözleriyle gülüyordu. Sanki, "Biz yaptık" demeye getiriyordu. Bana göre 1991 yılının Haziran ayında patlayan bombaların Vedat Aydın cinayetiyle direk bağı vardı. Provokasyonlar için ortam hazırlanmıştı...

Ortamı hazırlayan Binbaşı Ersever'in, Vedat Aydın'ın katillerini bilmemesi olanaksızdı. Ancak Ersever susuyordu. Sadece, "çok karışık bir olaydır o. Herkes bir şeyler söyledi bu olay hakkında. Ancak benim bilgim yok. Bilgim olmadığı hiçbir olay hakkında da konuşmam ."

Bu sözlerinden sonra ilginç bir şey söyledi: "Eğer Diyarbakır Emniyet Müdürü Ramazan Er olmasaydı, o gün çok kan dökülecekti! Ölü sayısı çok artardı. Ben olayları telsizden izliyordum. Emniyet görevlisinin biri Ramazan Er'i uyardı; 'Efendim sivil giyimli 100 kişi korteje doğru ellerinde pankartlarla geliyorlar. Hepsi silahlı, Vedat Aydın'a küfür ediyorlar. En Büyük Türkiye diye bağıryorlar. Ne yapalım?' Ramazan Er, o topluluğun cenaze korteji ile karşılaşması sonucu neler olacağını

hemen anladı. Emrindeki birçok polisi bu 100 kişiyi durdurmakla görevlendirdi. Sanıyorum bu 100 kişi pro-vokasyon için görevlendirilmişti! Emniyet Müdürü büyük bir olayı önledi. İki grubu birbirine yaklaştırmadı."

Kimdi bu 100 kişi? Ersever, "Bilmiyorum, belki cezaevindeki itirafçılar olabilir!" dedikten sonra ekledi: "Diyarbakır'daki olaylardan sonra bazı milletvekilleri HEP'ten koptu. Korktular herhalde!"

Binbaşı Ersever, Vedat Aydın olayını anlatmak istemiyordu. Ancak ben gerekli mesajı almıştım...

Ersever röportajında ne demişti: "Cenaze törenlerinde katliam yaparsınız, kitleyi oraya çeker yıldırırsınız!"

166

Diyarbakır aydınlarının seçkin bir temsilcisi olan, çevresinde çok sevilen Vedat Aydın gibi bir kişinin öldürülmesinin bir amacı vardı. Bir aydır Diyarbakır'da patlayan bombaların da bir anlamı vardı.

Kanlı bir pusu hazırlanmıştı. Cenazede provokasyon yapılacaktı. Tıpkı 1 Mayıs 1977 yılında İstanbul Taksim'de 34 kişinin ölümüyle sonuçlanan provokasyon gibi... 12 Eylül darbesinden sonra ilk kez bir kitle eylemine sahne olan Diyarbakır'da, Binbaşı Ersever'e göre, provokasyon tam uygulamaya konulmamıştı.

Ancak sonuçta istedikleri amacı elde ettiklerini söylemek ister gibi, "Diyarbakır'daki olaylardan sonra bazı milletvekilleri HEP'ten koptu. Korktular herhalde!" diyordu.

Vedat Aydın cinayetinin bir "amacı" vardı. Peki 74 yaşındaki Musa Anter neden katledilmişti?

Musa Anter Cinayeti

Güneydoğu'da Eylül ayları hep sıcak geçer. Tıpkı 1992'nin Eylül'ü gibi... Diyarbakır Belediyesi, Kültür ve Sanat Festivali kapsamında Kürt Enstitüsü ve HEP kurucusu, Yazar Musa Anter'i kitaplarını imzalamak üzere Diyarbakır'a davet etmişti.

Diyarbakır, Batman, Silvan başta olmak üzere bölgede hemen her gün

faili meçhul cinayetler işleniyordu. Bu nedenle Musa Anter polis tarafından devamlı izleniyor, korunuyordu. Musa Anter, Diyarbakır Büyük Otel'de kalıyordu.

19 Eylül 1992 tarihinde 23.00 sıralarında otele gelen iki kişi resepsiyon görevlisine Musa Anter'le görüşmek istediklerini söylemişlerdi.

Resepsiyon görevlisi Musa Anter'i telefonla arayıp durumu bildirmiş, 74 yaşındaki Anter resepsiyon görevlisine yorgun olduğunu kimseyle görüşemeyeceğini belirterek "Odasında bulunmadığını" gelen kişilere söylemesini istemişti. Resepsiyon görevlisinin, Musa Anter'in otelde bulunmadığını söylemesi üzerine gelen "ziyaretçiler" otelden çıkıp gidiyorlar. Ancak bir saat sonra tekrar otele geliyorlar, Görüşme isteklerini tekrarlıyorlar.

167

Anter, resepsiyon görevlisine "Bu saatte babam gelse görüşmem" yanıtını veriyor. Gelenler tekrar otelden ayrılıyorlar. .

20 Eylül günü Anter festival çerçevesinde çeşitli etkinliklere katılıyor. Birçok dostuyla, hayranıyla sohbet ediyor. Kitaplarını imzalıyor. Saat 18.30'ta otele dönüyor. Otelin ikinci katında akrabası Orhan Miroğlu ile oturup sohbet ederken resepsiyondan çağırılıyor. Telefon geldiği söyleniyor. Telefonda görüştüğü şahıstan kendilerini otelden almak üzere birinin gönderilmesini istiyor.

Kısa bir süre geçiyor. Bir gece önce otele gelen iki kişiden biri, resepsiyona, Anter'le görüşmek istediğini bildiriyor. Resepsiyon görevlileri durumu Anter'e iletiyor. Anter'in olumlu yanıt vermesi üzerine söz konusu kişi ikinci kata Anter ile Miroğlu'nun yanına çıkıyor.

Saat 20.15 sıralarında Musa Anter, Orhan Miroğlu ve "ziyaretçi" otelden çıkıyorlar Bir taksiye binip uzaklaşıyorlar. Taksi, Diyarbakır Seyrantepe istikametine doğru gidiyor. Otobüs terminalini geçip Ergani yoluna devam ediyor, sonra birden Silvan yoluna sapıyor. TEK İşletme Müdürlüğü'nün karşısında duruyor. Arabadan iniyorlar. Taksi çekip gidiyor. Seyrantepe 36'ncı sokağa doğru yürüyorlar.

"Ziyaretçi" aniden silahını çıkararak Musa Anter'e dört kurşun sıkıyor. Kurşunlar Anter'in sol bacağına, kalbine, kafasına ve eline isabet ediyor. Orhan Miroğlu ise göğsünden ve elinden iki kurşun yarası alıyor.

Anter ve Miroğlu Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne götürülürken, Musa Anter yolda yaşamını yitiriyor.

Anter'in vurulduğu duyulduktan hemen sonra olay yerine giden Diyarbakır Söz gazetesi'nin üç muhabiri esrarengiz bir şekilde kaçırılıyorlar. Zeki Özer, Hüseyin Çiçek ve Ferit Aslan adlı muhabirler cinayetin işlendiği yerin yakınında 21 SV 004 plakalı Renault marka bir otomobilde bulunan silahlı üç kişi tarafından zorla götürülüyorlar.

Olağanüstü Hal Bölge Valisi Ünal Erkan'ın araya girmesi sonucu, 21 Eylül 1992 günü sabaha karşı saat 02.00 sıralarında Elazığ yolunda üç muhabir serbest bırakılıyor!....

168

Muhabirleri kimler kaçırmıştı? Muhabirler tanımıyordu. Güvenlik Kuvvetleri ise olayı araştırıyorlardı! 21 SV 004 plakalı otomobil ise Silvan'dan Adıyamanlı bir köylüye satılmıştı. Bu nedenle araba plakası Adıyaman Emniyet Müdürlüğü tarafından Diyarbakır Emniyet Müdürlüğüne iade edilmişti. Plaka Henüz kimseye verilmemişti...

Musa Anter'in "ziyaretçisi" kimdi? Anter bu kişiyi tanıyor muydu?

Binbaşı Ersever'e, Musa Anter cinayetini de sordum. Ancak Binbaşı bu olay hakkında da konuşmak istemedi. Sadece, "Sen bir araştır bakalım; Musa Anter o gün itirafçılarla PKK'lıları barıştırmak için yapılacak toplantıya mı gidiyordu?"

Anter cinayetini ayrıntılarıyla anlatması için çok ısrar ettim. Ama Ersever hep "Önce sen bu konuyu araştır, ondan sonra konuşuruz hem bunu bana niye soruyorsun? Git, adı Orhan mıydı neydi ona sor! Anlatsın sana nereye gittiklerini."

"Ecevit Irak Ajanı!"

Ersever basına çatmaya başladı. "Her aldığınız haberi doğru olup

olmadığına bakmadan yazıyorsunuz. Geçen gün televizyonun karşısına geçtim. Uzun boylu, yakışıklı, yılların gazetecisi ve televizyon programcısı bir adamı seyrettim. Güya her haberi çekinmeden yaparmış. Yahu arkadaş, adam 1981 yılında Soğukoluk'tan 20 tane kızı Ortadoğu'ya sattı. Sonra tutup Soğukoluk'un haberini yaptı! Mutlaka Soğukoluk'un patronlarıyla arası açıldığı için televizyon haberini yaptı. Bu adam Florya'daki kendi gece kulübünün haberini yapsın. Sırası gelirse biz de bu bildiklerimizi ortaya dökeriz. Benim zavallı halkımın bilmediği o kadar büyük gerçekler var ki; sen biliyor musun Ecevit'in bir Irak ajanı olduğunu!"

Ecevit'in Irak ajanı olduğunu söyleyince aramızda şöyle bir dialog geçti:

-Şimdi sen de o çok kızdığın bizim basına benzemeye başladın, asparagas haber diye buna denir işte

-Sana belgesini getireyim, kendi gözlerinle gör.

-Eğer elinizde bir belge varsa bile, bu belge CIA tarafından hazırlanıp size sızdırılmıştır. Amerika bugün Ecevit'in Irak'ın

169

yanında olmasından, ambargonun kalkması için yaptığı girişimlerden, Çekiş Güç'ü istememesinden son derece rahatsızdır. Bu tür belgelerle Ecevit'i yıpratmak istiyor. Ancak sen yine de getir. Bakalım, içinde neler var.

-Belki biliyorsundur; Türkiye 1937 yılında Irak'la hudut protokolü yaptı. 1987 yılında bu hudut protokolünü yeniledik. Yeni anlaşmaya göre, Türkiye Irak'a yapılacak sınır ötesi operasyonlarında Bağdat'a mutlaka haber verecekti. Bu nedenle Diyarbakır'da bir Iraklı subay, Bağdat'ta bir Türk subay görevlendirilecekti. Türk subaylarından biri de bendim. Irak'ta irtibat subaylığı da yaptım"

Belgeyi Irak'ta ele geçirdiğini söylüyordu. Bir sonraki buluşmamızda belgeyi getirecekti.

Kitaplar; Arapça, Farsça

O sırada Ersever'in beyaz naylon torba içinde üç cilt kitabı dikkatimi çekti. Kitaplarla ilgilendiğimi anladı. Çıkarıp masanın üzerine koydu. Arapça-Farsça sözcüklerdi.

"Sadece Kürtçe öğrenmekle kalmadım. Arapça da bilirim. Ancak Kürtçe kadar değil. İlerletmek için aldım bu kitapları." Bugüne kadar kitaplara çok para verdiğini söyleyince, "Kitaptan gelen kitaba gider. Sizin yazdığınız kitaplar da çok satıyor" dedim.

"Satıyor ama biz parasını alamıyoruz" diyerek kağıt kalem çıkardı. Hesap yapmaya başladı.

Bazı rakamları topladı, çıkardı, sonunda, "İşte bana toplam olarak kala kala 2 milyon kaldı" dedi.

"Arabayı Satacağım"

"Bu iki kitabı başka bir yayınevi basıp dağıtsa idi, etkisi çok daha fazla olurdu. Ne yapalım ki gerçek şu, herkes PKK'dan korkuyor. Korkudan basacak matbaa bulamadık arkadaş. Gittik yine mecburen askerlikten ayrılma kitapçılık yapan MHP'li arkadaşlara. Yeni Düşünce gazetesi de reklamını yapınca kitabın etkisi azaldı tabii.

170

Geniş kitleye hitap edemedik. Bu kitapda yazılanlar benim ve arkadaşlarımın fikirleridir. Aslında kollektif yazılmış bir kitaptır. Paranın bir bölümünü bu arkadaşlara verdim. Bana kala kala 2 milyon kaldı. Sonuçta parasız kaldık. Arabamı satacağım bugün. Saat 17.30'ta satın alacak adamla görüşeceğim."

Ersever bu arada üçüncü kitabının yazımının bittiğini söyledi; "Bugünlerde dizgiye vereceğim." Piyasaya çıkmadan önce kitabına bir gözetmek istediğimi söyledim. "Memnuniyetle, bak içinde neler neler bulacaksın. Apo'nun bilinmeyen yönlerini gözlerinin önüne sereceğim. Bu adam Ermeni'dir, bunu ispatlayacağım." Kitabının adını "Şam'daki Kemancı" koymayı düşünüyordu....

4 Eylül 1993 tarihinde Batman'da DEP Milletvekili Mehmet Sin-car'ın öldürülmesi o günlerde hâlâ gündemdeydi. "Mehmet Sincar'ı kim öldürdü? "diye sordum...

Yıldız Timleri: "Lojmanlarda Kalıyor"

DEP milletvekili Mehmet Sincar'ın katilini sorduğumda Ersever biraz durakladı.

"Alaattin Kanat adını hiç duydun mu?" diye sordu. Duymuştum. Ancak "hayır" yanıtını verdim.

Alaattin Kanat'ı anlatmaya başladı: "Mardin Ömerli ilçesi doğumlu. Sanırım 1986 yılında PKK'ya katıldı. Örgüt içinde hızla yükseldi. Generalliğe kadar terfi etti. Kod adı zaten General Zinnar! Mardin ve Batman bölgesi sorumlusuydu. 1990 yılında İstanbul so-rumluluğuna atandı. Burada Diyarbakır Cezaevi Komutanı Yardımcısı Binbaşı Esat Oktay Yıldırım'ı öldürdü. Apo, Alaattin Kanat'ı Bekaa'ya dönüşünde askeri törenle karşıladı. Bu adam PKK'nın en değerli komutanlarından biriydi. Ancak daha sonra örgüt ile ters düştü. Apo, Alaattin Kanat'ın öldürülmesi için Bayram Akkuş adlı bir militanı İstanbul'a gönderdi. Ancak Kanat, Bayram Akkuş'u öldürdü. Örgüt ile ipleri iyice koptu. Gelip bize teslim odu. İtiraflarda bulundu. O güne kadar bizim ele geçirdiğimiz en önemli PKK'lı General Zinnar'dı.

171

"Alaattin Kanat bugün Diyarbakır'da Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin lojmanlarında kalıyor. Bu lojmanlar Kurtoğlu mahallesindedir. Alaattin Kanatın eşi hemşiredir, lojmanda birlikte kalıyorlar.

"Alaattin Kanat'ın 30-40 kişilik sadece itirafçılardan oluşan bir ekibi vardır. Bu ekibi Diyarbakır Cezaevi'nde itirafçılar koğuşunda yaptı. Cezaevine yeni bir 'kuş' geldiğinde bunlar hemen onu ekibin içine almaya çalışırlar.

"İtirafçıların oluşturduğu timlere Yıldız Timler denir. Elimizde birçok Yıldız Timi vardı. Sadece itirafçı kadınlardan oluşan bir Yıldız Timi göndermiştik dağlara, oldukça faydasını görmüştük.

"Dediğim gibi bu itirafçılar ekiptir. Ekibin bir diğer üyesi Recep Tiril'dir Psikopatın tekidir. Bir diğer eleman Salman kod adlı..."

Binbaşı Ersever, Salman kod adlı itirafçının adını bir türlü

anımsayamadı. "Allah Allah yaşılanıyorum galiba. Yahu bu adamın adını nasıl hatırlamam. İnsanın annesinin, babasının ismini unutması gibi bir şey. Neyse ben hatırlayınca sana söylerim" deyip ekibin diğer üyelerinin isimlerini vermeye devam etti:

"Bu Salman kod adlı adam Eruhlu. Ekibin diğer üyesi Adem Yakın. Batmanlı. Karısı Cizreli. Adem Yakın 1990 yılında Tahtoraş (Adı tam bu olmayabilir SY.) çatışmasında yakalandı. O da itirafçı. Bunların hepsi Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'nin lojmanlarında kalıyorlar. Valilik personeli ve Jandarma Bölge Komutanlığı personeli ile aynı yerde.

"Bu adını hatırlayamadığım Salman kod adlı kişi eroin ve silah kaçakçılığı işlerini de yürütür. Hatta itirafçı olduktan sonra gasp suçundan da içeriye düştü. Tabii hemen çıkarıldı.

"Siz doğru yazdınız; Bu eroin-silah kaçakçılığı işinde Jandarma ve polis de vardır. Bunların hepsi işbirliği yaparlar."

Milletvekili Mehmet Sincar Cinayeti

Bu arada hemen konuyu değiştiriyor. Mehmet Sincar cinayetine geliyor.

172

"Hürriyet gazetesi'nde okudum, DEP milletvekilleri Leyla Zana ve Hatip Dicle basın toplantısı yapmışlar, katilin Alaattin Kanat olduğunu söylüyorlar. Batman'a gittiklerinde birkaç sefer Alaattin Kanat'la karşılaşmışlar herhalde.

"Mehmet Sincar olayında Alaattin kanat ile Batmanlı Adem Yakın var. Bak, Alaattin Kanat kesinlikle tetik çekemez. O ekibin beynidir."

"Adem Yakın mı?" diyorum. Onaylar gibi gülümsüyor, "evet" anlamda kafasını sallıyor.

"Adem Yakın da PKK'nın komutan seviyesindeki önemli adamlarından biriydi. İtirafçı oldu. Bu itirafçılardan önemli adamlar 1986 yılından beri Olağanüstü Hal Bölge Valiliği lojmanlarında oturuyorlar. Bunların hepsini devlet besliyor. Açın sorun Ünal Erkan'a, bu itirafçıların resmi sıfatları var mı? Neden lojmanda oturuyorlar? Adem Yakın, 1986

yılından beri lojmanlarda oturuyor. Bu ekibin tetikçisi Adem Yakın'dır. Kısa boylu, esmer suratlı, tıknaz biridir."

Ersever yine çok önemli bilgiler veriyordu İtirafçıların diğer "icraatlarını" da anlatmaya başladı:

İtirafçılık Kurumu Nasıl İşliyor!

"Önce itirafçılar iyi çalıştı doğrusu. Mesela sadece kadın itirafçılardan bir tim oluşturdum. Çok iyi istihbarat topladılar. Ancak daha sonra itirafçılar para işlerine girdiler.

"Bunların bir başka yaptıkları iş ise şudur; PKK'ya vergi veren yani haraç veren kişileri tespit ederler. Bu kez kendileri gidip haracı veren adamı tehdit ederler. 'PKK'ya para verdiğini öğrendik, seni götürüp işkence yaparız' diye korkuturlar, şantaj yaparlar. Adamlar ise bu kez itirafçılara para verir!

"Biraz önce söylediğim gibi bunlar uyuşturucu kaçakçılığı da yaparlar. Van-Hakkari operasyonlarını bu ekip yapar. Diyarbakır Ce-zaevi'ne uyuşturucuyu da bunlar sokar.

"Yine bunların yaptıkları bir başka iş; gasp. Araba kaçırıp satarlar. Adam soyarlar. Bak, bir devlet yetkilisi çıkıp da 'Bunlar doğru değil, Ersever yalan söylüyor' diyemez. Devlet bunların hepsini biliyor ve göz yumuyor. İtirafçılara mecbur kalmıştır koskoca Türkiye Cumhuriyeti.

173

"Bu adamlar devleti de soyuyorlar; Pişmanlık Yasası'ndan yararlanıyorlar. Yasaya göre bir itirafçı diyor ki, 'Ben bakkallık yapacağım.' Kiraladığı dükkanın kontratını ve aldığı malların faturasını getiriyor, devlet bu giderlerin parasını hemen ödüyor. Üstelik bununla da kalmıyor. Bu adamlara her ay istihbarat ödeneğinden 2-3 milyon lira harçlık veriyor.

"Bu itirafçılar çok acımasız insanlardır. Bizden daha milliyetçi kesilmişlerdir. Bir numaralı PKK düşmanındırlar."

"Adem Yakın, Cudi Dağı'nda bir çobanın kafasını testere ile kesip bize getirdi."

Ersever bir ara konuşmasına kısa bir ara verdi, Sonra sözlerine. "Çok pişman olmuş bir adam" havası ile devam etti: "Bu itirafçıları ve ajanların kullanılmasını ben istedim. Bu adamlar PKK'nın herşeyini biliyorlardı. İyi yetişmişlerdi, tabii hepsi değil. Bunlarla günlerce operasyona giderdik, gıkları çıkmazdı. PKK'ya benden daha fazla düşmandılar. Sonra sayıları çok arttı. Şirazeden çıktılar. "

Ersever'in anlatmasını istediğim bir diğer konu, 1991 yılı ortalarından beri bölgede yüzlerce kişiyi öldüren "Hizbullah" örgütünün nasıl kurulduğu, devletle ilişkisinin ne olduğu, tetikçilerinin kimler olduğuydu. Ersever daha önceki konuşmalarımızda bu soruyu hep geçiştirmişti, Adem Yakın'ı anlatırken birden konu "Hizbullah" konusuna geldi.

"Hizbullah'ın Tetikçileri İtirafçılar"

"Hizbullah ile bağlantılı olan iki kişi Alaaddin Kanat ile Adem Yakın'dı, Bunların bize hep söylediği şu olmuştur; 'Hizbullah PKK'nın düşmanıdır. Düşmanımın düşmanı benim dostumdur. Güvenlik güçleri kesinlikle Hizbullah ile uğraşmasın, onun yolunu açsın.' Adamların dediği de oldu. Güvenlik kuvvetleri 'Hizbullahı' koruyup, güçlendirmişlerdi. 'Hizbullah'ın tetikçilerinin çoğu itirafçıdır." Saat 17.40 olmuştu. Ersever, "Gitmem gerekiyor" diye ayağa kalktı. Her seferinde olduğu gibi yine hesabı kendisi ödedi. Bunu anımsatınca "Söz gelecek sefer parayı sana verdireceğim" dedi.

174

Ersever, tam ayrılırken döndü, "Bugün anlattıklarımın hiçbirini yazma. Mahkeme sonrasında yan yana gelemim. Daha sana anlatacağım çok olaylar var. Hele şu mahkeme bir sonuçlansın" dedi. "Mahkemeden bir iki gün önce Ankara'ya geleceğini, beni arayacağını sözlerine ekledi, "Arkadaşlara selam söyle. Eğer mahkemede söylediğim gibi tanıklık yaparsanız, ben bu işten yırtarım."

Tam gidecekken gene durdu, sonra "Allah Allah, inanılmaz bir olay, şu Salman kod adlı herifin adı bir türlü aklıma gelmedi" diyerek yürüdü gitti.

Bu Ersever'i son görüşümdü....

Gazeteye döndüm. Aradan yaklaşık bir saat geçmişti. Adının "Ahmet" olduğunu söyleyen biri beni arıyordu!

Telefonu aldım. Karşıdaki ses, "Sonunda hatırladım, Adil Ti-murtaş" dedi. Ersever sonunda Eruhlı Salman kod adlı kişinin isminin Adil Timurtaş olduğunu anımsamıştı.

Adil Timurtaş adını verdikten sonra "iyi günler" deyip telefonu kapattı.

İtirafçılar Arasındaki Rekabet

Binbaşı Ersever'in anlattığı itirafçılardan bazılarının adını önceden biliyordum.

24 Haziran 1990 tarihli 2000'e Doğru dergisinde 87 itirafçı üzerine yapılmış bir araştırma vardı.

İşte bu araştırmadan bazı notlar:

"Diyarbakır'da kıdemli, sadık itirafçılar var. Bunlara aylık 250 bin TL veriliyor. İbrahim Yalçın, Adil Timurtaş, Recep Tiril, Halit Çelik, Hasan Adak, Halil Külter, Sadık Babat bunlardan. 'Özel hakları' var. Cezaevi yönetimi, itirafçı koğuşlarına porno kaset ve posterler dağıtıyor. 'Güvenilir' konumda olanlar zaman zaman dışarıya 'eğlenceye' götürülüyor. İstanbul'a gidenler bile varmış. Mahsun Korkmaz'ın öldürülmesini sağladığını anlatan itirafçı Adil Timurtaş koğuşta İstanbul'da genelevde ve pavyonda nasıl eğlendiğini anlatıyor.

175

"İtirafçı koğuşlarında müthiş bir rekabet yaşanıyor: Ağalık rekabeti. Kim örgüte daha fazla zarar verdiyse onun şansı fazla. Bu nedenle sürekli yeni itiraflar üretiliyor. Diyarbakır'da itirafçı koğuşlarında sık sık kavga çıkıyor bu nedenle. Üstelik cezaevi müdürleri itirafçı gruplar arasında taraf tutarak birbirlerine düşürüyorlar...

"İtirafçılar arasında Suriye ve Irak vatandaşları da var. Mardin bölgesinde çıkan bir çatışmada yakalanan Suriyeli Ramazan Muhammed devletin en sadık itirafçılarından. Yine Suriyeli Mehmet Bora ve Velit Hüseyin çatışmalarda yakalanmışlar. 17 yaşında iki Iraklı var; İdris Salih ve Telli Haydar. Onlar da itirafçı."

Binbaşı Ersever'in itirafçılarla ilgili olarak anlattıklarından hiç kuşku duymadım. Geçmiş yıllarda cezaevlerinden gizlice dışarı çıkarılıp tetik çektirilen itirafçılar artık bu işleri aleni yapmaya başlamışlardı. Öyle ki, "devlet için" nasıl "kelle götürdüklerini" mahkemelerde bile çekinmeden anlatıyorlardı:

"Operasyonlara Gidiyorum Mahkemenize Gelemeyeceğim"

Bunlardan biri de Abidin İvak'tı. Abidin İvak 1991 yılında PKK saflarına katılmıştı. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde eğitim gördükten sonra Tatvan bölgesinde görevlendirilmişti.

30 Eylül 1992 tarihinde buradan İstanbul'a gitti. 20 Aralık 1992 tarihinde polis tarafından yakalandı. Pişmanlık Yasası'ndan yararlanmak üzere itirafçı oldu. İtiraflarıyla İstanbul'da 16 kişiyi yakalattı. İvak ve itirafları sonucu yakalananlar hakkında İstanbul DGM dava açtı. Bu arada itirafçı İvak örgütsel faaliyet gösterdiği Bitlis yöresine götürüldü. İvak burada da 20 kişiyi yakalattı. Bu kez Diyarbakır DGM İvak hakkında tutuklama kararı çıkardı. Ancak İvak Bitlis yöresinde "görevdeydi!" 14 Haziran tarihinde Diyarbakır DGM zaten cezaevine hiç uğramayan İvak hakkında tahliye kararı verdi!

Ancak işler İstanbul DGM'de iyi gitmiyordu. İstanbul'da süren davada birçok kişi İvak'ın itirafları sonucu tutuklanmıştı. Avukatlar İvak'ın duruşmaya getirilmesini talep ediyorlardı. İstanbul DGM ise

176

İvak'ın Diyarbakır DGM'deki davasını gerekçe göstererek İvak'ı getirtmiyordu. Ancak İvak Diyarbakır'daki davadan tahliye edilince İstanbul DGM İvak'ı istemek zorunda kaldı.

İtirafçı İvak 31 Ağustos tarihinde İstanbul DGM'ye bir faks çekti: "İstanbul Cezaevi'nde itirafçı koğuşı olmadığı ayrıca sürekli izne çıktığımdan dolayı mahkemenize gelememekteyim. Diyarbakır 3 nolu DGM hakkımda tahliye kararını vermesine karşın halen aynı suçtan yargılanmam beni her yönden mağdur etmiştir. Şu an güvenlik kuvvetleriyle operasyonlara katılmam her yönüyle devletin yanında olduğumun göstergesidir. 9 Eylül tarihli duruşmamda tahliye kararımın onaylanarak tarafıma iletilmesini talep ederim."

İvak adres olarak, Diyarbakır DGM'deki davadan tahliye edilmesine rağmen İstanbul'daki davasının sürüyor olması nedeniyle Diyarbakır E tipi Cezaevi'nin B/38'inci koğuşunda kalıyordu, buranın adresini vermişti. İvak'ın el yazısı ile kaleme alıp gönderdiği faksın üzerinde 655 24 telefon numarası vardı. Bu telefon numarası ise Bitlis Emniyet Müdürlüğü'ne aitti! Diyarbakır cezaevinde kalıyor, Bitlis'ten faks çekiyordu...

İvak, davasının Diyarbakır DGM'ye gelmesi için çaba harcıyordu. 23 Temmuz 1993 tarihinde Diyarbakır DGM'ye bir dilekçe verdi. "Kendi isteğimle ve arzumla güvenlik güçlerine samimi ikrarlarım sonucu İstanbul'da 16 kişilik örgüt mensubunun silahlarıyla birlikte yakalanmasını sağladım. Daha sonra Bitlis'ten gelen güvenlik güçlerine Bitlis ilinde faaliyetlerim olduğundan buraya gelerek içinde kendi grubum dahil örgüt mensupların ölü ve sağ ele geçirilmelerin sağladım. Yaklaşık 8 aydır defalarca yüce mahkemenizden gerekli kararlar alınarak güvenlik güçleriyle operasyonlara katıldım. Sürekli güvenlik güçleriyle çalıştığım için İstanbul'daki mahkememi takip etmem söz konusu olmamıştır. İstanbul cezaevinde itirafçı koğuşu olmadığı ayrıca sürekli izne çıktığımdan buradaki mahkemeye gitmem imkân dahilinde değildir. Yüce Mahkemenizden büyük ricam dava dosyamın Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne getirilmesini sağlayacak girişimlerin olmasını talip ediyorum".

İvak Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne de başvuruyor. 28 Temmuz 1993 tarihli başvurusu şöyle:

177

"Burada 8 aydan beri sürekli izindeyim. Başta grubum olmak üzere birçok kellenin alınmasını ve silah, sığınak ve örgüt milislerini, şehir komitesini yakalattım. İstanbul'da davam sürüyor. Oraya gitme imkanım olmadığı için siz devlet büyüğümüzün elinden gelen çabayı göstermesini rica eder, İstanbul'da bulunan dava dosyamın Diyarbakır'a aktarılması konusunda elinizden geleni esirgemeyeceğinizi rica ederim."

8 aydır Bitlis Emniyet Müdürlüğü'nün emrinde görev yapan itirafçı Abidin İvak kimlerin "kellesini almıştı?"

Bu olay bir gerçeği ortaya koyuyordu: Diyarbakır Cezaevi'ndeki itirafçılar Kontrgerilla eylemlerinde tetikçi olarak kullanılıyordu.

Binbaşı Ersever bu olayların tüm ayrıntılarını bana anlatacağını söylemişti.

Daha önce basında itirafçılarla ilgili çıkan haberleri okuyarak Ersever'le sıkı bir görüşme yapmayı planlıyordum.

İtirafçılarla ilgili araştırma yaparken 13 Ekim 1993 tarihli Panorama dergisinde ilginç bir haber yayımlandı...

Yücel Y. Anlatıyor

Binbaşı Esever'le son görüşmemizin tarihi 8 Ekim 1993. 12 Ekim günü Kanal 6 ekranlarında bir reklamın sportları sık sık gözüme çarpıyor: "Basında ilk kez... Bir Kontrgerilla elemanı anlatıyor... Ben kontrgerilla iken ..."vs.

13 Ekim tarihli Panorama dergisini aldım. Baktım ki Yeşil, bu kez Panorama dergisinin sayfalarına " konuk " olmuştu.

Panorama muhabiri İsmail Hakkı Yılmaz, Yeşil'in kontrgerilla timinde görev yapan 23 yaşındaki Yücel Y. ile konuşmuştu.

Haberde Kontrgerillanın bir başka yönüyle ilgili bilgiler vardı; Gaziantep'in Nizip ilçesine bağlı bir köyde yaşayan Yücel Y. 71/1 tertip olarak Manisa'nın Kırkağaç İlçesinde Jandarma Komando eğitimi gördüğünü söylüyordu. Anlattığına göre; Kamuoyunda kontrgerilla olarak adlandırılan Özel Harp Dairesi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki çatışma bölgelerinde 1984 yılından beri A timleri adı ve-

178

rilen özel görevler için yetiştirilmiş birimler aracılığıyla faaliyet göstermekteydi. A timleri sadece subay ve astsubaylardan oluşmaktaydı. Çatışma bölgelerinin genişlemesi ve Özel Harp Dairesi'nin yeni işlevler üstlenmesi çerçevesinde, 1991 yılından itibaren ayrıca B timleri oluşturulmaya başlanmıştı. B timleri subay ve astsubaylara ek olarak erleri de içine almıştı. Yücel Y. bu B timindeydi. Yücel Y. Manisa'nın Kırkağaç ilçesindeki Jandarma Okulu'nda acemi

eğitimin birinci ayının sonunda tabur komutanı Binbaşı Aydın... 'nın odasına çağırılmıştı. Odada kendisi gibi acemi olan üç er daha vardı. Yücel Y'nin ifadesine göre diğer üç kişi de kendisi gibi Kürt'tü. Binbaşı kendilerinin binlerce er arasından seçildiğini belirtip, dört kişinin üstün nitelikli askerler olduğunu söylemişti. Yücel Y. askerden önce futbolcu olarak uzun bir süre Nizipspor ve Kilispor'da top koşturmuştu. Kürtçesi doğal olarak iyiydi. Siyasetten nefret ediyordu. Aslında PKK'ya karşı özel bir antipatisi olmamakla beraber sempati beslemek diye bir düşüncesi de yoktu. Binbaşı kelimesi kelimesine böyle olmasa da benzer cümleleri elindeki kağıttan okumuştı.

PKK Militanı Gibi

Binbaşı elindeki kağıdı okuduktan sonra erlere, eğer özel birliklere katılırlarsa askerden sonra kendilerine bütün devlet kapılarının açık olduğunu ve parlak bir geleceğin beklediğini söylemişti. Teklifi reddeden çıkmamıştı.

Böyle başlar Yücel Y.'nin, "PKK kıyafetli askerlik macerası." O günden sonra Yücel Y'nin saç ve sakallarım uzatması emrediliyor. Ama kendisine bunun nedeni dahil hiçbir şey açıklanmıyor. Yücel Y. saç ve sakalları uzadıktan sonra Tunceli İl Jandarma Alay Ko-mutanlığı'na gönderiliyor.

İl Jandarma Alay Komutanlığında diğer birliklerden ayrı bir yere yerleştiriliyor. Görevi açıklanıyor: PKK militanı kimliğiyle kendisine verilen emirleri yerine getirmek. PKK gerillalarının klasik ayakkabısı Mekap'tan silahlarına kadar, her şeyle donatılıyor. PKK militanları arasındaki popüler isimlerden Hogir kod adı veriliyor kendisine.

179

Kıyafet kolay ama militan kişiliğine bürünebilmek onun terminolojisiyle konuşup, militan gibi davranmak ayrı bir meziyet! Yücel Y. nasıl "PKK militanı" olduğunu anlatıyor:

"Tunceli'de Yeşil lakaplı biri vardı. Bizi o eğitiyordu. Zaten askerliğimin çoğunu da onunla geçirdim. Yeşil Ahmet... Bir de Baran kod adlı astsubay vardı. Mesela, birbirimize PKK gibi ya kod adımızla ya da abi diye hitap ediyorduk. Bir eve gittiğimizde aramızda sadece

biri konuşuyordu kural olarak. PKK gibi sadece filtresiz Bitlis sigarası içiyorduk. Gene onlar gibi sadece gece dolaşıyorduk. Gündüz ya mağarada ya da köylerde kalıyorduk. Bize herşeyi Yeşil öğretti."

Çerkeş Ethem Kod İsimli Yusuf Geyik

Yücel Y'nin bulunduğu tim çoğu zaman Yeşille birlikte PKK'ya sempati duyan köylere gidiyorlar, istihbarat faaliyeti yürütüyorlar. Gidilen evlerde ev sahibiyle sadece Yeşil muhatap oluyor. PKK propagandası yapılıyor. Köylülere PKK'ya sempati duyanlar, dağa çıkmak isteyenler "ayıklanıyor." Örneğin Tunceli'nin Hozat ilçesine bağlı bir köyde iki kızkardeş PKK'ya katılmak istediklerini belirtiyorlar. Yücel Y. kızkardeşlerden sadece birinin adını hatırlıyor: Besnan. Bu iki kızkardeş alınıp Elazığ'ın Palu ilçesi yakınlarında başka bir özel birime teslim ediliyor. Yaklaşık iki ay sonra aynı köye gittiklerinde Yeşil, ev sahibine kızlarının Suriye sınırından geçerken şehit düştüklerini söylüyor!..

Yücel Y.'nin kendisi de bilmiyordu, JİTEM elemanı olduğunu.

Yücel Y.'ye göre ilk başlarda yürütülen faaliyetler istihbarat toplamaktan öteye geçmiyor. Ancak bir süre sonra silahlı eylemlere de başlıyorlar:

"1992 yılının sonbahar aylarında işler değişti. PKK'lı olarak köy basmaya başladık, Yeşil komutasında."

Tunceli'nin Mazgirt ilçesine bağlı Dedebağ Köyü Ekim ayı içinde basılıyor. Bir korucunun evi yerle bir ediliyor. Özellikle Kars'ın Dığor, Göle, Susuz, Selim ilçeleri; Elazığ'ın Ağın ve Palu ile

180

Bingöl'ün Karlıova ve Solhan ilçelerine bağlı tarafsız köyler seçiliyor. Tarafsız köyler önce PKK'ya yardım etmeleri için gerilla kıyafetli JİTEM timi tarafından uyarılıyor, isteksiz davrananlar sıra dayığından geçiriliyor. Yücel Y.'nin deyimiyle bunlardan bazıları "saf dışı" ediliyor! Tüm bunlar ise PKK adına yapılıyor!

Yücel Y. tim mensupları arasında Yeşil'den başka TİKKO saflarında bir dönem bulunup sonra itirafçı olan Çerkez Ethem kod adlı bir kişinin

de olduğunu söylüyor.

Çerkez Ethem adı daha önce 8 Mayıs 1993 tarihinde Gerçek dergisinde yer almıştı. Dergi, bu kontrgerilla elemanının portresini çıkarmıştı. Yücel Y.'nin anlattığı doğrudur.

Çerkez Ethem bir dönem TİKKO militanı. Asıl adı Yusuf Geyik. İstihbaratçılar arasındaki kod adı Çerkez Ethem, halk ise onu Bozo diye biliyor. Tunceli Merkez Geyiksu nahiyesine bağlı bir köyünden İtirafçı olduktan sonra 30 kişi yakalattırıyor. Sorgulamalarda ve işkencelerde bizzat bulunuyor. Daha önce bazı öldürme eylemlerine karıştığı için Erzincan Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanıyor. Tutuklanıp Diyarbakır Cezaevi'ne konuluyor. Ancak diğer itirafçılar gibi cezaevinden sık sık dışarı çıkıyor.

Çerkez Ethem'de "Komutanlığını" Yeşil'in yaptığı kontrgerilla timinin tetikçilerinden sadece biriydi!..

Şırnak milletvekili Mahmut Alınmak Yücel Y.'nin anlattıklarını 14 Ekim 1993 tarihinde yazılı soru önergesi haline getirip, Başbakan'a sordu. Başbakan henüz bu önergeyi yanıtlamadı...

Kara Listenin Bulunduğu Defter

Gerek Yücel Y'nin anlattıkları gerekse Bozo kod adlı itirafçı Yusuf Geyik'in eylemleri Binbaşı Ersever'in anlattıklarını doğruluyordu. 18 Kasım 1993 tarihinde itirafçı Ayhan Öztürk'ün PKK'ya yaptığı "itirafları" ise, Ersever'in bana 'şimdilik bunları yazma' diye anlattıklarını teyit ediyordu: Ayhan Öztürk çok ilginç bilgiler veriyordu;

181

"Her itirafçı kontrgerilla elemanı yapılır. Diyarbakır Cezaevi'ne gittikten kısa bir süre sonra Alaattin Kanat ve İdris Ahmet adlı eski PKK itirafçıları beni kendi denetimlerine alarak kontracı olarak yetiştirdiler. Cezaevi döneminde bir çok itirafçı dışarı çıkarak kontra eylemi yapıyordu. Ben cezaevi dönemimde dışarı çıkmadım. Ancak Alaattin Kanat, İdris Ahmet, Yakın ve Emin adlı itirafçılar her çıktıklarında en az 15 gün dönmüyordu. Bunların dışarıda olduğu

dönemlerde birçok yurtsever öldürölüyordu. Pişmanlık Yasası'ndan yararlanarak cezaevinden çıktım. Dışarı çıkar çıkmaz beni kontrgerilla faaliyetlerinde etkin rol oynayan ve kontrgerillanın önemli adamlarından Yeşil kod adlı kişiye götördüler.

"Son iki yıl içinde faili meçhul diye bilinen yüzlerce cinayeti Yeşil kod adlı kontrgerilla elemanı işlemiştir. Yeşil'in elinde 'kara liste' dediği kalın bir defter var. Bu defteri hiçbir zaman yanından ayırmaz. Hatta o defterle birlikte yatar. O defterde infaz edilecek yüzlerce yurtseverin ismi olduğu gibi birçok ordu ve devlet adamının da ismi var. Yeşil bu devlet ve ordu adamlarını, infazları onaylamadıkları için listeye dahil etmiştir.

Yeşil: "Devletin Bir Memuru"

"Yeşil bazen 3 bazen de 6 kişi ile birlikte gezer. Ekibini yanından hiç ayırmaz. Bir yere gitmeden önce devlet yetkililerinden yol durumu nû öğrenir. Yeşil özel hareket timi mensubu olup emirleri de direk İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'den alıyor! Emirleri alan Yeşil bunları diğer kontrgerilla elemanlarına taksim ediyor. İtirafçı kontra Alaattin Kanat'a da eylemin projesi çizdiriliyor."

İtirafçı Ayhan Öztürk'ün "emirleri İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'den alıyorduk" şeklindeki sözlerine inanmak oldukça güç! Gerçekten Türkiye Cumhuriyeti'nin İçişleri Bakanı bu tür faili meçhul cinayetlerde bir rol üstleniyor mu?

Yeşil'in kimliği bu soruyu bir şekilde yanıtlıyor. TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Yeşil hakkında araştırma yapmıştı:

182

Sakallı (Yeşil) Mecliste

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığı'nın 1 Mart 1991-3! Ağustos 1992 tarihleri arasını kapsayan Faaliyet Raporu'nun 29'uncu sayfasında Yeşil (Sakallı) ile ilgili şu bilgiler var:*

"Nisan 1991'de Tunceli ilinde Sakallı kod adlı bir görevlinin vatandaşlara kötü muamelede bulunduğu iddiaları üzerine konuyu araştırmak üzere Kahramanmaraş Milletvekili Atilla İmamoğlu ile

İzmir Milletvekili Akın Gönen'den oluşan bir Alt Komisyon kurulmuştur.

"14-15 Nisan 1991 tarihlerinde bölgede incelemelerde bulunarak vatandaşlarla ve yetkililerle görüşen alt komisyon üyeleri tarafından Sakallı kod adlı kişinin jandarmaya asayiş hizmetlerinde haber elemanı olarak bilgi getiren ve hizmet eden bir kişi olduğu ve hizmetlerinden yararlandığı, ancak hakkındaki şikayetler üzerine 25.4.1991 tarihinde hizmetinden yararlanılmaya son verildiği, bu kişi hakkında yer ve zaman gösterilerek yapılan bir şikayet olmadığı tespit edilmiştir."

Dönemin TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı Trabzon Milletvekili Eyüp Aşık, Sakallı (Yeşil) hakkında şunları söylüyordu:

"Benim komisyon başkanlığım sırasında bu konuyla ilgili gelen şikayetler üzerine Tunceli'ye bir heyet göndermiştim. Heyet, 'Sakallı' kod adlı kişinin devletin bir görevlisi olduğunu söyledi. Bu bilgiyi heyete Vali ve Emniyet yetkilileri vermiş. Heyetin, kod adlı devlet görevlisi olamayacağı yönlü itirazları üzerine merkeze alındığı söylenmiş. Şimdi 'Sakallı' denilen adam hakkında bize verilen bilgi Ankara'ya tayin edildi' şeklindeydi Ondan sonraki gelişmeleri bilmiyorum. Ancak o zaman faili meçhul cinayetlere sık rastlanmıyordu. Ondan sonra çoğaldı. Bugünkü komisyon yöneticilerinin bu olayı yeniden takip etmesi lazım."

Görünen o ki, "Sakallı" konusunda TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanlığı'na kasıtlı olarak yanlış bilgi verilmişti.

* O tarihlerde Yeşil kod adlı Ahmet Demir "Sakallı" diye tanınmıştı. "Sakallı" kod adını Tunceli halkı koymuştur.

183

Ersever'le Son Telefon Konuşması

Halkın, "Sakallı", kontrgerillacıların Yeşil kod adıyla tanıdıkları Ahmet Demir, Mehmet Yazıcıoğulları, Zinnar kod adıyla Alaattin Kanat, Çerkez Ethem kod adıyla Yusuf Geyik, Salman kod adıyla Adil Timurtaş, Adem Yakın, Ayhan Öztürk gibi bu isimlerin patronu JİTEM Komutanı Binbaşı A. Cem Ersever'di Bir başka deyişle Kontrgerillanın

beyni Ersever'di...

Anlayamadığım konu, Ersever neden bu isimleri ve eylemlerini bana anlatmıştı?

Panorama dergisinin konuştuğu Yücel Y. Binbaşı Ersever olabilir miydi.

Kafamdan bu soruları geçirirken Panorama'nın haberinden bir gün sonra Ersever telefonla beni aradı. Sesini telefon ahizesinden zor duyuyordum. Sanıyorum Ankara dışından arıyordu.

"Panorama'daki haberi okudun mu?" diye sordu.

"Sen misin?" diye sordum.

"Hayır. Kimin yazdığını merak ettiğim için seni aradım. Çok ilginç değil mi? Araştıracam. Gelince seni ararım" deyip telefonu kapattı. Zaten telefonda fazla konuşmazdı...

14 Ekim 1993 tarihinde Yücel Y. 'nin anlattıklarını ve benim daha önce Ersever'in Yeşil ile ilgili anlattıklarını yazdığım makaleleri birleştirip bir haber yaptım. Kontrgerilla yavaş yavaş Türkiye basının gündemine tekrar geliyordu. Bu konuyu aydınlatacak en önemli isim ise kuşkusuz Binbaşı A. Cem Ersever'di.

26 Ekim günü mahkemesi vardı. Mahkemeden bir iki gün önce Ankara'ya gelecekti ve beni arayacaktı.

Tarihini tam anımsamıyorum. Mahkemeye on-onbeş gün kala Binbaşı Ersever telefonla beni gene aradı. Mahkemede neler söyleyeceğimizi merak ediyordu.

Şu yanıtı vermiştim: "Ahmet Bey neden telaşlanıyorsunuz? Yine aynı şekilde konuşacağız".

"Size güveniyorum. Gelince görüşürüz"dedi ve telefonu kapattı.

Bu artık Binbaşı Ersever ile son konuşmamızdı...

184

IX. BOLUM ERSEVER KAYBOLUYOR

27 Ekim günü öğleden sonra CHP eski Genel Sekreteri Kasım Gülek'le sohbet etmeye gitmiştim. Gazeteye döndüğümde Binbaşı A.Cem Ersever'in avukatı olduğunu söyleyen bir kişinin aradığını söylediler.

Merak ettim ama üzerinde fazla da durmadım. Aradan iki gün geçti.

29 Ekim günü gazetenin gece nöbetçisi muhabir Sinan Onuş saat 19.20'de telefonu her zaman olduğu gibi, "Buyurun Aydınlık" diye açıyor.

Çok iyi Türkçe konuşan sakın bir ses, "Kontrgerillacı Ersever'i infaz ettik. PKK adına arıyorum, sıra Soner'de" deyip telefonu kapatıyor.

Aynı saatlerde Sabah ve Özgür Gündem gazeteleri de aranıyor. Meçhul kişi "Türk İntikam Tugayı adına arıyorum, Bitlis Paşa'nın katili Ersever infaz edildi." notunu bırakıyor.

Diğer gazetelere benden bahsetmemişlerdi. Aydınlık'a beni tehdit eden mesajı vermelerinin nedeni kuşkusuz Ersever'le yaptığım "gizli görüşmeleri" bilmeleriydi. Ersever'le 9-14 Haziran tarihleri arasında yaptığımız ve yayımladığımız röportaj nedeniyle tehdit edilmiyordum. Öyle olsaydı görüşmeyi birlikte yaptığımız Hikmet Çiçek'i de tehdit ederlerdi. Üstelik röportajın üzerinden dört ay geçmişti. Telefonla arayan şahıslar Erseverle görüştüğümü biliyorlardı...

Yurtdışına Kaçmayı Düşünüyordu....

Ersever'le ilk günlerdeki görüşmelerimizde yanında Mustafa Deniz vardı. Son birkaç görüşmeye ise Mustafa Deniz'i ge-

185

tirmemişti, Ersever'e Mustafa Deniz'in nerede olduğunu sorduğumda, "Mezopotamya yayıncılık iflas etti. Arkadaşlara para verecek kadar zengin biri değilim. Onu işe yerleştirdim" demişti.

Binbaşı Ersever'le yaptığımız görüşmelerde takip edilmediğimize emindik. Peki telefondaki şahıs yaptığımız gizli görüşmeleri nereden biliyordu? Beni niçin tehdit ediyordu?

Gazetede bir durum değerlendirmesi yaptık.

Binbaşı Ersever mahkemenin vereceği mahkumiyet kararından çok korkuyordu. Kendini cezaevine "tıkacaklarını" söylüyordu. "Eğer cezaevine yollamaya kalkışılırsa yurt dışına kaçarım. Artık hayatımın bundan sonraki dönemini yurtdışında başka bir kimlikle sürdürürüm. Kimse bir daha Ersever'i bulamaz" demişti.

Bu sözleri de anımsayarak telefondaki şahsın bizzat Binbaşı Ersever olduğunu düşündük. İzini kaybettirmek istiyordu. Belki yurtdışına çıkmıştı bile...

Yine de gazete bürolarına gelen telefonları Aydınlık'a haber yaptık.

1 Kasım'da Ersever'in avukatı Emin Emir aradı; "Ersever mahkemeden birgün önce gelecekti. Bana size uğrayacağını söylemişti. Birkaç gündür arıyoruz, nerede olduğunu kimse bilmiyor. Siz bu konuda bir şeyler biliyor musunuz?" Ersever'in telefon ederek mahkemeden önce bana geleceğini söylediğini ancak aramadığını söyledim. Avukata, "Mahkemeden çekiniyordu, yurtdışına filan gitmiş olmasın" diye sordum.

Avukat, "Herhalde izini kaybettirmek istiyor. Benim yorumum da sizinle aynı" dedi.

Avukatın bu yanıtı üzerine gazetelere telefon eden kişinin Ersever olduğuna iyice inanmaya başladım...

Postadan Gelen Nüfus Cüzdanı

3 Kasım günü masama oturmuş haber yazarken görevli arkadaş postadan Soner Yalçın adına gelmiş bir zarf uzattı.

Zarfin içinden beyaz bir kâğıt arasına konmuş Binbaşı Ersever'in nüfus cüzdanı çıktı!

186

Ankara Şehirlerarası Otobüs Terminali'nden postalanan zarfın üzerinde 28 Ekim 1993 tarihi vardı.

İlk bakışta zarfın üzerinin kimi tarafından yazıldığı belli olmasın diye, sol elle kaleme alındığını düşünmüştük. Dikkatimizi çeken bir diğer konu adresteki "Mithatpaşa" adının "Mittatpaşa" diye yazılmış

olmasıydı, "h" harfi yerine "t" harfi kullanılmıştı.

Hikmet Çiçek durumu Binbaşı Ersever'in avukatı Emin Emir'e bildirdi. Avukat büroya geldi. Gene Ersever'in izini kaybettirmek için "bu numaralara" başvurduğunu düşünüyordu. Biz de aynı görüşteydik. Avukat Emin Emir zarfın üzerinin Türkçe bilmeyen veya az bilen daha çok Arapça, Farsça'dan anlayan bir kişi tarafından yazılmış olabileceğini söyledi. Tespiti bize ilginç geldi. Ancak üzerinde durmadık. Çünkü Ersever Arapça biliyordu. Artık emin olduk; izini kaybettirmek istiyordu...

Üçgenin İlk Köşesi; Elmadağ

Tarih 5 Kasım 1993. Gazetede sabah gündemini yapıyoruz. Binbaşı Ersever'in avukatı Emin Emir telefonla beni arıyor.

"Hayrola" deyip telefonu aldım. Avukat donuk bir sesle "Ersever'in cesedi bulundu"dedi...

Elleri arkadan bağlı, ağzı bantlı kafasına bitişik atışla iki kurşun sıkılı cesedi Ankara Elmadağ çıkışındaki kireç fabrikası arazisine bırakılmıştı. Sabah cesedi fabrikada çalışan bir işçi bulmuştu.

Binbaşı Ersever'in cesedini kayınbiraderi emekli Hava Pilot Albay Koray Gökçek teşhis etmişti. Vücudunda darp izi yoktu. Boş kovan bulunmamıştı!

Adli Tıp'ta yapılan otopsi sonucunda Ersever'in muhtemelen 1 Kasım'ı 2 Kasım'a bağlayan gece öldürüldüğü tespit edilmişti.

İlk bilgileri aldıktan sonra telefonu kapattım. Çok ilginçtir, aklıma birden "Telemen Olayı" geldi.

İbrahim Telemen silah kaçakcısıydı. 1979 yılının Şubat ayı sonlarında Gazeteci-Yazar Uğur Mumcu'yu telefonla aramış, "Beni öldürecekler. Sizinle konuşmak istiyorum. Elimde belgeler var"

187

demişti. Uğur Mumcu'ya bir de ihbar mektubu göndermişti. Mektupta yeraltı dünyasıyla ilgili ipuçları vardı. Ayrıca bazı isimler de vermişti. Mumcu ve Telemen görüşmeye karar verirler. Ancak 31 Mart 1979

günü Telemen kalmakta olduğu İstanbul'daki Opera Oteli'nin Vinci katından bazılarına göre atlayarak, bazılarına göre atılarak ölür!

Benim bu olayda Telemen'i anımsamamın nedeni, kuşkusuz "Çok şey bilen" bir kişinin daha öldürölmesiydi.

Telemen sadece bir mektup yazmıştı. Konuşsa kim bilir yeraltı dünyası ile ilgili neler neler anlatacaktı?

Binbaşı Ersever de bildiklerinin çok az bir bölümünü anlattı.

Ya hepsini anlatsaydı?..

Cinayete İlişkin İpuçları

Gazetede yeniden bir durum değeriendirmesi yaptık. Binbaşı Er-sever'i kim öldürmüştü?

Katiller ne kadar profesyonel olurlarsa olsunlar, her cinayette mutlaka bir iz bırakırlar. Ersever cinayetinde de bir açık vermişlerdi: Aydınlık'ı arayın kişi "Sıra Soner'de " demişti.

Neden "sıra Soner'de"ydi?

Binbaşı Ersever bazı gazetecilerle de gizli görüşmeler yapıyordu. Ancak bu gazeteciler çalıştıkları yayın organlarında "dişe dokunur" birşeyler yazmıyorlardı. Belki de Ersever onlara önemli şeyler anlatmıyordu.

Ancak Binbaşı Ersever nedenini anlamakta zorluk çektiğim bir nedenle Yeşil kod adlı Ahmet Demir ile DYP milletvekili adayı Mehmet Yazıcıoğulları'nın işlediği cinayetleri söylemişti.

Ersever bununla da kalmamış kendisinin bizzat örgütlediği tetikçi itirafçıları anlatmaya başlamıştı. Üstelik bu Kontrgerilla çetelerinin silah ve uyuşturucu kaçakçılığı yaptıklarını da birer birer ortaya dölkecekti.

Ersever'in cesedi bulununca aklıma hemen Yeşil kod adlı Kontrgerilla elemanı geldi. Zaten Ersever de söylemişti: "Yeşil Ankara'daymış, beni arıyormuş!

Niçin peşindeydiler? Ersever'in bana haber sızdırdığını öğrenmişler miydi? Ersever, kontrgerilla çetesinin cinayetlerini yazdığım da, "Beni iyi saklayamamışsın. Haberi benim verdiğimden kuşkulananabilirler. Gazetede arada sırada beni kötüleyen yazılar yaz" demişti...

Tanıdığı Kişiler Tarafından Öldürüldü

"Sıra Soner'de demelerinin nedeni kuşkusuz yazdığım haberlerdi.

Binbaşı Ersever'i daha fazla bilgi vermemesi için mi öldürmüşlerdi?

Şurası kesindi: Binbaşı Ersever tanıdığı kişiler tarafından öldürülmüştü. Aksi halde, Ersever'i yakalamak çok zordu. Çok iyi silah kullanıyordu. Bir çatışmada yedi mermili tabanca ile yedi kişiyi öldürebileceğini söylüyordu. Tanımadığı kişilere çatışmadan teslim olması söz konusu olamazdı.

Ersever mahkeme günü olan 26 Ekim'den önce ele geçirilmişti. Otopsi raporuna göre cesedin 72 saat önce öldürüldüğünü düşünürsek, Ersever kendisini kaçıran kişilerin elinde bir süre sağ olarak kalmıştı. Sorgulanmıştı. Gazetede bunları konuşurken cinayetin sırrını bir tek kişinin çözebileceğine karar verdik: Mustafa Deniz.

Avukat Emin Emir'i aradık. Ersever'in arkadaşlarından kimse ortalıkta gözükmüyordu. Avukat, Mustafa Deniz'i de bir-iki aydır görmüyordu. "Herhalde Ersever ile artık birlikte değiller. Mustafa Deniz ağabeyinin yanında kalıyor diye bir bilgi gelmişti bana da" dedi.

Kafamda acaba Ersever'i tuzağa Mustafa Deniz mi düşürdü, diye bir kuşku belirdi. Belki Ersever'in cenaze töreninde Mustafa Deniz'i görebilirdik...

Cenazede Olay

Ankara Kocatepe Camii'nin yolunu tuttuk. Ersever'in cenazesi öğle namazında camiye getirilecekti.

189

Binbaşı Ersever için askeri tören yapılacaktı. Camii avlusunda gözümüze ilk çarpan isimler; İçişleri Bakanı Nahit Menteşe, Milli Savunma Bakanı Mehmet Gölhan, Emniyet Genel Müdürü Mehmet

Ağar, İçişleri eski Bakanı İsmet Sezgin, Jandarma Genel Komutanlığı Kurmay Başkanı Korgeneral Çetin Haspişeren, TBMM Milli Savunma Komisyonu Başkan: Baki Tuğ, MGK Genel Sekreterliği Toplumla İlişkiler Başkanlığı (TİB) eski Başkanı emekli Tümgeneral Hilmi Şengün ile Jandarma Komutanlığı'ndan bazı subaylar...

Binbaşı Ersever'in cenaze töreni bir anda tepki gösterisine dönüştü. Yaklaşık 50 kişilik bir grup, cenazenin askerler tarafından taşınmasını, "Mücahidini korumayan devleti ne yapalım" diye engellemeye çalıştılar.

Bu grup Ersever'in tabutunu çevreleyerek cenazeyi top arabasına kendileri taşımak istedi. Askerlerin karşı çıkması üzerine tabutun başında sert bir tartışma başladı.

Cenazeyi taşımakta ısrar eden grup, bir subayın "Askerlerin taşınması daha şerefli olur" demesi üzerine, "Biz şerefsiz miyiz? Siz sağlığında koruyamadınız. Bunların hesabını soracak bir kişi çıkmayacak mı? Biz ona karşı son görevimizi yapacağız, tekbirlerle kaldıracağız" diye tepki gösterdiler.

Bunun üzerine tabut yaklaşık 20 metre kadar askerler ve bu gruptan insanlar tarafından karışıklık içinde taşındı. Daha sonra tepkiciler arkaya geçtiler ve cenazeyi top arabasına kadar askerler taşıdı. Yürüyüş sırasında, "PKK Mecliste", "Kana kan intikam", "Şehitler ölmez", "Ersever'i PKK öldürmedi" sloganları atıldı. Son slogan ise kuşkusuz çok ilginçti...

Ersever'in cenazesi Cebeci Asrı Mezarlığı'nda toprağa verildi.

"Beni Sağ Yakalamak İstiyorlar"

Cenaze törenine katılan üst düzey bir jandarma subayı "Cem, tongaya basmayacak kadar zeki biriydi. Onu çok güvendiği biri ele geçirmiş olmalı" yorumunu yaptı.

Cami avlusuna biriken çok kişi subayla aynı görüşü paylaşıyordu. Ersever cinayeti PKK eylemine benzemiyordu.

Zaten aynı gün KURD-HA'nın Düsseldorf bürosundan bir açıklama yapıldı: "ERNK çevresinden aldığımız bilgiler Ersever cinayetini PKK'nın işlemediği yolundadır."

Öte yandan Anadolu Ajansı, Ersever'in PKK tarafından öldürüldüğünü ileri sürdü. Ajansın elinde hiçbir belge bilgi olmadan abonelerine alelacele böyle bir haber geçmesi çok kişiyi hem şaşırttı, hem düşündürdü! Aynı gün İçişleri Bakanı Nahit Menteşe Ersever'i PKK'nın öldürdüğünü söyledi!..

Hayri Birler, Turkish Daily News'te 18 Ağustos 1993 tarihinde Binbaşı A. Cem Ersever ile röportaj yapmıştı.

Gazeteci Birler de Ersever'le sık sık buluşup sohbet ediyordu. Hayri Birler Ersever'in cesedi bulunduktan sonra Ersever'in daha önce anlattığı bir olayı 6 Kasım'da yazdı:

"Ersever takip edildiğini söylemişti; 'Evvelsi gün apartmandan çıktım, arabaya binip motoru çalıştırdım. Bir arabanın beni takip ettiğini farkettim. İçinde üç kişi vardı. İki önde biri arkada oturuyordu. Sıhhiye'ye kadar sürdüm, arkamdaydılar. Ulus'a yöneldim, hâlâ arkamdaydılar. Aydınlikevler'e gittim, arkamda yakın ta-kipdeydiler. Oradan Cebeci'ye döndüm, peşimi bırakmıyorlardı. Kim oldukları belli değildi, ama ne yaptıkları açıldı. Üzerimde silahım vardı. Hava kararıyordu. Beni sağ yakalamak istiyorlar diye düşündüm. Na olacaksa olsun diyerek trafiğin olmadığı Tuzluçayır NATO Yolu'na sapmaya karar verdim. Aracımı bir müddet sürdüm, sonra U dönüşü yaparak üzerlerine sürdüm, kaçtılar."

Tahmini doğru çıkmıştı, Ersever'i sağ yakalamak istiyorlardı. Sorgulanacaktı. Öyle de oldu. 26 Ekim'de kayboldu, otopsi raporuna göre 1 veya 2 Kasım'da öldürüldü.

Nasıl sağ yakalandı? Kim nerede sorguladı. Neden infaz edildi? Soruları çoğaltmak mümkün. Şurası bir gerçektir, Ersever çok önemli sırlar taşıyordu. İşte bazıları:

- Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetler;
- JİTEM'in uyuşturucu ve silah kaçakçılığı;

- Bölgedeki yabancı istihbarat birimlerinin faaliyetleri;
- Devletin Barzani, Talabani ile ilişkileri;
- Ordu içindeki MHP örgütlenmesi;

191

- Devletin özel savaş alanındaki bütün istihbarat bilgileri;
- Kontrgerillanın örgütlenmesi ve faaliyetleri.... Binbaşı Ersever'in cesedi bulunduktan sonra Milliyet gazetesi şu manşeti atmıştı: "Çok şey bilen subay öldürüldü!"

Cem Ersever'in Eşi Susuyor

Yıldız Ersever, kocası Güneydoğu'da görev yaparken kızıyla birlikte hep Ankara Anıttepe'deki Jandarma lojmanlarında oturmuştu.

Binbaşı Ersever'in Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ayrılmasına karşı çıktı. Ancak uzun bir süredir kocasıyla ilişkisi zaten iyi değildi. Söz dinletemezdi.

Ersever, aldığı emekli maaşının hepsini eşine ve kızına gönderiyordu. Gönderiyordu çünkü, emekli olduktan sonra da evinde oturmuyordu. Yıldız Ersever istihbaratçı kocasına artık nerede olduğunu sormayacak kadar deneyim sahibiydi. Tek amacı kızına iyi bir öğrenim olanağı sunmaktı.

Binbaşı Ersever'in cesedi bulunduktan sonra, Yıldız Hanım evinin kapılarını basın mensuplarına kapattı. Sadece Aydınlık muhabiri Sinan Onuş, Yıldız Ersever'den birkaç cümle alabildi. Yıldız Ersever şunları söyledi:

"En son 7 Ekim'de gördüm. Maaşını bırakıp gitti. Bir daha da görmedim. Biz birşey bilmiyoruz. Her şeyi gazetelerden öğreniyoruz. Kocamın ağzı çok sıkıydı, sonra neden gazetelere konuştu bilmiyorum."

Bugüne kadar ne Jandarma Genel Komutanlığı'ndan ne de emniyetten kendisine soru sorulmadığını ifade eden Yıldız Ersever, "Kimse gelip bize soru sormadı. Devletimize güveniyoruz, katilleri mutlaka yakalayacaktır" diye konuştu.

Üçgenin ikinci Köşesi Polatlı

2 Kasım günü Ankara Polatlı Avcılar Köyü yakınlarında 25-30 yaşlarında, uzun boylu, zayıf, saçlarının ön bölümü seyrek, uzun burunlu bir erkek cesedi bulundu.

192

Beş gün sonra cesedin Binbaşı Ersever'in yakın arkadaşı Mustafa Deniz'e ait olduğu anlaşıldı. Ersever'in cesedi bulunduktan sonra Mustafa Deniz de teşhis edilmişti.

Soruşturmayı yürüten Subay, "iki ölüm arasında gün farkı yok, saat farkı olabilir" dedi.

Mustafa Deniz elleri arkadan bağlı, şakağına tek kurşun sıkılarak öldürülmüştü. Ersever cinayetinde olduğu gibi olay yerinde mermi çekirdeği ve boş kovan yoktu.

Ağabeyi Mehmet Deniz Manisa'dan çağrıldı. Cesedin kardeşine ait olduğunu söyledi.

Mehmet Deniz ile gazeteciler arasında şöyle bir konuşma geçti:

- Kardeşiniz kaç yıldır sizden ayrı yaşıyordu?
- Mustafa hemen hemen 3-4 senedir, bizden ayrı Ankara'da yaşıyordu.
- Askerliğini yaptıktan sonra mı Ankara'ya geldi?
- Evet. Askerliğini Güneydoğu'da yapmıştı. Arada bir misafir olarak bize geliyordu. Kısa sürelerle bizimle kalıyordu.
- Geçimini nasıl sağlıyordu?
- Parasını Emniyetten aldığını biliyorum. Ama askerler mi, polis mi veriyordu, bilmiyorum.

Çift Kimlikli Mustafa Deniz

Mustafa Deniz kimdi?...

Binbaşı Ahmet Cem Ersever 5 Mart 1993 tarihinde üniformasını çıkarıp emekli olunca. JİTEM'de görev yapan iki sivil memur da

birlikte istifa ediyorlar. Bu iki sivil memurdan biri PKK itirafçısı olduktan sonra JİTEM'de memur olarak çalışmaya başlayan Mustafa Deniz'di.

Mustafa Deniz itirafçı olduktan sonra kendisine yeni bir kimlik ve nüfus cüzdanı veriliyor. İhsan Hakan adını alıyor. Ankara Çankaya nüfus memurluğunun kayıtlarına göre, Mustafa Deniz'in adı artık İhsan Hakan olmuştu. İhsan Hakan 19 Ocak 1993 tarihinde 1285 kayıt

193

no ile resimli bir nüfus cüzdanına sahip olmuştu! Bu cüzdana göre, Ankara Çankaya Malazgirt 056/01 cilt, 65 kütük sıra, 01 sıra numarasına kayıtlı Mehmet Emin ve Saliha oğlu, Ankara 11.11 1965 doğumluydu.

Aslında Mustafa Deniz Ağrı Doğubeyazıt nüfusuna kayıtlı Deniz ailesinin 8 çocuğundan biri. Mustafa Deniz, daha dört yaşında iken babası evi terketmişti. Geçimlerini akrabaları sağlıyordu. Küçük Mustafa sabah ilkokula gidiyor öğleden sonra ayakkabı boyacılığı yapıyordu. Ortaokul ve lise yıllarında da bu işe devam etti. Doğubeyazıt Lisesi'ni birincilikle bitirdi. İstanbul Üniversitesi Veterinerlik Fakültesi'ni kazandı.

İstanbul'da Atatürk Öğrenci Sitesi'nde kaldı. Burada PKK sempatizanları ile tanıştı. Arkadaşı Hakan Vural ile birlikte PKK saflarına katılmak için önce Yunanistan'a gitmeye karar verdiler, Meriç Nehri'ni yüzerek Yunanistan'a gittiler. İltica talebinde bulundular. Atina'daki Lavrion Kampı'na gönderildiler.

Mustafa Deniz'in iltica talebi kabul edildi. Ancak Atina'daki bir üniversiteye kayıt yaptırabilmesi için Veterinerlik Fakültesi'nden belge getirmesi isteniyordu. Mustafa Deniz Meriç Nehri üzerinden Türkiye'ye döndü. Fakülte'den belgeleri alıp tekrar aynı yolu izleyerek Yunanistan'a geçti. İkinci kez iltica ettiği öğrenilince üniversiteye kayıt yaptırmada zorluklarla karşılaştı. Bunun üzerine Mustafa Deniz, sahte bir pasaport bularak Yunanistan'dan uçakla Suriye'ye gitti. Bekaa Vadisi'ndeki Mahsum Korkmaz Akademisi'ne ulaştı.

Bekaa'da eğitim görüyor. Eğitim bitince önce Serhad (Van-Ağrı-Kars)

Eyaletine sorumlu olarak atanması kararlaştırılıyor. Ancak deneyimi az olduğu dikkate alınarak tecrübe kazanması için Botan'a (Hakkari-Siirt-Şırnak) takım komutan yardımcısı olarak görevlendiriliyor. 48 kişilik bir grupla Dicle nehrinden sandallarla Türkiye'ye giriyor.

Mustafa Deniz, çeşitli silahlı çatışmalara giriyor, köylerde eğitim çalışması yapıyor. Yakalanıyor. Günler süren sorgulamadan sonra itirafçı oluyor. 49 sayfalık bir itirafta bulunuyor. İtirafçı olduktan sonra "Heval" kod adını alıyor.

194

Mustafa Deniz'i sorgulayan bizzat Binbaşı Ahmet Cem Ersever. Ersever, PKK saflarında mücadele edip önemli görevler üstlenmiş kişileri itirafçı yaptıktan sonra JİTEM'e memur olarak alıyordu. Mustafa Deniz akıllı, analiz yeteneği olan bir kişiydi. Ersever, Mustafa Deniz'i hemen "ekibine " dahil etti.

İstifa Eden İkinci İtirafçı Kimdi?

Mustafa Deniz'in itirafçı olduğu bilinmiyordu. Binbaşı Ersever, Aydınlık'a yaptığı açıklamada kendisi emekli olduktan sonra iki sivil arkadaşının da istifa ettiğim söylemişti, o kadar.

Bunlardan biri Mustafa Deniz'di, peki diğeri?

Mezopotamya Basın Yayın şirketinin iki ortağı vardı: Binbaşı Ersever ile İhsan Hakan. Binbaşı Ersever'in TSK'dan ayrılmasından sonra istifa eden iki kişinin Mustafa Deniz ile İhsan Hakan olduğunu düşündük.

Mustafa Deniz de öldürüldüğüne göre kilit isim İhsan Hakan'dı! Cinayeti kimlerin işlediğini o bilebilirdi.

Ancak daha sonra öğrendik ki, Mustafa Deniz itirafçı olup, JİTEM' DE çalışmaya başlayınca adını değiştirip İhsan Hakan adını almıştı. Binbaşı Ersever'in ortağı Mustafa Deniz'di.

Binbaşı Ersever'le birlikte ayrılan "ikinci kişi" nin kim olduğu henüz yanıtlanmamış bir sorudur.

Binbaşı Ersever'le yaptığımız ilk görüşmelerde Mustafa Deniz de vardı. Ancak Ersever'le son buluşmalarımızda Mustafa Deniz artık

gelmiyordu. Buluşmalarımızda Ersever, ona iş bulup yerleştirdiğini söylemişti. Ancak Mezopotamya Basın Yayın şirketi kapandıktan sonra Mustafa Deniz'in Ersever'e çok kırıldığı da ileri sürülüyordu. İşler umdukları gibi gitmemişti....

Mustafa Denizle Gömülen Sır

Genel Başkanlığını Muhsin Yazıcıoğlu'nun yaptığı Büyük Birlik Partisi'nin yayın organı Yeni Hafta dergisi 22 Kasım'da Mustafa Deniz ile ilgili olarak şu bilgileri veriyordu:

195

"Ersever tarafından İzmir Emniyet Müdürlüğü'ne Kürtçe mütercim olarak, part-time çalışmak üzere yerleştirilen Mustafa Deniz 31 Ekim günü arandı. Kendisine Ersever'in bir süredir kayıp olduğu ve bu konudan haberdar olup olmadığı soruldu. Mustafa Deniz ise bir süredir kendisinin de Ersever'den haber alamadığını belirtti. Ersever'in kaybından endişe eden yakınları, Mustafa Deniz'e kendisini iyi korumasını ve dikkat etmesini tavsiye ettiler"

Habere göre Binbaşı Ersever, "tutsak" alındığında Mustafa Deniz serbestti!..

Mustafa Deniz'in Binbaşı Ersever'e son aylarda kırgın olduğu doğruysa, insan ister istemez düşünüyor; Mustafa Deniz yoksa çift taraflı mı çalışıyordu? Ersever'i pusuya düşüren Mustafa Deniz miydi? Ersever'i öldürenler daha sonra güvenmeyip Mustafa Deniz'i de mi öldürmüşlerdi?

Şurası kesin: Mustafa Deniz, Binbaşı Ersever'in son iki yılında hep yanındaydı. Ersever'in sahip olduğu bilgilerin çoğunu Mustafa Deniz de biliyordu. Eğer yaşasaydı, Ersever'in kimin tarafından öldürüldüğünü de bilebilecekti...

Üçgen Tamamlanıyor; Kızılcahamam

SHP Genel Başkanı Murat Karayalçın'la 31 Ekim tarihinde Abant'a giden gazetecilere, jandarmalar genç bir kadın cesedinin fotoğrafını gösterdiler. "Bu kadını öldürüp atmışlar. Bu fotoğrafı gazetenizde yayımlayıp altına da kimliği meçhul cinayet diye yazarsanız belki

tanıyan birileri çıkar" diyerek fotoğrafı gazetecilere vermek isterler. Gazeteciler fotoğraf ve haberlerle fazla ilgilenmezler. Sıradan bir cinayet olayı diye düşünürler.

Binbaşı Ersever'in ve arkasından yakın arkadaşı Mustafa Deniz'in ölümleri gazetelerin birinci sayfalarından verildi. Televizyonlar olaya geniş yer ayırdılar. Özellikle Ankara bu haberle çalkalanmaktaydı.

10 Kasım günü gazete manşetlerinde bu kez Binbaşı Ersever'in sevgilisi Mahsune'nin de öldürüldüğü haberi vardı. Ankara'nın 90 kilometre uzağındaki Kızılcahaman TEM Otoyolu'nun Çamlıdere mevkinde 25-30 yaşlarında genç bir kadının cesedi bir hafta önce bulunmuştu.

196

Sol kulağının arkasından sert bir darbe ile öldürüldüğü belirtilen genç kadının üzerinden Ulusoy Otobüs firması tesislerinde yemek yediğine ilişkin bir fiş ile telefon kartından başka birşey çıkmamıştı.

Çamlıdere Cumhuriyet Savcısı Nihat Coşkun, "Fişin alındığı işyerine öldürülen kadının fotoğrafı götürüldü, ancak bir sonuç alınamadı. Yine cesetten çıkan telefon kartı da PTT Genel Müdürlüğü'nce incelendi, ancak herhangi bir bulgu elde edilemedi" diyordu gazetecilere. Savcı Nihat Coşkun'a göre Mahsune başka bir yerde profesyonelce öldürüldükten sonra ilçe dışına atılmıştı. "

Ceset bulunduktan sonra kimliği konusunda soruşturma yapılmış, kimlik tespitiyle ilgili Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına yazı gönderilmişti. Bir sonuç elde edilemeyince, cesedi muhafaza edecek teknik donanım da bulunmadığı için genç kadın gömülmüştü.

Binbaşı Ersever'in cesedi bulunduktan sonra araştırma yapan güvenlik kuvvetleri Ersever'in Suriye uyruklu bir sevgilisi olduğunu ve Çamlıdere'de bulunan cesedin bu kadına ait olduğunu tespit ettiler. Mahsune de Ersever'le aynı gün ortalıktan kaybolmuştu.

"Üçgendeki Tezgah" kitabını yazan Binbaşı Ersever ile sevgilisi Mahsune ve iş ortağı, arkadaşı Mustafa Deniz'in cesetleri üçgen oluşturacak şekilde, Samsun, Eskişehir ve İstanbul çıkışlarına

bırakılmıştı!

Asıl adı; Neval Boz

Ankara Kızılcahamam TEM Otoyolu'nun Çamlıdere mevkiinde ceseti bulunan Mahsune Dguvebe , Binbaşı Ersever'in sevgilisiydi. Asıl adı Neval Boz'du. Doğum yeri Antakya'ydı.

Neval Boz ilk ve orta öğrenimini Antakya'da yapıyor. 1987 yılında üniversite sınavlarına giriyor. Kazanamıyor. Birçok Antakyalı arkadaşı gibi Suriye'ye gidip üniversiteyi orada okumak istiyor. Şam Üniversitesi Tıp Fakültesine kayıt oluyor.

Arapça konusunda oldukça zorluk çekiyor. Bu nedenle derslerinde başarısız oluyor. Antakya'da doktorluk yapan dayısını telefonla arayarak, "dil zorluğu nedeniyle zorlanıyorum. Türkiye'deki tıp fakültelerinden birine yatay geçiş için bana yardımcı olacaklar" diyor.

197

Neval Boz Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne yatay geçiş yaptırıyor. Yıllardır Arap ülkelerinden Türkiye'ye yatay geçişe izin verilmiyor. Ancak Neval Boz bu engeli kolay aşıyor!

Öğrendiğimize göre Neval Boz Suriye'de öğrenci iken Suriye vatandaşlığına geçiyor. Mahsune Dguebe adını alıyor. Neden geçtiği konusunda ise bilgi edinilemiyor. Yapılan bir yorum, Neval Boz'un Suriye'deki öğrencilik yıllarında Suriye istihbarat teşkilatı "Muhaberat" adına ajanlık yaptığı şeklinde. Bir başka yoruma göre ise Neval Boz MİT adına çalışıyordu. İkinci yorum akla daha yakın. Çünkü Neval Boz'un Hacettepe Üniversitesi'ne yatay geçişi, Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'ne bağlı psikolojik harp örgütü Toplumla ilişkiler Başkanlığı (TİB) bünyesindeki bazı öğretim üyelerinin yardımı ile gerçekleşiyor!

Neval Boz ile Binbaşı Ersever'in ilişkisi nerede, ne zaman başlamıştı? Bu konuda sağlıklı bilgi yok. Ancak Boz Ailesi tek çocukları olan Neval'in Binbaşı Ersever'le 2 yıldır birlikte yaşadığını biliyor. Bu nedenle de kızları ile aralarının açık olduğu belirtiliyor.

Boz ailesine göre tek kızları Neval tıp öğrenimini Suriye'de

tamamladıktan sonra Türkiye'ye geldi. Ailesi Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesine nakil yaptırmadığını söylüyor. Boz ailesine göre, kızları staj yapmak için Türkiye'ye gelmişti.

Ailesi "Mahsune Dguebe" adını kızlarına kimin verdiğini de bilmiyor. "Kızımız kesinlikle yazıldığı, söylendiği gibi Suriye vatandaşı değildi. Bunları kim niçin uyduruyor" diyor.

Neval Boz Suriye uyruğuna geçti mi?

Bu konuda iki görüş var. Birincisi; Suriye'de öğrenciliği sırasında vatandaşlığa geçtiği şeklinde.

İkinci görüşü savunanlar ise konuya çok farklı bir boyut getiriyorlar: "Halen Suriye'nin Lazkiye, Şam ve Halep üniversitelerinde 1760 Türk öğrencisi var. Bunların sadece 158'inden Türkiye Dışişleri Bakanlığının haberi vardır. Diğer öğrencilerin kimler olduğunu Türkiye bilmez! Şöyle ki; özellikle Hatay bölgesinden Suudi Arabistan'a her yıl yüzlerce kişi çalışmaya gider. Tahmini bir rakam vermek gerekiyorsa, Suudi Arabistan'da on bine yakın Hataylı vardır. Suriye'de okumak için gidenler de fazla dikkat çekmemek için önce

198

Suudi Arabistan'a giderler. Çünkü Türkiye bu kadar çok öğrencinin Suriye'de bulunmasını istemez. İleride başına Kürt meselesi gibi bir de Arap sorunu çıkacağından korkar. Suudi Arabistan'a giden bu öğrenciler buradan Mısır'a geçerler. Mısır'dan vize alıp Suriye'ye girerler. Neval Boz, Suriye'de değil, Mısır'da "Mahsune Dgube" adını almıştır. Türk öğrenciler Suriye'de Türk kimliği ile bulunmazlar. Zaten Neval Boz adına Türk Dışişleri Bakanlığında 'Suriye'de öğrencidir' diye bir kimliğe rastlanmamıştır!"

Ersever ile Neval Boz'un ne zaman tanıştıkları konusunda da elde yeterli bilgi yok. Yine söylenenlere göre, Neval Boz Diyarbakır'da tıp stajı yaparken tanıştıkları şeklinde.

Karanlıkta kalan bir diğer konu ise; Binbaşı Ersever ile Neval Boz'un nerede birlikte yaşadıkları.

Binbaşı Ersever emekli olduktan sonra evine birkaç kez uğruyor, O da

emekli maaşını bırakmak için. Neval Boz'un ise nerede yaşadığını ailesi bile bilmiyor.

Peki Binbaşı Ersever ile Neval Boz nerede yaşıyorlardı? İstanbul, İzmir, Ankara, Mersin... nerede? Bilinmiyor. Binbaşı Ersever'in kitapları, arşivi, belgeleri nerede? Bu konuda kimse birşey bilmiyor! Gerek Jandarmanın oluşturduğu soruşturma ekibi gerekse DGM savcılığı ev konusunu merak bile etmiyor!

Binbaşı Ersever'in bir yakın dostuna göre, "Ersever İstanbul'da özel bir şirketin güvenlik sorumlusu olarak 20 gündür çalışıyordu." Arkadaşına göre ev İstanbul'da olabilirdi...

Ersever'in bir diğer yakınman göre ise, "Binbaşı Ersever Mersin'e yerleşmek, orada kendi işini kurmak istiyordu" şeklinde. Ona göre ise ev Mersin'de!

Araştırmalarımızda ne Ersever'in ailesi, yakın arkadaşları ne de Neval Boz'un ailesi "esrarlı evin" nerede olduğunu bilmiyorlardı.

Soruşturma Sonuçları

Binbaşı Ersever ile arkadaşlarının ölümleriyle sonuçlanan cinayeti Devlet Güvenlik Mahkemesi (DGM) Başsavcılığı soruşturuyor. Üç

199

dosyayı birleştiren DGM Başsavcılığı soruşturmayı Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde oluşturulan "Tahkikat Komisyonu" ile birlikte yürütüyor.

Basının yazdığı habere göre*, DGM Başsavcılığı Binbaşı Er-sever'in bankalardaki mevduatlarını araştırdı. Çıkan sonuç; Ersever'in üç banka şubesinde 200 bin lira ile 1 milyon lira arasında değişen toplam 1.5 milyon liralık hesabı vardı.

Yine basında**; "Binbaşı Ersever'in cesedinin bulunmasından önce Aydınlık gazetesine postayla gönderilen nüfus cüzdanı ve zarf üzerinde yapılan teknik inceleme tamamlandı. Emniyet yetkililerinden alınan bilgiye göre, teknik inceleme sonucu zarfın üzerindeki yazı Suriye uyruklu Mahsune Dguebe tarafından yazıldığı anlaşıldı" şeklinde yer

alan haberler çıktı.

Zarfin üzerindeki yazının Mahsune'ye ait olduğu konusundaki bilgilerin ne kadar doğru olduğunu saptayamadım. Binbaşı Ersever'in arkadaşlarına göre; "Madem birlikte kaçırılıp sorgulandılar. O halde neden Mahsune de kafasına sıkılan bir kurşunla öldürölmedi. Neden Mahsune'yi kafasına vurdukları sert bir cisimle öldürdüler. Bize göre, Mahsune ele geçirildiklerini anlayınca kaçmak istedi, o karışıklıkta kaza ile öldürölldü."

Eğer olay bu şekilde olduysa zarfin üzerindeki yazı Mahsune'ye ait olamazdı! Emniyet yetkilileri hem soruşturmayı yürötmüyorlar hem de basına kafa karıştıracı bilgiler sızdırıyorlardı.

Bir diğer ilginç olay: Binbaşı Ersever ve arkadaşları için adli tıp merkezinde gerekli çalışmanın yapılmadığı biliniyor.

Ancak basında* yer alan bir haber şöyleydi: "Ersever ve arkadaşlarının cesetlerinden alınan kan örneklerinde herhangi bir uyuşturucu maddeye rastlanmadığı açıklandı. Ersever ve arkadaşlarının ilaçlı bir sorgulamadan geçip geçmediklerinin anlaşılması için alınan kan örnekleri, Adli Tıp Merkezi'nde yapılan inceleme sonucunda gizli servisler tarafından kullanıldığı bilinen soldium pen-tothal, skopdamin ve fenodiazin gibi uyuşturucu kimyasal maddelere rastlanmadığı belirtildi."

* 5 Aralık 1993 Hürriyet Gazetesi.

** 9 Aralık 1993 Anadolu Ajansı Bülteni.

* 30 Kasım 1993 Anadolu Ajansı Bülteni

200

Binbaşı Ersever olayı basında artık küçük haberlerle veriliyordu. Bu haberlerin de ne kadar "sağlıklı" olduğu tartışma götürürdü kuşkusuz!

Benzer bir haber 28 Kasım 1993 tarihinde Nokta dergisinde yayımlandı. Dergiye arayan bir şahıs, "vicdanen rahatlamak" için Binbaşı Ersever ve Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetler hakkında konuşmak istediğini bildirmişti.

Gerçek adı dergide verilmiyordu. "Ali Pınar" takma adını vermişlerdi. İfadesine göre polisti! Ancak şimdi kaçaktı. O da korkuyordu öldürülmekten, Çünkü uzun bir dönem tetikçilik yapmıştı.

"Ali Pınar" ilginç olaylar anlatıyordu...

İtirafçıların Güvendikleri Kişi Ersever

Nokta dergisinin haberine hiç dokunmadan olduğu gibi aktarıyorum;

"Ersever JİTEM'i kurduğu sırada, ülkücü görüşlere fanatizm derecesinde bağlıydı ve bu inançları onu ülkenin başına bela olan PKK hareketi karşısında örgütlü ve aynı silahlarla savaşılan bir örgüt kurmaya götürmüştü. JİTEM jandarmaya bağlı bir istihbarat teşkilatı olarak çalışacak ve kaynağını PKK itirafçılarına dayandıracaktı. Düşmana aynı silahla cevap vermek adına yoğun bir örgütlenme başlamıştı.

"İtirafçılar JİTEM'in hayat daman olmuşlardı. Onlar sadece bölgeyi çok iyi tanıyan ve çok iyi Kürtçe konuşan insanlar değillerdi. Aynı zamanda uzun yıllar içinde kaldıkları PKK hareketinin bağlantılarına, gelir kaynaklarını da çok yakından biliyorlardı. Çoğu teslim olduktan sonra koyu birer ülkücü oluyorlardı.

"İtirafçılar için Cem Ersever en güvenilen insandı. Onlara sahip çıkan, yön veren Ersever'di. Öl dediği zaman ölünür, kal dediği zaman kalınırdı. Çünkü Cem Ersever her eyleme onlarla birlikte giriyor, onlara sahip çıkıyordu.

"Ahmet Cem Ersever bölgeye emek akıtmış, PKK meselesini uygulamalarla son derece ayrıntılı öğrenmiş bir askerdir. Ancak artık o da çalışmalardan yorgun düşmüş, bu işlerin vurmak kırmakla

201

çözülmeceğini kavramıştı. Ona göre, her şeyden önce gidilen yol yanlıştı. Parlamenter sistem bozuktı. Jandarma bu işi çözemedi. Emniyet güçleri merkez dışı çalışmıyordu. Olağanüstü Hal Bölge Valiliği yetersizdi. Her şeyden kötüsü bölgede görevli bulunanların çoğu mevki şöhret ve maddi çıkar peşindeydiler.

"Binbaşı Ersever'in yalnız başına verdiği kelle koltukta uğraşının hiç

bir anlamı yoktu. Bunu erken fark eden Binbaşı örgütlenmeye karar verdi. Bir ekol oluşturmaya başladı. Elinde itirafçılar olarak tanımlanan büyük bir kaynak vardı. İtirafçılar da onunla aynı görüşteydiler. Bu iş özel bir kontra örgüt tarafından çözülebilirdi.

İtirafçı Mete

"Ersever en güvendiği itirafçı İbrahim Babat ile illegal örgütlenmesine başladı. İbrahim Babat kod adı Mete, PKK içinde uzun yıllar bulunmuş ve gözünün karalığı, ataklığı sayesinde Besta-Uludere-Beytülşebap askeri komutanı olmuştu. Sıradan bir PKK militanı değildi. Aslen Suriye uyruklu bir Kürt'tü. İtirafçı olduktan sonra aşiretinin Türkiye topraklarında kalan bölümü Babatların bölgesinden, Uludere, Şenoba nüfusundan TC vatandaşlığı kimliği almıştı.

"Binbaşı Ersever, Mete ile tanıştığı günden itibaren görev anlayışının değiştiğinin, 'PKK meselesine artık daha farklı ve gerçekçi bir gözle bakacağını' anlamıştı. Devletin bu yetersiz önlemleri ile hiçbir yere varılamayacağını sık sık tartışır olmuşlardı. Bir yandan sıcak savaşın içinde olmak, öte yandan bu savaştan sonuç almamak onları devlete rağmen örgütlenmeye sürükledi.

KAP Örgütü

"TİT, Binbaşı Ersever'in üzerinde uzun uzun düşünüp, katılım sağlamaya uğraştığı bir örgüt olarak ortaya çıkmadı. Hemen hergün en yakın arkadaşlarını kaybeden ve sürekli biçimde PKK hedefi olan bölgenin güvenlik görevlileri arasında potansiyel çoktan oluşmuştu.

202

Nitekim önce KAP (Kemalist Asker Polis) adı ile kurmaya çalıştıkları ve hemen dağılan örgüt bu potansiyelin kısa süreli bir yansımasıydı. KAP'tan vazgeçtiler. Çünkü KAP onların devlet gücü gibi algılanmasına yol açıyordu. Ayrıca aralarında sadece emniyetçiler ve subaylar yoktu.

"Uzun tartışmalardan sonra TİT adının yeniden canlandırılmasına karar verildi. Türk İntikam Tugayı adı artık sadece ve sadece Kürt meselesi ile yan yana duyulacaktı. Bu işlerin çözümü sadece ülkeye gönül

vermiş idealistlerin kurduğu bir illegal örgütle sağlanabilirdi. Başta Ersever olmak üzere en yakın arkadaşı ve örgütün kurucularından İbrahim Babat da aynı görüşteydi. İddiaya göre abileri ve gerçek kurucuları emniyet müdürlerinden H.A. da gözü gibi sevdiği Mete'yi koltuğunun altına almıştı.

"H.A.'nın önderliğinde Güneydoğu'nun kurtuluşu adına TİT içinde hızla örgütlendiler. Kesinlikle hücre sistemi çalışıyorlar ve üstlerinin ya da tehlikeli bulduklarının fark etmemesi için son derece titiz davranıyorlardı. Şahinler mücadelesi başlayacaktı. PKK ne yapıyorsa aynı yöntemlerle ona cevap verilecekti.

Bölge Komutanlarından Daha Yetkiliydi

"Binbaşı Ersever ise çok özel konumunu sürdürmeye devam ediyordu. Binbaşının çok özel konumundan kastedilen, bir asker için oldukça geniş kabul edilebilecek özgürlüktü. Hiç kimseye hesap vermek zorunda değildi. JİTEM grup komutanı olarak, bölge komutanlarından daha yetkili ve onlardan bağımsızdı. Binbaşı Ersever istediği zaman bölgeden ayrılır, istediği zaman döner, istediği zaman doğrudan Eşref Bitlis Paşa'nın yanına çıkardı. Durum hakkında bilgi verdiği tek kişi Eşref Bitlis Paşa'ydı.

"Ersever'e en yakın kişiler başta yardımcısı Jandarma Yüzbaşı İsmail Öztoprak olmak üzere, Mete kod adlı İbrahim Babat, Mahmut kod adlı Adil Timurtaş, Hakan kod adlı Mustafa Deniz ve Mah-sune'ydi. Mahsune aynı zamanda onun sevgilisiydi. Aralarındaki ilişkiyi bilmeyen yoktu. Ama hiç kimse Binbaşı ile böyle bir hassas konuyu konuşabilecek cesarete sahip değildi.

203

"JİTEM çalışmaları ve JİTEM'den bağımsız olarak TİT içi ilişkiler Binbaşı Ersever'in denetiminde yürütülüyordu. Başlangıçta seçilmiş hedefleri öldürmek yerine, caydırıcı olacağı düşünülen sabotaj eylemleri tercih ediliyordu. Diyarbakır Baro Başkanının arabasına bomba yerleştirilmesi, Yeni Ülke gazetesinin yakılması gibi döneme göre masum kabul edilen eylemler Binbaşı'nın grubunun imzasını taşıyordu. Hatta Ersever grubu Baro Başkanının arabasına bomba koyma olayında da hayli komik bir olay yaşamışlardı. Arabaya

bombayı koyduktan sonra, olay yerinde bulunan polis ekibi tarafından şüpheli bulunmuşlar, ancak konuşmalardan sonra onları görev turu yaptıklarına ikna etmişlerdi.

Meşhur Talabani Bandı

"Ersever grubunun masum eylemleri genişledikçe Mete göze giriyordu. Bir yandan TİT için bir yandan JİTEM'e çalışıyordu. Giderek yükseliyordu. Örneğin TRT'de yayınlanan ve Kürt liderleri Talabani ve Barzani'nin PKK'yı öven video bantlarının bizzat Mete tarafından çekimi yapıp devlete ulaştırılmıştı. Mete kaseti sadece devlete ulaştırmakla kalmamış, yayın çizgisini çok beğendiği TRT yapımcısı Ertürk Yöndem'e de elden teslim etmişti. Hangi nedenlerle olduğu bilinmez, Yöndem kaseti çok geç yayınlıyordu.

"Bal tutan parmağını yalar atasözü, davalarına bu kadar keskin bir fanatizmle başlamış TİT üyeleri için de geçerliliğini korudu ve olaylar birbiri ardına çorap söküğü misali hızlandı. Her şeyden önce itirafçıların derin bilgisi sayesinde PKK'nın bölgede sirküle olan büyük miktardaki paraları TİT'e akmaya başlamıştı. PKK bölgede kurduğu vergi, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı nedeniyle özel noktalarda büyük para bulunduruyordu. Bu paralar daima Mark ya da Dolar'a çevrilerek tutuluyordu. Ancak TİT'çilerin yemini vardı. Bu paraları Binbaşı Ersever'in hesabında toplayacaklar, kendi örgütlerine silah ve kaynak yaratacaklardı. Her ne kadar büyük miktardaki paralar Ersever'in hesabında toplanıyorsa da, örgüt yeterince kendini topladıktan sonra kurulacak bir şirketin hesabına aktarılacaktı.

204

"Binbaşı Ersever kendi hesabına çalışmaya başlamıştı. Bu hissedildi. Mete ve Adil bunu onaylamadılar. Mustafa ve Mahsune yolsuzluğun bir parçası olarak yer almışlardı. Aralarındaki görüş ayrılığının su yüzüne çıkması ise 1989 başında Yüzbaşı İsmail Öztoprak'ın öldürülmesi ile ortaya çıkacaktı.

Ersever'in İcraatları

"Körfez savaşını izleyen günlerde Irak'tan bir Peşmerge komutanı Silopi'ye kaçıyor, Türkiye'ye sığınıyordu. Türkiye, Peşmerge

komutanının iltica talebini kabul ediyor, onu TC vatandaşı olarak tescil ediyor ve askerlik görevini yapması için Antalya'ya gönderiyordu. Bölgede sınırsız yetkilerle donatılmış Binbaşı Ersever birgün, peşmerge komutanını hastası olduğu bahanesiyle Antalya'daki birliğinden Diyarbakır'a getiriyordu. Diyarbakır'dan da peşmergeyi PKK'ya yakın olduğu savıyla alan Ersever timi, komutanı Silopi'ye götürüyorlardı. Komutan Silopi'de sınırda bekleyen Irak istihbarat subaylarına teslim ediliyor, karşılığında Binbaşı Ersever tarafından 100 bin Amerikan Doları alınıyordu.

"Yüzbaşı İsmail Öztoprak, Mustafa Deniz, İbrahim Babat ve Adil Timurtaş dehşet içindeydiler. Ancak Yüzbaşı dışında kimsenin sesi çıkmadı. Ne de olsa onlar itirafçıydılar. Ama Yüzbaşı Öztoprak, Ersever'in yakasına yapıştı. Boğaz boğaza bir kavga yaşandı. Yüzbaşı durumu üstlerine bildireceğini söyledi. İtirafçılar Türk ordusunun iki subayını birbirlerini vurmadan ayırdılar. Durum sakinleşti. Yüzbaşı o gece Binbaşı Ersever tarafından nöbete gönderildi. Gece eğitimi sırasında Yüzbaşı İsmail Öztoprak gece görüş dürbününü denetleyen Burdur'lu bir er tarafından 'yanlışlıkla' vurularak öldürüldü.

"İbrahim Babat ve Adil Timurtaş sustular. Mustafa Deniz için susmayı gerektirecek birşey yoktu. O zaten Binbaşı Ersever'i onaylıyordu. Yalnız kaldıklarında İbrahim Babat yemin etti, Cem Ersever'i öldürecekti. Eğer öldürmezse hiç kuşkusu yok ki, Cem Binbaşı Silopi olayına tanık olanları birer ikişer ortadan kaldıracaktı.

205

Cem Binbaşı konuşanın başına ne iş geleceğini Öztoprak'ın ölümü ile somut olarak onlara göstermişti. Bu olaydan sonra TİT'in bölünmesi çok vahim bir hale dönüştü.

Ersever Uyuşturucu İşinde

"Binbaşı Ersever uyuşturucu işine de girmişti. Kimsenin hiçbir şekilde arayamadığı beyaz Kartal arabası nice kaçakçılık olayının sessiz tanığıydı. Kurucusu olduğu örgülle aralarına bir soğukluk girmişti. Bir zamanlar gözünden çok sevdiği Mete ve Adil'le arasına kuşku girmişti. Adil'i tasfiye etmek kolaydı. Ama Mete kendisini harcamaya yeminli ve çok zeki olduğundan işi zordu. Örgütte kimse kimseye

güvenmiyordu artık. Cem'in yanında olanlar ve Mete'nin yanında olanlar olarak ikiye bölünmüşlerdi. Yine Güneydoğu eylemleri devam etti.

"1990 yılında üç PKK militanı TİT tarafından Diyarbakır Çınar yolunda sorguları yapıldıktan sonra öldürülüyorlar ve bu sorunun sonuçları olarak PKK'nın hayli yüklü bir dolar rezervi ele geçiriliyordu. 1992 yazında Silvan'da PKK ilçe sorumlusu Mehdi Kaydu öldürülüyordu.

"Eylemler JİTEM kavgaları ile içice yaşanırken Ersever en büyük zaferini elde etti ve TİT ortakları Mete ve Adil'i JİTEM'den kovdurdu. Mete bölgeden ayrıldı. İstanbul'a geçti. Daha önceden İstanbul'a atanmış olan H.A.'nın koruması altına girdi. Amacı izini kaybettirmek ve Ersever intikamından korunmaktı.

"Bölgede bütün savaş itirafçıların belirlediği politikaya göre yürütüldüğünden, Emniyet güçleri ile Asayiş Komutanlığı arasında itirafçı kapma çekişmesi vardı.

"H.A. statüsü itibarıyla sınırsız yetkilere sahipti. JİTEM'in sahip olduğu itirafçıları emniyete kaydırmak için de oldukça çaba göstermişti.

"Çizmeyi daha 1989 sonunda Silopi'de aşmış bulunan Cem Binbaşı kendi yardımcısının katili olmakla kalmamış, ortak bir ye-

206

minle bağlı oldukları TİT örgütünü satmış, gasp ettikleri PKK dolarlarını ortaya çıkarmamış, üstelik uyuşturucu ve silah kaçakçılığına boğazına kadar batmıştı..."

Tüm bunları anlatan tetikçi "Ali Pınar", Binbaşı Ersever'i, Mete kod isimli İbrahim Babat'ın öldürdüğünü iddia ediyordu.

"Ali Pınar" Yeşil'in Adamı

"Ali Pınar" ın anlattıkları olayın özü itibariyle doğrudur. Yani 2000'e Doğru'nun yazdığı gibi JİTEM uyuşturucu ve silah kaçakçılığı bataklığına saplanmıştı. Binbaşı Ersever, faili meçhul olaylarda tetikçi olarak itirafçılarla, eski MHP'lilerin kullanıldığını bana zaten

anlatmıştı. "Ali Pınar"da bunu doğruluyordu.

Ancak "Ali Pınar"ın anlattıkları da, tıpkı Binbaşı Ersever'in bana söyledikleri gibi "tek yanlıydı!" Binbaşı Ersever, Yeşil kod adlı Ahmet Demir, Mehmet Yazıcıoğulları ve Alaattin Kanat'ın cinayetlerini oldukça ayrıntılı olarak anlatmıştı. "Ali Pınar" ise bu guruba hiç değinmiyordu! Güneydoğu'daki faili meçhul cinayetlerde adı en çok duyulan Yeşil (Sakallı)'den hiç söz etmiyordu. Bu kadar "bilgi" sahibi biri Yeşil'i nasıl bilemezdi?...

Tetikçi "Ali Pınar", Binbaşı Ersever'in Silopi'deki Peşmerge komutanını Irak'a satmasını, yardımcısı Yüzbaşı Öztoprak'ı öldürtmesini, PKK Dolarlarını gasp etmesini bir bir anlatıyor. Anlaşıyor ki, "Ali Pınar" Nokta dergisine "vicdanını rahatlatmak için" değil de, Ersever'in nasıl bir hırsız olduğunu anlatmak için konuşmuştu!..

"Ali Pınar" büyük bir ihtimalle Ersever ve arkadaşlarını öldüren kontrgerilla timinden. Bilinçli olarak dergiyle konuştuğu muhakkak. Peki "Ali Pınar"ı yönlendirenler kim?

"Ali Pınar"ın konuşması gösteriyor ki, kontrgerilla timleri arasında kanlı bir hesaplaşma var. Gruplardan birinin lideri Binbaşı Ahmet Cem Ersever! Diğer grubun başında kim vardı? Yeşil mi, Mehmet Yazıcıoğulları mı yoksa bir başkası mı?... Bu soruyu sonra yanıtlayalım...

207

Mete Sorgulara Maske ile Girerdi

Gelelim "Ali Pınar" in Mete kod adlı İbrahim Babat'ın Binbaşı Ersever'i öldürdüğü şeklindeki iddiasına; "İbrahim Babat" adında bir itirafçının varlığı tartışma konusu. Nokta dergisi, "İbrahim Babat" adını almış bir itirafçının var olduğunu söylüyor. "Elimizde İbrahim Babat'ın nüfus cüzdanı örneği var" diyorlar.

Yıllarca Binbaşı Ersever ile birlikte çalışmış subaylar ise, "İbrahim Babat" adında bir itirafçı tanımadıklarını belirtiyorlar. Şöyle konuşuyorlar: "Nokta dergisinde Ali Pınar'ın anlattığı Mete'yi yakından

tanıyoruz. Sarışın, kısa boylu, gözlüklü çok zayıf biri Mete. İtirafçı olduktan sonra askerliğini Silvan 10'uncu Er Eğitim Tugayı'nda yaptı. Askerliği bitiminde Binbaşı Ersever, Mete'yi JİTEM'e sivil memur olarak almak istedi. Jandarma Genel Komutanlığı'na başvuruda bulundu. Ancak Mete JİTEM'e kabul edilmedi."

Neden alınmadığını da anlatıyorlar:

"Mete gerek JİTEM'e gerekse polislere K.İrak'tan silah getirirdi. Bu arada getirdiği silahların hepsini vermez, bir bölümünü de sivil halka satardı! Sivil halka silah sattığı öğrenilince hakkında soruşturma açıldı. Üstelik bir kere değil birkaç defa soruşturmaya maruz kaldı. Her soruşturma açıldığında Mete hemen, 'Eğer bana birşey yaparsanız hangi subaylara, hangi polislere silah getirdiğimi söylerim' diye herkesi tehdit ederdi. Soruşturma dosyaları bu nedenle hep kapatıldı. Çünkü Mete'nin getirdiği silahların bir kısmı -ki, biz bunlara pis silah deriz- birçok olayda yakalanan teröristlerin üzerinden bu pislikler çıkmıştır! Silahsız öldürülen kişilerin yanlarına bu silahlar bırakılır. Mete'nin böyle kirli işleri çok olduğu için JİTEM'e alınmadı. Kısaca riske girmek istenmedi."

Mete bölgedeki en tehlikeli itirafçılardan biri, tıpkı Yeşil gibi. İşkencelere katılıyor, sorgulamalarda bulunuyor.

"Sorgu, işkence sırasında maske takıyor. Eğer yakalanan PKK militanı konuşmazsa, hakkındaki iddiaları kabul etmezse Mete hemen maskesini çıkarıyor. PKK militanı karşısında Mete'yi görünce çok şaşırıyor. Çünkü Mete PKK'nın üst düzey komutanlarından biri. Mete'nin gerçek adını kimse bilmez. Zaten bizde isim sorulmaz. Her-

208

kesin bir kod adı vardır. Ancak biz Nokta dergisinin yazdığı gibi Babatların soyadlarını verdiği bir itirafçı olduğunu duymadık" diyen subaylar, Mete'nin İstanbul'da olduğunu doğruluyorlar.

Nokta dergisinde H.A. adı ile geçen emniyet görevlisi İstanbul'a tayini çıkınca yanında Mete'yi götürüyor. Nokta dergisinde emniyet müdürü olarak gösterilen H.A Diyarbakır'da İstihbarat Şube Müdür vekili. Aynı görevi İstanbul'da da sürdürüyor.

İtirafçıların paylaşmadığını belirtmiştik. Jandarmanın itirafçılarını Binbaşı Ersever "ayarlıyor!" Emniyetin itirafçı ihtiyacını ise H.A. gideriyor!

Binbaşı Ersever'in arkadaşları, "Ersever ile H.A. iyi arkadaştı. Mete de bu ekibini içindeydi. Mete'nin Ersever'i öldüreceğine ihtimal vermiyoruz" diyorlar.

H.K de Ordudan Ayrıldı

"Ali Pınar" anlattığı bir diğer olay; Yüzbaşı İsmail Öztoprak'ın öldürülmesi idi. Bu olay doğru. Ancak Yüzbaşı Öztoprak'ın, Binbaşı Ersever'in yardımcısı olduğu iddiası gerçek değil. Binbaşı Ersever'in o yıllardaki yardımcısı, "Mardin kontrgerillası"nda adı geçen Celil kod adlı Binbaşı A.Ö

Binbaşı A.Ö. 1992 yılında Ankara'ya geliyor. Halen Jandarma Genel Komutanlığı'nda görevli.

Sıkı durun! "Mardin Kontrgerillası" haberinde adı geçen subay H.K. da Binbaşı Ersever gibi Türk Silahlı Kuvvetleri'nden ayrıldı! Niçin ayrıldığı konusunda meslekdaşlarının bilgisi yok. Nerede olduğu da bilinmiyor....

Binbaşı Ahmet Cem Ersever, Binbaşı A.Ö. ve Binbaşı H.K. Üçü de Güneydoğu'daki kontrgerillanın en tepesinde bulunan isimler. İki ayrıyor biri Ankara'da merkeze alınıyor. Jandarma Genel Komutanlığı bu ekibi dağıttı mı? Yoksa, bu üç subay kendi inisiyatifleri ile mi Güneydoğu'dan bir şekilde koptular?..

"Ali Pınar", Binbaşı Ersever'in Kemalist Asker Polis (KAP) adlı bir kontrgerilla örgütü kurmak istediğini söylüyor. "Ali Pınar" ın an-

209

lattığı doğru. Bu bilgiye bir ek yapalım: Binbaşı Ersever'in kurmak istediği kontrgerilla örgütünün adı: "Anadolu Halk Cephesi!"

Ersever, Anadolu Halk Cephesini'ni gazeteci Ali Öncü'ye ayrıntılarıyla

anlatmıştı. Ersever'in emekli olduktan sonra özellikle şehit ailelerinden oluşacak bir kontrgerilla örgütü kurmak için çaba sarfettiği bilgisi gelmişti. Acaba bu örgütün adı Anadolu Halk Cephesi mi olacaktı?..

Binbaşı H.K. bu cephenin elemanı mıydı? Subay H.K Ersever'le birlikte mi ordudan ayrılmıştı. Araştırdık. Ersever'den önce emekliliğini istemişti? Peki neden? Orası hâlâ belli değil...

Nokta'ya Anlatılanlar Çelişkili

Binbaşı Ersever yaşasaydı, beni başka bir kimlikle Güneydoğu'ya götürecekti. Kontrgerilla timlerini, tetikçilerini, PKK itirafçıları yakından tanıyacaktım. "Ancak" demişti Ersever, "benimle ilgili anlatılanları yazmayacaksınız!"

Eğer bölgeye gitseydik, Ersever'le ilgili duyacaklarımı "Ali Pınar" Nokta'ya anlatmıştı. Ancak "Ali Pınar" çelişkili konuşuyordu...

"Ali Pınar" artık tetikçilik yapmadığını söylüyordu. Örgütten bu nedenle kaçmıştı. Özellikle fotoğrafının çekilmesini istemiyordu.

Ancak ne ilginçtir ki, dergiye Mete kod adlı İbrahim Babat ile Adil Timurtaş'ın birlikte çekilmiş fotoğraflarını veriyordu. Hadi, Mete'yi deşifre ediyordu. Zavallı Adil Timurtaş'ın ne günahı vardı!..

"Ali Pınar"ın "hangi tarafta" olduğu belli değil! Bir taraftan Ersever'in vatan haini olduğunu ve bu sebeble öldürülmesi gerektiğini ileri sürüyor. Diğer yanda Ersever'in düşmanı olduğunu ve tetiği çektiğini iddia ettiği İbrahim Babat'ı deşifre ediyordu.

"Ali Pınar"ın anlattıklarından şu sonuç çıkıyor: Mete, Ersever'in adamıydı "Ali Pınar" Nokta dergisine Ersever timinin yaptıklarını ve Ersever'in adamlarının isimlerini vermişti. "Diğer taraf konusunda ile suskun kalıyordu. Suskun kalmasının nedeni "diğer taraftan" olmasıydı kuşkusuz!

210

"Ali Pınar" Kim?

"Ali Pınar"ın diğer grubun elemanı olduğunu kendi anlattıklarından çıkarabiliyoruz. Merak etmiştim "Ali Pınar"ı, araştırmaya başladım.

Ancak öğrendiklerim olayın çapını çok daha büyütüyordu...

"Ali Pınar", PKK itirafçısı Adil Timurtaş'tı!

Peki Adil Timurtaş'ı nasıl bulabilirdim. Yeri belliydi: Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde kalıyordu. İtirafçı olup operasyonlara katılıp, tetikçilik yaparken aynı zamanda Binbaşı Ersever'in söylediği gibi gasp yapıyordu. Artık bu işi o kadar ilerletmişti ki, tutuklayıp cezaevine konmuştu.

. Ancak ortada bir garip durum vardı. Nokta dergisi cezaevindeki itirafçı ile nasıl görüşmüştü? Hangi yetkiliden izin almıştı? İzin veren kişiler Adil Timurtaş'ın, Ersever aleyhinde konuşacağını kuşkusuz biliyorlardı. Yoksa Adil Timurtaş'ın o şekilde konuşmasını gazeteci Ayşe Önal ile görüşme yapmasına izin veren bazı yetkililer mi istemişti?

O halde söylediğim gibi olayın çapı çok büyüktü. Binbaşı Ersever'in karşısında yine kendisi gibi bazı subaylar polisler vardı...

211

X. BÖLÜM TETİKÇİ KİM?

Binbaşı Ersever, itirafçı Mustafa Deniz ve Mahsune Dguebe (Neval Boz) kimler tarafından öldürülmüştü?

Cesetlerin arka arkaya bulunması üzerine basında herkes bir yorumda bulundu. En gizemli polisiye romanda bile bu kadar farklı yorum yapılamaz herhalde.

Basında kimin ne söylediği de belli olmadı. Her kafadan bir ses çıktı. Biri itirafçı Mustafa Deniz'den, Yüzbaşı Mustafa Deniz diye bahsediyor, diğeri Mahsune'nin Suriye istihbarat örgütü "Muhaberatın" ajanı olduğunu söylüyordu. Bazılarına göre ise Binbaşı Ersever çift taraflı çalışan bir ajandı. Irak'a bilgi satıyordu! Neler neler yazıldı!

"Böyle bir ortamda Binbaşı Ersever'in bana anlattıklarını yazarsam bu bilgiler de kaybolup gider. En iyisi beklemek" diye düşündüm.

Olayın heyecanı bitince, ortalık durulunca yazacaktım Binbaşı Ersever'in itiraflarını...

Binbaşı Ersever bana önemli bilgileri niçin vermişti? Neden bir dönem komutanlığını yaptığı Kontrgerilla elemanlarını şimdi teşhir ediyordu?

Binbaşı Ersever'i "eski elemanları" mı öldürmüştü? Binbaşı Ersever niçin öldürülmüştü? Konuştuğu için mi? Eminim, Ersever'in bana Kontrgerilla hakkında bilgi verdiğini öğrenmişlerdi. Yoksa neden beni tehdit etsinler?...

Kimler öldürmüştü Binbaşı Ersever'i? Bazı ipuçlarıyla katillerin kimliği konusunda fikir sahibi olabilirdik:

213

Av. Metin Can ve Dr. Hasan Kaya ile Aynı Biçimde

Binbaşı Ersever ile Mustafa Deniz'in öldürülme şekilleri, Elazığ'da Kontrgerilla tarafından kaçırılıp infaz edilen Avukat Metin Can ile Doktor Hasan Kaya'nın öldürülüş biçimine benziyordu!

Avukat Can ile Doktor Kaya kaçırılıp, altı gün sorgulandıktan sonra elleri arkadan bağlı kafalarına bitişik tek kurşun sıkılarak öldürülmüşlerdi. Cesetleri ise Tunceli'ye 15 kilometre uzaklıktaki Dinar Köprüsü altında bulunmuştu. Dinar Köprüsü Jandarma bölgesi içindeydi!

Binbaşı Ersever ile Mustafa Deniz de, elleri arkadan bağlı bitişik atışla öldürülmüşlerdi. Ersever'in başına iki, Mustafa Deniz'in başına ise tek kurşun sıkılmıştı. Ersever ve Deniz'in cesetleri de Jandarma bölgesine atılmıştı.

Her iki olayda da katiller korkusuzdu. Avukat Can ile Doktor Kaya'nın serbest bırakılması için Meclis Başkanı Cindoruk'tan Başkan Demirel'e kadar, İçişleri Bakanı İsmet Sezgin'den, SHP Genel Başkanı Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'ye kadar devletin en önemli makamlarında oturan yetkililere gidilmişti. Demokratik Kitle Örgütleri, SHP, HEP çağrılarda bulunmuştu. Gösteriler düzenlenmişti. Ancak bunların hiçbirisi Can ile Kaya'nın infazını engelleyememişti. Kontrgerillanın gücü bunların hepsini aşmıştı!..

Ersever ve Arkadaşları Nerede Sorgulandı?

Binbaşı Ersever ve arkadaşları da tıpkı Av. Can ile Dr. Kaya gibi sorgulandıktan sonra öldürülmüşlerdi. Ersever ve arkadaşlarını öldürenler de korkusuzdu. Yakalanma endişesi duymuyorlardı.

Ersever nerede sorgulanmıştı? Kritik bir soru da budur. Tetikçiler, bölgedeki Emniyet ve Jandarma birimlerinden yararlandıklarını kendileri söylüyorlar. Peki, Ersever ve arkadaşları Ankara'da nerede sorgulandı?....

Herhalde bir apartman katında veya bir gecekondu evinde değil. Buralar sorgulamalar için riskli yerlerdir. Güvenli yer neresidir?....

214

Ayrıca Ersever ve arkadaşlarının cesetlerini Ankara'nın üç farklı çıkışına koymak demek, 200 kilometrelik yolu, bir araba ile 2.5-3 saat boyunca kat etmektir.

Türkiye'nin başkenti Ankara'da üç cinayet işliyorsun. Herhalde Güvenlik Kuvvetleri'nin seni yakalayacağından hiç kuşku duymazsan bu kadar rahat hareket edebilirsin!..

Cesetler Niçin Jandarma Bölgesine Atıldı?

Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının cesetleri de Jandarma Bölgesine bırakılıyor. Neden Kontrgerilla cesetleri hep Jandarma Bölgesi'ne bırakıyor? Nedeni belli:

Jandarma cinayetleri çözebilecek teknolojiye sahip değil! Kri-minal, balistik hiçbir laboratuvarı yok. Bu konularda yetişmiş tek bir elemanı bulunmuyor.

Bu nedenlerle Ersever cinayetinde olduğu gibi faili meçhul cinayetlerde parmak izi alınmamıştır. Cesetler üzerinde, "farklı bir kişinin kılı var mı" diye araştırma yapılmamıştır. Olay mahallinden fotoğraf bile çekilmemiştir!

Uzmanlar, "katiller ne kadar profesyonel olursa olsun mutlaka bir iz bırakır" derler. Kuşkusuz bu cinayetlerde de izler vardı. Ancak jandarmanın teknolojisinin geri olduğunu bilen kişiler doğal olarak, "araştırma yapılmasın" diye cesetleri Jandarma Bölgesi'ne atmışlardı!

Türkiye'de özellikle 12 Eylül'den sonra polisin bu tür teknik olanakları çok artırılmıştır.

İşte bunları bilen kişiler cesetleri çoğunlukla Jandarma Bölgesi'ne bırakmaktadırlar.

İkinci bir sebep şu olabilir: Cinayeti işleyenler Jandarma ile içli dışlıdır!....

Ersever ve arkadaşlarının cesetlerinin bulunmasından sonraki soruşturma ve araştırma da bu iki görüşü desteklemektedir.

215

töreni için son rütbe Albay'dır. Öyleyse devlet niçin Ersever'e cenaze töreni yapmıştır? Ersever şehit mi olmuştur? Bilinmiyor. Belki de aşk, kumar, uyuşturucu gibi bir nedenle öldürülmüştür! Ancak devlet Ersever'in şehit edildiğinden emin! O halde devletin bir bildiği vardır! Tetiği çekenleri bilmektedir!

Tetiği PKK çekmediğine göre kim çekmiştir?

Başkan Çiller 15 Kasım'da İstanbul'da Hürriyet gazetesi Ankara Temsilcisi Sedat Ergin'de yaptığı görüşmede Binbaşı Ersever cinayetine nihayet açıklık getiriyor: "Kendi aralarında bir iç hesaplaşma olduğu anlaşılıyor."

Ne demekti "kendi aralarında bir hesaplaşma?" Taraflar kimlerdi? Binbaşı Ersever'in tarafı neydi? Niçin hesaplaşıyorlardı? Neyi paylaşamamışlardı?

Uyuşturucu Ticareti Resmen Doğrulaniyor

Jandarma Genel Komutanlığı'ndan bir yetkili Cumhuriyet gazetesine olayı şöyle değerlendirdi. (11 Kasım 1993) "Ersever öyle anlatıldığı kadar uzun süre istihbaratçı olarak çalışmadı. Cinayetin, bir istihbaratçının öldürülmesinden farklı boyutları vardır. İstihbarat birimleri arasında rekabet filan yoktur. Muhtemelen uyuşturucu, silah kaçakçılığı gibi karanlık işler vardır."

Jandarma Genel Komutanlığı, Jandarma Binbaşı Ersever cinayeti hakkında böyle bir değerlendirmede bulunuyor; "Uyuşturucu ve silah

kaçakçılığı gibi karanlık işler...."

JİTEM'in başındaki adam Binbaşı Ersever uyuşturucu ve silah kaçakçılığı işine mi karışmıştı?

2000'e Doğru 21 Haziran 1992 tarihinde JİTEM'in uyuşturucu ve silah kaçakçılığına karıştığı şeklindeki bilgileri haber yapmıştı. Jandarma Genel Komutanlığı yetkilisi şimdi bu haberi resmen doğruluyordu.

Eğer Ersever bu karanlık işlere karıştı ise bunu kendine çıkar sağlamak için mi yapmıştı? Yoksa devlet çıkarı için mi yapmıştı? Bilindiği gibi, dünyanın her ülkesinin istihbarat (özellikle kont-

218

rgerilla) örgütleri giderlerinin büyük bir bölümünü uyuşturucu, silah kaçakçılığı gibi yasa dışı yollardan elde ederler.

İtirafçıların bir bölümü JİTEM'e memur yapılıyor. Bir kısmı devletin örtülü ödeneğinden maaş alıyor. Ancak bunlar büyük giderler. Türkiye ekonomisinin tehlike sinyalleri verdiği son yıllarda bu tür giderler için başka kaynaklar da aranıp bulunmuş olabilir mi? Acaba Ersever böyle bir kaynağın yaratılmasında aktif bir rol oynadı mı?

Üstdüzey Komutanın Kafasındaki Soru

Binbaşı Ersever cinayetinde çeşitli spekülasyonlar yapılırken 17 Kasım günü Genelkurmay'da Üstdüzey bir komutanla görüşme yaptım.

Söz Binbaşı Ersever olayına geldi. Üstdüzey komutanın bu konuda söyledikleri ilginçti:

"Binbaşı Ersever Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesinde oldukça tanınmış, ünlü bir subaydı. Yıllarca Güneydoğu bölgesinde görev yaptı. Çok yararları dokundu. Kürtçe biliyordu, halkla teması çok iyiydi.

"JİTEM'i kurduğunu söylüyor. JİTEM'i kendisi kurmadı. Türk Silahlı Kuvvetleri böyle önemli bir birimi binbaşıya kurdurur mu? Bize göre binbaşı rütbesi, general, albay rütbesine göre dünyayı daha az tanıyan, dünyaya daha dar açıdan bakılan bir rütbedir. Bu işler binbaşılara bırakılmaz.

"Ersever emekli olduktan sonra ne yapmıştır? Nerede yaşamıştır? Karısından ayrı yaşıyormuş, eve uğramıyormuş. Kaybolduğunu da eşi önce merak etmemiş. Ersever eve tomarla para gönderiyormuş.

"Emekli bir Binbaşı üç ayda 21 milyon para alır. Evine, karısına çocuğuna bu parayı olduğu gibi veriyormuş. Peki Ersever kendi harcamalarını nereden karşılıyormuş acaba? Ben senin yerinde olsam bunu araştırırım. Harcadığı paranın kaynağı nedir?

"Tamam arabasını satmış. Niçin satmış belli değil. Üstelik yerine araba aldı mı yoksa alacak mıydı acaba? Şimdi uzun yıllar bölgede

219

görev yapan istihbaratçı bir subay, ister istemez terör örgütlerinin hedef listesindedir. Bu arkadaşlar kendi emniyetleri için kolay kolay toplu taşıma araçlarına binmezler. Eğer Ersever arabasını satmış ve yerine yenisini almamışsa taksi ile dolaşıyordun Eee taksi giderleri de oldukça fazladır yani.

"Şimdi bu adam yabancı istihbarat adına mı çalışıyor, karanlık bazı işler mi yapıyor? Bunların araştırılması lâzım. Ben gazeteci olsam bunları araştırırdım!

Binbaşı Ersever'in niçin emekliliğini istediğini soruyorum.

Üstdüzey komutan Jandarma Genel Komutanlığı Serketerliğini arıyor. Ersever'in emekliliğini niçin istediğini soruyor. Kısa bir telefon konuşmasından sonra sohbetimize devam ediyoruz;

"Jandarma Genel Komutanı rahmetli Orgeneral Eşref Bitlis, Er-sever'le iki saat konuşmuş. 'Gitme, Ağustos ayında seni Yarbay yapacağız' , demiş. Dinlememiş, ikna edememişler. Düşünün daha başında bir evi bile yok. Tek tabanca!

"Sayın Başbakan 'kendi aralarında iç hesaplaşma' diyor. Kendi araları kim, doğrusu anlayamadım. Herhalde Başbakana bu bilgiyi kim verdiyse ona sormak lazım. MİT ile Emniyet arasında mı, MİT ile Jandarma arasında m: ne bileyim işte her neyse, kimlerin arasında çatışma varsa anlayamadım.

"Gazeteciler şu konuları iyi bir araştırırsa da biz de okuyup, ğrensek!..

Genelkurmay st düzey subayı Binbaşı Ersever'in "para kaynağına" dikkat çekiyordu!....

Ersever Cinayeti Mecliste

"Son dönemde pekçok cinayet dosyası, 'PKK yapmıştır' ko-laycılığıyla kapatılmakta, her olayın ardında ciddi kuşkular kalmaktadır. Faili meçhul cinayetlerin 1000'i aştığı lkemizde, Eşref Bitlis, Bahtiyar Aydın ve Cem Ersever cinayetleri hakkında da ciddi soruştırmalar yapılmamaktadır. Kamuoyunda Hukuk Devleti yerine 'Kontrgerilla Devleti'ne gidiş kuşkuları uyanmaktadır.

220

"Hükümet Ankara'da meydana gelen böylesine ciddi bir olay konusunda bile bilgilendirilmemekte, bilgileri olmayan her konuda olduğu gibi, bilgilenme mekanizmalarım işletmenin çaresini bulmak yerine, olayı geçiştirme yönüne gitmektedir.

"Bir Hukuk Devleti olma iddiasında olan Türkiye Cumhuriyet'ini bir 'Kontrgerilla Devleti'ne dönüştürme yolundaki çabalar dikkate alındığında, yüce Meclis'in olayı tüm ayrıntılarıyla soruştırması asli grevevidir.

"Bu düşüncelerle Anayasa'nın 98 ve TBMM i tüzüğünün 102 ve 103'üncü maddeleri gereğince meclis araştırması açılması hususunu saygılarımızla arz ederiz. 18 Kasım 1993."

DEP milletvekili Ahmet Türk ve arkadaşları Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının ldrlmesi konusunda Meclis araştırması istediler. .

Olay Meclis'e gelmiş oldu.

DEP milletvekillerinden sonra, TBMM Faili Meçhul Siyasal Cinayetleri Araştırma Komisyonu, Binbaşı Ersever ve arkadaşlarının ldrlmesi olayını görüştü. Konu ile ilgili olarak Aydınlık Gazetesi Haber Müdürü Hikmet ek'in bilgisine başvurdu. Komisyon Jandarma Genel Komutanlığı'ndan JITEM hakkında bilgi almak amacıyla Genelkurmay Başkanlığı'na başvurdu.

Başbakan Çiller'in "Emekli Binbaşı Ersever cinayeti iç ha-saplaşma" şeklindeki sözleri CHP Genel Başkanı Deniz Baykal ve ANAP Aydın Milletvekili Yüksel Yalova tarafından Meclis'e getirildi. Baykal, "Bu sözler Kontrgerilla'nın itirafı mıdır? Başbakan bu sözleriyle neyi kastediyor?" dedi.

Öte yandan gerek Jandarma Genel Komutanlığı bünyesinde kurulan "Tahkikat Grubu"nun ve gerekse Ankara DGM Başsavcılığının yürüttüğü soruşturmalarda henüz bir gelişme yoktu.

Kuşkusuz, birçok faili meçhul cinayetin sorumlusu . olduğu söylenen Binbaşı Ersever ile arkadaşlarının öldürülmesi olayı da raf-lardaki faili meçhul dosyaların yanına kaldırılacaktı...

Devlet Güvenlik Mahkemesi Başsavcısı Nusret Demiral, 3 Ocak 1993 tarihinde yaptığı açıklamada, "Binbaşı Ersever cinayeti faili meçhul olarak kaldı. Bu cinayetler son derece profesyonel işlenmiş" dedi.

Kuşkusuz Binbaşı Ersever Dosyası'nın bu kadar kısa bir sürede raflara kaldırılması da bu kitabın "anafikrine" uygun düşüyor!..

221

NE DEDİLER...

"Hükümetin başını kontrgerillanın ne olduğunu ve nereye bağlı olduğunu açıklamaya davet ediyorum. Türkiye'de kontrgerilla diye bir teşkilat var mıdır? Varsa böyle bir teşkilat iddia edildiği gibi cinayet şebekesi midir? İşlenen bu cinayetlerin hangisinin bu teşkilatla ilgisi vardır? Varlığı iddia edilen kontrgerilla teşkilatı eğer mevcutsa kimler kurmuştur? Kimler yürütmüştür? Ve kimlerden emir almaktadır?"

1 Şubat 1978 Süleyman Demirel AP Genel Başkanı Ana Muhalefet Partisi Lideri

"Hukuk devletinde bu tür örgütlere yer yoktur. Parlamento'nun bu toplumsal tehlikeye, hukuk dışılığı ve devlet içindeki bu gizli örgütlenmeye karşı çıkması bir görev haline gelmiştir... Çünkü en başta TBMM töhmet altına girmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti cinayet işleyen bir devlet imajı ile Türk halkının önünde duramaz. Savcılar ne güne duruyor?"

24 Kasım 1990

Süleyman Demirel

DYP Genel Başkanı, Ana Muhalefet Lideri

"Kontrgerilla tartışması kadar Türkiye'de havanda su dövülen başka bir konu yoktur. Deniyor ki, araştıralım. O zaman her şeyi araştıralım; yarın güneş doğacak mı diye araştıralım."

24 Şubat 1993

Süleyman Demirel

Başbakan

"Kontrgerilla adlı örgütün bu resmi görüntülü fakat gayri resmi örgütün niteliği ve amacı üzerindeki örtü kaldırılmamıştır."

26 Eylül 1973

Bülent Ecevit

CHP Genel Başkanı

222

(1973 seçimleri öncesi Giresun konuşması) "Kontrgerilladan hesap soracağız"

Bülent Ecevit CHP Genel Başkan (1977 seçimleri öncesi sık sık tekrarladığı konuşma)

"Yaptığım araştırmalara göre Türkiye'de devletçe düzenlenmiş kontrgerilla resmen yoktur. Yani kontrgerilla devletin güvenlik kuvvetleri arasında yoktur."

3 Şubat 1978 Bülent Ecevit Başbakan

"Ben böyle bir örgütün varlığını ilk açıklamış politikacıyım. Ve bunun bedeli olarak da ben ve eşim, birkaç suikast girişimiyle karşılaşmıştık. Ama onları göze aldık ve almak gerekiyordu. Bugün 5u soruna daha rahatlıkta çözüm getirilebilir. Yeter ki, o siyasi irade gösterilsin."

6 Aralık 1992 Bülent Ecevit DSP Genel Başkanı Muhalefet Lideri

"Ülkemizde de benzer olayların yaşandığı, benzer örgütlerin politikaya karıştığı, şiddet eylemlerinde rol aldığı, hatta yönlendirdiğine ilişkin yoğun kuşku ve iddiaların zaman yitirilmeden açıklığa çıkarılmasında ısrarlıyız. Bu nedenle konunun TBMM'de ve üst düzeyde ele alınarak aydınlığa çıkarılması ulusal geleceğimizin ve demokrasimizin olumsuz gelişmelerden korunması için kalıcı önlemlerin geliştirilmesini sağlamak amacıyla grup yönetimimiz gerekli girişimleri başlatacaktır."

21 Kasım 1990 Erdal İnönü SHP Genel Başkanı Ana Muhalefet Partisi Lideri

223

"Başbakan Yardımcısı SHP Genel Başkanı Erdal İnönü başkanlığında toplanan Grup Yönetim Kurulu, SHP milletvekilleri tarafından hazırlanan kontrgerilla konusunda meclis araştırması açılmasını içeren önergeye onay vermedi."

11 Şubat 1993 Cumhuriyet Gazetesi

"kontrgerilla tartışmaları iktidar ortaklığımızı tehlikeye atar."

12 Şubat 1993

Erdal İnönü

Başkan Yardımcısı

"Devlet cinayet işlemez. Cinayet örgütleri kurmaz."

17 Haziran 1992

Turgut Özal

Cumhurbaşkanı

"Bilindiği üzere Gayri Nizami Savaş'ın adı gerilla harbidir. Buna karşı aldığımız tedbir kontrgerilla harbidir. Bizde kontrgerilla diye bir kuruluş yoktur. Özel Harp Dairesi vardır."

6 Mart 1978

Orgeneral Semih Sancar Genelkurmay Başkanı

"Türk Silahlı Kuvvetleri'nde kontrgerilla diye bir kuruluş bulunmadığı gibi, bu tabir askeri talimatnamelerimiz içinde de mevcut değildir."

22 Kasım 1978 Orgeneral Kenan Evren Genelkurmay Başkanı

"Kanaatim o ki, Genelkurmay Başkanlığım sırasında bu teşkilat (Özel Harp Dairesi) görevi dışında kullanılmadı. Ama belki bana intikal ettirilmeden bazı yerlerde gayri resmi olarak teşkilattan bazı kişiler bu işe bulaşmış olabilir. Bunu bilemem."

224

26 Kasım 1990

Kenan Evren

Emekli Cumhurbaşkanı

"Önce şu kontrgerilla sözü tamamen yanlış kullanılıyor. Bu teşkilatın amacı şudur: Karşıda savaşa giren bir düşman vardır. Kontrgerilla düşman bölgesine sızarak ordaki halkı mukavemet için organize eder."

5 Eylül 1992

Orgeneral Doğan Güreş Genelkurmay Başkanı

"Türk Silahlı Kuvvetleri'nde kontrgerilla falan diye karanlık işlerle uğraşması, bahis konusu değildir."

8 Aralık 1991

Orgeneral Necip Torumtay Genelkurmay Başkanı

"Aya maya kumpanya.bir şişe şampanya Eyüp Özalkuş, Aya maya kumpanya, bir şişe şampanya Memduh Ünlütürk,

Aya maya kumpanya bir şişe şampanya Cihat Akyol

Bütün tanıdıklarımın çocuklarını tekerletiyorum ki bu isimleri unutmasınlar. Bunlar 12 Mart'tan sonraki Kontrgerillacılar, kontrgerillanın önde gidenleri."

2 Şubat 1977

Nimet Arzık

Gazeteci- Yazar

"Gün geçtikçe, kanlı eşkiya çetesinin amaçları iyiden iyiye ortaya çıkıyor. Artık herkes kontrgerilla eşkiyasını parmak izlerinden tanıyor. Kontrgerilla eşkiyası, perde arkası yöneticileri ile birlikte hesap verecektir."

30 Nisan 1977

Uğur Mumcu

Gazeteci-Yazar

225

"Kamuoyunda bunca tartışmaya yol açan ve 12 Mart döneminin sorgulama operasyonlarındaki niteliği üç aşağı, beş yukarı ortaya çıkan kontrgerilla umacısının üzerindeki örtü kaldırılmalıdır."

8 Şubat 1978 Orsan Öymen Gazeteci-Yazar

"Türkiye'de kontrgerilla adlı bir örgüt vardır. Bu örgüt Özel Harp Dairesi tarafından yönetilir."

6 Şubat 1978

Emin Değer

Emekli Askeri Hakim

"Kadıköy'deki Köşkü Kontrgerilla Örgütü'ne özel olarak hazırlattım."

1 Ekim 1973

Faik Türün

12 Mart Cuntası 'nın İstanbul Sıkıyönetim Komutam

"Eşkiyanın olduğu yerde elbet jandarma da bulunacaktır. Eşkiyanın kullandığı gizli-açık bütün usûl ve taktikleri elbet jandarma da kullanacaktır."

28 Ocak 1978

Ahmet Kabaklı

(Gazeteci-Yazar)

"CIA'sının, MiT'inin, Kontrgerillası'nın yanı sıra NATO'su, CENTO'su Ortak Pazarı, IMF'si Türkiye'ye, yardım konsorsiyumları, İkili Anlaşmalar ve daha bilmem neleriyle kapitalizmin en son aşaması emperyalizm, onun yerli işbirlikçileri, tekelci sermaye, çok uluslu şirketler, ülkemiz üstündeki egemenliklerini yürütme kavgasını sürdürüyorlar."

1978

İlhamı Sosyal

(Süleyman Genc'in Yazdığı Bıçağın Sırtındaki Türkiye, CIA-MİT-KONTRGERİLLA kitabına yazdığı önsözden)

226

"1971'in son günlerinde kurulduğunu öğrendiğimiz Kontrgerilla örgütü Genelkurmay Başkanı'nın emriyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı ve MİT tarafından müştereken kanundışı kurulmuş yönetilmiş ve kanun dışı çalışmış bir örgüttür. Kuruluşu yasaya aykırıdır."

1978

Sadi Koçuş

12 Mart Cuntasının Başbakan Yardımcısı (Atatürk'ten 12 Mart'a kitabından)

"MİT, kontrgerilla konusunda iddia ve isnatlar devam ediyor. Ve şüphesiz ki devletin temel müesseseleri üzerindeki tahribat da devam ediyor."

28 Ocak 1978

Aykut Edibali

Gazeteci- Yazar

Millet Partisi Genel Başkan

"Kontrgerilla kavramı 12 Mart döneminde duyuldu. Sıkıyönetim yetkililerinin yakalayıp içeri tıktırdığı bazı şahısların bu örgüt elinde işkenceye tabi tutulduğu söylenirdi. Tabi resmi makamlar bu söylentileri yalanlardı ama işkenceden perişan olmuş sanıkların Sıkıyönetim Mahkemeleri'nde yaptıkları açıklamalar iddiaların doğru olduğuna herkesi inandırdı."

31 Ocak 1978 Oktay Ekşi Gazeteci-Yazar

"Kontrgerilla ile ilgili objektif bilgilere sahip değilim. Ama bunu demekle, 'Kontrgerilla yoktur' demiyorum. Sadece konu ile ilgili objektif bilgilere sahip değilim."

22 Kasım 1990

Faruk Sükan

İçişleri eski Bakam

227

"Ben Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bu şekilde gayri meşru olayları yakıştırmayı kabul etmiyorum. Ama şu ihtimal de korkunçtur; Özel Harp Dairesi gibi legal bir teşkilatı istismar eden bazı dış güçlerin, teşkilatın içine sızarak kendi başlarına örgütlenerek bir takım hareketlere girmiş olmaları ihtimali vardır."

22 Kasım 1990

Hasan Celal Güzel

Yeniden Doğuş Partisi

Genel Başkanı

"Herşeyin açıklığa kavuşmasını istiyoruz. Bu devletin yara almaması için de zorunludur. Meclis araştırmasına varız."*

2 Mart 1990

Koksal Toptan

Muhalefetteki DYP'nin Grup Başkanvekili

"Meclis araştırması açılsın, kontrgerilla var mı, yok mu ortaya çıksın"***

24 Kasım 1991

Alparslan Türkeş

MHP Genel Başkanı

"Hukuk devletinde böyle karanlık bir örgütün varlığını kabul etmek mümkün değildir. Meclis araştırması yapılsın. Devlet içindeki yasadışı bu örgütün bütün bağlantıları ile birlikte ortadan kaldırılsın."

9 Aralık 1992 Mahmut Alınak HEP Şırnak Milletvekili

"22 yıldır hayalet ağacı taşlanıyor. Güvenlik kuvvetlerimizi moral açısından yıpratmak için çıkarılıyor bu söylentiler. Devlet terörist olmaz."

2 Mart1993

Baki Tuğ

DYP Ankara Milletvekili Emekli Savcı

* 2 Mart 1993 tarihinde Kontrgerilla ve Özel Harp Dairesi hakkında meclis araştırması

istenilen önergeye "Milli Eğitim Bakanı Koksall Toptan" red oyu verdi.

** Aynı önergeye Alparslan Türkeş'de red oyu verdi.

228

"Türkiye NATO üyesi olduğu için böyle bir kuruma sahip olması doğaldır. ABD'nin de bu kurumu desteklemiş olmasını yadırgamamak gerekir."

21 Kasım 1990

William Colby

CIA Başkanı

"Kim kontrgerilla hakkında birşey biliyorsa, belgeleriyle çıksın ortaya söylesin. Kontrgerillanın ne olduğu, nerede, nasıl faaliyet gösterdiğini açıklasınlar, istifa edeyim."

7 Şubat 1992

İsmet Sezgin

İçişleri Bakam

"Ben de bu parlamentonun bir üyesi olarak diyorum ki, Kontrgerilla vardır."

21 Şubat 1993

Celal Kürkoğlu

SHP Adıyaman Milletvekili

"Kontrgerilla endişesi taşıyorum."

25 Temmuz 1991 Eyüp Aşık

TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu Başkanı

"21 arkadaşımınla birlikte Özel. Harp Dairesi ve Kontrgerilla hakkında meclis araştırması istemiyle önerge verdik."*

28 Kasım 1992

Hasan Mezarıcı

RP İstanbul Milletvekili

* DEP ve RP'nin verdiği araştırma önergeleri birleştirildi. 2 Mart 1993 tarihinde oylanarak reddedildi.

229

"Kontrgerilla, Montrgerilla Yok."

23 Eylül 1992

Ünal Erkan

Olağanüstü Hal Bölge Valisi

"Türkiye hâlâ tüm demokratik ülkelerin başardığı Kontrgerillayı mecliste soruşturmayı beceremiyor."

6 Aralık 1992

Mehmet Altan

Gazeteci-Yazar

"Türkiye'de kontrgerilla yaklaşık 30 yıldır faaliyette. Hiçbir dönemde bugünkü gibi açıkça ve pervasızca eyleme geçmedi. Tabii hiçbir dönemde de ona bugünkü kadar ihtiyaç duyulmadı."

14 Temmuz 1991

Ferit İlsever

2000 'e Doğru Genel Yayın Yönetmeni

"Kontrgerilla tartışmasında ne yazık ki, yeni bir mesafe alınabilmiş değil. Belgesel olarak ortaya koyduğum gerçekleri gerek iktidar yetkilileri ve gerekse bürokrasinin her iki kanadının temsilcileri bugün de yadsımayı sürdürüyor."

5 Mart 1993

Talat Turhan

Kontrgerilla Cumhuriyeti kitabının yazarı

2. Cumhuriyet programında 'hür teşebbüs'ün anlamı, büyük uluslararası tekellerin hürriyetidir. 'Hür düşünce' ve 'insan hakları' dedikleri, kapitalizmin dizginsiz ve gaddarca uygulanmasıdır. İşsizliktir, yoksulluktur, sınıfsal kutuplaşmadır, uluslararası boğazlaşmadır. Gladio'nun, kontrgerillanın patronu ve dayanağı ABD'dir, yani uluslararası hür teşebbüstür."

1 Ağustos 1993

Doğu Perinçek

İP Genel Başkanı

NE YAZDILAR?

"Mücadele tekniklerinden birisi de şiddet hareketleri ve misillemeleridir. Ancak bu tekniğin halka uygulanışının çok hassas olduğu unutulmamalıdır."

Tümgeneral Cihat Akyol

Özel Harp Dairesi Başkanı

"Gayri Nizami Kuvvetlere Karşı Harekât"

(Silahlı Kuvvetler Dergisi, Mart 1971, s. 14)

"Askeri harekât için ele alınacak hedeflerden biri de bölge halkıdır. Halk kitlesi üzerine yapılacak baskının gayrinizami harp kuvvetlerine dönük endirekt durdurucu tesiri bahis konusudur. Bu maksat için propaganda ile desteklenen yüksek derecelerde şiddet harekâtı ele alınır. İkinci Dünya Harbinde Yugoslav Direniş Harekâtına karşı Almanlar, hedef olarak dağlık ve ormanlık arazide yakalanmaları pek zor olan gerilla birliklerini değil, bunların geride bıraktıkları ailelerini ve mallarını ele alarak en ağır darbeyi bu hedef üzerine indirmişlerdir.

(Aynı yazısı, s. 13)

"Tehlikenin büyüklüğünü ispat yollarından biri de, eldeki hadiselerin sayısını artıracak, sanki ayaklanma kuvvetleri yapıyormuş gibi halka haksız muamele örnekleri ile sahte operasyonlara başvurulabilinir."

(Aynı yazı s.15)

"Bazı ahvalde propaganda için istismar edilmek üzere mürettep olaylar meydana getirilir. İsyancıların yaptığı intibaini verecek, yağma ve katliam, ırza tecavüz olayları ele alınabilir. Ancak hemen bilinmelidir ki konu çok hassastır, yer zaman şekil ve mahiyeti itibariyle ustalık gösterilmezse tersine karşı koymaya zarar getirebilir."

(Aynı yazı s.8)

"Geniş bir bölgede birden fazla sabotaj yapılacaksa, bir teşkilat kurularak merkezi idare ile idare edilmesi sağlanmalıdır. Büyük teşkilatların sevk ve idaresini kolaylaştırmak için tali bölgelere ayrılmalı, planlamada merkeziyet, icrada ademi merkeziyet sağlanmalıdır. Müstakilen hareket etmek, inisiyatif kullanmak esastır. Merkezin verdiği emirler teferruatı ihtiva etmez. Ajan bu emirlerin icrasında serbest hareket etmelidir. Hazırlıklarında gizliliğe azami riayet edilmelidir. Direktifler daima sözlü yapılmalıdır. Bu maksatla ajanlar ile merkez arasında irtibatı sağlayacak şebeke kurulmalıdır. Harekât çok iyi bir istihbarata dayanmalıdır. Ajanlar, hedefler ve hedefleri koruyan emniyet kuvvet ve tertibatı hakkında günü gününe bilgi sahibi olmalıdırlar."

Genelkurmay İstihbarat Başkanlığı (Sabotaj ve Tipik Sabotaj Olayları, 14.10.1977, s 4)

"Kalabalık şehirlerde kışkırtıcı ajanlar organize edilip üniversite ve fabrikalara sokulurlar. Endüstri ve eğitim merkezlerini ele geçirirler. Bu ajanlar sabotaj malzemeleri ile yıkıcı harekatta bulunurlar. Tedhiş hareketleri düzenleyerek, gaye uğruna soygunlar yaparlar, cinayet işlerler."

Piyade Albay Cahit Vural

Gerillaya Giriş kitabının,

(Gerillaya Karşı Mücadelede Yardımcı Faaliyetler bölümünden)

"Gayrinizami kuvvet mensubu olarak suçlandırılan esirlerin tutuklu kaldıkları müddetçe sıkı bir fikri eğitime ve yönlendirmeye tâbi tutulmaları gerekir. Zamanla işbirliği yapmak yolunda arzu gösterenler, güven telkin ettikleri takdirde şeref sözü ile serbest bırakılabilirler."

Kara Kuvvetleri Komutanlığı Gayri nizami Kuvvetlere karşı Sahra Talimnamesi 31-15

"Asinin ajanlarından tövbekar olanlar ve ayaklanmaları bastırmakla görevli olanların hareketına mani olmayanlar hemen serbest bırakılmalı, fakat nadim ve tövbekar olmayanlar cezalandırılmalıdır. Burada gösterilen iki husus bu gibilerin ne dereceye kadar samimi

olduklarını gösterir: Ma-

232

zideki bütün faaliyetleri hakkında mufassal izahat ve ayaklanmaları bastırmakla görevli taraf ile birlikte çarpışmalara iştirak arzusu."

(Aynı yerde)

"Bir gayri nizami kuvvetin yeraltı unsurları kaide olarak kanuni statüye sahip değildir."

(Aynı yerde)

"Ayaklanmaları bastırmakla görevli olan taraf, harbi bir an evvel bitirmek isterse, normal zamanlarda tatbik edilebilecek olan bazı kanuni telakkileri ihtilal harplerinde nazarı itibare almamalıdır."

(Aynı yerde)

"Psikolojik harbin insan hissiyatına olan etkisini hafifletmek aleyhinde kendi memleketi içinde menfi bir reaksiyona meydan vermemek maksadıyla, hakikatte yapılsa dahi, kendi milletine karşı böyle bir faaliyetin idare edilmekte olduğu kanaatini uyandırmak istemeyen demokratik hükümetler bile itham edecek herhangi bir ifadeyi kullanmaktan çekinmektedirler!"

Kurmay Albay Münir Güneri Psikolojik Harbin Önemi ve Yönetimi s.6

233